

**T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE VE İNGİLİZCE
ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN SETLERİN
KARŞILAŞTIRILMASI: YEDİ İKLİM TÜRKÇE
ÖĞRETİM SETİ-B1 VE NEW LANGUAGE LEADER-
INTERMEDIATE ÖRNEĞİ**

**OĞUZ SERKAN YILMAZ
177A7004**

**TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MUHAMMED EYYÜP SALLABAŞ**

**İSTANBUL
2020**

**T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ YÜKSEK LİSANS
PROGRAMI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE VE
İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN
SETLERİN KARŞILAŞTIRILMASI: YEDİ İKLİM
TÜRKÇE ÖĞRETİM SETİ-B1 VE NEW
LANGUAGE LEADER-INTERMEDIATE ÖRNEĞİ**

**OĞUZ SERKAN YILMAZ
177A7004
ORCID NO: 0000-0001-8357-6803**

**TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MUHAMMED EYYÜP SALLABAŞ**

**İSTANBUL
TEMMUZ 2020**

**T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ YÜKSEK LİSANS
PROGRAMI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE VE
İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN
SETLERİN KARŞILAŞTIRILMASI: YEDİ İKLİM
TÜRKÇE ÖĞRETİM SETİ-B1 VE NEW
LANGUAGE LEADER-INTERMEDIATE ÖRNEĞİ**

**OĞUZ SERKAN YILMAZ
177A7004**

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih:
Tezin Savunulduğu Tarih: 03.07.2020
Tez Oy Birliği ile Başarılı Bulunmuştur

Unvan Ad Soyad

Tez Danışmanı : Doç. Dr. Muhammed Eyyüp SALLABAŞ
Jüri Üyeleri : Doç. Dr. Talat AYTAN
Dr. Öğretim Üyesi Ahmet SAÇKESEN

**İSTANBUL
TEMMUZ 2020**

ÖZ

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE VE İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN SETLERİN KARŞILAŞTIRILMASI: YEDİ İKLİM TÜRKÇE ÖĞRETİM SETİ-B1 VE NEW LANGUAGE LEADER-INTERMEDIATE ÖRNEĞİ

Oğuz Serkan Yılmaz
Temmuz, 2020

Küreselleşmeyle birlikte yüksek teknolojik imkânlarla ve gelişmelere paralel olarak iletişimde yeni bir çağ başlamıştır. İçinde bulunduğumuz son yüzyılda insanların birbirleri ile kurmaya çalıştıkları iletişim ihtiyacı çeşitli sebeplerle birlikte en üst seviyeye çıkmıştır. Yaşanılan bu hızlı değişim ve gelişim ile birlikte insanlar yaşadıkları çağın gereklerine uymak, çağın gerisinde kalmamak adına en az bir yabancı dil öğrenmeye çalışmaktadır. Türkiye son yıllarda uluslararası alanda ağırlığını giderek artırdığından Türk dili de bu gelişmelere bağlı olarak önem kazanmıştır. Türkiye’de dil öğretimi alanında gerçekleştirilen bilimsel faaliyetler, Türkçe öğrenmek isteyenlerin ilgi ve talepleri doğrultusunda artış göstermektedir. Bu durumda yabancılara Türkçenin nasıl öğretilmesi gerektiği ile ilgili araştırmalar giderek çoğalmaktadır. Yabancı dil öğretim faaliyetlerinde çeşitli ders materyalleri kullanılmaktadır. Ders materyallerinin içerisinde mutlaka en önemlilerden biri ders kitaplarıdır. Ders kitapları yüzyıllardır insanların bilgi ve tecrübelerini diğer nesillere aktarmasına kaynaklık etmiştir. Günümüzde yabancı dil öğrenimi bakımından en çok talep gören dillerden biri olan İngilizce, ders kitabındaki yapısal değişiklik ve geliştirmelere daha önce başlamış ve bu alanda başı çekmiştir. Bu sebeple Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan ders kitapları, İngilizcenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan ders kitapları ile karşılaştırılarak benzerlikler ile farklılıklar görülebilecek; olumlu ve olumsuz yönler kıyaslanabilecektir. Yapılacak karşılaştırma ile Türkçe öğretmek amacındaki ders kitaplarının gelişim ve değişimi için daha etkili ve verimli bir değerlendirme yapılabilir. Bu amaçla çalışmaya konu edilmek üzere Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan “Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti-B1” kitabı ile İngilizcenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan “New Language Leader-Intermediate” kitabı seçilmiş ve incelemeye tabi tutulmuştur. Nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı bu çalışmada doküman incelemesi yoluyla toplanan veriler şekil ve tablolar yardımıyla ortaya konmuştur. Gerçekleştirilen inceleme sonucunda Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti-B1 kitabının dört temel dil becerisi ve dil bilgisi bakımından New Language Leader-Intermediate kitabından daha az etkinlik sayısına ve etkinlik türüne sahip olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Yabancı Dil Öğretimi, Yabancı Dil Öğretiminde Ders Kitapları

ABSTRACT

COMPARISON OF THE SETS USED IN TURKISH AND ENGLISH LANGUAGE TEACHING: YEDİ İKLİM TURKISH TEACHING SET-B1 AND NEW LANGUAGE LEADER-INTERMEDIATE EXAMPLE

Oğuz Serkan Yılmaz

July, 2020

With globalization, a new era in communication has begun in parallel with high technological opportunities and developments. In the last century we are in, the need for communication that people try to establish with each other has reached the highest level with various reasons. With this rapid change and development, people try to learn at least one foreign language in order to comply with the requirements of the age they live in and not to fall behind. Turkey that increased the weight in the international arena in recent years, the Turkish language has gained importance due to these developments. Scientific activities undertaken in the field of language teaching in Turkey indicate an increase in line with the interests and demands of those who want to learn Turkish. In this case, researches about how to teach Turkish to foreigners are increasing. Various course materials are used in foreign language teaching activities. One of the most important course materials is textbooks. Textbooks have been the source of people's knowledge and experience for centuries. English, which is one of the most demanding languages in terms of foreign language learning, has started structural changes and developments in the textbook before and has taken the lead in this field. For this reason, the textbooks used in teaching Turkish as a foreign language can be compared with the textbooks used in teaching English as a foreign language, and similarities and differences can be seen; positive and negative aspects can be compared. With the comparison to be made, a more effective and efficient evaluation can be made for the development and change of the textbooks for teaching Turkish. For this purpose, the book “Yedi İklim Turkish Teaching Set-B1” used in teaching Turkish as a foreign language and the book “New Language Leader-Intermediate” used in teaching English as a foreign language were selected and examined. In this study, in which qualitative research methods are used, the data collected through document analysis are presented with the help of figures and tables. As a result of the investigation, it was determined that the Yedi İklim Turkish Teaching Set-B1 book has fewer activities and lesser types than the New Language Leader-Intermediate book in terms of four basic language skills and grammar.

Key Words: Teaching Turkish as a Foreign Language, Foreign Language Teaching, Textbooks in Foreign Language Teaching

ÖN SÖZ

Dilimiz Türkçe binlerce yıldır varlığımızın en önemli unsurlarından biri olmuştur. Mevcudiyetimize değer katan Türkçe, her çağda yabancılar tarafından öğrenilmek istenmiştir. Bu durum Türkçenin yabancılarla öğretilmesi hususunda yapılan çalışmalara ivme kazandırmıştır. Bu çalışma, Türkçe ve İngilizcenin yabancılarla öğretiminde kullanılan ders kitaplarının yapı ve içeriğine ilişkin bir incelemenin sonucu olarak hazırlanmıştır.

Çalışma toplamda beş bölümden oluşmaktadır. Çalışmanın bölümleri ve bu bölümlerin içeriğinde genel olarak ulaşılabilecek bilgiler şu şekilde ifade edilmiştir:

Giriş bölümünde çalışmanın problem cümlesi ve alt problemlerine, çalışmanın amacı ve önemine, tanımlara, sınırlılıklara, ilgili yayın ve araştırmalara değinilmiştir. *Kuramsal Çerçeve* bölümünde genel olarak dil, dil öğretiminde dört temel dil becerisi ve dil bilgisi, YDOT öğretiminde kullanılan materyaller, YDOT öğretiminde ders kitabı kavramı ve YDOT öğretiminde kullanılan ders kitapları hususlarında alanyazın taraması yapılarak çalışmanın kuramsal art alanı oluşturulmuştur. *Yöntem* bölümünde araştırmanın modeli, incelenen kitaplar, verilerin toplanması, analizi ve yorumlanması hakkında bilgiler verilmiştir. *Bulgular* bölümünde çalışmaya konu olan her iki ders kitabı içindekiler, kitapların genel yapı ve özellikleri, okuma, yazma, konuşma, dinleme, dil bilgisi, çalışma ve değerlendirme gibi başlıklar altında incelenerek elde edilen veriler tablo ve şekiller ile sunulmuştur. *Sonuç ve Öneriler* bölümünde çalışmaya konu olan her iki ders kitabının incelenmesinden elde edilen veriler yorumlanmış, çalışma; inceleme konuları bakımından tartışılmış ve daha sonra kullanılabilecek önerilere dönüştürülmüştür.

Beni yetiştiren bu ülkeye vefa borcumu yine bu ülke için çalışarak ödemeyi kutsal bir görev olarak addediyorum. Bu bakımdan bilimin ve bilginin peşine düştüğüm bu yolculukta birikimime katkısı olan her bir öğretmenime şükranlarımı sunuyorum.

Bu çalışmayı gerçekleştirebilmek için desteğini hiçbir zaman esirgemeyen, fikir ve tecrübesi ile bana bir danışmandan çok daha fazlasını ifade eden değerli hocam Doç.Dr. Muhammed Eyyüp Sallabaş'a ayrıca teşekkür ediyorum.

Öğretmenliği bana ilk tanıtan, Türkçeyi sevdiren, daima ileriye bakmayı, hep daha ileriye gitmeyi öğreten ilk öğretmenime, yani İnönü Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Okutmanı babam Mehmet Yılmaz'a, yaşamımda bana her daim bir “ziyâ” olduğu için teşekkürü borç bilirim.

İstanbul; Temmuz, 2020

Oğuz Serkan YILMAZ

İÇİNDEKİLER

ÖZ.....	iii
ABSTRACT	iv
ÖN SÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ.....	x
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xii
KISALTMALAR.....	xxi
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Cümlesi.....	2
1.2. Alt Problem Cümleleri	3
1.3. Amaç	3
1.4. Önem	3
1.5. Tanımlar	4
1.6. Sınırlılıklar	5
1.7. İlgili Yayın ve Araştırmalar	5
2. KURAMSAL ÇERÇEVE	11
2.1. Dil.....	11
2.1.1. Ana Dili.....	14
2.1.2. Yabancı Dil	17
2.2. Dil Öğretiminde Dört Temel Dil Becerisi ve Dil Bilgisi	18
2.2.1. Okuma	19
2.2.2. Yazma	23
2.2.3. Konuşma	28
2.2.4. Dinleme.....	34
2.2.5. Dil Bilgisi.....	41
2.3. YDOT Öğretiminde Materyal Kullanımı.....	44
2.3.1. Dil Öğretiminde Yaygın Kullanılan Materyal Türleri	49
2.3.1.1. Görsel Materyaller	50
2.3.1.2. Görsel-İşitsel Materyaller.....	53
2.4. YDOT Öğretiminde Ders Kitabı.....	57
2.5. YDOT Öğretiminde Kullanılan Ders Kitapları.....	62
2.5.1. Tarihi Dönem Kaynakları.....	64
2.5.2. Çağdaş Dönem Kaynakları.....	64
2.5.2.1. Tek Kitaplar	64
2.5.2.2. Set Kitaplar.....	69
3. YÖNTEM	82
3.1. Araştırma Modeli	82
3.2. İncelenen Kitaplar	83
3.3. Verilerin Toplanması	84

3.4. Verilerin Analizi ve Yorumlanması.....	85
---	----

4. BULGULAR 86

4.1. İçindekiler Kısmı.....	86
4.1.1. Yİ-B1 Kitabı İçindekiler Kısmı.....	86
4.1.2. NLL-I Kitabı “ <i>Contents</i> ” (İçindekiler) Kısmı.....	87
4.2. Kitapların Genel Yapı ve Özellikleri	92
4.2.1. Görsel Değerlendirme	92
4.2.2. İçerik	102
4.2.3. Kitaplardaki Farklı Bölümler	106
4.2.3.1. Yİ-B1 Kitabında Bulunan Farklı Bölümler.....	106
4.2.3.2. NLL-I Kitabında Bulunan Farklı Bölümler	111
4.3. Okuma	140
4.3.1. Yİ-B1 ile NLL-I Kitaplarında Ortak Olan Etkinlik Örnekleri	146
4.3.1.1. Metne İlişkin Soru Cevaplama.....	146
4.3.1.2. Eşleştirme.....	147
4.3.1.3. Doğru-Yanlış.....	148
4.3.1.4. Boşluk Doldurma	149
4.3.2. Sadece Yİ-B1 Kitabında Bulunan Etkinlik Örnekleri.....	150
4.3.2.1. Var-Yok.....	150
4.3.2.2. Özetleme	151
4.3.2.3. Okuma	151
4.3.3. Sadece NLL-I Kitabında Bulunan Etkinlik Örnekleri.....	152
4.3.3.1. Diyalog Kurma- Grupla Çalışma	152
4.3.3.2. Metne Hazırlık Soruları.....	152
4.3.3.3. Verilen Yönergeye Uygun Örnek Bulma.....	153
4.3.3.4. Anlamı Verilen Kelimeyi Bulma	153
4.3.3.5. Yorum Yapma	154
4.3.3.6. Not Alma.....	154
4.3.3.7. Tahminde Bulunma.....	154
4.3.3.8. Metnin Bir Kısımına Ait Soru Cevaplama.....	155
4.3.3.9. Çoktan Seçmeli Test	155
4.3.3.10. Sıralama.....	156
4.3.3.11. Yanlış Düzeltme.....	156
4.3.3.12. Dereceleme.....	157
4.3.3.13. Cümle Yerleştirme	157
4.3.3.14. Başlık Bulma.....	158
4.3.3.15. 5N1K	158
4.3.3.16. Bahsedilmeyen Yapıyı Bulma.....	159
4.3.3.17. Gruplama.....	159
4.4. Yazma	160
4.4.1. Yİ-B1 Kitabının Temalara Göre İçerdiği Yazma Etkinliklerinin Türleri	169
4.4.1.1. Açık Uçlu Yorum Sorusuna Cevap Yazma.....	169
4.4.1.2. Tanıtım Yazısı Yazma.....	170
4.4.1.3. E-posta Yazma	170
4.4.1.4. Görsel Yorumu Yazma	171
4.4.1.5. Kelimenin Anlamına Uygun Cümle Yazma	171
4.4.1.6. Haber Metni Yazma	172
4.4.1.7. Şiir Yazma.....	172

4.4.1.8. İlan Metni Yazma.....	173
4.4.1.9. Özgeçmiş Yazma	173
4.4.1.10. Özet Yazma.....	174
4.4.1.11. Araştırma Yazısı Yazma	174
4.4.1.12. Atasözü Açıklaması Yazma	175
4.4.1.13. Metne İlişkin Soru Cevaplarını Yazma.....	175
4.4.1.14. Kampanya Projesi Yazma.....	176
4.4.1.15. Kurgu Yazma	176
4.4.1.16. Davet Mektubu Yazma.....	177
4.4.1.17. Verilen Başlığa Uygun Yazı Yazma.....	177
4.4.2. NLL-I Kitabının Temalarındaki Yazma Etkinliklerinin Türleri	178
4.4.2.1. NLL-I Kitabının Temalara Göre İçerdiği Yazma Etkinliklerinin Türlerine Göre Belirlenmesi (Etkinlik Öncesi).....	178
4.4.2.2. NLL-I Kitabının Temalara Göre İçerdiği Yazma Etkinliklerinin Türlerine Göre Belirlenmesi (Etkinlik Esnası-Yazı Oluşturma Aşaması)..	187
4.4.2.3. NLL-I Kitabının Temalara Göre İçerdiği Yazma Etkinliklerinin Türlerine Göre Belirlenmesi (Etkinlik Sonrası).....	194
4.5. Konuşma	195
4.5.1. Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarındaki Konuşma Becerisi Etkinlik Örnekleri.	198
4.5.1.1. Açık Uçlu Yorum Sorusu Cevaplama.....	198
4.5.1.2. Canlandırma	199
4.5.1.3. Diyalog Kurma- Grupla Çalışma	199
4.5.2. <i>Pronunciation</i> (Sesletim)	200
4.5.2.1. NLL-I Kitabının “ <i>Pronunciation</i> ” Bölümündeki Etkinliklerin Türleri	202
4.5.2.2. <i>Pronunciation</i> (Sesletim) Bölümünde Dinleme Parçaları.....	205
4.6. Dinleme/İzleme.....	206
4.6.1. Dinleme.....	206
4.6.1.1. Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarının İçerdiği Dinleme Etkinliği Örnekleri	210
4.6.2. İzleme.....	221
4.6.2.1. NLL-I Kitabı “ <i>Meet The Expert</i> ” Bölümündeki Etkinlik Örnekleri	225
4.7. Dil Bilgisi.....	230
4.7.1. Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarının Dil Bilgisi Etkinlik Örnekleri.....	233
4.7.1.1. Fark Ettirme	233
4.7.1.2. Boşluk Doldurma	234
4.7.1.3. Eşleştirme.....	235
4.7.1.4. Cümle Birleştirme	236
4.7.1.5. Cümle Oluşturma	237
4.7.1.6. Doğruyu Seçme	237
4.7.1.7. Diyalog Kurma.....	238
4.7.1.8. İşaretleme	238
4.7.1.9. Soru Oluşturma	239
4.7.1.10. Yanlış Düzeltme.....	239
4.7.1.11. Çoktan Seçmeli Test	240
4.7.1.12. Sıraya Koyma.....	240
4.8. Çalışma ve Değerlendirme.....	241
4.8.1. Yİ-B1 Kitabında Bulunan Çalışma ve Değerlendirme Bölümleri	241
4.8.1.1. Değerlendirme Bölümü.....	241

4.8.1.2. Kendimi Değerlendiriyorum Bölümü	242
4.8.1.3. Çalışma Kitabı.....	243
4.8.1.4. Yİ-B1 Çalışma Kitabı Etkinlik Örnekleri	248
4.8.2. NLL-I Kitabında Bulunan Çalışma ve Değerlendirme Bölümleri	257
4.8.2.1. NLL-I Kitabı <i>Study Skills</i> (Çalışma Becerileri) Bölümü	257
4.8.2.2. NLL-I Kitabı <i>Study Skills</i> Bölümü Etkinlik Türleri.....	262
4.8.2.3. NLL-I Kitabı <i>Extra Practice</i> (Fazladan Uygulama) Bölümü	269
4.8.2.4. NLL-I Kitabı <i>Extra Practice</i> Bölümü Etkinlik Türleri.....	272
4.8.2.5. NLL-I Kitabı <i>Scenario</i> (Senaryo) Bölümü.....	279
4.8.2.6. NLL-I Kitabı <i>Scenario</i> Bölümü Etkinlik Türleri	284
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	289
5.1. Sonuç	289
5.2. Öneriler	299
KAYNAKÇA	302

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarındaki Görsellerin Tasnifi.....	99
Tablo 2: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarında Bölümlere Ayrılan Sayfa Sayısı.....	102
Tablo 3: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarında Tema Tasnifi.....	102
Tablo 4: Yİ-B1’de Kelime Dünyası Bölümünün Bulunduğu Temalar	108
Tablo 5: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarının Temalarda İçerdiği Okuma Metni Sayısı ..	140
Tablo 6: NLL-I Kitabının “ <i>Scenario</i> ” (Sc.) ve “ <i>Study and Writing Skills</i> ” (S&W) Bölümlerindeki Okuma Metni Sayısı	141
Tablo 7: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarının Temalarındaki Okuma Etkinliği Sayısı.....	142
Tablo 8: Yİ -B1 ve NLL -I Kitaplarının Temalara Göre İçerdiği Okuma Etkinliklerin Okuma Öncesi, Esnası ve Sonrası Olarak Belirlenmesi	143
Tablo 9: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarının Temalara Göre İçerdiği Okuma Etkinliklerin Türlerine Göre Belirlenmesi	144
Tablo 10: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarındaki Yazma Etkinliği Sayısı.....	161
Tablo 11: NLL-I Kitabının “ <i>Study and Writing</i> ” Bölümünde İçerdiği Yazma Etkinliği Sayısı.....	163
Tablo 12: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarının Temalara Göre İçerdiği Yazma Etkinliklerinin Yazma Öncesi, Esnası ve Sonrası Olarak Belirlenmesi ...	164
Tablo 13: Yİ-B1 Kitabındaki Yazma Etkinlik Türleri.....	165
Tablo 14: NLL-I Kitabının Temalara Göre İçerdiği Yazma Etkinliklerinin Türlerine Göre Belirlenmesi (Yazma Öncesi).....	166
Tablo 15: NLL-I Kitabının Temalara Göre İçerdiği Yazma Etkinliklerinin Türlerine Göre Belirlenmesi (Yazma Esnası).....	168
Tablo 16: NLL-I Kitabının Temalara Göre İçerdiği Yazma Etkinliklerinin Türlerine Göre Belirlenmesi (Yazma Sonrası)	169
Tablo 17: Yİ-B1 Kitabı ve NLL-I Kitaplarının Temalara Göre İçerdiği Konuşma Etkinliği Sayısı.....	195
Tablo 18: Yİ-B1 Kitabı ve NLL-I Kitaplarının Temalara Göre İçerdiği Konuşma Etkinliklerin Konuşma Öncesi, Esnası ve Sonrası Olarak Belirlenmesi ..	196
Tablo 19: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarının Temalara Göre İçerdiği Konuşma Etkinliklerin Türlerine Göre Belirlenmesi	197

Tablo 20: NLL-I Kitabının “ <i>Pronunciation</i> ” Bölümünde İçerdiği Etkinliği Sayısı	201
Tablo 21: NLL-I Kitabının “ <i>Pronunciation</i> ” Bölümünde İçerdiği Etkinliklerin Türlerine Göre Sayıları	201
Tablo 22: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarının Temalara Göre İçerdiği Dinleme Etkinliği Sayısı.....	207
Tablo 23: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarının Temalara Göre İçerdiği Dinleme Etkinliklerinin Konuşma Öncesi, Esnası ve Sonrası Olarak Belirlenmesi ..	208
Tablo 24: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarının Temalara Göre İçerdiği Dinleme Etkinliklerinin Türlerine Göre Belirlenmesi	209
Tablo 25: NLL-I Kitabının “ <i>Meet the Expert</i> ” Bölümünde İçerdiği Dinleme/İzleme Becerisi Etkinlik Sayısı.....	223
Tablo 26: NLL-I Kitabı “ <i>Meet The Expert</i> ” Bölümündeki Dinleme/İzleme Etkinliklerinin Parça Öncesi, Esnası ve Sonrası Olarak Belirlenmesi.....	223
Tablo 27: NLL-I Kitabının “ <i>Meet the Expert</i> ” Bölümünde İçerdiği Dinleme/İzleme Becerisi Etkinliklerinin Türlerine Göre Sayısı.....	224
Tablo 28: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarının Dil Bilgisi İçeriği.....	230
Tablo 29: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarındaki Dil Bilgisi Etkinlik Sayıları.....	232
Tablo 30: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarındaki Dil Bilgisi Etkinlik Türleri ve Sayıları	232
Tablo 31: Yİ-B1 Çalışma Kitabının Temalarına Göre Etkinlik Sayıları.....	246
Tablo 32: Yİ-B1 Çalışma Kitabında Bulunan Etkinlik Türleri.....	246
Tablo 33: Yİ-B1 Çalışma Kitabında Bulunan Etkinliklerin Beceri Alanlarına Göre Sınıflandırılması.....	247
Tablo 34: NLL-I Kitabı <i>Study Skills</i> Bölümü Konuları	258
Tablo 35: NLL-I Kitabı <i>Study Skills</i> Bölümü Etkinlik Sayıları	259
Tablo 36: NLL-I Kitabı <i>Study Skills</i> Bölümünde Bulunan İçerikler.....	260
Tablo 37: NLL-I Kitabı <i>Study Skills</i> Bölümü Etkinliklerinin Türleri	261
Tablo 38: NLL-I Kitabı <i>Extra Practice</i> Bölümü Etkinlik Sayıları	270
Tablo 39: NLL-I Kitabı <i>Extra Practice</i> Bölümü Etkinliklerinin Türleri	271
Tablo 40: NLL-I Kitabı <i>Scenario</i> Bölümü- <i>Key Language</i> Kısmı Konuları	280
Tablo 41: NLL-I Kitabı <i>Scenario</i> Bölümü- <i>Task</i> Kısmı Konuları.....	281
Tablo 42: NLL-I Kitabı <i>Scenario</i> Bölümü Etkinliklerinin Sayıları	282
Tablo 43: NLL-I Kitabı <i>Scenario</i> Bölümü Okuma ve Dinleme Parçaları	283
Tablo 44: NLL-I Kitabı <i>Scenario</i> Bölümü Etkinliklerinin Türleri.....	283

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yİ-B1, Sayfa: 4-5.....	88
Şekil 2: Yİ-B1, Sayfa: 6-7	89
Şekil 3: NLL-I, Sayfa: 2-3.....	90
Şekil 4: NLL-I, Sayfa: 4-5.....	91
Şekil 5: Yİ-B1/NLL-I Ön Kapak	93
Şekil 6: NLL-I, Arka kapak	94
Şekil 7: Yİ-B1, Sayfa: 119 / NLL-I, Sayfa: 69.....	94
Şekil 8: Yİ-B1, Sayfa: 18.....	95
Şekil 9: NLL-I, Sayfa: 6	95
Şekil 10: Yİ-B1, Sayfa: 33.....	96
Şekil 11: NLL-I, Sayfa: 20	97
Şekil 12: NLL-I, Sayfa:126	98
Şekil 13: Yİ-B1, Sayfa:36.....	98
Şekil 14: Yİ-B1, Sayfa: 21.....	99
Şekil 15: NLL-I, Sayfa: 102-103.....	100
Şekil 16: Yİ-B1, Sayfa: 21-22	100
Şekil 17: Yİ-B1, Sayfa: 113.....	101
Şekil 18: Yİ-B1, Sayfa: 9.....	103
Şekil 19: NLL-I, Sayfa: 6	104
Şekil 20: Yİ-B1, Sayfa: 29.....	105
Şekil 21: NLL-I, Sayfa: 9	105
Şekil 22: Yİ-B1, Sayfa: 10.....	106
Şekil 23: Yİ-B1, Sayfa: 66.....	107
Şekil 24: Yİ-B1, Sayfa: 66.....	108
Şekil 25: Yİ-B1, Sayfa: 141.....	109
Şekil 26: Yİ-B1, Sayfa: 136.....	109
Şekil 27: Yİ-B1, Sayfa: 170.....	110
Şekil 28: NLL-I, Sayfa: 32	111
Şekil 29: NLL-I, Sayfa: 23	112
Şekil 30: NLL-I, Sayfa: 23	113

Şekil 31: NLL-I, Sayfa: 12	114
Şekil 32: NLL-I, Sayfa: 12	114
Şekil 33: NLL-I, Sayfa: 13	115
Şekil 34: NLL-I, Sayfa: 13	116
Şekil 35: NLL-I, Sayfa: 5	117
Şekil 36: NLL-I, Sayfa: 9	117
Şekil 37: NLL-I, Sayfa: 39	118
Şekil 38: NLL-I, Sayfa: 151	118
Şekil 39: NLL-I, Sayfa: 151	119
Şekil 40: NLL-I, Sayfa:151	120
Şekil 41: NLL-I, Sayfa: 54-55.....	120
Şekil 42: NLL-I, Sayfa: 34	121
Şekil 43: NLL-I, Sayfa: 94	121
Şekil 44: NLL-I, Sayfa: 14	122
Şekil 45: NLL-I, Sayfa: 15	123
Şekil 46: NLL-I, Sayfa: 34	124
Şekil 47: NLL-I, Sayfa: 25	124
Şekil 48: NLL-I, Sayfa: 25	125
Şekil 49: NLL-I, Sayfa: 25	126
Şekil 50: NLL-I, Sayfa: 126-127.....	127
Şekil 51: NLL-I, Sayfa: 134	127
Şekil 52: NLL-I, Sayfa: 142	128
Şekil 53: NLL-I, Sayfa: 142	128
Şekil 54: NLL-I, Sayfa: 143	129
Şekil 55: NLL-I, Sayfa: 126-127.....	130
Şekil 56: NLL-I, Sayfa: 126-127.....	131
Şekil 57: NLL-I, Sayfa: 126-127.....	131
Şekil 58: NLL-I, Sayfa: 156-157.....	132
Şekil 59: NLL-I, Sayfa: 51	133
Şekil 60: NLL-I, Sayfa: 156	133
Şekil 61: NLL-I, Sayfa: 158	133
Şekil 62: NLL-I, Sayfa: 160	133
Şekil 63: NLL-I, Sayfa: 164	134
Şekil 64: NLL-I, Sayfa: 6	135
Şekil 65: NLL-I, Sayfa: 164	135

Şekil 66: NLL-I, Sayfa: 19	136
Şekil 67: NLL-I, Sayfa: 165	136
Şekil 68: NLL-I, Ön Kapak Arkası- Arka Kapak.....	137
Şekil 69: NLL-Çevrim İçi Öğretim Sitesi.....	138
Şekil 70: Yİ-B1, Sayfa: 2-3.....	138
Şekil 71: NLL-I, Sayfa: 176	139
Şekil 72: Yİ-B1, Sayfa: 73.....	146
Şekil 73: NLL-I, Sayfa: 17	147
Şekil 74: NLL-I, Sayfa: 40	147
Şekil 75: Yİ-B1, Sayfa: 29.....	147
Şekil 76: Yİ-B1, Sayfa: 14.....	148
Şekil 77: NLL- I, Sayfa: 20	148
Şekil 78: Yİ-B1, Sayfa: 33.....	149
Şekil 79: NLL-I, Sayfa: 111	149
Şekil 80: Yİ -B1, Sayfa: 75.....	150
Şekil 81: Yİ-B1, Sayfa: 78.....	151
Şekil 82: Yİ-B1, Sayfa: 32.....	151
Şekil 83: NLL-I, Sayfa: 17	152
Şekil 84: NLL-I, Sayfa: 66	152
Şekil 85: NLL-I, Sayfa: 79	153
Şekil 86: NLL-I, Sayfa: 20	153
Şekil 87: NLL-I, Sayfa: 66	154
Şekil 88: NLL-I, Sayfa: 88	154
Şekil 89: NLL-I, Sayfa: 108	155
Şekil 90: NLL-I, Sayfa: 28	155
Şekil 91: NLL-I, Sayfa: 36	155
Şekil 92: NLL-I, Sayfa: 120	156
Şekil 93: NLL-I, Sayfa: 66	156
Şekil 94: NLL-I, Sayfa: 106	157
Şekil 95: NLL-I, Sayfa: 10	157
Şekil 96: NLL-I, Sayfa: 17	158
Şekil 97: NLL-I, Sayfa: 120	158
Şekil 98: NLL-I, Sayfa: 50	159
Şekil 99: NLL-I, Sayfa: 7	159
Şekil 100: Yİ -B1, Sayfa: 15.....	160

Şekil 101: NLL-I, Sayfa: 8-9.....	161
Şekil 102: NLL-I, Sayfa: 14-15.....	162
Şekil 103: NLL-I, Sayfa: 25	163
Şekil 104: Yİ-B1, Sayfa: 22.....	169
Şekil 105: Yİ-B1, Sayfa: 32.....	170
Şekil 106: Yİ-B1, Sayfa: 77.....	170
Şekil 107: Yİ-B1, Sayfa: 87.....	171
Şekil 108: Yİ-B1, Sayfa: 155.....	171
Şekil 109: Yİ-B1, Sayfa: 24.....	172
Şekil 110: Yİ-B1, Sayfa: 29.....	172
Şekil 111: Yİ-B1, Sayfa: 34.....	173
Şekil 112: Yİ-B1, Sayfa: 40.....	173
Şekil 113: Yİ-B1, Sayfa: 44.....	174
Şekil 114: Yİ-B1, Sayfa: 56.....	174
Şekil 115: Yİ-B1, Sayfa: 61.....	175
Şekil 116: Yİ-B1, Sayfa: 63.....	175
Şekil 117: Yİ-B1, Sayfa: 97.....	176
Şekil 118: Yİ-B1, Sayfa: 100.....	176
Şekil 119: Yİ-B1, Sayfa: 136.....	177
Şekil 120: Yİ-B1, Sayfa: 118.....	177
Şekil 121: NLL-I, Sayfa: 55	178
Şekil 122: NLL-I, Sayfa: 35	179
Şekil 123: NLL-I, Sayfa: 25	179
Şekil 124: NLL-I, Sayfa: 65	180
Şekil 125: NLL-I, Sayfa: 15	180
Şekil 126: NLL-I, Sayfa: 34	180
Şekil 127: NLL-I, Sayfa: 25	181
Şekil 128: NLL-I, Sayfa: 45	181
Şekil 129: NLL-I, Sayfa: 45	182
Şekil 130: NLL-I, Sayfa: 45	182
Şekil 131: NLL-I, Sayfa: 85	182
Şekil 132: NLL-I, Sayfa: 15	183
Şekil 133: NLL-I, Sayfa: 15	183
Şekil 134: NLL-I, Sayfa: 25	183
Şekil 135: NLL-I, Sayfa: 34	184

Şekil 136: NLL-I, Sayfa: 45	184
Şekil 137: NLL-I, Sayfa: 55	184
Şekil 138: NLL-I, Sayfa: 55	185
Şekil 139: NLL-I, Sayfa: 55	185
Şekil 140: NLL-I, Sayfa: 65	186
Şekil 141: NLL-I, Sayfa: 65	186
Şekil 142: NLL-I, Sayfa: 105	186
Şekil 143: NLL-I, Sayfa: 105	187
Şekil 144: NLL-I, Sayfa: 125	187
Şekil 145: NLL-I, Sayfa: 25	188
Şekil 146: NLL-I, Sayfa: 35	188
Şekil 147: NLL-I, Sayfa: 45	188
Şekil 148: NLL-I, Sayfa: 55	189
Şekil 149: NLL-I, Sayfa: 65	189
Şekil 150: NLL-I, Sayfa: 75	190
Şekil 151: NLL-I, Sayfa: 85	190
Şekil 152: NLL-I, Sayfa: 95	190
Şekil 153: NLL-I, Sayfa: 105	191
Şekil 154: NLL-I, Sayfa: 115	191
Şekil 155: NLL-I, Sayfa: 87	192
Şekil 156: NLL-I, Sayfa: 111	192
Şekil 157: NLL-I, Sayfa: 107	192
Şekil 158: NLL-I, Sayfa: 58	193
Şekil 159: NLL-I, Sayfa: 27	193
Şekil 160: NLL-I, Sayfa: 9	193
Şekil 161: NLL-I, Sayfa: 15	194
Şekil 162: NLL-I, Sayfa: 125	194
Şekil 163: Yİ-B1, Sayfa: 22.....	198
Şekil 164: NLL- I, Sayfa: 71	198
Şekil 165: Yİ-B1, Sayfa: 40.....	199
Şekil 166: NLL -I, Sayfa: 7	199
Şekil 167: NLL-I, Sayfa: 3	200
Şekil 168: NLL-I, Sayfa: 79	202
Şekil 169: NLL-I, Sayfa: 79	203
Şekil 170: NLL-I, Sayfa: 90	203

Şekil 171: NLL-I, Sayfa: 67	204
Şekil 172: NLL-I, Sayfa: 6	204
Şekil 173: NLL-I, Sayfa: 79	205
Şekil 174: NLL-I, Sayfa: 101	205
Şekil 175: NLL-I, Sayfa: 29	205
Şekil 176: Yİ-B1, Sayfa: 49.....	210
Şekil 177: NLL-I, Sayfa: 77	211
Şekil 178: Yİ –B1, Sayfa: 63.....	211
Şekil 179: NLL-I, Sayfa: 106	211
Şekil 180: Yİ-B1, Sayfa: 93.....	212
Şekil 181: Yİ-B1, Sayfa: 163.....	212
Şekil 182: NLL-I, Sayfa: 77	213
Şekil 183: Yİ-B1, Sayfa: 74.....	213
Şekil 184: NLL-I, Sayfa: 16	213
Şekil 185: Yİ-B1, Sayfa: 78.....	214
Şekil 186: NLL-I, Sayfa: 29	214
Şekil 187: NLL-I, Sayfa: 110	215
Şekil 188: Yİ-B1, Sayfa: 74.....	215
Şekil 189: Yİ-B1, Sayfa: 29.....	216
Şekil 190: Yİ-B1, Sayfa: 37.....	216
Şekil 191: NLL-I, Sayfa: 87	216
Şekil 192: Yİ-B1, Sayfa: 60.....	217
Şekil 193: NLL-I, Sayfa: 30	217
Şekil 194: NLL-I, Sayfa: 110	218
Şekil 195: NLL-I, Sayfa: 16	218
Şekil 196: NLL-I, Sayfa: 8	218
Şekil 197: NLL-I, Sayfa: 6	219
Şekil 198: NLL-I, Sayfa: 26	219
Şekil 199: NLL-I, Sayfa: 106	220
Şekil 200: NLL-I, Sayfa: 58	220
Şekil 201: NLL-I, Sayfa: 77	220
Şekil 202: NLL-I, Sayfa: 9	221
Şekil 203: NLL-I, Sayfa: 150	222
Şekil 204: NLL -I, Sayfa: 152	225
Şekil 205: NLL –I, Sayfa: 150.....	225

Şekil 206: NLL-I Kitabı, Sayfa: 151	226
Şekil 207: NLL-I, Sayfa: 153	226
Şekil 208: NLL-I, Sayfa: 150	227
Şekil 209: NLL-I, Sayfa: 150	227
Şekil 210: NLL-I, Sayfa: 153	227
Şekil 211: NLL-I, Sayfa: 154	228
Şekil 212: NLL-I, Sayfa: 152	228
Şekil 213: NLL-I, Sayfa: 154	228
Şekil 214: NLL-I, Sayfa: 154	229
Şekil 215: NLL-I, Sayfa: 152	229
Şekil 216: NLL-I, Sayfa: 151	229
Şekil 217: Yİ-B1, Sayfa: 12.....	233
Şekil 218: NLL-I, Sayfa: 59	234
Şekil 219: NLL-I, Sayfa: 41	234
Şekil 220: Yİ-B1, Sayfa: 11.....	234
Şekil 221: NLL-I, Sayfa: 102	235
Şekil 222: Yİ-B1, Sayfa: 81.....	235
Şekil 223: Yİ-B1, Sayfa: 30.....	236
Şekil 224: NLL-I, Sayfa: 61	236
Şekil 225: NLL-I, Sayfa: 41	237
Şekil 226: Yİ-B1, Sayfa: 95.....	237
Şekil 227: NLL-I, Sayfa: 11	237
Şekil 228: NLL-I, Sayfa: 49	238
Şekil 229: NLL-I, Sayfa: 61	238
Şekil 230: NLL-I, Sayfa: 11	239
Şekil 231: NLL-I, Sayfa: 21	239
Şekil 232: NLL-I, Sayfa: 101	240
Şekil 233: NLL-I, Sayfa: 9	240
Şekil 234: Yİ-B1, Sayfa: 45.....	241
Şekil 235: Yİ-B1, Sayfa: 46.....	242
Şekil 236: Yİ-B1, Kitap kapakları.....	243
Şekil 237: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 3.....	244
Şekil 238: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 6.....	244
Şekil 239: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 7	245
Şekil 240: Yİ-B1/DK, Sayfa: 11.....	245

Şekil 241: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 12.....	248
Şekil 242: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 7.....	249
Şekil 243: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 17.....	249
Şekil 244: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 41.....	250
Şekil 245: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 49.....	250
Şekil 246: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 10.....	251
Şekil 247: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 70.....	251
Şekil 248: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 9.....	252
Şekil 249: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 9.....	253
Şekil 250: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 12.....	253
Şekil 251: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 20.....	254
Şekil 252: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 10.....	254
Şekil 253: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 34.....	255
Şekil 254: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 27.....	256
Şekil 255: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 27.....	257
Şekil 256: NLL-I, Sayfa: 2-3.....	258
Şekil 257: NLL-I, Sayfa: 3.....	258
Şekil 258: NLL-I, Sayfa: 14.....	262
Şekil 259: NLL-I, Sayfa: 124.....	262
Şekil 260: NLL-I, Sayfa: 15.....	263
Şekil 261: NLL-I, Sayfa: 44.....	263
Şekil 262: NLL-I, Sayfa: 14.....	264
Şekil 263: NLL-I, Sayfa: 54.....	264
Şekil 264: NLL-I, Sayfa: 24.....	265
Şekil 265: NLL-I, Sayfa: 44.....	265
Şekil 266: NLL-I, Sayfa: 24.....	266
Şekil 267: NLL-I, Sayfa: 34.....	266
Şekil 268: NLL-I, Sayfa: 44.....	267
Şekil 269: NLL-I, Sayfa: 74.....	267
Şekil 270: NLL-I, Sayfa: 104.....	268
Şekil 271: NLL-I, Sayfa: 115.....	268
Şekil 272: NLL-I, Sayfa: 124.....	269
Şekil 273: NLL-I, Sayfa: 127.....	272
Şekil 274: NLL-I, Sayfa: 129.....	272
Şekil 275: NLL-I, Sayfa: 129.....	273

Şekil 276: NLL-I, Sayfa: 135	273
Şekil 277: NLL-I, Sayfa: 127	274
Şekil 278: NLL-I, Sayfa: 129	274
Şekil 279: NLL-I, Sayfa: 149	275
Şekil 280: NLL-I, Sayfa: 147	275
Şekil 281: NLL-I, Sayfa: 137	276
Şekil 282: NLL-I, Sayfa:127	276
Şekil 283: NLL-I, Sayfa:147	277
Şekil 284: NLL-I, Sayfa: 143	277
Şekil 285: NLL-I, Sayfa: 143	278
Şekil 286: NLL-I, Sayfa: 145	278
Şekil 287: NLL-I, Sayfa: 3	279
Şekil 288: NLL-I, Sayfa: 12	279
Şekil 289: NLL-I, Sayfa: 12	280
Şekil 290: NLL-I, Sayfa: 13	280
Şekil 291: NLL-I, Sayfa: 63	284
Şekil 292: NLL-I, Sayfa: 12	285
Şekil 293: NLL-I, Sayfa: 33	286
Şekil 294: NLL-I, Sayfa: 33	286
Şekil 295: NLL-I, Sayfa: 22	287
Şekil 296: NLL-I, Sayfa: 22	287
Şekil 297: NLL-I, Sayfa: 13	288
Şekil 298: NLL-I, Sayfa: 33	288
Şekil 299: NLL-I, Sayfa: 63	288

KISALTMALAR

YDOT	: Yabancı Dil Olarak Türkçe
Yİ	: Yedi İklim
YİTÖS	: Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti
NLL	: New Language Leader
I	: Intermediate
GLB	: Global Scale of English
CEFR	: Common European Framework of Reference for Languages
AOBM	: Avrupa Ortak Başvuru Metni
ÇK	: Çalışma Kitabı
DK	: Ders Kitabı
Vb.	: Ve benzeri
T	: Toplam

1. GİRİŞ

Evrensellik kavramı yüksek teknolojik imkânlarla paralel olarak sıra dışı bir gelişme kaydeden iletişim ile birlikte günümüzde önemli bir olgu haline gelmiştir. İnsanlar eski devirlerde olduğu gibi sadece kısıtlı bir bölge içerisinde yaşam sürmemekte, dünyanın farklı bölgelerine çok kısa sürelerde ulaşabilmektedirler. Bu durum bütün dünya insanların yer değiştirmek suretiyle farklı ülke, ırk ve kültürler ile buluşabilmesine olanak vermektedir. Bu ve buna bağlı birçok sebepten ötürü içinde bulunduğumuz son yüzyılda insanların birbirleri ile kurmaya çalıştıkları iletişim ihtiyacı en üst seviyeye yükselmiştir. Dünyanın istenilen yerine de gidilse eğer orada yaşayan insanlar ile iletişim kurulamıyorsa nerede olunduğunun hiçbir önemi kalmayacaktır. Bütün bu sebeplerden ötürü artık yabancı dil öğretimi elzem bir hâle gelmiştir.

Önceki dönemlerde insanlara büyük bir değer kazandıran yabancı dil bilme özelliği günümüzde birden fazla yabancı dil bilmenin gerekliliği konusunda uzlaşılan bir kurala doğru evrilmektedir. Yaşanılan bu çok hızlı değişim ve gelişim ile birlikte insanlar yaşadıkları çağın gereklerine uymak, çağın gerisinde kalmamak adına en az bir yabancı dil öğrenmeye çalışmaktadır. Bu gibi sebepler yabancı bir dili en iyi, en hızlı ve en etkili biçimde öğretebilmek için pek çok öğretim yöntem, teknik ve stratejisinin ortaya çıkmasını; dil öğretimi hususunda gerçekleştirilen bilimsel çalışmaların artmasını sağlamıştır. Her ne kadar dünya üzerinde şu ana dek var olmuş daha sonra ölmüş diller ile hâlihazırda kullanılan dillerin hepsi değerli bir kültür varlığı olarak kabul edilse de bazı diller diğerlerinden daha fazla ana dili konuşuruna sahip olmuş, yabancılar tarafından daha fazla öğrenilmiştir. Burada bir dilin yabancılar tarafından öğrenilmesinde o dili kullanan ülkelerin diğer ülkelere göre gelişmişlik ve uluslararası etkinlik durumları da belirleyici olmuştur.

Türkiye son yıllarda uluslararası alanda adı geçen bir ülke konumuna geldiğinden Türk dili de bu gelişmeler ışığında önemli bir dil olarak görülmektedir. Bu tür gelişmelere denk olarak Türkiye’de de dil öğretimi alanında gerçekleştirilen bilimsel faaliyetler, Türkçe öğrenmek isteyenlerin ilgi ve talepleri doğrultusunda artış

göstermektedir. Yabancı insanlar seyahat, turizm, iş, ticaret, bilim, eğitim, siyasi ve diplomatik ilişkiler gibi pek çok farklı husustan dolayı Türk dilini öğrenmek istemektedirler. Bu durumda yabancılara Türkçe dilinin nasıl öğretileceği ile ilgili hususlar ortaya çıkmaktadır.

Eğitim ve öğretim etkinliklerinde genel olarak çeşitli ders materyalleri kullanılmaktadır. Bu tür faaliyetlerde kullanılan ders materyalleri içerisinde en önemli yerlerden birisini ders kitapları tutmaktadır. Ders kitapları yüzyıllardır insanların bilgi ve tecrübelerini diğer nesillere aktarmasına kaynaklık etmiştir. Günümüzde de eski değerinden pek bir şey kaybetmeyen ders kitabı çağın yöntem, teknik ve stratejilerine uyum sağlamak suretiyle varlığını koruyabilmiştir. Gelişim ve değişimin üst düzeyde olduğu çağımız, yabancı dil öğretimi hususunda yazılan ders kitaplarını da şekilsel bakımdan ve içerik bakımından farklılaşmaya zorlamıştır. Bu durumun gereği olarak yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitapları da değişime uğramıştır.

Günümüzde yabancı dil öğrenimi bakımından en çok talep gören dillerden olan İngilizce, ders kitabındaki yapısal değişiklik ve geliştirmelere daha önce başlamış ve daha önce tamamlamıştır. Bu sebeple Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan ders kitaplarını, İngilizcenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan ders kitapları ile karşılaştırarak olumlu ve olumsuz yönler kıyaslanabilecek, Türkçe öğretmek amacındaki ders kitaplarının gelişim ve değişimi için daha etkili ve verimli bir süreç elde edilebilecektir.

Çalışmaya konu edilmek üzere Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan “Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti-B1” kitabı ile İngilizcenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan “New Language Leader-Intermediate” kitabı seçilmiş ve incelemeye tabi tutulmuştur.

1.1. Problem Cümlesi

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti B1 ders kitabı ile İngilizcenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan New Language Leader İngilizce Öğretim Seti Intermediate ders kitabının genel görünüm, yapı ve içerik bakımından benzer ve farklı yönleri nelerdir?

1.2. Alt Problem Cümleleri

Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti B1 ile New Language Leader İngilizce Öğretim Seti Intermediate ders kitaplarının “İçindekiler” kısmında bulunan benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti B1 ile New Language Leader İngilizce Öğretim Seti Intermediate ders kitaplarının “Kitapların Genel Yapı ve Özellikleri” bakımından sahip olduğu benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti B1 ile New Language Leader İngilizce Öğretim Seti Intermediate ders kitaplarının “Dört Temel Dil Becerisi ve Dil Bilgisi” bakımından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti B1 ile New Language Leader İngilizce Öğretim Seti Intermediate ders kitaplarının “Çalışma ve Değerlendirme” bakımından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

1.3. Amaç

Çalışmadaki amaç Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti B1 ders kitabı ile İngilizcenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan New Language Leader İngilizce Öğretim Seti Intermediate ders kitabının genel görünüm, yapı ve içerik bakımından benzer ve farklı yönlerini tespit etmektir. Bu şekilde yabancı dil olarak öğrenimi çokça talep edilen İngilizce dilinde hazırlanmış olan bir dil öğretim kitabının Türk dilinin öğretimi için hazırlanmış bir kitaba karşı ne tür benzer veya farklı özellikleri olduğu tespit edilebilecek, gerekirse Türk dilini öğretmek için sonrasında hazırlanacak ders kitaplarına örnek olabilecek değişikliklere yol gösterilebilecektir.

1.4. Önem

Türkler her devirde bağımsız devletler kurmuş ve dünyanın önemli devletleri arasında yer almışlardır. Bu durum Türk diline ilgi duyulmasını sağlamış ve Türkçe öğrenmeye rağbet oluşturmuştur. Öğretim faaliyetleri eski dönemlerden beri basılı ders materyalleri ile gerçekleştirildiğinden Türkçenin yabancılara öğretimi amacıyla günümüze değin birçok eser hazırlanmıştır. Bu eserler gerek yapı gerekse içerik

bakımından belli kalıplar dâhilinde oluşturulmuştur. Fakat son dönemlerde dünya üzerindeki hızlı gelişim ve değişim rüzgârı ders kitaplarında da yapısal birçok değişikliğe sebep olmuştur. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yapılan çalışmalar bu alandaki gelişimleri hızlandırması bakımından önemli görülmektedir. Bu bakımdan yapılan bu çalışma ile bu alanda kullanılan ders kitaplarının yapı ve içerik olarak daha etkili ve kullanışlı bir duruma getirilmesi mümkün olabilecektir. Karşılaştırmalı çalışmalar, karşılaştırılan unsurların farklı yönlerini net bir şekilde ortaya koyabildiğinden daha iyi sonuçlar ortaya çıkarabilmektedir. Türkçenin yabancılara öğretimi hususunda yapılan çalışmaların daha hızlı bir ilerleme gerçekleştirmesi ve sonuçların uygulamalı alana daha erken dâhil edilebilmesi için Türkçenin yabancılara öğretiminde kullanılan materyallerin diğer dillerin öğretiminde kullanılan materyaller ile karşılaştırılması zaman ve maliyet açısından faydalıdır. Ders materyalleri arasında en çok kullanılanlardan biri ders kitapları olduğundan bu alanda yapılan çalışmaların alanda daha verimli bir eğitim-öğretim süreci ortaya çıkaracağı aşikârdır. Gerçekleştirilen bu çalışma ile de Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan ders kitaplarının gelişimine katkıda bulunulacağı düşünülmektedir.

1.5. Tanımlar

Dil: Dil; duygu, düşünce ve isteklerin ses ve mana yanıyla ortak olan birimler kullanılarak aktarılmasını sağlayan gelişmiş bir dizgedir (Aksan, 2009, 55).

Yabancı Dil: Yabancı dil “Ana dilin dışında olan ve ana dilin dışında öğrenilen uzmanlık dili” olarak açıklanmaktadır (Türkçe Sözlük, 2011, 2469).

Ders Kitabı: Ders kitabı, bir dersin öğretimi için hazırlanan ya da seçilen, belirli ölçütlere göre incelendikten sonra belli bir okul, sınıf ve ders için öğretmen ve öğrencilere temel kaynak olarak salık verilen kitaptır (Oğuzkan, 1993, 38).

Etkinlik: Öğrencilerin dil ve zihinsel becerilerini geliştirmek amacıyla yürütülen yazılı veya sözlü olarak gerçekleştirilebilen çalışmalardır (Güneş, 2012, 40).

Beceri: Öğrencilerde, öğrenme süreci içerisinde kazanılması, geliştirilmesi, yaşama aktarılması hedeflenen kabiliyetlerdir (Kan, 2006, 137).

1.6. Sınırlılıklar

Çalışma, yabancı dil öğretim setleri içerisinde Türkçe dili için Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti, İngilizce dili içinse New Language Leader İngilizce Öğretim Seti olarak sınırlandırılmıştır.

Çalışmada yer verilen ders kitapları, Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti içerisinde seçilen B1 seviye ders ve çalışma kitabı ile New Language Leader İngilizce Öğretim Seti içerisinde seçilen Intermediate seviye ders kitabı ile sınırlandırılmıştır.

1.7. İlgili Yayın ve Araştırmalar

Bu bölümde araştırmada çalışılan konu ile ilgili daha önce yapılmış çalışmalara ve bunların içeriğine dair bilgiler verilmiştir. İlgili yayın ve araştırmalar kapsamında tespit edilen tez çalışmaları şu şekildedir:

Erer (2011), *“Türkçe ve İngilizcenin Yabancı Dil Olarak Öğretilmesinde Kullanılan İki Seri Kitabın Sözcük Öğretimi Açısından Karşılaştırılması”* adlı tez çalışmasında, Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde hazırlanacak dil öğretim kitaplarına bir katkıda bulunabilmek için sözcük öğretimi üzerinde çalışmıştır. Bu çalışmada karşılaştırma yolu kullanılmıştır. Karşılaştırma için *Gazi Tömer Yabancılar İçin Türkçe* ve *New English File* kitapları kullanılmıştır. Bu kitaplar karşılaştırılırken, içerdikleri görsel ve işitsel kaynaklar, Avrupa Dil Portfolyosu’na uygunluk, sözcük öğretiminin ele alınışı olmak üzere üç ana başlık altında ele alınmıştır. Çalışmada *New English File* kitaplarının *Gazi Tömer Yabancılar İçin Türkçe* kitaplarına göre sözcük çalışmalarının daha çeşitli olduğu sonucu ortaya çıkarılmıştır.

Tuzcu Eken (2011), *“Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Öğretiminde Temel Düzey Dinleme-Anlama Etkinliklerinin Karşılaştırılması”* adlı tez çalışmasında temel düzey yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sürecinde dinleme becerisine ne derece yer verildiğini belirlemeyi amaçlamıştır. Bu amaç dâhilinde karşılaştırmalı çalışma yöntemiyle yabancı dil olarak Türkçe *“Yeni Hitit 1 (A1-A2)”* ve yabancı dil olarak İngilizce *“New Headway Beginner (A1), Elementary (A1-A2)”* ders kitaplarındaki dinleme-anlama etkinlikleri Avrupa Ortak Başvuru Metni (AOBM) ölçütlerine göre incelenmiştir. Çalışmada sonucunda *“Yeni Hitit 1 (A1-A2)”* kitabındaki bazı dinleme-anlama etkinliklerinin bu beceriyi geliştirme bakımından yetersiz kaldığı ve düzenlenmesi gerektiği ortaya çıkmıştır.

Kaya (2011), *“Tömer’de Yabancı Dil Öğretiminde Kullanılan İngilizce ve Türkçe Kitaplarının Geçmiş Zaman Öğretiminin Genel Öğretim İlkeleri Açısından İncelenmesi ve Değerlendirilmesi”* adlı tez çalışmasında TÖMER’de yabancılara dil öğretiminde kullanılan ilk kur Türkçe ve İngilizce ders kitaplarındaki geçmiş zaman öğretiminin genel öğretim ilkeleri kıstas alınarak değerlendirilmesini ve karşılaştırılmasını amaçlamıştır. Çalışmadaki değerlendirme sonucuna göre Türkçe kitabında, daha kapsamlı bir konu yelpazesine karşın genel öğretim ilkelerinin kullanılma sıklığının İngilizce kitabına göre daha az olduğu saptanmıştır.

Ömeroğlu (2016), *“Yabancılara Türkçe Öğretimi İçin Hazırlanmış Ders Kitaplarının İncelenmesi”* adlı tezinde Türkçe öğretim merkezlerinde en çok tercih edilip kullanılan dört farklı kitabın; Yedi İklim (A1), Yeni Hitit (Temel), Gazi (A1), İstanbul (A1) biçim ve içerik özellikleri bakımından incelemiş, bilimsel ölçütlere göre değerlendirmiştir. Çalışmanın sonucunda çağdaş, bilimsel ölçütlere göre yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan/kullanılacak ders kitapları; biçim ve içerik özellikleri bakımından nasıl olması gerektiği tespit edilmeye çalışılmıştır.

Şimşek (2016), *“Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarının Temel Dil Becerileri Bağlamında Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi”* adlı tezinde yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan İstanbul ve Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Seti B2 düzeyi ders kitaplarını temel dil becerileri, kültür aktarımı ve ünite değerlendirme ölçütleri kapsamında karşılaştırmalı olarak incelemiştir. Araştırmanın sonuç kısmında ise İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti ve Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Seti B2 düzeyi ders kitapları üzerinde karşılaştırmalı olarak elde edilen bulgular değerlendirilmiş, önerilerde bulunulmuştur.

Özdemirel (2017), *“Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Ders Kitaplarındaki Sözcüklerin Kullanım Sıklığı Bağlamında Değerlendirilmesi”* adlı tez çalışmasında İstanbul A1 ve A2 yabancılar için Türkçe ders kitaplarında bulunan kelimelerle ‘Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü’nde bulunan kelimeleri karşılaştırmıştır. American Headway Starter ve 1 yabancılar için İngilizce ders kitaplarında bulunan kelimelerle de ‘New General Service List’te bulunan kelimeler arasında benzerlik oranı bakımından karşılaştırma yapmıştır. Çalışmada Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi için Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde sıklıkla kullanılan kelimelerden oluşan bir sıklık listesine gerek olduğu sonucu bildirilmiştir.

Atay (2017), “*Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Öğretimi Kitaplarının Edimsel Yeti Gelişimi Açısından Karşılaştırılması*” adlı çalışmada İngilizce ve Türkçe ders kitaplarını edimsel yeti gelişimi bakımından karşılaştırarak benzerlik ve farklılıkları belirlemeyi amaçlamıştır. Bu çalışmada incelemek üzere İngilizcenin yabancı dil olarak öğretiminde Oxford Press'den “*English File*” ve Pearson Press'den de “*New Success*” kitapları; yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında ise Dokuz Eylül Dil ve Araştırma Merkezi'nce hazırlanan “*İzmir*” ve Ankara Üniversitesi TÖMER tarafından hazırlanan “*Yeni Hitit 2*” kitapları kullanılmıştır. İnceleme sonucu İngilizcenin yabancı dil olarak öğretimi kitaplarının edimsel yeti konusunu dikkate aldığını gösterirken, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi kitaplarında bu alana herhangi bir vurgu yapılmadığı tespit edilmiştir.

Mustafaoğlu (2018), “*Yabancı Dil Olarak İngilizce ve Türkçe Öğretimi A1 ve A2 Seviyesindeki Ders Kitaplarının Söz Varlığı Bakımından Karşılaştırılması*” adlı tez çalışmada A1 ve A2 düzeylerinde ortak konu başlıkları altında kullanılan söz varlığını karşılaştırmıştır. Çalışmada Türkçe'nin yabancı dil olarak öğretimi için İstanbul Üniversitesi Dil Merkezinde kullanılan “*İstanbul*” seti, yabancı dil olarak İngilizce öğretimi için ise Oxford Üniversitesi yayınlarından “*New Headway*” seti kullanılmıştır. Bu kitapların karşılaştırılması sonucunda iki kitap arasındaki farklılıklar ve benzerlikler ortaya konmuştur.

Doğan (2018), “*Yabancı Dil Öğretiminde Z-Kitap Uygulamalarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi: New English File iTools ve Yedi İklim Türkçe Z-Kitap Örneği*” adlı çalışmada Yunus Emre Enstitüsü'nün hazırladığı *Yedi İklim Türkçe Zenginleştirilmiş Kitap (Z-Kitap)* uygulaması ile Oxford Üniversitesinin *New English File iTool* uygulamasını karşılaştırarak incelemiştir. Araştırma sonuçlarına göre *Yedi İklim Türkçe Z-Kitap* uygulamasının çalıştığı platform, içeriklerin güncellenebilirliği, dosya boyutu ve taşınabilirlik, kullanıcı deneyimlerinin kaydedilmesi ve etkinlik şablonları bakımından, *New English File iTools* uygulamasının ise içerik, internet gereksinimleri ve sayfa yönetim araçları ile yardım ekranı bakımından kullanıcılara daha fazla avantaja sahip olduğu tespit edilmiştir.

Uzbek (2019), “*Gazi Tömer ile Interchange Fourth Edition Kitaplarındaki Konuşma Etkinliklerinin Konuşma Becerisi Bağlamında Karşılaştırılması*” adlı tez çalışmada yabancılara İngilizce öğretiminde kullanılan Cambridge Üniversitesi tarafından hazırlanan “*Interchange Fourth Edition*” seti ile Türkçenin yabancı dil

olarak öğretiminde kullanılan “Gazi TÖMER” setinde bulunan konuşma etkinlikleri belirlenen ölçütlere göre değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda *Interchange Fourth Edition* ve *Gazi TÖMER* setlerinde yer alan konuşma becerisi etkinliklerinin eşit düzeyde bulunduğu, ilgili etkinliklerde görsel materyalin fazla kullanıldığı, gerçek hayata uygun konuşma etkinliklerinin verildiği ifade edilmiştir.

Yılmaz İbrahimi (2019), “*Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Öğretiminde Kullanılan Yedi İklim ve Network (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Taksonomik Olarak İncelenmesi ve Karşılaştırılması*” adlı çalışmasında Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanan *Yedi İklim (B1, B2)* ile yabancılara İngilizce öğretiminde kullanılan *Network (B1, B2)* ders ve çalışma kitaplarında bulunan okuma metinlerindeki metin altı sorularının Bloom’un Güncellenmiş Taksonomisinin bilişsel süreç boyutuna göre değerlendirilerek karşılaştırmıştır. Araştırma sonucunda, incelenen kitaplarda okuma metinlerine ait metin altı sorularının hatırlama ve anlama basamaklarında toplandığı; uygulama, çözümleme, değerlendirme ve yaratma basamaklarında yeterli sayıda soru bulunmadığı bildirilmiştir.

Kalaycı (2018), “*Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Öğretimi Ders Kitaplarının Karşılaştırılması*” adlı çalışmasında *Yeni Hitit B1-2* ders kitabı ve *Efeka General English B1-1, B1-2, B1-3 ve B2-1, B2-2, B2-3* ders kitaplarının konu/izlençe, tema, okunabilirlik seviyeleri, metin uzunluğu ve kazanımların öğrenme alanlarına dağılımı bakımından farklarını belirlemiştir. Her iki setin B1-B2 düzeylerinde seviyeye bağlı dil bilgisi konuları, temaların okunabilirlik durumları, metin uzunlukları, başka dillerden alınmış kelime sayıları bakımından farklı olduğu bildirilmiştir. *Yeni Hitit* ve *Efeka* ders kitaplarının etkinliklerde öğrenme alanlarına ayırdığı payın da değişken olduğu tespit edilmiştir.

Hattatioğlu (2019), “*Türkçe, İngilizce ve Almanca Yabancı Dil Öğretimi Kitaplarının Konuşma Etkinlikleri Bakımından Karşılaştırılması*” adlı çalışmasında Türkçe ile birlikte, dünyada yabancı dil olarak öğrenci sayısı yüksek olan dillerden İngilizce ve Almanca öğretim kitaplarını incelemiştir. Çalışmada; Türkçe, İngilizce ve Almancanın yabancı dil olarak öğretimi için hazırlanan *Yedi İklim Türkçe*, *New Headway* ve *Menschen* isimli ders kitaplarının orta düzeydeki (B1) konuşma etkinlikleri incelenmiştir. Kitapların konuşma becerisini hangi şekilde geliştirmeye çalıştığı, ders kitaplarının Avrupa Ortak Başvuru Metni (AOBM) kazanımlarına ne

ölçüde uyduğu ve kitaplarda hangi kazanımlara ne derecede yer verildiği incelenmiş ve bunlara ilişkin değerlendirmelerde bulunulmuştur.

İlgili yayın ve araştırmalar kapsamında tespit edilen makale türünde çalışmalar şu şekildedir:

Gün, Yalçın ve Memiş (2017), “*İki Farklı Dilin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Temel Seviye Ders Kitaplarının Dinleme Etkinlikleri Bakımından Karşılaştırılması*” adlı makalelerinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Seti ile yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde kullanılan New English File kitaplarının temel seviyesini karşılaştırmışlardır. Kitaplardaki dinleme etkinlikleri, Avrupa Ortak Başvuru Metni’nde (AOBM) temel seviye dinleme becerileri için belirlenen ölçütlere uygunluğu, dinleme etkinliklerinin diğer hangi temel becerileri desteklediği, dinleme sürecinde hangi etkinliklerin bulunduğu ve dinleme etkinliklerinin kültürel öge içerme durumu tespit edilmiştir.

Beyreli ve Ak Başoğlu (2013), “*İkinci Dil Öğretim Kaynaklarında Yer Alan Anlama Etkinliklerinin Karşılaştırılması (Yeni Hitit ve New Headway Örnekleme)*” adlı makalelerinde ikinci dil öğretim kaynakları olarak hazırlanmış kitaplardan Yeni Hitit (Türkçe) ve New Headway (İngilizce) serilerini karşılaştırmışlardır. Bu kitaplarda yer alan anlama etkinlikleri; çeşitlilik, nitelik, temel dil becerilerine uygunluk açısından; etkinliklerde kullanılan ölçme-değerlendirme soruları ise kapsam, soru çeşidi, anlaşılma vb. yönlerden değerlendirilmiştir.

Bayezit ve Çubukçu (2015), “*Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Ders Kitaplarındaki Öğrenme Stratejilerinin Kullanımı*” adlı makalelerinde yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce ders kitaplarındaki strateji kullanımını incelemişlerdir. Araştırma sonucunda Total English Elementary’nin Yeni Hitit 1’e göre üstbilişsel stratejilere ve strateji birleşimlerine daha çok önem verdiğini ifade etmişlerdir.

Şimşek (2018), “*Yabancılar için İngilizce ve Türkçe Ders Kitaplarındaki Kültürel İçeriklerin Karşılaştırılması*” adlı makalesinde yabancılar için İngilizce ve Türkçe ders kitaplarındaki kültürel içeriklerin uluslar arasılığını ve temsil yeterliliğini değerlendirmeyi amaçlamıştır. Tespitine göre yabancılar için İngilizce ve Türkçe ders kitaplarındaki kültürel içerikler, kültürel öğelerin seçimindeki ölçütsüzlükten kaynaklanan derinlik sorunuyla karşı karşıyadır.

Kalaycı ve Durukan (2019), “*Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Öğretimi Ders Kitaplarının Öğrenme Alanları Bakımından Karşılaştırılması*” adlı makalelerinde yabancılara Türkçe ve İngilizce öğretiminde kullanılan ders kitaplarını öğrenme alanlarına dağılımı açısından karşılaştırmışlardır. Bu doğrultuda *Yeni Hitit* ve *Efekta General English* ders kitapları örneklem olarak alınmıştır. Araştırma sonucunda *Yeni Hitit* Yabancılar İçin Türkçe B1 ve B2 düzey ders kitaplarında yer alan okuma ve yazma becerisine yönelik etkinlik sayısının sözlü anlatım, dinleme ve karşılıklı konuşma becerisine yönelik etkinlik sayılarından fazla olduğu ifade edilmiştir. Bununla birlikte *Efekta* ders kitaplarında konuşma, dinleme ve sözlü anlatım becerilerini geliştirmeye yönelik etkinlik sayısının daha fazla olduğu sonucu aktarılmıştır.

Özdemirel ve Dilidüzgün (2018), “*Yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce ders kitaplarındaki sözcüklerin kullanım sıklığı bağlamında değerlendirilmesi*” adlı makalelerinde yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce ders kitaplarında en sık kullanılan sözcüklerle temel söz varlığı içinde en sık kullanılan sözcüklerin ne kadar örtüştüğünü tespit etmeyi amaçlamışlardır. Bu amaçla, çalışmada *İstanbul A1* ve *A2* kitaplarında yer alan sözcüklerle “Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü”nde yer alan sözcükler; *American Headway Starter* ve *1* kitaplarında yer alan sözcüklerle “New General Service List”te yer alan sözcükler benzerlik oranı açısından karşılaştırılmıştır. Çalışma sonucunda, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde sıklıkla kullanılan sözcüklerin listesine ihtiyaç olduğu sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde dil, dil öğretiminde dört temel dil becerisi ve dil bilgisi, YDOT öğretiminde kullanılan ders materyalleri, YDOT öğretiminde ders kitabı ve YDOT öğretiminde kullanılan ders kitapları hususlarında bilgiler bulunmaktadır.

2.1. Dil

İnsanoğlu doğum ile birlikte kendisini dünya gerçekliği içinde bulur ve bu dünyayı algılayabilmesini sağlayan şey duyularıdır. Duyuların kullanılması başlangıçta içgüdüsel olsa da yıldan yıla gelişim sürecinde bu durum değişerek bilinç düzeyine taşınmaktadır (Karadağ, 2013, 1). Daha anne karnında işitme ile başlayan süreç, doğum sonrasında gelişerek diğer organların da yardımıyla konuşmaya; daha sonra farklı zihinsel işlevler ile okuma ve yazmaya kadar uzanan bir serüvendir. İnsanlar kendilerine verilmiş olan dil yeteneğini fark ederek bunu yüz yıllarca işlemiş ve aralarında iletişim kurmanın ve bu iletişimi diğer kuşaklara sözlü ve yazılı olarak miras bırakmanın yollarını bulmuşlardır. İnsanlığın gelişmesi ile birlikte araştırmacılar daha önce doğal olarak yaşadığımız bu sürecin akademik olarak işlenerek detaylı şekilde açıklanmasına dair çalışmalar yürütmüşlerdir. Bu sebeple “dil” kavramı yüzyıllardır insanlar tarafından tartışılmaktadır.

İnsanların birbirleriyle iletişim kurmalarını sağlayan dilin birçok tanımı bulunmaktadır. Bazı tanımlamalara göre dil şu şekilde açıklanmıştır:

TDK’ye (2011, 664) göre dil, “İnsanların düşündüklerini ve duyduklarını bildirmek için kelimelerle veya işaretlerle yaptıkları anlaşma, lisan, zeban...” olarak tanımlanmaktadır.

Ergin’e (2013, 3) göre dil: “İnsanlar arasında anlaşmayı sağlayan doğal bir vasıta, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış gizli bir antlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimai bir müessesedir.”

Karaağaç (2012, 50) dili, gerçek dünyanın dilin sembolik öğeleri ile tekrar ortaya çıkartılması olarak tanımlamıştır. Ona göre dil insanlığın sahip olduğu tek ve en büyük ayrıcalıktır. Bazı düşünürlerin dilin düşüncenin aracı olduğu tezine karşılık o, dil ile düşüncenin aynı şey olduğunu savunur.

Dili duygu, düşünce ve isteklerin ses ve mana yanıyla ortak olan birimler kullanılarak aktarılmasını sağlayan gelişmiş bir dizge olarak açıklayan Aksan ise (2009, 55) dil kavramının sınırlarının oldukça geniş olduğunu ve insanoğlunun yeryüzündeki değerini ortaya koyduğunu belirtir.

Martinet (1998, 28) dili şu şekilde izah eder:

“Bir dil, insan deneyiminin, topluluktan topluluğa değişen biçimlerde, anlamsal bir içerikle sessel bir anlatım kapsayan birimlere ayrıştırılmasını sağlayan bir bildirişim aracıdır; bu sessel anlatım da her dilde belli sayıda bulunan, öz nitelikleriyle karşılıklı bağıntıları da bir dilden öbürüne değişen ayırıcı ve ardışık birimler, başka bir deyişle sesbirimler biçiminde eklenir.”

İnsanların iletişimini sağlayan dil, seslerden oluşur. Yalnız bununla kalmaz. Bu iletişimi sağlamak için kullanılan semboller, sesli ve yazılı işaretler sistemini de kapsar. Bu semboller “gösterge” olarak adlandırılır ve bunlar insanlar arasındaki gizli sosyal anlaşmalardan ortaya çıkar (Özkan, Tören, Esin, 2006, 3).

Dilbilim çalışmalarında bulunan F. Saussure’e (2001, 106) göre dil, işitme imgelerini kucaklayan bir bütün, yazı ise bunların somut biçimidir. Dili, kavramları belirten bir göstergeler dizgesi olarak adlandırmıştır. Yani dil bir terimler dizgesidir ve burada yer alan her öge bir nesnenin karşılığıdır.

Gencan’a (1979, 1) göre dil, temeli yaradılıştaki bulunan bir yeti ile toplumsal uyuşmalardan oluşan, düşünceleri anlatmaya yarayan bir imler dizgesidir. Bu imler sözlü ve ya sözsüz olabilmektedir.

Banguoğlu (2004, 9), dilin, belirli ses gruplarının insanlar arasında bilinçli şekilde değer kazanarak bir kavrama denk gelmesiyle oluştuğunu ve bunların çoğalıp kuşaktan kuşağa aktarıldığını belirtmiştir. O da diğer dilciler gibi dil ve düşünce organı olan beynin birbiri ile sıkı bir ilişkisi olduğunu öne sürmüştür.

Chomsky (2002, 10) insan dilinin, insanın zihinsel yeteneklerinin özelliklerini doğrudan yansıtmaması bakımından zihnin dolaysız aynası olduğunu belirtmiştir.

Bütün bu tanımlardan yola çıkıldığında dilin insanlar arasında anlaşmayı sağlayan, belirli kuralları olan, sürekli değişen ve gelişen dizge olduğu söylenebilir. Genel olarak söylenmek istenirse dilin özelliklerinden şöyle bahsedilebilir:

- Dil, belli bir grup içerisinde konuşulur. Tek bir kişiye ait dil yoktur. Bu da dil denen olgunun kurallarına, birden çok kişinin sahip olması ile gerçekleşir.
- Dilin amacı iletişimdir. İletişim ise en az iki kişi arasında gerçekleşen duygu, düşünce alışverişi şeklinde açıklanabilir.
- Dil toplumsal bir olgudur. Ortak bir dili olmayan insan gruplarının toplumu oluşturması beklenemez. Toplum olabilmenin yapı taşı dildir. Toplumu oluşturan bireyler birbirlerine dilin kuvveti kadar bağlıdırlar.
- Dil bir kavram ya da anlamsal içerikle (gösterilen), bir sessel imgeden oluşan (gösteren) gösterge dediğimiz saymaca ve uzlaşım sal nesnelerin kullanıldığı bir dizgedir. Bu tanım dilin iç yapısını açıklamaktadır. Kendisi olmadığı halde kendisi yerine konulan göstergeler dizgesi dili oluşturur. Bu özelliği dilin daha kolay bir iletişim aracı olmasını sağlar (Günay, 2004, 13).

İnsan dilinin ortaya çıkışı hakkında binlerce yıldan bugüne farklı fikir ve tahminler ileri sürülmüştür. Bu konu eski çağlardan beri insanların ilgisini çekmişse de yeterli derecede açıklığa kavuşmamıştır. Çünkü dilin insanın varlığı ile aynı anda doğduğu varsayılırsa dilin tarihçesi bir milyon yıl geriye ulaşabilir. Ancak ulaşılabilen ilk yazılı kaynaklar milattan önce 3000'lere aittir. Yani arada kalan zaman dilimi, dilin incelenmesi hususunu zorlaştırmaktadır (Yelten, 2009, 27).

Dilin ortaya çıkışı hususunda çok farklı görüşler bulunmaktadır. Dillerin tek bir kaynaktan mı, yoksa birden çok kaynaktan mı çıktığı konusunda çelişkiler mevcuttur. Bazı bilim insanları göre diller; doğadaki sesleri taklit yoluyla (yansıma kuramı), bazılarına göre ünlem ifadeleri yoluyla bazılarına göre ise ortaklaşa iş yapma sırasında (iş kuramı) kullandıkları ifadeler yoluyla ortaya çıkmıştır (Ateş, 2007, 21).

İlk insanların şu imlerle anlaştıklarını varsayılır:

- El, gövde imleri
- Yüz- göz imleri
- Seslenmeler

İlk anlaşma yolunun el imleri olduğu varsayılmaktadır. Bu uzunca bir zaman kullanılmış daha sonra gövde imleri ve seslenmeler ile zenginleştirilmiştir. İnsanoğlu uygarlığını geliştirdikçe imlerden daha kolay ve verimli bir anlaşma sistemi kurmaya başlamıştır. Bu yol önceleri yekpare olan seslerin gitgide boğumlanmasından doğan ilk heceler ve ilk sözcükler yoluyla oluşmuştur. Bu yol ile insan dilini oluşturan sesler belli bir dizgeye göre düzenlenerek bugünkü haline dönüşene dek gelişmiştir (Gencan, 1979, 5).

Dilin en önemli işlevi insan-insan (konuşma) ve insan-varlık (öğrenme) haberleşmelerini gerçekleştirmektir (Karaağaç, 2002, 25). Her iki durumda da insanların herhangi bir şekilde kendisinden farklı bir kişi veya varlıkla ilişkisinden söz edilebilmektedir.

Dilin göstergelerden oluştuğu bahsine dayanarak göstergenin var oluşturulabilmesi için en az iki kişi arasında bir anlaşma bulunması gerektiği söylenilebilir. İnsanoğlu duyuları sayesinde, özellikle görme ve işitme organları aracılığıyla göstergeler dizgesini kurabilmiştir. Bunun sonucunda da iki türlü dil oluşturabilmiştir: Sözlü-sesli dil, sessiz dil (Özkan, 2017, 224). Eski devirlerde sadece iletişim kurmak ve hayatını idame ettirmek için dili kullanan insanlık sonrasında sözlü dilden yazılı dile geçiş yaparak medeniyet seviyesini çok daha ileriye taşımıştır. Şu an dil bilimcilerin üzerinde karar kıldıkları ortak düşüncelerden biri dil ile düşünce arasında yadsınamaz bir bağ olduğudur. Bu sebeple dil bir zamandan sonra doğal bir iletişim süreci olmaktan çıkarak insanlığın gelişimindeki asıl önemine erişmiş, düşüncenin aktarılması görevini üstlenmiştir. Dil artık sadece dinleme ve konuşma süreçlerinden oluşan doğal sürecin dışına çıkarak düşünce ile eş tutulmuştur. Hengirmen (2006, 37), “Dil öğretimi demek, düşünce öğretimidir.” diyerek dili boş bir bal peteğine, düşünceyi de bu peteğin balına benzetmiştir.

Sözlü-sözsüz, yazılı-yazısız hangi şekilde olursa olsun dil hayatımızın en önemli ögesidir ve bu durum insanoğlu var oldukça öyle olmaya devam edecektir.

2.1.1. Ana Dili

İnsanlar topluluk halinde yaşadıkları için bir arada bulunan her toplumun, milletin kendi anlaşma aracı olarak kullandıkları diller vardır ve bu diller diğer toplulukların kullandıklarından farklı, kendine münhâsırdır. Bir insan doğumu ile birlikte içinde bulunduğu toplumun sesini duyar, öğrenir ve anlar. Diğer tüm sesler ona yabancıdır.

Henüz anne karnından itibaren duyduğumuz, hissettiğimiz bu dile “anne” kelimesinden yola çıkılarak “ana dili” denmiştir.

Ana dili Türkçe sözlükte temel haliyle “Çocuğun ailesinden ve içinde yaşadığı topluluktan edindiği dil” olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2011, 119).

Kişi, ait olduğu toplumun bir parçasıdır. Bir çocuk doğduğu ve büyümeye başladığı çevrede konuşulan dili edinir. Bu dile, "ana dil" denir. Ana dili, genellikle anne, baba ve yakın aile çevresinden öğrenilir. Daha sonraları ise ilişki kurulan kişi ve çevredekilerden öğrenilenler ile geliştirilmeye başlanır (Barın, 2004, 20).

Ana dili, anneden, aileden, yakın ve sosyal çevreden, içinde yaşanılan toplumdan, doğumdan sonraki ilk yıllarda, çocukluk evresinde, ilk iletişimin sağlandığı, konuşmanın ve düşünmenin gerçekleştiği zamanda, kişinin en hâkim olduğu, kendisini en iyi ifade ettiği, eğitim öğretim almaksızın ilk kullanılan, birinci olarak edinilen ve öğrenilen dildir (Oruç, 2016, 281).

Anadili, başlangıçta anneden ve yakın aile çevresinden, daha sonra da ilişkili bulunulan çevrelerden öğrenilen, insanın bilinçaltına inen ve bireylerin toplumla en güçlü bağlarını oluşturan dildir. Ana dilinin farklı yönleri vardır, bunlar şu başlıklarla özetlenebilir:

a. Belli bir ses dizgesi olarak anadili:

Dış yönüyle ses açısından incelenecek olursa anadili, belli seslerden, belli ses eğilimlerinden oluşan küçüklüğümüzden başlayarak kazandığımız, kendi ulusumuza özgü dizgedir.

b. Anlatım yolu, evrene bakış biçimi olarak anadili:

Biz çevremize anadilimizin penceresinden bakar, evreni anadilimizin anlama ve anlatma yolundan giderek adlandırırız. Böylece, anadilimiz bize ayrı bir, evrene bakış, evreni anlatış biçimi verir.

c. Bir ulusun kültürünün aynası olarak anadili:

Dil bir toplumun kültürünün en başta gelen ögesidir. Bir ulusun diliyle kültürü arasındaki bağlar o ölçüde sıkıdır ki, yalnızca dil varlığının incelenmesiyle bir ulusun yaşayış biçimi, inanç ve gelenekleri, çeşitli nitelikleri ve tarih boyunca içinde bulunduğu kültür hareketleri konusunda bilgi edinebiliriz.

d. Bir toplumu ulus yapan etkenlerin en önemlisi olarak anadili:

Anadilinin yönlerinden en önemlisi, onun, ulusu ulus yapan öğelerin en güçlüsü olduğu gerçeğidir. Toplumun bir üyesi olarak bizim toplumla bütün ilişkilerimiz anadili aracılığıyla sağlanır, ama biz de ancak anadilimizle bir toplumun parçası oluruz (Aksan, 2009, 81-82).

İnsan konuşma yeteneği ile doğar ancak dil doğuştan bilinmez, çocuk içinde yaşadığı toplumun dilini yani anadilini uzun bir çıraklık devresi süresince öğrenir (Banguoğlu, 2004, 9). Dil öğrenilenden çok edinilen bir dizgedir. Çocuklarda anadili edinim süreci farklı aşamalardan oluşur: 3-6 ay arasında yüz ifadelerini ve seste ton değişikliklerini algılama, ses organlarının değişik sesler üretme alıştırmaları vb., 6-9 ay arasında jestlere ve basit komutlara tepki, ses gelişimine devam, 12. Ay öykünme dönemi, dış etkilere etkin yanıt, ilk sözcükler, tek sözcüklü tümceler vb., 15. Ay yirmi sözcüklük kelime hazinesi ve iki sözcüklü yapılarla iletişim, 2.yaş konuşma yönergeleri anlama, eylemli yapıları kullanma, 4.yaş konuşma dönemi, kendisine yönelik yetişkin konuşmalarını tam olarak algılama dönemlerinden oluşur. (Eker, 2016, 16)

Her insan yavrusu, çevresiyle ilişkilerinde algıladığı iletişim verilerini işleyerek, yaşamının ilk birkaç yılında anadilini ya da birinci dili edinebilecek bir yetenekle dünyaya gelmektedir. Çevreden alınan uyarılar ve bunlara gösterilen uygun tepkiler karşısında aldığı pekiştirmeler, düzeltmeler yoluyla çocuk anadilini öğrenmektedir. Çocukların taklit becerisinin gelişmiş olması anadili öğreniminde önemlidir. Daha henüz anlamlandırmayı edinemedikleri dönemde yüzeysel bir şekilde yansılama yöntemini kullanırlar. Sonrasında ise yaş ilerledikçe dil kullanımı iletişim üzerinde yoğunlaşır. Ayrıca daha önceleri ‘öğrenme’ olarak nitelenen anadili sonradan ‘edinim’ olarak değerlendirilmiştir. Bu görüşe göre ana dili edinilir, yabancı dil öğrenilir. (Demircan, 2005, 14-16)

Ana dili toplumun içerisinde yaşamını sürdüren her birey için hayatî olduğundan edinimi ve öğrenimi doğal sürece bırakılamayacak kadar hassastır. İnsan beyninin işleyiş düzen ve düzeneğini oluşturan, ana dili eğitimidir. İnsanın hayvan varlığı veya fizik yapısı dünyanın herhangi bir yerinde yaşarken, insan varlığı ve milli kimliği ancak ana dilinde yaşayabilir (Karaağaç, 2002, 12). Toplumu oluşturan bireyler, dünyayı ana dillerinin penceresinden görür, onun kavramlarıyla düşünür, ana

dillerinin kavramlarıyla evreni biçimlendirirler. Bu bakımdan insanların hayatında ana dillerinin çok önemli bir yeri vardır (Özkan, 2017, 241).

2.1.2. Yabancı Dil

İnsan doğduğu toplum içerisinde ana dilini öğrenir ve bunu toplumun bu dili bilen diğer üyeleri ile anlaşmak için kullanır. Fakat dünya üzerinde tek bir topluluk olmadığı için tek bir dil de yoktur. Bizler kendi toplumumuz içinde ana dilimizi öğrenirken diğer toplumların ana dilleri bizim için yabancı olmaktadır. Burada “yabancı dil” kavramı ortaya çıkmaktadır.

Yabancı dil kavramı (TDK, 2011, 2469) “Ana dilin dışında olan ve ana dilin dışında öğrenilen uzmanlık dili” olarak açıklanmaktadır. Eğitim terimleri sözlüğünde (Türkçe Sözlük, [25.03.2020]) ise “Öğrencilere, akademik, toplumsal ve meslekle ilgili gelişmelerine katkıda bulunmak amacıyla anadili dışında öğretilen dil” ile açıklanmaktadır.

Dünya üzerinde yaşayan toplum ve ırkların birbirinden bağımsız olarak, birbirleri ile temasa geçmeden hayatını idame ettirmesi düşünülemez. Tarih içerisinde yaşamış ve yaşamakta olan bütün milletler kendisinden başka milletler, topluluklar ile herhangi bir sebeple -savaş, göç vs.- temasa geçmek zorunda kalmıştır. İnsanların temel ve en doğal anlaşma şekilleri de dil olduğundan mutlak sebeple ortak bir dilde konuşma ihtiyacı hissetmişlerdir. Bundan dolayı yabancı dil öğrenimi tarihin çok erken dönemlerinden itibaren süregelmektedir. Özellikle son yüzyılda yabancı dile olan rağbet teknolojinin gelişimi, hızlı ulaşım ve yüksek ticaret gibi sebeplerle kat be kat artmıştır.

Bu çağın insanı, ihtiyacını duyduğu bilgi hangi dildeyse, o dile edinerek onu öğrenmektedir. Edinilme dil veya daha bilinen adıyla yabancı dil öğrenmekteki insan gereksinimleri, tıpkı ana dili gibi, insan-insan (konuşma) ve insan-varlık (öğrenme) etkileşimi sırasında ortaya çıkar. İnsanlar yabancı bir dili, ana dili kendisinininkinden farklı olan kişilerle konuşmak ya da onların dilinde taşınan bilgileri edinmek ve kendi diline aktarmak için öğrenir (Karaağaç, 2002, 12).

Uluslararası düzeyde ticaret, ekonomi, siyaset, askerlik, bilim, çalışma, turizm, eğitim, kültür, sanat, haberleşme alanlarında her türlü ilişkinin kurulup yürütülmesi ana dilinden başka uluslararası ortak dillerin öğrenilmesini mecbur kılar. Yabancı dil öğretimi ve öğrenimi bütün insanlığı ilgilendiren zorlu, çoğu zaman ise zorunlu bir

süreçtir (Demircan, 2005, 17-19). Yabancı bir dil öğrenmek sadece o dili konuşabilir hale gelmek değildir. Bir yabancı dil öğrenmek ayrıca yeni bir insan olmaktır (Barın, 2004, 20).

2.2. Dil Öğretiminde Dört Temel Dil Becerisi ve Dil Bilgisi

Eski dönemlerde dil öğretimi tek yönlü, dil bilgisi odaklı yapılmaktaydı. Bu strateji ile dil öğrenen kişiler dilin kurallarını bilmekte fakat dili iletişimsel odaklı kullanamamaktaydı. Günümüzde teknolojik gelişmeler ve eğitim-öğretim hususunun temelindeki anlayışın değişmesi dil öğretimine de yansımıştır. Bu değişimin bir sonucu olarak dil bilgisi odaklı dil öğretiminden dil becerileri odaklı öğretime geçilmiştir. Dil bilgisi öğretimi reddedilmemiş aksine dört temel dil becerisine (okuma, yazma, konuşma ve dinleme) destek olacak şekilde örüntülenmiştir.

Yapılan bir araştırmaya göre günlük hayat içerisinde kişiler, zamanlarının %45'ini dinlemeye, %30'unu konuşmaya, %16'sını okumaya, %9'unu yazmaya ayırmaktadırlar (Nalıncı, 2000, 130). Bu bilgi dâhilinde insanların günlük hayatında az veya çok dört temel dil becerisinin her birini kullandığı görülmüştür. Bu sebeple yabancı bir dili öğrenmek isteyen kişiler de aynı oranda bu hedef dili kullanacağından becerilerin tamamının düzenli ve işlevsel şekilde öğretimi hususu ortaya çıkmıştır.

Dil becerilerinin anlama işlevi ile kullanılması, dilin alıcı yönünü oluşturmaktadır. Bu açıdan dinleme ve okuma becerileri alıcı dil becerileri olarak adlandırılabilir çünkü bir dilin anlaşılması için ya işitilmesi ya da bir metnin okunarak anlaşılması gereklidir. Dil becerilerinin anlatma işlevi ile kullanılması ise dilin üretici yönünü oluşturmaktadır. Konuşma ve yazma becerileri dilin anlamları karşılayacak biçimde üretilmesini gerektirdiğinden, bu beceriler üretici dil becerileri olarak adlandırılabilir. Bir dilin alınmış, zihne kaydedilmiş olması yeterli değildir. Bu dili iletişim amacı ile kullanmak gerektiğinde üretici dil becerilerine başvurmak elzemdir (Karadağ, 2013, 11). Beyreli ve Ak Başoğlu (2013, 46) da bu konuda aynı fikri beyan etmişlerdir. Ana dili öğretiminde olduğu gibi ikinci dil öğretiminde de öğrencilere temel dil becerilerinin kazandırılması asıl hedeflerdendir. Anlama ve anlatma olmak üzere iki alanı olan bu dil becerileri, dört alt beceriyi kapsamaktadır. Anlama öğrenme alanı dinleme ve okuma becerilerini, anlatma öğrenme alanı ise konuşma ve yazma

becerilerini kapsamaktadır. Burada anlama alanına ait beceriler alma davranışını, anlatma alanına ait beceriler üretme veya verme davranışlarını içermektedir.

Yabancı dil öğretimi bir bütün halindedir. Okuma, konuşma, dinleme ve yazma becerisi tam ve doğru bir şekilde kazandırılmadan gerçek bir dil öğretiminden bahsetmek yanlış ve eksik olur (Kuzu, 1999, 22). Dil öğrenen kişilerin iletişimsel yeterliliğinin seviyesi, bu becerilerin birbiriyle bağlantılı bir şekilde gelişimiyle orantılı olacaktır. Bu sebepten ötürü yabancı dil öğrenen bireylerin, hedef dilin dört temel dil becerisini etkin bir şekilde öğrenmesi ve kullanması önem arz etmektedir (Halat, 2015, 39).

Temel dil becerileri ve dil bilgisi öğretimi ile ilgili çeşitli yaklaşım, strateji, yöntem ve teknik geliştirilmekte ve dil öğretiminde denenmektedir. Bu tür gelişme ve değişimlerden yabancılara Türkçe öğretiminde de faydalanılır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi de okuma, yazma, konuşma, dinleme olarak dört temel beceriden meydana gelmektedir. Dilin tam olarak kazandırılması için bu dört becerinin de birlikte geliştirilmesi gereklidir. Dört temel dil becerisi kazandırılırken burada dil bilgisi öğretiminin önemi de görmezden gelinemez. Dilin kuralları bilinmeden temel becerilerin edinimi mümkün olmayacağından, dil bilgisi ile diğer dil becerileri birbirinden ayrılmaz bir süreç içerisinde işlenmelidir. Sadece ana dili öğretiminde değil, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde de dilin beceri alanlarının birbiriyle ilişkili ve birbirini tamamlayacak şekilde kavratılması gerektir. Dil bilgisi ayrı ve bağımsız bir ders olarak değil, dil becerileri ile iç içe öğretilmelidir (Emiroğlu, 2014, 101).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dil bilgisi öğretimi, dil bilgisel kuralların öğrencinin zihnine yüklendiği sıradan bir öğretim süreci olmamalıdır. Dil birimlerin kavrama ve kullanım amacına ilişkin işlevlerine de değinilmelidir. Yabancı dil öğretiminde ezbere dayalı ve çeviri temelli çalışmalarla hedef dili tam manasıyla öğrenmek zor olacaktır. Bu yolla yapılan dil bilgisi öğretimi dilin okuma, yazma, dinleme ve anlama boyutlarının hepsini kapsamayacağından verimli ve yeterli bir öğretim süreci elde edilemeyecektir (Sebzecioğlu, 2016, 111).

2.2.1. Okuma

Okuma temel bir dil becerisi olarak akademik dil öğreniminin başlangıcı sayılabilir. Okuma becerisinin dili hem öğreten hem de öğrenen açısından köprü görevi

üstlendiği düşünülürse önemi daha da artmaktadır (Şimşek, 2016, 16). Yabancı dil öğretiminde ve yabancı dil olarak Türkçe öğretimindeki okumanın önemi belirtilmeden önce, okumanın genel olarak tanım, çeşit ve özelliklerine değinilmiştir.

Okuma becerisi, Özbay (2007, 4) tarafından “Göz yoluyla algılanan işaret ve sembollerin beyin tarafından değerlendirilme ve anlamlandırılma süreci” olarak tanımlanmıştır.

Okuma, bir yazıyı, sözcükleri, cümleleri, noktalama işaretleri ve öteki öğeleriyle görme, algılama ve kavrama sürecidir. Okuma, yazıdaki görsel simgelerin zihinde birtakım çağrışımlar oluşturması yoluyla anlam uyandırmasıdır. Bu anlamlar ile daha önce edinilen kavramlar arasında bir bağlantı kurulur ve yazı seslendirilir. İşlem basamakları tanıma, anlama ve seslendirmeden ibarettir (Kavcar, Oğuzkan, Sever, 2005, 41).

Okumaya insanların ön bilgileri ile metindeki bilgileri bütünleştirerek yeni anlamlar ürettiği aktif süreç de denilebilir. Bahsedilen bu aktif süreç önce görme ve seslendirme sonrasında ise zihinde anlamlandırma ve yapılandırma gibi işlem evrelerinden oluşmaktadır. Bu işlem evreleri çizgi, harf ve sembollerin algılanması ile başlar. Sonrasında dikkatin yoğunlaştırılmasıyla kelime ve cümle yapılarının anlamı bulunmaktadır. Bu yapılar sıralama, sınıflama, ilişkilendirme, sorgulama, analiz-sentez, değerlendirme gibi çeşitli zihinsel işlemlerden geçirilmektedir. Bu şekilde işlenen bilgiler, okuyucunun ön bilgileriyle birleştirilmekte ve yeniden anlamlandırılmaktadır. Zihinsel ve fiziksel süreçler iç içe ilerlemektedir. Öğretim sürecinde okumayı uygulama süreci üçe ayrılır. Bunlar okuma öncesi, okuma esnası ve okuma sonrasıdır. Öğrenci okuma öncesi planlama yapar. Bu aşamada ön bilgilerini harekete geçirir. Okuma esnasında planladıklarını uygular, okumasını yönetir. Sunulan bilgileri alır, işler ve ön bilgileri ile karşılaştırır. Okuma sonrasında ise okuduklarını değerlendirir. Yeni bilgileri inceler, değerlendirir ve bunları yeniden düzenler (Güneş, 2014, 128).

Demirel ve Şahinel (2006, 81) ise okumanın üç farklı yönünden bahseder. Buna göre okumanın fizyolojik, psikolojik ve sosyolojik yönleri bulunmaktadır. Okumanın fizyolojik yönü göz-zihin-dil üçgeninde gerçekleşen işlemleri içerir. Psikolojik yönü kişinin algı alanını, sosyolojik yönü ise toplumsal alanını anlatır.

Okumanın en genel görünümünde iki türü vardır, bunlar sesli ve sessiz okumadır. Sesli okuma, yazının çeşitli organlar vasıtası ile ses haline getirilmesidir. Sesli okumada vurgu ve tonlama önemlidir. Yazının kolay anlaşılması ve anlamın kavranması bu iki ögenin yerine gelmesine bağlıdır. Sessiz okuma ise yazının göz ile takip edilmesi suretiyle gerçekleştirilen okuma türüdür. Zaman ve enerji tasarrufu sağlayan bu tür okuma genel olarak daha çok tercih edilir. Sesli ve sessiz okuma arasındaki en önemli fark, sesli okumanın sadece anlamayı değil, anlatmayı da kapsamasıdır (Arıcı, 2012, 34-35).

Bu tanımlamalardan ve açıklamalardan sonra anlaşılacağı üzere okuma fiziksel süreçlerle başlayarak zihinsel süreçlerle işlenen görsel işaretlerin anlamlandırılmasına dayanan dil becerisidir.

Dil becerileri içinde önemli bir yeri olan okuma becerisi, dil öğrencisine öğretimin her aşamasında yetkinlik kazandırır. Bundan dolayı yabancı dil öğretimi sürecinin önemli başlıklarından birini okuma becerisinin oluşturur (Balcı, Dündar, 2000, 263). Yabancı dilde okuma becerisi, öğrencinin; art alan bilgisini, sözlüksel ve dil bilgisel farkındalığını ve metin şemasını, ana diline ilişkin bilgiyi ve gerçek dünya bilgisini kullanarak kişisel amaçlar ve hedefler doğrultusunda yazılı ders gereçlerini anlamaya çalışmayı sürdürdüğü dinamik ve etkileşimsel bir süreçtir (Singhal, 2006, 7). Yabancı dil öğrenimindeki okuma sürecinde öğrencinin, metnin içerdiği anlamı zihinsel olarak yeniden anlamlandırabilmesi için yeteri kadar sözcük bilgisine ve hedef dile ait dil bilgisine gereksinimi vardır. Hedef dildeki ses, kelime ve cümle bilgisi yabancı dil okuyucusunun ana dilinden farklı olarak anlam kurmak amacıyla ihtiyacı olan bilgilerdir (Altunkaya, 2015, 53).

Yabancı dil öğretiminin genel hatlarını çizen Avrupa Konseyi, Avrupa Ortak Başvuru Metni 'nde okuma becerisi hakkında şu tanımlamayı yapmıştır: AOBM' ye göre (2006, 68) yabancı dil okuyucusu; belirli bilgi edinme, ana fikri kavrama, ayrıntılı anlama, akıl yürütme vs. gibi nedenlerden ötürü okuma faaliyetinde bulunur. İyi bir okuyucu olabilmek için ise dil kullanıcısı pek çok beceriyi aynı anda gerçekleştirebilmelidir. AOBM'ye göre (2006, 87) bir dil öğrencisinin yapabilmesi gereken beceri sıralaması şu şekildedir:

1. Yazılı metni algılamak (görsel beceriler)
2. Yazılı metni tanımak (imlaya ait beceriler)

3. Mesajı teşhis etmek (dilbilimsel beceriler)

4. Mesajı anlamak (anlambilimsel beceriler)

5. Mesajı yorumlamak (bilişsel beceriler)

Temel dil becerileri arasında yer alan okuma becerisi çok yönlü ve birden fazla boyutu olan bir niteliğe sahiptir. Bununla yanı sıra okuma becerisi, yabancı dil öğretiminde diğer becerilerin gelişimini de olumlu yönde etkilediğinden öğretimi öncelikli bir yer tutmaktadır. Dolayısıyla okuma, yabancı dil öğretiminde yazmaya ve konuşmaya model olabildiğinden oldukça önemli bir beceridir (Şahin, 2010, 65).

Ana dili olarak Türkçe öğretiminde olduğu gibi yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde de okuma temel bir beceridir. Üstelik temel dil becerilerinin doğal ortamda edinilmesinde geçerli olan dinleme-konuşma-okuma-yazma sıralaması yabancı dilin eğitim-öğretim sürecinde okumanın başta olduğu bir sürece dönüşür. Çünkü diğer becerilerin edinilmesinde okumaya daha büyük görevler düşmektedir (Keskin, Okur, 2013, 293). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde okuma becerisinin amacı, öğrencinin yazınsal metinde bulunan düşünce, olay ve kavramları tam ve doğru bir şekilde anlayabilmesi, özetleyebilmesi ve değerlendirebilmesidir (Alyılmaz, Şengül, 2017, 363).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde okuma becerisinin, öğrencinin; karşılıklı iletişim kurma, öğrenme ve öğrendiği dili geliştirme sürecinde etkili bir rolü olduğu bir gerçektir. Bununla birlikte okuma anlama becerisine ait etkinlikler, yabancı dil derslerinde kendi alanının dışında diğer birçok alana da etki eder. Okumanın; sesletim eğitime, sözcük varlığının genişletilmesine, dil bilimsel yapılarının kavranmasına, yazılı ve sözlü anlatımın geliştirilmesine, kültürel öğelerin sezilmesine, metnin yorumlanmasına ve anlatım gücünü geliştirmesine olan etkisi açıktır (Aktaş, Gündüz, 2008, 41-42).

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde okuma, ana dil öğretiminde de olduğu gibi, her şeyden önce amaca yönelik bir etkinliktir; amaç anlamaktır. Okuma, içerikten bağımsız becerilerden oluşmaz. Okuma öğretiminin temel hedefi sembolik sistem içinde şifreleme ve şifre çözme öğretmek, öğrencileri gördükleri sözcükleri çözebilir hale getirmek olmamalıdır. Okuma becerisi hem bilgi birikimi hem de mekanik beceriler gerektirir. Okuyucu, metnin anlamını kavrayabilmek için bir yandan bilgi birikiminden yararlanabilmeli, okudukları ile önceden bildikleri

arasındaki bağlantıları kurabilmeli bir yandan da anlamı oluşturmaları için gerekli olan bilişsel stratejileri yerinde ve doğru olarak kullanabilmelidir. Okuma sadece sözcüklerin art arda söylendiği pasif bir etkinlik değil, okuyucunun metindeki bilgileri alıp bunları kendi bilgi, düşünce ve amaçlarına göre işlediği bir etkileşim, aktif ve yaratıcı bir süreçtir (Er, 2005, 216).

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde okuma becerisi, öğrencinin bir okuma parçasını anlayarak okumasının yanında bu parçadaki kelimeleri doğru seslendirmesini amaçlamaktadır. Bu sebeple yabancılar Türkçe öğretirken önce sesli okuma üzerinde durmak gerekir. Sessiz okuma ise öğrencilerin metni anlayıp anlamadığının ölçülmesinde kullanılabilir (Güzel, Barın, 2013, 273).

Okuma becerisi gerçekleştirilirken okuma metinleri kullanıldığından okuma metinlerinin seçimi, yabancılar Türkçe öğretimi için hazırlanacak kitaplarda üzerinde önemle durulması gereken bir konudur ve genel olarak sınıfta yapılacak çoğu çalışma okuma konusu üzerine dayandırılmalıdır (Yalçın, 2006, 70). Yabancılar Türkçe öğretimi için kitaplarda kullanılacak okuma metinlerinde Türk dilinin özelliklerini, yapısını gözeterek ve bunlara uygun, Türk kültürünün de sağlıklı aktarımını sağlayacak materyaller şeklinde hazırlanması gerekir (Topçuoğlu, 2014, 384).

2.2.2. Yazma

Dört temel dil becerisinin ediniminde ilk sırayı dinleme, sonra ise konuşma becerisi almaktadır. Dinleme anne karnındayken başladığından bireylerin kendi iradesinin dışında meydana gelir ve sonrasında gelişerek devam eder. Konuşma da dinleme becerisi gibi bireyin kendi iradesinin dışında, yaşadığı toplumun ana diline göre şekillenir. Dilin bu iki temel becerisi insanların yaratılış özelliği olarak doğal bir süreç içerisinde meydana gelir. Buna rağmen okuma ve yazma becerileri farklıdır. Bu beceriler doğal olarak değil; kasıtlı, bilinçli ve planlı bir eğitim süreciyle ortaya çıkan ve gelişen becerilerdir. Okuma becerisi genel olarak okul sürecinin başlangıcında üstüne düşülen ilk beceri olur. Bununla birlikte yazma da onun arkasından okuma becerisi ile birlikte geliştirilir. Temel dil becerilerinin edinimi sıralamasında yazma becerisinin en son gelişen, daha karmaşık süreçleri barındıran ve diğer becerilere bağlı dil becerisi olduğu görülmektedir. Yani yazma becerisi diğer becerilerin birleşim evresidir (Aydın, 2019, 21).

“Yazma” veya “Yazmak” kavramlarının anlamlarına bakıldığında genel olarak şu tanımlamalar ön plana çıkmaktadır:

Yazmak, güncel çevrimiçi Türkçe sözlükte “Söz ve düşünceyi özel işaret veya harflerle anlatmak” anlamındadır (TDK, [25.03.2020]). Özbay (2007, 115) yazmayı; “duygu, düşünce, istek ve olayların belli kurallara uygun sembollerle anlatılması” olarak tanımlar. Yazma, insanın doğal ihtiyaçlarından olan kendini dışa vurumun yollarından birisidir. Akyol’a (2000, 146) göre yazma, düşünceleri ifade edebilmek için gerekli sembol ve işaretleri kurallara uygun kullanma ve okunaklı olarak düşünce üretebilmedir.

Yazma, insanların zihinlerindeki her türlü duygu, düşünce, istek ve olayları belli kurallara uyarak türlü sembollerle anlatılması işidir. Diğer bir söyleyişle zihinde yapılandırılmış bilgilerin yazıya dökülmesi işlemidir. Yazma sadece diğer dil becerileri ile değil bireylerin tüm zihinsel süreçleri ile de iç içedir. Bu bakımdan özellikle öğrencilerin düşüncelerini genişletme, bilgilerini düzenleme, dili kullanma, bilgi birikimlerini zenginleştirme ve kişisel sözlüklerini geliştirmelerinde etkin rol oynamaktadır (Güneş, 2014, 157).

Yazma eyleminin temelinde insanların ferdî ihtiyaçları doğrultusunda duygu, düşünce, tasarı, sezgi ve görüşlerini dışa aktarma isteği söz konusudur. İnsanların toplumdan ayrı düşünölemeyeceğı gerçeğı göz önünde bulundurulduğunda, birlikte yaşamının yazma eyleminin kullanılmasını gerektirdiğı ortaya çıkacaktır. Bu eylem insanların mesleklerine, görevlerine veya içinde bulundukları herhangi bir duruma göre farklı kullanım alanlarında bulunabilir (Sallabaş, 2007, 13).

Genel olarak yazma tanımların ortak yönleri bir araya getirildiğinde yazma, bireylerin birbiri ile ilişkili olan birçok harfi, kelimeyi ve cümleyi; dil bilgisi, yazım ve noktalama kurallarına uygun olarak sıraya koymasını gerektiren süreç olarak tanımlanabilir. Yazma eylemi belirli bir yaş, olgunluk ve bilişsel yeterlik gerektirmektedir. Bilişsel ve duyuşsal süreçleri içinde barındıran yazma eylemi; okuma, düşünme ve düzgün bir şekilde ifade etme becerilerini de içerdığı için öğretilmesi ve uygulaması zaman isteyen bir süreçtir (Ungan, 2007, 462).

Yazma becerisi diğer tüm dil becerileri ile ilişkilidir. Bununla birlikte yazma becerisi, özellikle okuma becerisi ile doğrudan ilişkilidir. Bu iki beceri eğitim-öğretim yaşantısında birlikte işlendiğinden birbiri ile alakaları daha fazladır. Yazma

becerisinin geliştirilmesi sürekli okumaya, okunanları süzerek yazıya geçirmeye ve bunları tartışarak değerlendirmeye bağlıdır (Öz, 2011, 251). Yazma eylemi için kullanılacak kelime hazinesi, bilgi ve tecrübe birikimi daha çok okuma yoluyla elde edilir. Yazma becerisinin ortaya çıkarılması ve geliştirilmesi bireylerin ilkokul yaşantılarında okuma becerisi ile birlikte gerçekleşmektedir. İlerleyen zamanlarda ise bireyler yazmanın da tıpkı konuşmak gibi kendini ifade etmenin farklı bir yolu olduğunu fark eder ve böylece yazmanın değerini keşfeder (Göçmen, 2018, 26).

Yabancı dilde yazma becerisi ve yazma etkinlikleri 1980'lerde anadilde yazmadan ayrılarak farklı bir alan olarak çalışılmaya başlanmıştır (Yaylı, Yaylı, 2018, 133). Yazma becerisi her ne kadar ortak bir tanım ve kavram alanına sahip olsa da ana dili öğretiminde ve yabancı dil öğretiminde farklı bir yapıya bürünebilmektedir.

Yazma becerisi hem ana dil ve hem de hedef dil için önemli bir yer tutmaktadır. Duygu ve düşünceleri planlı, etkili bir şekilde dilin kurallarına uygun olarak ifade etme gayesi yabancı dil öğretiminde yazma becerisinin temelini oluşturur (İnan, 2014, 363). Yabancı dil öğretiminde, öğrencilerin dil kuralları ve sözcükleri bilmesinden daha çok, bu sözcük ve yapıları kullanmak suretiyle hedef dilde sözlü ya da yazılı iletişim kurabilmesi amaçlanır (İşcan, 2011, 30). Yabancı dil öğretiminde de yazılı iletişimin temelini yazma becerisi oluşturulduğundan, yabancı dil öğrencileri için büyük bir önemi vardır.

Yazma becerisinin eğitimi, yabancı dil öğretimi içerisinde önemli bir yer tutmaktadır. Yazma becerisinin etkin şekilde kullanımı, yabancı öğrencilerin dil eğitiminde eksikliklerinin somut bir biçimde belirlenerek bu konuda doğru bir dönüt yapılabilmesi açısından dikkat edilmesi gereken bir konudur. Çakır'a (2010, 167) göre yazma becerisi şu durumlar açısından yabancı dil öğretiminin hedeflerindendir:

- Öğrenme sürecini kontrol etmek,
- Öğrencilerin seviyelerini belirlemek,
- Öğretilen yapıların veya kelimelerin pekiştirilmek,
- Dil yanlışlıklarını görmek,
- Noktalama işaretlerini öğretmek,
- Diğer becerilerini daha iyi öğretmek,
- Öğrencilerin dil yetilerini geliştirmek,

- Öğrencilerin yaratıcı düşüncelerine katkıda bulunmak,
- Öğrenilen konuları kısa süreli bellekten uzun süreli belleğe geçirmek,
- Öğrencilerin dil yetilerini performansa dönüştürmek.

Yabancı dil öğretimi sırasında yazma becerisinin işlenişi sürecinde öğrencilerin dil bilgisi yapılarını ve kelimeleri doğru şekilde kullanmaya çalışması dil üzerinde daha fazla düşünmeye gerek duyulduğundan öğrencileri dil konusunda yetkinleştirecektir. Yazı yazma ve yazılan yazıları kontrol aşamasında öğrencinin dil becerileri gelişecek, hata yapılmışsa bile öğretmenin değerlendirmesi ve dönütleri sayesinde bu hatalar daha kalıcı doğrulara dönüşebilecektir. Bundan dolayı yazma, diğer becerilerin geliştirilmesinde de büyük bir katkı ve destek sağlamaktadır (Yıldırım, 2018, 38).

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yazma becerisinin yeri ve önemi yabancı dil öğretiminde yazmanın alt kategorilerinden birini oluşturur. Yabancı dil öğretimindeki yazmanın konu kapsamı burada da aynı şekilde devam etmektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi kapsamında yazma becerisinin öğretiminde belirli aşamalar bulunmaktadır. Bu aşamalar; “alfabe, kelime, cümle, paragraf ve metin öğretimi” (Tiryaki, 2013, 38) şeklinde sıralanabilir.

* *Alfabe öğretimi*: Alfabe öğretimi yazma çalışmasının ilk aşamasıdır. Yabancı dil öğrencisinin hedef dildeki yazı sembollerini ve karakterlerini bilmeden bir yazı oluşturması düşünülemez. Alfabenin, öğrencinin zihninde karşılık bulabilmesi için ana dilindeki alfabe ile karşılaştırmalar yapılabilir, görsel ve işitsel materyallerden destek alınabilir.

* *Kelime öğretimi*: Yabancı dil öğrenen öğrencilerin bir yazı oluşturabilmeleri için kelime dağarcıklarının yeterli düzeyde olması gerekir. Bu aşamada öğrencilere öncelikle günlük hayatta en çok kullanabilecek kelimeler öğretilmelidir. Daha sonra kelime öğretimi yapılırken öğrenenlerin dil düzeyleri, ilgi ve ihtiyaçlarına göre kelime öğretimi şekillenebilir.

* *Cümle Öğretimi*: Yazma becerisini kullanırken oluşturulacak yazılarda yeterli kelime bilgisine sahip olursa da kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturulmadan doğru ve net bir mesaj verebilmek mümkün değildir. Bu bakımdan özellikle yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilerin Türkçe söz dizimini iyi kavrayabilmesi elzemdir. Tam ve doğru bir cümle kurmak için gereken ek ve yapıların öğretilmesi

anlamsız cümlelerin ortaya çıkmasına engel olabilecektir. Bu aşamada dikte yapmak iyi bir pekiştirme olabilir. Dikte; öğretmenin öğrencilere herhangi bir cümleyi veya metni yazdırarak akabinde yazılanları kontrol etmesidir (Ömeroğlu, 2016, 51).

* *Paragraf Öğretimi:* Yazı metni oluşturmada üst seviye kazanımlardan birisi paragraf öğretimidir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilerin paragraf kavramını ve paragraf oluşturulması için gereken cümle geçiş ve bağlantı ifadelerini iyi bilmesi gereklidir. Paragrafı oluşturan cümlelerin bir düşünce birliği oluşturmasını sağlamak için öğretmene büyük bir görev düşmektedir. Bu aşamada örnek paragrafların gösterilerek farklı konu ve kavram alanlarında küçük çaplı paragraf yazım çalışmaları yararlı olabilecektir.

* *Metin Öğretimi:* Metin öğretimi yazma becerisi kazanmak açısından yazı oluşturma çalışmasının son kısmıdır. Bir önceki aşamada paragraf oluşturma yetisini kazabilmiş öğrenciler başka paragrafları bir araya getirerek tutarlı ve anlamlı bir metin oluşturabilmelidir. Bu aşamada hâlihazırda bulunan metinlerin üstünde çalışılarak metinlerin oluşturulmasında öğrencilere yol gösterici çalışmalar yapılabilir (Tiryaki, 2013, 38).

Yazma becerisinin ürünü olan metin yazma sürecinde ise; “yazma öncesi, yazma aşaması ve yazma sonrası” (Güneş, 2014, 354) gibi bir sıralamadan bahsedilebilir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisi kazandırılırken oluşturulacak metinlerin yazımı sürecinde Çakır (2010, 168), temel olarak üç bölüme yer vermektedir:

a. *Hazırlık aşaması (preparation):* Bu aşamada yazmaya başlamadan önce öğrencilerin zihinsel hazırlık yapması, yazmayı planlaması, konu ve içeriği belirlemesi gerekmektedir.

b. *Taslak aşaması (drafting):* Yazılmak istenilen düşünceler taslak halde verilir. Burada listeleme ve beyin fırtınası gibi teknikler kullanılarak genel bir taslak (outline) belirlenir. Yazının genel düzeni çerçevesinde giriş, gelişme ve sonuç bölümleri belirlenir (Güneş, 2014, 513).

c. *Yazma ve gözden geçirme aşaması (editing and rewriting):* Metin yabancı dil öğrencisi tarafından oluşturulur; sonrasında gözden geçirilerek gerekli düzeltmeler yapılır. Gerekirse öğretmene veya diğer öğrencilere okutularak son şekli verilir.

Hem ana dil ediniminde hem de yabancı dil öğreniminde temel beceriler içinde yazma, diğer becerilere göre geliştirilmesi en zor dil becerisi konumundadır. Ana dili ediniminde insanların sırasıyla dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini edindikleri görülmüştür. Bu sıralama yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde benzerdir ve yazma genel olarak en son kazanılan beceridir (Kılınç, Tok, 2012, 256).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisi genellikle öğretim sürecinin sonuna bırakılmakta ve üzerine yeteri kadar düşülmemektedir. Dört temel dil becerisinin birbirini destekleyici ve tamamlayıcı özelliği bulunmaktadır. Bundan dolayı yazma becerisi de en az diğer dil becerileri kadar üstüne düşülmesi gereken hususlardandır (Şimşek, 2016, 19).

2.2.3. Konuşma

İnsanları evrendeki diğer canlılardan ayıran en önemli özellikleri düşünme güçleri ve düşündüklerini de ifade etme becerileridir. Konuşma yeteneği, dolayısıyla dil insanı özelleştiren niteliklerin başında gelir. Konuşma becerisinin amaç, özellik ve tür gibi açıklamalarına değinilmeden önce alan yazındaki tanımları şu şekilde belirtilmiştir:

Korkmaz (1992, 103), Gramer Terimleri Sözlüğünde konuşmayı “düşünceyi sözle ifade etme işi, aynı dili konuşan bireyler arasında sözle anlaşma biçimi” olarak tanımlamıştır. Erdem (2014, 181) konuşmayı, toplumun müşterek şekilde kabul ettiği ses ve işaretlerin karşındaki kişinin zihninde anlam oluşturmalarını, mesaja dönüşmesini sağlayan fiziksel ve zihinsel bir süreç olarak tanımlamıştır. Özdemir’e (1992, 22) göre iletişimsel bir etkinlik olan konuşma, duygu ve düşünceleri karşı tarafa işitilebilir simgeler olan sesler (kelimeler) yoluyla iletme işidir.

Konuşma, insanın var olduğu her çağda duygu, düşünce ve istekleri ifade etmenin, iletişim kurmanın en önemli yolu olmuştur. Konuşma becerisi ile insanlar çağlar boyunca iletme istedikleri mesajları diğer bireylere aktarabildiğinden konuşma eylemi her zaman değerini korumuştur. Diğer bir deyişle konuşma bir düşünme alışverişi, yaşantısal bilgi ve beceriyi başkalarıyla paylaşma durumudur (Kurudayıoğlu, 2011, 3).

Bireylerin yaşamı süresince edindiği bilgi, görüş ve düşüncelerini diğer bireylere sözlü olarak aktarma eylemi konuşma olarak adlandırılır. Yazmayla birlikte konuşma becerisi dilin anlatım boyutunu oluşturur. Yazıdan daha önce var olan konuşma becerisi, yazı icat edilene kadar tek iletişim yolu olarak kullanılmıştır. Konuşma,

iletişim seçeneklerinin bir hayli arttığı ve geliştiği günümüzde de etkililiğini devam ettirmektedir (Sallabaş, 2012, 2200).

Konuşma ve yazmayı; duygu, düşünce gibi zihinde tasarlanan her türlü durumu açıklamak için kullanılan iki temel anlatım becerisi olarak tanımlayan Zorbaz (2010, 1), insanların anlatım yollarından daha çok konuşma becerisini kullandığını belirtir.

Demirel ve şahinel'e (2006, 98) göre bireyler arasında en önemli iletişim ve etkileşim aracı olan konuşmanın şu dört boyutu bulunmaktadır:

1. *Fiziksel boyut:* Konuşma esnasında ses dalgalarının boşlukta yayılmasından meydana gelen süreçtir.
2. *Fizyolojik boyut:* Beyin, sinir sistemi, akciğerler, ses telleri, küçük dil, büyük dil, damak, dudaklar, dişler gibi organların dengeli bir uyum içerisinde çalışmasıyla oluşan süreçtir.
3. *Psikolojik boyut:* İnsanların kavramların kendileri üzerinde değil, o kavramlara ilişkin kendi deneyimleri üzerinde düşünüp konuşmasıdır.
4. *Toplumsal boyut:* İnsanın toplumla ilişkisini kurduğu en önemli özelliği iletişim kurabilmesidir. Bu da konuşma sayesinde olmaktadır.

Konuşma becerisinin ğretimi genel olarak üç aşamadan oluşur: Seslendirme/söyleme ğretimi, doğru konuşma ğretimi, etkili ve güzel konuşma ğretimi. Konuşma ğretiminin en önemli ögelerinden biri seslendirme/söyleme öğretimidir. Bu ğretimde anlamdan çok yapıya önem verilir. İnsanın doğuştan sahip olduğu dil becerisini geliştirmek anlamına gelir. İlk aşama olarak ses üzerinde durulur. Doğru nefes alma, sesleri doğru organ ile seslendirme (diş, dudak) kelimeleri doğru telaffuz etme gibi etkinliklerden meydana gelir. Seslendirmede ikinci önemli nokta boğumlamadır. Boğumlamaya dikkat edilmemesi seslerin yanlış çıkarılmasına ve konuşulananın anlaşılamamasına yol açar. Bununla birlikte dikkat edilmesi gereken diğer ögeler ulama, vurgu ve tonlamadır. Kelime dağarcığını geliştirme, cümleleri organize etme gibi konular konuşma öğretiminin doğru konuşma yönünü oluşturur. Bütün konuşma süreçlerini tam ve doğru şekilde gerçekleştirildiğinde ise etkili ve güzel konuşma aşamasına geçilerek beceri mkemmellesiştirilir.

Konuşma becerisinin gerçekleştirilmesi için fizyolojik gereklerin tüm fonksiyonları doğru çalışmalıdır. Konuşma sırasında çeşitli organlar görev yapmaktadır: Dil, diş, damak, ses teli, dudak, gırtlak ve ağız bu organlardandır. Bu organlar belirli görevler üstlenerek bir bütünlük içerisinde zihinsel dalgaların sese dönüşmesini sağlarlar. Bu sebeple konuşma eylemi, bu organların aracılığıyla meydana gelen davranış biçimidir. Diğer bir deyişle konuşma, akıldan, dile uzanan etkileşimin somut bir şekilde dış dünyaya tezahürüdür (Temizyürek, 2007, 117).

Konuşma türleri genel olarak iki grupta incelenebilir. Bunlar: Karşılıklı Konuşma (diyalog) ve Topluluğa Konuşma (monolog) şeklindedir.

* *Karşılıklı konuşma (Diyalog)*: Bu konuşma tarzı çift yönlü konuşma tarzını ifade eder. Mesaj iletilir ve karşı taraftan mesaj alınır. Genel olarak günlük konuşma, sohbet, tanışma, bir soruya karşılık verme, kutlama, telefonla konuşma gibi durumlarda yapılır.

* *Topluluğa konuşma (Monolog)*: Bu konuşma tarzı tek yönlüdür. Mesaj sadece karşıya iletilir, karşıdan mesaj alınmaz. Genel olarak duyuru yapma, bir topluluğa bir şey anlatma, toplantı, panel, söylev, sunum ve sempozyum gibi durum ve ortamlarda yapılan konuşmaları ifade eder (Köksal, Pestil, 2014, 299).

İletişimin ve sosyal hayatın değerinin arttığı çağımızda, diğer dil becerileriyle birlikte konuşma becerisinin de gelişmişlik seviyesi önem kazanmaktadır. Konuşma becerisinin gelişmesi insanların iletişim kurma, iş birliği gerçekleştirme, ortak karar alma, sorun çözebilme, sahip olduğu düşünceler ile bilgiler arasında bağlantı kurma, değerlendirme yapma ve yorumda bulunma durumlarını da etkileyebilecektir. Öğrencilerin okul döneminde sözlü anlatım becerisinin gelişmiş olması akademik başarılarının artmasına katkıda bulunacaktır (Arıcı, Sallabaş, Başaran, 2017, 519).

Dünya üzerinde her toplumun kendine has bir dili olduğundan konuşma becerisini gerçekleştirmek için o dili öğrenmek gerekir. Bu durumda yabancı dil öğretiminde konuşma becerisi hususu ortaya çıkmaktadır.

Bir dili yabancı dil olarak konuşmayı yeni öğrenen insanların kelimeleri tam olarak söyleyemediği, boğumlama ve telaffuz hataları yaptıkları o dili ana dili olarak kullanan her insan tarafından fark edilebilir. Yabancı dil öğrencileri dil bilgisi kurallarına uyarak konuşsa bile yerel kullanıcıların kulağını tırmalayabilecek ses uyumsuzlukları görülebilir. Bir kişinin yabancı bir dili ne kadar iyi öğrendiği

genellikle o dili ne kadar akıcı konuştuğu ile ölçülerek değerlendirilir. Bu sebeple konuşma becerisinin öğretimi ana dilinde ne kadar önemli ise yabancı dil öğretiminde de o denli önemlidir (Karçiç, Çetin, 2015, 975).

Yabancı dil öğretiminde genel amaçlarından biri, belki de en önemlisi öğrencilerin öğrendikleri dili anlaşılır bir şekilde konuşabilmesidir (Demirel, 2012, 102). Dil öğreniminin hedefi o dili konuşabilmek olduğundan başarıyı gösteren temel gösterge konuşmadır. Yabancı dil öğretiminde öğrencilerin en çok gereksinin duyduğu konuşma becerisini geliştirmek, öğretimdeki öncelikli hedeftir (Uçak, Gökçü, 2015, 222). Amaç her ne kadar dört temel dil becerisinde iletişimsel yeterlilik sağlamaksa da hedef dilde iletişim kurmak suretiyle özgüven kazanmak için konuşma becerisi öncelikle geliştirilmelidir (Tüm, 2014, 255).

Konuşma, iletişim kurma yabancı dil öğrenen kişilerin anlaşma becerilerini geliştirme sürecidir. Karşılıklı konuşmalarda başarılı olmak, konuşma sırasının kimde olduğunu kavramayı, bir konuyu başlatmayı, genişletmeyi, bir başkasının konuşmaya nasıl davet edileceğini, konuşmanın nasıl sürdürülebileceğini veya kapatabileceğini bilmeyi gerektirir. Aynı anlam üzerinde uzlaşma ve doğru anlama genel amaçtır (Bygate, 1987, 67).

Yabancı dil öğretiminde konuşma becerisinin gerçek anlamda başarıya ulaşması için dilin kurallarının yanında telaffuzun yani seslendirmenin de iyi bilinmesi gerekir. Telaffuz aynı zamanda jest, mimik ve beden dilinin kullanımını da kolaylaştırır. Demirel (1993, 116), telaffuz öğretiminin ilkeleri hakkında şu maddeleri sıralamıştır:

- Anlamaya yönelik alıştırmalara öncelik verilmelidir.
- Duyulması ve söylenmesi istenen sesler, kısa cümlelerde kullanılmalıdır.
- Farklı örneklerle aynı sesi birden fazla kişiden duyma imkânı verilmelidir.
- Yabancı dil öğrencilerinin ana dillerindeki sesler ile akustik bağlantı kurulabilir.
- Hedef dilde veya öğrencinin ana dilinden yararlanarak ses zıtlıkları gösterilmelidir.
- Gösterilmek istenen ses zıtlıklarının işlevleri anlamlı bir şekilde belirtilmelidir.
- Öğretmen, söyleyeceklerini birkaç kez tekrar etmek yerine sınıf içinde normal bir hızla konuşmalıdır.

İletişimin önemi uzun zamandır yabancı dil öğretimine yön vermektedir ve bu süreçte dil öğretiminin temel amacının konuşma becerisini geliştirmek olduğu konusunda uzlaşmaya varılmıştır. Bu uzlaşma ile birlikte yabancı dil öğretiminde konuşma etkinliklerine ayrılan zaman da artırılmıştır. Konuşma etkinlikleri nicelik ve niteliksel bakımdan değişim ve gelişim kaydetmiştir (Keser, 2018, 35).

Aktaş (2005, 97), yabancı dil öğretimi konuşma becerisinde kullanılacak etkinliklerin belirlenmesinde cevap aranması gereken soruları şu şekilde sıralamıştır:

- Etkinlik öğrencinin dili kullanmasında bir ilerleme kaydediyor mu?
- Etkinlik dil öğrenen kişide iletişim becerisini geliştirebiliyor mu?
- Etkinlik öğrencinin önceki bilgi ve becerilerini pekiştirebiliyor mu?
- Etkinlik öğrencinin sınıfta öğrendiklerini doğal iletişim sürecinde kullanabilmesini sağlıyor mu?

P. Ur (1992, 120) ise yabancı dil öğretiminde kullanılacak nitelikli konuşma etkinliklerinin şu özelliklere sahip olması gerektiğini belirtmiştir:

- *Öğrenci merkezli konuşma*: Etkinlikler öğrencilerin konuşmasını sağlamak üzerine temellenmiş olmalı,
- *Paylaşım*: Etkinlikler sınıftaki tüm öğrencileri eşit olarak konuşturmaya uygun olmalı,
- *Yüksek güdülenme*: Etkinliklerin konu ve içeriği öğrencilerin ilgisini çekmeli ve onları bir amaca yönlendirmeli,
- *Kabul edilebilir dil düzeyi*: Etkinlikler öğrencilerin kendilerini ifade ederken dili düzgün kullanmasını, konular arası bağlantı kurabilmesini sağlamalıdır.

Konuşma konusuna yabancı dil olarak Türkçe öğretimi açısından bakıldığında gerek eğitim gerekse sosyal alanda sıkça kullanıldığı görülür. Bu bakımdan Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin de Türkçenin konuşma yönünü dikkate almaları gerekmektedir. Türkçe öğrenen kişiler konuşmanın bir dili öğrenmede diğer becerilere nispeten daha önemli bir yere sahip olduğunu fark etmelidirler (Emiroğlu, 2013a, 277). Diğer taraftan Türkçe öğretimi sürecinde öğretmen ile öğrenci arasındaki bilgi alışverişi, açıklama, anlatma ve değerlendirme daha çok konuşma yoluyla gerçekleştiğinden önemi daha da artmaktadır (Özbay, 2007, 100). Bu sebeple

Türkçe öğretimini daha etkin kılabilmek adına ilk dersten itibaren konuşma etkinliklerine yer verilmelidir. Temizyürek (2007, 123)'e göre, sınıfta gerçekleştirilen bütün faaliyetlerin temelinde konuşma olduğundan ders konuşma etkinlikleri ile başlamalıdır. Bu sayede öğrenciler hedef dildeki sesleri tanıyabilecek, vurgu ve tonlamayı fark edebilecektir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde öğrencilerin en çok sorun yaşadığı konuların başında sesleri doğru ve akıcı biçimde seslendirememeleri gelir. Bu sebeple Türkçedeki ses birimlerinin tanınması, vurgu ve tonlama özelliklerinin fark edilmesi açısından sözel tekrarlar yapılmalı, sesler görseller ile desteklenmelidir (Tüm, 2014, 264).

Benhür (2002, 99), Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde konuşma becerisinin kazandırılması sürecine dair üç aşamalı şu yöntemden bahseder:

- *İşlevsel Dilbilgisi Öğretimi*: Doğru konuşabilmek için dilin yapısal özelliklerini içeren dil bilgisi kurallarını bilmek gerektir. Bu sebeple işlevsel dil bilgisi öğretimi yapılmalıdır.
- *Kelime Öğretimi*: Yabancı dilde konuşma becerisi geliştirilirken öğrencilerin bulunduğu kurda yeteri düzeyde kelime bilgisine sahip olması gerekir. Kelime bilgisi yetersiz öğrencilerin konuşma becerisi gelişemeyeceğinden kelimeler sıklık derecesi dikkate alınarak somuttan soyuta öğretilmelidir.
- *Telaffuz Öğretimi*: Öğrenilen dilin doğru konuşulabilmesinde vurgu, tonlama gibi seslendirme özelliklerini doğru kullanabilmek konuşma becerisinin temel taşı sayılabileceğinden öğrencilerin sesletim özellikleri geliştirilmelidir.

Demirel (1993, 111-113), Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde konuşma becerisini geliştirilirken kullanılan etkinlik türlerini şu şekilde açıklamıştır:

- *Mekanik Alıştırmalar*: Tekrara dayalı alıştırma türleridir. Bu alıştırma türünde öğretmen örnek olarak bir model verir ve öğrenci de bu modeli tekrar eder. Genellikle ilk kurlarda basit kalıpların öğretiminde kullanılabilir.
- *Anlamlı Alıştırmalar*: Bu tür alıştırmalarda öğrenciler soru-cevap mantığına göre sorulan sorulara düşünerek anlamlı ve mantıklı cevap vermeye çalışırlar.
- *İletişimsel Alıştırmalar*: Dilin yapısı öğrenildikten sonra dili iletişimde aktif olarak kullanmak üzere tasarlanan alıştırma türüdür.

Konuşmanın becerisinin başarısı, dil öğrencisinin kişisel başarısı ile orantılıdır. Kelime bilgisinin eksikliği, vurgu ve seslendirmede hata yapmak, ses tonunu, konuşma hızını ayarlayamamak başarısız bir konuşma sürecine sebep olur (Göçer, 2015, 24).

Yabancı bir dil kullanırken kendini ifade etmek durumunda olan insanlar, söyleyeceklerini karşı tarafa doğru bir biçimde aktaramayacağı endişesini yaşarlar. Bu durum yabancı dil öğrenen kişileri olumsuz bir şekilde etkileyerek konuşma becerisine engel teşkil edebilmektedir (Melanlıoğlu, Demir, 2013, 392). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kaygı düzeyinin artmasının öğrenme başarısını olumsuz etkilemesi olağan bir durumdur. Bu sebepten ötürü Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere yönelik, kaygı azaltıcı veya kaygıyı engelleyici uygulamaların yapılması yararlı olacaktır. Türkçe öğretiminde en çok konuşma becerisinde kaygı duyulduğu göz önünde bulundurulduğunda, sınıf içindeki konuşma uygulamalarına daha çok yer verilmesi gerektiği açıktır (Sallabaş, 2012, 2217). Türkçe öğrenen yabancıların konuşma becerilerinde başarılı olabilmeleri adına kaygının azaltılmasının yanında eğitim-öğretim faaliyetleri düzenlenirken öğrencilerin öz yeterlilik düzeylerinin dikkate alınması da faydalı olacaktır (Sallabaş, 2013, 269).

2.2.4. Dinleme

Dinleme kavramı ve dinleme becerisinin konu alındığı bu bölümde öncelikle dinleme kavramının tanımına değinilmiştir.

Demirel ve Şahinel (2006, 72) dinleme hakkında “Konuşan kişinin vermek istediği mesajı, pürüzsüz olarak anlayabilme ve söz konusu uyarana karşı tepkide bulunabilme etkinliği” tanımını kullanmıştır. Temur’a (2001, 61) göre dinleme ise dinleyicinin önce söylenen ifadeler ile sonra söylenen ifadeler arasında bağlantı kurma ve bunların iletişim içindeki işlevini anlama yeteneğidir. Onan’a (2005, 157) göre dinleme, sözlü iletişim sürecinde konuşanın gönderdiği ses birimleri mesajlarının alıcının zihninde deşifre edilip bilgiye dönüştürülmesidir. Epçaçan’ın (2013, 335) dinleme kavramına ait tanımı da şu şekildedir: Dört temel dil becerisinden biri olan dinleme, insanlar arası iletişimin önemli bir yanı olarak, anlatıcıdan gelen iletileri anlama ve yorumlama işi olarak görülebilir. Ayrıca dinleme; işitmeyi de kapsayan çok boyutlu, amaçlı, bilişsel süreç gerektiren aktif ve zihinsel bir etkinliktir.

İnsanların hayatın neredeyse her anında ve alanında kullandığı dil becerisinden biri olan dinleme, insanın kulağına gelen sesleri birbirinden ayırt etmek suretiyle birini seçmesi, algılaması ve değerlendirmesi sürecine verilen isimdir (Arı, 2013, 189).

Dinlemeyle ilgili yapılan tanımlamalar toparlandığında şu tanımda genel bir çerçeve çizilebilir: “Dinleme, fiziksel ve zihinsel yeterliliklerle algılanan iletinin yapılandırılarak, iletişim ve etkileşim sürecinde üretime dayalı olarak ortaya çıkarıldığı bilgiye ve beceriye dayalı bir süreçtir.” (Korkmaz, 2018, 12)

Dinleme becerisinin içeriğini doğru şekilde kavrayabilmek için öncelikle dinleme ve işitme arasındaki farkı incelemek gerektir. Dinlemenin gerçekleşmesi için gerekli olan ilk adım işitmedir. İşitme, ses ve ses gruplarının çeşitli fizyolojik unsurlar yoluyla ve kulak aracılığı ile beyne ulaşması işlemidir. Bu süreç dinlemenin fizyolojik art alanını oluşturmaktadır. Sürecin bundan sonraki kısmı bilişsel süreçler dâhilindedir. İletişim etkinliğinin sağlanması için iletenden gelen sözlü mesaj kodları alıcıda gerçek anlamları ile işlenmelidir. Beynin ses kodlarını algılaması, onları yorumlayarak anlam oluşturmaya ile devam eden bu süreç dinlemenin bilişsel yönünü oluşturmaktadır. Fizyolojik ve bilişsel süreçlerin arasındaki bu fark işitme ile dinleme arasındaki farkı da oluşturmaktadır (Yalçın, 2006, 124). Bu farkın ortaya çıkmasının sebebi işitmenin istem dışı, dinlemenin ise bilinçli olarak gerçekleşmesidir. Bu, bakmak ile görmek arasındaki ilişkiyle benzerdir. (Yıldız, 2010, 179)

Calp (2005, 141) dinleme kavramının unsurlarından bahsederken bu konuda şu hususları sıralamıştır:

- *İlgi*: İnsan zevk, alışkanlık ve isteğine uygun konuları dinlemek eğilimindedir.
- *İşitme*: Gerekli işitme organı kullanılarak yapılan fizikî bir duyu işlemidir.
- *Dikkat*: Fiziksel süreçlerin zihinsel sürece geçişinin ilk adımıdır. Diğerlerinin içerisinde herhangi bir duruma daha fazla tepki verilmesi durumudur.
- *Kavrama*: İletilen mesajın algılama ve anlamlandırma sürecidir.
- *Dinleme*: Duyduğunu anlama ve anlamlandırmaya bağlı bir eylemdir.
- *Değerlendirme*: Kavranan düşünceleri üst bilişsel basamaklardan geçirerek yorumlamadır.

- *Tepki/Karşılık*: Dinlemenin son basamağı olarak alınan, değerlendirilen mesaja verilen döndür.

Bu maddelere ek olarak konuşmacı, konuşmanın içeriği, ortam ve dinleyici başlıkları da dinlemeyi sürecinin diğer unsurları olarak sayılabilir (Calp, 2005, 144).

Moore (2000, 120-122) dinlemeyi, birbirine bağlı üç basamaktan meydana gelen aktif bir süreç olarak tanımlamaktadır. Bu basamakların birincisi dikkat, ikincisi anlama, üçüncüsü değerlendirmedir. Moore, bu basamakları şu şekilde açıklamaktadır:

- *Dikkat*: Dinlemede dikkat konuşan kişiye ve gönderilen iletiye odaklanmayı içerir. Dinleme süresince çevrede bulunan her türlü uyarıcıyla ilgiyi keserek dinlediklerine yoğunlaşmak dikkat sürecini oluşturur.
- *Anlama*: Anlama, işitilerek alınan bilginin beyinde bilişsel olarak işlenmesine denmektedir. Bu aşamada dinleyen kişi bilgiyi değerine ve kendisi ile ilgili olmasına göre seçer ve düzenler.
- *Değerlendirme*: Dinleme sürecinin son basamağıdır. Bu aşamada dinleyen; mesajı kendi inanç, bilgi ve tecrübesine dayalı olarak süzgeçten geçirerek üst bilişsel yöntemler kullanarak yorumlar.

Dünyaya gelişinden itibaren insanlar sürekli bir iletişim ve bildirişim içinde mesaj gönderir ve alır durumdadır. Dinleme becerisi de bu alım sürecinin önemli noktalarından birini oluşturmaktadır. Diğer taraftan fizyolojik bakımdan tam bulunan bir insanın geliştirdiği ilk temel beceri de dinleme becerisidir (Şimşek, 2016, 8).

Dil öğrenme süreci anne karnında dinleme ile başlayarak zaman içerisinde gelişerek diğer dil becerilerinin edinimine (konuşma, okuma, yazma) temel oluşturmaktadır. Dinleme, her ne kadar doğuştan getirilen bir yeti olsa da dinleme becerisinin kazanımı ve geliştirilmesi bir eğitim süreci gerektirmektedir (Maden ve Durukan, 2011, 103).

Dilin temelini oluşturan dört dil becerisinin içerisinde dinleme becerisi çok kullanılanlardan biri olmasına rağmen bu dil becerilerinin öğretimi mevzu bahis olduğunda dinleme becerisinin eğitimi ve öğretimine verilen önem diğerlerine nispeten daha azdır. Bu eksikliğin temelinde dinleme becerisinin doğuştan kazanıldığı düşüncesi ağır basmaktadır. Gündelik yaşamda insanların aralarındaki

sağlıklı iletişimi engelleyen unsurlardan birinin dinleme becerisindeki eksiklik olduğu düşünülürse bu yanlış daha net bir biçimde ortaya çıkacaktır (Kahraman, 2015, 145).

İnsanların yaşantısında en çok kullanılan dil becerisi olmasına karşın dinleme becerisinin önemi geç fark edilmiştir. Son dönemlerde dil becerilerine getirilen yeni bakış açıları, dil öğretimi konusundaki yöntem, teknik ve strateji değişiklikleri dinleme-anlama becerisine gösterilen önemi artırmıştır. Dil araştırmacılarının eski dönemlerde dinlemeyi pasif bir etkinlik olarak nitelemeleri uzun yıllar bu beceriye verilmesi gereken önemi engellemiştir ancak bilişsel süreçlerin kullanılmasına dayalı olduğundan dinleme becerisi pasif değil aktif bir beceridir (Tuzcu Eken, 2011, 38).

Dinleme becerisinin günümüze dek ihmal edilmesinin altında birçok etken bulunmaktadır. Dili öğreten kişiler dinlemenin doğal bir süreç içerisinde geliştiğini varsayarak öğretilmesine gerek olmadığı düşünmektedirler. Yine öğretilse bile ölçülmesinin zor olacağını da ileri sürmektedirler. Bu düşünce tarzına, diğer becerilerin daha önemli olduğunu ve bunlar üzerine yoğunlaşılması gerektiğini düşünenler de eklendiğinde dinleme becerisinin öneminin neden geç fark edildiği anlaşılabilecektir (Doğan, 2011, 16).

Günümüz dünyasının, bilimsel ilerlemelere eş değer olarak insanların sürekli iletişim halinde olduğu, her an bir mesaj alışverişinde bulunduğu düşünüldüğünde dinleme becerisinin hem ana dilinde hem de yabancı dilde iyi bir biçimde kullanılmasının gerekliliği ortaya çıkar (Kalaycı, Temur, 2005, 55).

Ana dili eğitiminde yıllardır arka planda kalan ve öğretimi ötelenen dinleme becerisi, yabancı dil öğretiminde de dört temel dil becerileri içinde genel olarak sona bırakılan ve zor gelişen beceridir (Demirel, 2012, 115).

Yabancı dil öğretiminde dinleme becerisi kazandırılmasında amaçlardan bazıları öğrencilerin hedef dildeki sesleri tanıması, bağlam içindeki vurgu ve tonlamaların sebep olduğu anlam değişimlerini fark etmesidir. Ancak en önemli amaç ise yabancı dil öğrencisinin konuşan kişiden gelen mesajı tam ve doğru olarak anlamasını sağlamaktır (Demirel, 1993, 108). Başarılı bir dinleme faaliyeti gerçekleştirmek için sadece seslerin doğru bir şekilde algılanması, ayırt edilmesi ve anlamlandırılması yeterli olmayacaktır. Buna ilaveten insan sesinin duygu yönünü ihtiva eden ve anlam

değiştirici özelliğe sahip olan vurgu, ton, ezgi gibi prozodik unsurların da doğru bir şekilde anlamlandırılması gerekir (Özbay, Çetin, 2011, 159).

Yabancı bir dilin öğrenimi için gereken ilk dil becerilerinden birisi dinlemedir. Bireyler yeni bir dili ilk olarak duyup anlamaya çalışır daha sonra ise konuşurlar. Bundan dolayı yabancılar Türkçe öğretiminde yapılacak ilk dilsel çalışmaların dinleme becerisine dair yapılması doğru olacaktır (Cemiloğlu, 2009, 69). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde önemli bir yeri olan ve çokça kullanılan dinleme becerisi, hem temelde öğrencinin iletişim kurmasını kolaylaştırır hem de öğrencilerin duyduklarını zihinsel süzgeçinden geçirerek yararlı bilgileri değerlendirip kullanmasına olanak vermektedir (Tüm, 2016, 127).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sınıfta yapılan dinleme etkinlikleri genel çerçevede iki biçimde gerçekleşir. İlki öğretmenin konuşan, öğrencilerin dinleyen olduğu durumdur. İkincisi konuşanın öğretmen değil, takip edilen ders kitabına ait materyaller ile öğretmenin hazırladığı bir dinleme parçasıyla ilgili olduğu dinleme biçimidir. İlk dinleme biçimine göre ikinci dinleme etkinliğinde öğrenciler daha aktif bir durumdadır. Dinleme etkinlikleri yabancılar Türkçe öğretiminde öğrencilere özellikle doğru seslendirme ve konuşma becerisi kazandırmada da önemlidir. Öğrenciler sınıfta geçirdikleri süre içerisinde en çok öğretmeni dinledikleri ve öğretmenlerinin konuşmalarını taklit ettikleri için öğretmenin konuşma unsurlarını doğru kullanması gerekmektedir. Yabancılar Türkçe öğreten öğretmenler, Türkçeyi çok iyi kullanmalı ve sözcüklerin telaffuzunu tam şekilde göstermelidirler (Arslan, Ergin, 2010, 78). Bu konuda Öz (2011, 156) de aynı düşüncüyü paylaşmış, dinleme becerisi kazandırmada öğretmenin dili iyi kullanması; daha da önemlisi öğretmenin kendisinin iyi bir dinleyici olması gerektiğini bildirmiştir.

Yabancılar Türkçe öğretiminde dinleme becerisi kazandırılmaya çalışılırken dinleme becerisine ait yöntem, teknik ve stratejilerin kullanımı önemli yer edinmektedir. Daha önce bu alanda yapılan araştırmalar dinleme stratejileri kullanılarak öğretim yapıldığında öğrencilerin dinlediklerini daha hızlı ve doğru kavradığını; doğru strateji kullanımı ile öğrencinin dinleme becerisi performansı arasında olumlu ilişki olduğunu buna bağlı olarak öğrencilerin başarısını yükselttiği ispatlanmıştır (Yıldız, 2015, 45).

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dinleme becerisi kazandırılırken yapılacak faaliyetler genel olarak üç aşamada ele alınmaktadır. Bu aşamalar dinleme öncesi, dinleme sırası ve dinleme sonrası şeklinde sıralanmaktadır. Bu aşamalarda yapılacak etkinlikler ile öğrencilerin çeşitli dinleme kazanımlarını edinmeleri beklenmektedir (Tabak, Göçer, 2017, 400). Bu sınıflandırmaya göre dinleme becerisi öğretimi yapılırken dinleme süreci, öğrenci seviyesi, dersin amacı, kullanılacak materyaller, dersin işlenişi, dinlenenlerin değerlendirilmesi gibi unsurlar da göz önüne alınmalıdır (Epçaçan, 2013, 338). Ancak bu basamakların tam şekilde ilerlemesi ile dinleme becerisinin öğretimi, planlı ve sağlam bir gelişim gösterebilir. Dil öğrencisinin hedef dile ilişkin bilgisi ve kullanımı arttıkça dinlemeye ilişkin beceri düzeyi de buna paralel olarak ilerleme kat edebilecektir (Melanlıoğlu, 2016, 1208).

Dinleme öncesi, sırası ve sonrasına ait özellikler şu şekildedir:

Dinleme öncesi: Bu basamak dinlemeye hazırlık mahiyetindedir. Öğretmen, öğrencileri konu hakkında bilgilendirir, açıklamalar yapar, motive eder, ön bilgilerini harekete geçirir, anlamayı kolaylaştırıcı soru sorar. Dinleme öncesi etkinliklerinin temeldeki amacı öğrencinin hazırlıksız olma endişesini ortadan kaldırarak onları hem fiziksel hem de zihinsel olarak öğretime hazırlamaktır (Korkmaz, 2018, 23).

McDonough ve Shaw (1993, 141) dinleme öncesi yapılabilecek etkinliklere şu örnekleri vermiştir:

- Dinleme konusuna yakın bir konuda metin okuma,
- Dinleme parçasının başlığına göre içerik tahmini yapma,
- Konu ile ilgili resim ve fotoğraflar üzerinde yorum yapma,
- Dinletim etkinliği ile ilgili sorulara dinletim öncesi göz atma,
- Etkinlik konusu ile ilgili öğrencilerin kişisel fikirleri ortaya çıkarma.

Dinleme sırası: Dinleme sırası stratejileri ile iletişim kurma isteği, dinleme amacı belirleme, özel bir bilgiye ulaşma, kelimelerin anlamını tahmin etme gibi davranışlar hedeflenmektedir. Genel olarak dinleme iki kez gerçekleştirilir. İlk dinleme esnasında içeriğin ne tür olduğuna (film, röportaj, reklam, konferans, haber, anons vs.), iletişimin tek yönlü mü çift yönlü mü olduğuna, seslerin sayısına, vurgu ve tonlama gibi özelliklere dikkat çekilir. İkinci dinleme daha detaylı anlamaya

yöneliktir. Daha sonra öğretmen öğrencilere konu hakkında daha detaylı sorular yönelterek dinlenenlerin anlaşılma seviyesi denetlenebilir (Korkmaz, 2018, 25).

McDonough ve Shaw (1993, 141) dinleme sırasında yapılabilecek etkinlikleri dinleme öğretiminin seviyesine dikkat etmek suretiyle şu şekilde sıralamıştır:

- Dinleme metni ile ilgili resimleri doğru şekilde sıralama,
- Çoktan seçmeli ya da evet/hayır sorularına cevap verme,
- Sonra olacakları tahmin etme,
- Tutarlı şekilde not tutma,
- Metinden anlam çıkarma,
- İlgili kelimeleri belirleyerek etkinlikteki boşlukları doldurma,
- Dinlenenlerdeki sayı ve harfleri tanıma,
- Dinlenenlerde tam olarak ne ifade edildiğini tespit etme.

Dinleme sonrası: Dinleme sonrasında kullanılacak stratejiler analiz, sentez ve değerlendirme gibi üst düzey bilişsel öğrenme basamaklarının kullanıldığı ve dinlemenin ulaşılmak istenen amaca varıldığı yerdir. Bu bakımdan bu basamakta temel amaç öğrencinin dinleme becerisini geliştirmek ve beceri alanını genişletmek olmalıdır (Korkmaz, 2018, 27).

McDonough ve Shaw'un (1993, 144) dinleme sonrası yapılabilecek etkinlikleri şu şekilde sıralamıştır:

- Dinleme sırasında alınan notların kullanılarak özet çıkarılma,
- Dinlenen konu ile benzerlik gösteren bir başka metni okutturma,
- Öğrencilere dinlenen konu ile ilgili rol yapmasını isteme,
- Dinlenen parçadaki yeni dil bilgisi yapıları üzerinde çalışma,
- Telaffuz çalışması yapma.

Dinleme becerisinin gerçekleştirilmesi kadar ölçülmesi zor ve karmaşık bir süreç olarak görülmektedir. Çünkü dinleme, sese dayalı bir beceri olduğundan genel olarak soyuttur ve bu durum dinlemeyi güçleştiren en önemli etkidir. Fakat bu durum dinlemenin ölçülemez bir beceri olduğu yönünde yanlış bir çıkarıma sebep olmamalıdır. Dinleme becerisini genellikle dinlenen metnin anlaşılıp

anlaşılmamasına göre ölçülmektedir (Melanlioğlu, 2011, 31). Öğrencilerin dinleme becerisini ölçmek için genel olarak metinler kullanıldığından uygulamaların kapsamı; metnin öğretmence okunması ya da görsel/ işitsel bir araçtan dinletilmesi daha sonra da metne ilişkin soruların cevaplanması şeklinde gerçekleştirilmektedir. Buradan sonuç odaklı bir eğitim süreci gerçekleştirdiği anlaşılmaktadır. Ancak dinleme eğitiminde elde edilecek verimi artırmak için süreç odaklı değerlendirmelerin yapmak daha doğru olacaktır. Öğrencinin değerlendirme sürecine katılması doğru bir yaklaşımdır. Bu tür değerlendirme sürecinde dereceli puanlama anahtarları vb. ölçme araçları vardır (Melanlioğlu, 2016, 1210).

Teknolojinin gelişimi ve öğretimdeki gelişmelerle birlikte dinleme becerisinin öğretimi de çeşitli unsurlar eklenerek geliştirilmiştir. Buna göre günümüzde dinleme becerisi sadece ses olarak değil görüntü eklenmesi suretiyle dinleme-izleme becerisi olarak adlandırılmıştır.

Dinleme eğitimi, izleme eğitimi ile birlikte verilmelidir. Görsellerin yaygınlaşarak yaşamımızın her anına girdiği günümüzde izleme eğitimi önemli bir hâl almıştır. Dinlenen ile birlikte bulunan görsellerdeki mesajların fark edilebilmesi, incelenmesi, yorumlanarak değerlendirilmesi için izleme eğitimine de gereksinim duyulur. Bundan dolayı yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlere dinleme ile birlikte izleme eğitimi de sunulmalıdır. Konuşmacıya ait ses, vurgu, tonlama ve mesajları dinlemek kadar, beden dili hareketlerini takip etmek suretiyle jest ve mimik çıkarımında bulunabilmek ancak izleme eğitimi ile mümkündür (Emiroğlu, 2013b, 302).

2.2.5. Dil Bilgisi

Dil öğretimi hususunda en çok tartışılan kavramların başında dil bilgisi gelmektedir. Dil bilgisi öğretimini açıklamadan önce dil bilgisi kavramının tanımını ve kapsamını bilmek önemlidir.

Bir dilin ses, kelime ve söz dizimi yapısının, kullanım özelliklerinin anlatıldığı kurallar bütününe dil bilgisi denir. Dil bilgisinin amacı dilin yapısını ortaya koyarak dili öğretmektir (Karahana, 2011, 306). Bir dilin sesteki sözdizimine kadar bütün birimlerini, bu birimlerin yapı ve anlam özelliklerini araştıran bilim dalı anlamına gelen dil bilgisi, dili doğru kullanmak için bilinmesi gereken kuralların bütünü olarak da adlandırılabilir (Karaağaç, 2012, 80).

Brown (2001, 362) dil bilgisi hakkında bir cümle içindeki sözcüklerin ilişkisini ve geleneksel düzeni yöneten kurallar sistemi ifadesinde bulunmaktadır. Banguoğlu (2004, 18) dil bilgisini “Eski Yunanlılar ve Eski Hintlilerden beri insanlar doğru yazıp okumak amacı ile dillerinin bağlı olduğu kuralları tespit etmeye çalışmışlardır. Bu kuralların meydana getirdiği bilgi koluna gramer, dil bilgisi (grammaire) denmiştir” şeklinde açıklamıştır. Uzun (2004, 16) dil bilgisi hakkında “birbirleriyle etkileşim içinde bulunan ama ses, anlam, biçim, sözcük dizimi gibi farklı görünümlere ait kurallar sistemi” tanımında bulunmuştur.

Dil bilgisi bir dili bütün cepheleriyle inceleyen bilgi koludur. Dil bilgisinin dilin seslerini incelediği kısmına ses bilgisi (fonetik), kelime ve şekillerin yapısını inceleyen kısmına şekil bilgisi (morfoloji), kelime ve şekillerin kökenini inceleyen kısmına türeme bilgisi (etimoloji), kelime ve şekillerin manaları üzerinde duran kısmına mana bilgisi (semantik), kelime ve şekillerin birbirleriyle olan münasebetlerini ve cümleleri inceleyen kısmına cümle bilgisi (sentaks) adı verilir. Bu bölümler birbirinden ayrı gibi görünse de aralarında net çizgiler çizilemez. Yani dil gibi dil bilgisi de bir bütün halindedir. Dil bilgisinin görevi seslerden cümleye kadar bütün dil birliklerini yapı, mana ve görev bakımından incelemektir (Ergin, 2013, 28).

Genelde bir dilin öğelerinin birleştirilmesiyle cümlelerin oluşturulduğu bir kurallar bütünü olan dil bilgisi; dillerin doğuş, gelişme ve yapılış özellikleri gibi türlü niteliklerini konu edinen, doğru, düzgün kullanım yollarını gösteren bilgilerin tümüdür. Dil bilgisi yeterliği ise söz konusu kurallara uygun iyi biçimlendirilmiş ifadeler ve cümleler üretme ve tanıma yeteneğidir. Dil bilgisi genel olarak şu bölümlere ayrılır:

- 1) Sesbilgisi ve sözbilgisi
- 2) Sözcük ve biçim bilgisi
- 3) Tümce bilgisi, sözdizimi,
- 4) Anlam bilgisi. (Gencan, 1979, 75)

Dil bilgisi öğretimi dil öğretiminin en önemli başlıklarından birisidir. Bir dilin tam ve doğru şekilde öğrenilmesinde dil bilgisi kurallarının eksiksiz olması gerekmektedir. “Dil bilgisinden yararlanılmadan düşüncelerin, duyguların daha doğru ve daha eksiksiz anlatılması mümkün değildir.” (Sağır, 2002, 19)

Dil öğretiminin ilk dönemlerinde salt dil bilgisi öğretimi yolunun kullanılması uzun bir müddet baskınlığını sürdürmüştür. Sonraki dönemlerde ise temel dil becerilerinin öğretimi öncelikli hale gelmiştir. Süreç içerisinde dil öğretimi çalışmalarında her dönemde farklı düşünceler ortaya atılmış ve bu fikirlere göre öğretim yöntemlerinde temel dil becerilerinin ve dil bilgisinin yeri sürekli tartışılmıştır. Günümüzde ise ulaşılan noktadaki görüş, yabancı dil öğretiminde ne türden bir model ya da yöntem benimsenirse benimsensin öğretim izlencelerinde dil bilgisi öğretiminden tamamen vazgeçilemeyeceği ve dilin, özellikle yabancı dilin konuşulduğu ülkenin dışında bir ülkede öğretildiği durumlarda dil bilgisi kurallarına odaklanmanın dili öğrenmek için gerekli olduğudur (Cem, 2005, 9).

Hedef dilde rahat iletişim kurabilmek ve özgüven eksikliği yaşamamak için dil bilgisel edinçle birlikte iletimsel edincin gelişimi önemlidir. Her iki edinçte de yetkin olabilmek için dil bilgisine ihtiyaç duyulmaktadır. Başka bir deyişle dil öğretiminin dil bilgisinden bağımsız bir şekilde gerçekleşmesi mümkün değildir (Bülbül, Güven 2017, 83).

Yabancı dil öğretiminde, dil bilgisinin konumu hakkında farklı görüşler vardır. Dil bilgisi, dil öğreniminde dört becerinin içerisinde yer almamaktadır. Bu durum, dil bilgisinin işlevinin sorgulanmasına neden olmuştur. Fakat her şeye rağmen dil bilgisi, dil öğreniminde ağırlığını korumaktadır. Bu durum yabancı dil olarak Türkçe için de geçerlidir. Yabancılar Türkçe öğretirken, dil bilgisi konuları işlevsel olarak ele alınmalıdır. Anadil öğretiminde kullanılan yöntemlerin aksine, betimlemeli dil bilgisi kitapları hazırlanmalıdır. Yabancı bir öğrencinin, kullanımına uygun kurallar seçilmelidir. Temel ve orta seviye için detaylardan kaçınılmalıdır. Verilen dil bilgisi kuralları, dilden kopuk kurallar bütünü olarak gösterilmemelidir. Tam aksine, dil bilgisi kurallarının dört temel beceriyi kapsadığı vurgulanmalıdır (Erol, 2008, 146).

Türkçe, fonetik yapısındaki tutarlılık, morfolojik yapısındaki mantıklılık ve cümle yapısındaki işleklik ve kıvraklığı ile kurallara dayanılarak öğretilbilecek bir dildir (Benhür, 2002, 113).

Türkçe dil bilgisi öğretiminin amacı, dilin kurallarını belletmekten ziyade, Türkçenin her ortamda rahat bir şekilde kullanılmasını sağlamaktır. Demek ki, amaç dil bilgisi öğretmek değil içinde yaşanan dili kavratmaktır (İşcan, 2007, 261).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dil bilgisinin kazandırılması süreci, dil bilgisel kurallarının Türkçe öğrenenlerin beynine aktarılması sıradan bir öğretim olmamalı, dile dair yapıların anlama ve kullanım hedefine ilişkin işlevlerine de yer verilmelidir. Dil bilgisi öğretiminde ezbere ve çeviriye dayanan çalışmalar dil öğrenen öğrencileri zorlayacak ve dilin anlam yönünü eksik bırakabilecektir. Diğer yandan bu mantık ile temellendirilmiş dil bilgisi öğretim yöntemleri dilin temel becerileri olan okuma, yazma, dinleme ve anlama gibi boyutlarını kapsamadığından, verimli bir öğretim süreci yaşanmasını engelleyecektir (Sebzecioğlu, 2016, 111).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dil bilgisi öğretiminin yeri hakkında genel kanı öncelikle dil bilgisi kurallarının öğrenilmesi ve bu kuralların yardımı ile dildeki dört temel becerinin geliştirilmesidir (Hengirmen, 2006, 52).

2.3. YDOT Öğretiminde Materyal Kullanımı

Materyali tanımlamak için öncelikle sözlük anlamına bakıldığında malzeme (Doğan, 1994, 744) ya da gereç (Türkçe Sözlük, 2011, 1635) olarak kelime anlamı verilmiştir. Gereç kelimesine bakıldığında da “Bir şey yapmak için kullanılması gereken maddeler, malzeme, materyal” (Türkçe Sözlük, 2011, 932) anlamları olduğu tespit edilmiştir. Fakat materyal kavramı tek başına değil eğitim kapsamında düşünülürse daha doğru bir tanımlama yapılabilecektir.

Sülükçü (2011, 105), materyalin tanımını eğitim bağlamında ele alarak; “herhangi bir eğitim dalında, hedeflenen amaca ulaşabilmek ve etkili bir öğrenme ortamı meydana getirmek için bir kısmı çeşitli araçlar yardımıyla kullanılmak üzere özel olarak hazırlanmış yazılı, basılı, sesli, görüntülü, sesli-görüntülü ya da elektronik kaynak/belge” olarak tanımlamıştır. Materyalleri işlevlerine göre adlandırarak yazılı materyal, basılı materyal, sesli materyal, görüntülü materyal, elektronik materyal gibi çeşitleri olduğunu belirtmiştir.

Materyaller, öğretimi desteklemek amacıyla kullanılır. İyi tasarlanmış materyaller; eğitim sürecini zenginleştirir, bilginin algılanmasında somutluk sağlayarak öğrenmeyi kolaylaştırır, unutmayı azaltır, öğrenciyi güdüler, öğrencinin dikkatini toplar, hedef davranışlara yaparak-yaşayarak ulaşmayı sağlar, düşüncenin kavramsallaştırılmasına katkıda bulunur ve öğrenim çevresini doğallaştırır (Özyürek, 1983, 88). Öğretimi etkinleştirmek, verimliliği arttırmak ana amacına dönük her türlü

destekleyici nesne-obje öğretim materyali olarak adlandırılabilir (Halis, 2002, 31). Materyallerin öğretimde kullanılmasında yapılan bazı araştırmalar etkili olmuştur. Buna göre insanların hangi durumlarda ne kadar hatırladıklarına dair yapılan bir araştırmada insanların;

- Okuduklarının %10'unu
- İşittiklerinin %20'sini
- Gördüklerinin %30'unu
- Hem görüp hem işittiklerinin %50'sini
- Söylediklerinin %70'ini
- Hem yapıp hem de söylediklerinin %90'ını hatırladıkları tespit edilmiştir (Yalın, 2003, 82).

Öğretim materyallerinin öğretim ortamında farklı amaçlar için kullanıldığı bir gerçektir. Materyaller, bazı öğretim ortamlarında öğretmeni destekleyici amaçla kullanılırken bazı ortamlarda ise tamamen öğretmen rolü üstlenerek bilgiyi doğrudan öğrenenlere aktarmakla yükümlüdür (Şahin, Yıldırım, 2001, 12).

Öğretimde kullanılacak materyallerin hazırlanması hususunda önemli noktalar bulunmaktadır. Yanpar Şahin ve Yıldırım (2001, 36) öğretim materyallerinin hazırlanmasında dikkat edilmesi gereken noktalar hakkında şu açıklamaları yapmışlardır:

1. *Öğretim materyali basit, sade ve anlaşılabilir olmalıdır.*

Hazırlanacak öğretim materyalleri konuyu basitleştirebilen, öğrenci için anlaşılmasını kolaylaştıran ve gereksiz bilgilerle donanmış olmayan bir özellik taşımalıdır.

2. *Öğretim materyali dersin ve konunun hedeflerine uygun seçilmeli ve hazırlanmalıdır.*

Öğrenme-öğretme sürecinde yer alan öğretim materyallerinin geliştirilip kullanılması hedeflere göre belirlenir. Hedefe uygun olmayan materyal ne kadar iyi olsa da öğretimsel etkinliği düşüktür.

3. *Öğretim materyali, dersin konusunu oluşturan bütün bilgilerle değil, önemli ve özet bilgilerle donatılmalıdır.*

Öğretim materyalleri bütün içeriğin öğrencilere aktarılması amacıyla değil, içeriğin önemli ve ana temalarının öğrenciye sunulmasında kullanılması en etkin yoldur.

4. Öğretim materyalinde kullanılacak görsel özellikler (resim, grafik, renk v.b.) materyallerin önemli noktalarını vurgulamak amacıyla kullanılmalı, aşırıya kaçılmamalıdır.

Görsel işitsel araçlar öğrencilerin dikkatini çekmede etkin olarak kullanılır. Amaca hizmet etmeyen ve gereğinden fazla kullanılan görsel, işitsel öğeler öğrencilerin dikkatini dağıtarak öğrenme güdüsünü azaltabilir.

5. Öğretim materyalinde kullanılan yazılı metinler, görsel-işitsel öğeler, öğrencinin pedagojik özelliklerine uygun olmalı ve öğrencinin gerçek hayatıyla tutarlılık göstermelidir.

Öğretim materyalleri öğrencinin gerçek hayatıyla öğretim ortamı arasında bir köprü kurmasına yardımcı olmaktadır. Bu sebeple öğretim materyali öğrencinin yakın çevresinde gördüğü ve anlamlandırdığı gerçek nesneleri içermelidir. Ayrıca öğrencinin psikomotor, zihinsel ve kişilik gelişimleri göz önüne alınarak hazırlanmalıdır.

6. Öğretim materyali, öğrenciye alıştırma ve uygulama imkânı sağlamalıdır.

En etkin öğrenme öğrencinin aktif olduğu öğrenme şeklidir. Öğrencinin öğrenme etkinliğine katıldığı süreçte kalıcı öğrenme mümkündür. Bu sebeple materyaller öğrencinin aktif olacağı şekilde hazırlanmalıdır.

7. Öğretim materyali mümkün olduğunca gerçek hayatı yansıtmalıdır.

Öğretim ortamlarının düzenlenmesinin en temel amacı, gerçek hayatı sınıf ortamına taşıyabilmektir. Gerçek araçlara ulaşmanın mümkün olmadığı durumlarda gerçeklerine en yakın modeller seçilmelidir.

8. Öğretim materyali her öğrencinin erişimine ve kullanımına açık olmalıdır.

Öğretim materyalinin kullanımı, her öğrencinin özel bir yetenek ya da çabasını gerektirmemelidir. Her öğrencinin yararlanabileceği özellikte olmalıdır.

9. Materyaller sadece öğretmenin rahatlıkla kullanabildiği türden değil, öğrencilerin de kullanabileceği düzeyde basit olmalıdır.

Öğretim ortamında kullanılacak materyallerin mümkün olduğunca öğretmenin rehberliği olmadan da öğrenci tarafından kullanılabilir şekilde tasarlanmalıdır.

10. Zaman içinde tekrar kullanılacak materyaller dayanıklı hazırlanmalı, bir defalık kullanımlarda zarar görmemelidir.

Öğretim materyalinin hazırlanması kadar dayanıklı olması ve tekrar kullanılabilmesi de önemlidir. Bir materyalin dayanıklılığı ve sürekli kullanılması hazırlama maliyetini düşürdüğünden etkili olacaktır.

11. Hazırlanan öğretim materyalleri, gerektiği takdirde, kolaylıkla geliştirilebilir ve güncelleştirilebilir olmalıdır.

Çağımızda teknoloji ve bilgi sürekli değişerek gelişmektedir. Öğretim materyalleri de bu hususu dikkate alarak hazırlanmalı, gerektiğinde tekrar geliştirilebilir ve güncelleştirilebilir bir yapıda olmalıdır. Güncelliğini koruyamayan materyaller zaman içerisinde etkinliğini kaybeder.

Materyallerin kendi özellikleri dışında öğretim değeri de ayrı bir husus olarak görülmektedir. Buna göre materyallerin öğretim değerini belirleyebilmek için hangi ölçütlerin olduğu ile ilgili olarak Seferoğlu (2011, 27) şu soruları sıralamıştır:

- Seçilen materyal öğretim programıyla uyumlu mu?
- Materyalin içerdiği mesajlar doğru ve güncel mi?
- Materyalde açık ve anlaşılır bir dil kullanılmış mı?
- Materyal öğrenciyi güdüleyici ve ilgiyi sürekli tutacak özelliklere sahip mi?
- Materyal öğrencilerin katılımını sağlayacak özelliklere sahip mi?
- Materyal teknik özellikleri açısından yeterli mi?
- Materyalin etkili olduğunu kanıtlayacak veriler var mı?
- Materyal ön yargılardan arındırılmış bir yapıda mı?
- Materyalin kullanımına ilişkin gerekli kullanma kılavuzları ve diğer metinler mevcut mu?

Öğretim etkinlikleri sırasında kullanılacak materyallerin seçimi ile ilgili Demirel, Seferoğlu ve Yağcı (2001, 24) şu soruların göz önünde bulundurulmasını belirtmiştir:

1. Pratik mi?

2. Öğrenciler için uygun mu?

3. Sunulan ders konusuna uygun mu?

Yalın'a (2003, 93) göre ise öğretim süreçleri için kullanılacak materyalin seçiminde birçok etken vardır. Bunlar şu şekilde sıralanabilir:

- *Öğretim Hedefleri*

Eğitimin asıl ulaşmak istediği hedef vardır ve öğretim bunun için yapılır. Ulaşmak istenen hedeflere uygun olarak seçilecek materyaller bu hedeflere ulaşmayı kolaylaştırır.

- *Öğretim Yöntemi*

Öğretim hedefleri belirlendikten sonra bu hedefe gitmek için kullanılacak yöntem belirlenir. Yönteme uygun olan materyaller dersin işlenişi daha etkili hale getirecektir.

- *Öğrenci Özellikleri*

Öğretimin tam ve doğru yapılabilmesi için seçilen materyalin kullanılacağı gruptaki öğrencilerin özelliklerine uygun olmalıdır. Bu noktada öğrencilerin bilişsel özellikleri, öğrenme düzeyleri, yaş ve cinsiyet vb. özellikleri göz önünde bulundurulmalıdır.

- *Öğretim Ortamı*

Materyaller kullanılacağı ortamın özelliklerine göre seçilmek durumundadır. Öğrenme ortamının iç veya dış ortam olması, ışıklandırması, büyüklüğü, öğrenci sayısı gibi özellikler seçilecek materyali etkiler.

- *Araç-Gereç Özellikleri*

Ders için seçilecek araç-gereçlerin özellikleri öğretimin yapıldığı konu alanına, öğrenci özelliğine, öğretim yerine göre değişebilmektedir.

- *Öğretmen Tutum ve Becerisi*

Araç-gereçlerin teorik faydaları ne olursa olsun bunların kullanımı belli düzeyde bilgi ve beceri gerektirir. Eğer öğretmen bu beceriye sahip değilse ya da faydasına inanmıyorsa materyalin ne derece etkin olduğu önemli olmayacaktır.

- *Kısıtlamalar*

Materyallerin seçilmesinde dikkat edilmesi gereken diğer hususlar maliyet ve zaman olarak açıklanabilir. Maliyet olarak aşırıya kaçan veya gerektiğinden fazla zaman harcayan materyaller kullanışlılığı düşürerek öğretimin etkinliğini azaltacaktır.

2.3.1. Dil Öğretiminde Yaygın Kullanılan Materyal Türleri

Materyal kullanımı günümüzde eğitim-öğretim etkinliklerinin vazgeçilmez bir parçasıdır. Bu bağlamda dil öğretiminde de materyal kullanımı öğretim sürecinin daha etkili olmasını sağlamaktadır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılacak materyallerin niteliğini belirleyen ölçütler bulunmaktadır. Öncelikle hedef kitlenin Türkçe bilme seviyesine göre materyal seçilmelidir. Yani temel Türkçe, orta Türkçe ve yüksek Türkçe seviyesinde kullanılan materyallerin türü ve içeriği farklılık gösterir. İkinci olarak seçilen materyal amaca uygun olmalı ve dersin içeriği ile örtüşmelidir. Hangi temel becerinin öğretimi amaçlanıyorsa ona uygun materyal seçilmelidir. Üçüncü olarak temel ilkeleri gözetmek yabancı dil öğretim materyallerinde de önemlidir. Bu sebeple kolaydan zora, somuttan soyuta, basitten karmaşığa doğru bir yol izlenmelidir. Son olarak hedef kitlenin yaşı, ilgi alanları, dil öğrenmedeki amaçları da materyal seçimini ve içeriğini etkileyen hususlardandır (Duman, 2013, 5).

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kaliteyi yükseltmek ve dil öğrencisini güdülemek amacıyla mümkün olan tüm uyarıcıları etkin hale getirmeye çalışılmalıdır. Öğretimde kullanılan birçok materyal vardır fakat dil Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılacak temel görsel ve işitsel materyaller belli sayı ve türde sınırlandırılmıştır. Yabancılar Türkçe öğretiminde etkili olarak kullanılabilecek görsel ve işitsel materyaller şu şekilde sınıflandırılabilir: (Arslan, Ergin, 2010, 66) (Selvi, 2008, 90)

1. Görsel Materyaller:

- *Ders Kitapları*
- *Resimler ve Flaş Kartlar*
- *Posterler*
- *Yazı Tahtaları*
- *Gerçek Nesne ve Maketler*

2. Görsel-İşitsel Materyaller:

- *Video Filmi*
- *Televizyon*
- *Bilgisayar*
- *Tablet ve Akıllı Telefon*
- *DVD-VCD Oynatıcısı*
- *Projeksiyon Cihazı ve Multimedya*
- *Diğer İşitsel Araçlar*

2.3.1.1. Görsel Materyaller

İnsanların öğrenme etkinlikleri içerisinde görme duyusunun önemli bir yeri bulunmaktadır. Kullanılacak materyal ister yazılı ister resimli olsun görsel olarak algılandığından eğitim-öğretim faaliyetlerinin vazgeçilmezlerindendir.

• *Ders Kitabı*

Ders kitapları eğitimin amaçlarını gerçekleştirmek üzere öğrencinin öğrenme yaşantılarına kaynaklık eden en önemli öğretim materyallerinden biridir. Ders kitaplarının eğitim-öğretim etkinliklerinde kullanımı çok yaygındır. Birçok durumda ders kitabı tek öğretim materyalidir. (Yanpar Şahin, Yıldırım, 2001, 53) Eğitim-öğretim faaliyetlerinde geçmişten günümüze dek kullanılan temel materyallerden biri olan ders kitabı öğretim denince akla gelen ilk materyaldir.

Ders kitabının yıllardır eğitim ve öğretimde kullanılmasının ve yerinin diğer ders araç ve gereçlerinden daha sağlam olmasının sebepleri vardır. Ders kitabı bilgiyi derli, toplu ve düzenli olarak içermektedir yani organizasyonu tamdır. Öğretim programında belirtilen müfredat, uygulama ve değerlendirme uygun sırada bulunmaktadır. Öğrencilere ders hakkında bilgiyi aktarmada ve aktarılan bilginin pratik olarak kullanılmasında -öğrencinin ödevlendirilmesinde- ders kitabı önemli bir yer tutar. Öğretmenlerin kaynak bir kitap olmadan ders işlemesi zordur. Tek başına ders kitabı uzun zaman öğretim etkinliklerinde kullanılmıştır. Sonrasında öğretim yöntem ve tekniklerindeki gelişmeler ile birlikte ders kitabının yanında onu destekleyen diğer yazılı materyaller de hazırlanmaya başlanmıştır. Günümüzde Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan ders kitaplarına yardımcı olarak

genellikle çalışma, alıştırma ve öğretmen kitapları da bulunmaktadır (Özdemir, 2013, 2052). Etkili bir ders kitabı bilgiyi organize şekilde sunmalı, görsel olarak ilgi çekici olmalı, öğretimin temel ilkelerine uygun şekilde geliştirilmelidir. İçerik basitten karmaşığa, somuttan soyuta, kolaydan zora doğru örgütlenmelidir. Resim, grafik ve tablo kullanımına özen gösterilmelidir.

- ***Resimler ve Flaş Kartlar***

Yabancı dilde hazırlanmış resimsiz bir öğretim aracının öğrenciler tarafından ilgi çekmesi beklenemez. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde materyal tasarlarken mutlaka resimlerden faydalanılmalıdır. Öğretmenler derste kullanacağı materyallerin resim içermesine azami dikkat etmelidir. Karakaş ve Karaca (2011, 31), resimlerin; metinlerin anlaşılmasına, soyut kavramların somutlaştırılmasına ve dilbilgisi gibi dilbilimsel becerilerin kazanılmasına olumlu bir şekilde katkı sağladığını tespit etmiştir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde resimli metinlerin kullanımı görsel bir materyali okuma, dili kullanma, eleştirel düşünme ve yorumlama gibi becerileri geliştiren işlevsel bir uygulamadır. Bu çerçevede karikatürlerle, çizgi romanlarla, resimli fıkralarla dil bilgisi konuları hızlı, kolay ve eğlenceli bir şekilde öğretilmektedir (Ökten, Sauner, 2015, 66).

Kelime öğretimi yabancı dil öğretiminin uğraş alanlarından birisidir ve öğretiminde farklı yöntem-teknikler kullanılmaktadır. Flaş kartların kullanımı ile yapılan kelime öğretimi, öğrencilerin ilgisini çekerek öğretim etkinliğini kolaylaştırabilmektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kelimelerin öğretimini daha iyi yapabilmek amacıyla ilgi çekici resimler yoluyla flaş kartlar hazırlanabilir (Arslan, Ergin, 2010, 66).

- ***Posterler***

Yabancı dilin öğretiminde posterler, genel olarak bir konu hakkında önemli kelime veya olayların resimler yoluyla gösteren görsel materyallerdir. Öğretim ortamında herhangi bir yere konumlandırılabilen posterler öğrencilerin dikkatini çekerek farklı bir yoldan öğrencilerin görsel duyularını uyarabilir. Amacına ulaşması için Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılacak posterlerin dikkat çekici ve anlaşılır olması gerekir. Dil öğretiminde aktarılacak istenen mesajın anlaşılır olması çok önemlidir; çünkü dil öğrenirken kelime ve kavramların hafızaya yerleşerek kalıcı

olması zordur. Kullanılacak görseller ortamda bulunanların fark edebileceği büyüklükte, dikkat çekici ve merak uyandırıcı olmalıdır. Posterlerdeki yazılar ideal puntoda oluşturulmalıdır. Posterlerde amaca uygun olmayan, gereksiz bilgi ve görsel yer almamalıdır (Sallabaş, Tekin, 2019, 32).

• *Yazı Tahtaları*

Geleneksel sınıf ortamında öğretmenlerin en çok kullandığı araçlardan birisi tahtadır (Halis, 2002, 52). Öğretim sürecinde sözlü olarak aktarılanların yazı tahtalarının kullanılmasıyla görsel bir hâle gelmesi öğretimin kalıcılığını arttırmaktadır. Eski tabirle kara tahta, teknolojik gelişmelere bağlı olarak yerini marker kalemlerin kullanıldığı beyaz tahtalara bırakmaya başlamıştır. Türü her ne olursa olsun tahta etkili şekilde kullanıldığında amacına uygun ve verimli olacaktır. Öğreticinin renkli tebeşir veya markerleri kullanması daha dikkat çekici olacağından öğrencilerin görsel uyarıcılarını harekete geçirerek mesajın daha kolay iletilmesine yardım eder. Yazı tahtasında anlatılanlar sistemli, düzenli bir şekilde aktarılmalıdır. Tahtada gereksiz bilgilere yer verilmemelidir (Arslan, Ergin, 2010, 82).

Günümüzde teknolojik gelişmelerle birlikte ortaya çıkan akıllı tahtalar ise çalışma prensibi ile klasik tahta kavramından çok farklı noktalara ulaşmıştır. Akıllı tahtalar sahip olduğu bilgisayar altyapısı ile klasik tahta mantığını birleştiren dokunmatik bir araçtır. Bu haliyle birçok görevi tek başına yapabildiğinden öğretim etkinliklerini daha verimli ve hızlı bir duruma getirebilecektir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde akıllı tahtaların kullanımı hem öğretmen hem de öğrenci açısından günümüzün öğretim ilkelerine daha uygun bir yol olacaktır (Yalap, Yılmaz, 2017, 14).

• *Gerçek Nesne ve Maketler*

Gerçek nesneler görülen ve dokunulabilinen her şeydir. Maketler ise gerçek nesnelerin plastik, kâğıt, tahta vb. maddelerinden küçültülerek yapılmış şekilleridir (Akpınar, Aydın 2009, 105-112). Gerçek hayattan alınmış nesne ve modellerin öğretim amaçlı kullanılması, öğrencilerin motivasyonunu ve güdülenmesini artıran, gerçek dünyayı anlamalarına yardım eden, somut ve kalıcı öğrenmeler sağlayan en etkili yöntemlerdendir. Modeller veya maketler nesnenin gerçeğinin elde edilemeyeceği durumlarda konuların sunulmasında farklı boyut, şekil, içyapı, renk ve uygulamanın önemli olduğu durumlarda kullanılmaktadır (Halis, 2002, 60).

Yabancılar temel seviye Türkçe öğretiminde meyveler, sınıf, elbiseler, kahvaltılıklar, ev vb. konuları hakkında gerçek nesneler veya maketleri bulmak ve bu konuları kavratmak daha etkili bir yol olacaktır. Yabancı dil öğrenen öğrencilerin konuları görsel ve dokunsal materyaller yardımıyla öğrenmesi daha kolaydır (Arslan, Ergin, 2010, 83).

2.3.1.2. Görsel-İşitsel Materyaller

Görselliğin insan hafızasında bıraktığı izin kalıcılığı belli bir seviyeye kadar ulaşabilmektedir. Bilginin zihne kaydedilmesini ve orada daha uzun süre tutulabilmesini sağlamak içinse daha fazla uyarıcıyı devreye katmak gereklidir. Bu sebeple eğitim-öğretim faaliyetlerinde görsel materyallere ek olarak işitsel veya hem görsel hem de işitsel özellikli materyaller ortaya çıkmıştır.

• *Video Filmi*

Video, bir bilgi bütünü olarak etkili gösterim araçlarından biridir. Gerçek hayatın sergilenmesinde önemli bir rol oynar. Video filminin her sahnesinde bir mesaj bulunur. Kısa bir videoda anlatılmak istenen bütün konunun kısa bir sunumu verilebilir (Demirel, 1993, 97). Bir görüntüleme cihazı ile kullanılan videolar öğretimde yeni yöntemler yaratarak sınıf ortamında, uzaktan veya bireysel öğrenme süreçlerinde büyük bir öneme sahiptir (Halis, 2002, 79).

Öğretimde kabul görmüş bir teori olarak görsel ve işitsel öğelerin aynı anda bulunması öğrenenlerin duyularına daha çok hitap ettiğinden videoların bu süreçte kullanımı elzemdir. Özellikle yabancı dil öğretiminde hedef dilin kullanımının bir video içerisinde gösterilmesi öğrencilerin beden dilini ve mimik hareketlerini kavramasına yardım eder. Bu sebeple videolar Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde pratik, kalıcı ve verimli bir öğretim süreci sağlar. Arslan ve Ergin'e göre (2010, 67) video izleme sürecinde dikkat edilmesi gereken hususlar bulunmaktadır. Buna göre, video filminin verimli olarak kullanılabilmesi için destekleyici etkinlikler önceden belirlenmelidir. İzlemeye başlamadan önce öğrencilere video hakkında bilgilendirme yapmak öğrencilerin güdülenmesini sağlayacaktır. Videonun süresi iyi ayarlanmalı çok uzun olmamalıdır. En önemli noktalardan biri izletilecek videonun Türkçe öğrenen öğrencilerin seviyesine uygun olmasıdır. Seviyeye uygun olmayan bir video hedeflenen kazanımı yerleştiremeyecektir.

• **Televizyon**

Televizyon; eşya, olgu ve olayların bir ekran yoluyla iki boyutlu olarak sesli izlenmesini sağlayan cihazdır (Halis, 2002, 76). Teknolojinin gelişmesi ile önemli bir rol üstlenen televizyon, dünyanın her tarafından bilgi ve görüntülerin sınıf ortamına getirilebilmesine olanak sağlamıştır.

Televizyon, yabancılara Türkçe öğretiminde etkili kullanıldığında kitlesel sonuçlar alınabilecek bir iletişim aracıdır. Görme ve işitme duyu organlarını uyaran televizyon öğrenimde kalıcılığı artırmakta ve sürekliliği sağlamaktadır (Başkan, 2006, 86). Televizyonun kullanımı iki farklı alanda gösterilebilir. İlki ders aracı olarak televizyondur. Sınıf ortamında kullanılan televizyonlar ders konusunun kazanımında videoların gösterimi amacıyla kullanılır. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler Türk dilinin kullanıldığı televizyon programlarını izleyerek öğrendiklerini pekiştirebilirler. Dilin gerçek ortamlardaki kullanımını öğrenebilirler. Bu programlar dil öğrenenlerin dinleme becerilerini ve kelime hazineleri de geliştirir. Televizyonun bir diğer kullanım alanı ise kitlesel iletişim aracı olmasıdır. Televizyonda sayesinde bir program aynı anda binlerce insana ulaşabilmektedir. Bu bakımdan televizyon yaygın bir kitle iletişim aracıdır. Özellikle Türk kültürünü ve dilin kullanımını güzel bir şekilde yansıtan televizyon programlarının izletilmesi Türkçenin öğretiminde hem öğretmenlere hem de öğrencilere önemli bir katkı sağlayacaktır (Arslan, Ergin, 2010, 71).

• **Bilgisayar**

Teknolojinin gelişimi ile hayatımıza girmiş olan bilgisayar, sayısız farklı işlemi bir arada yapabilmesi ile eğitim-öğretim faaliyetlerinin ve konu özelinde yabancı dil öğretiminin vazgeçilmez bir parçası olmuştur. Günümüzde bilgisayarın kullanılmadığı hemen hemen hiçbir alan yoktur. Bu sebeple insanların sahip olduğu bu teknoloji öğretimde öğretmenden yana büyük bir fayda sağlamaktadır. Bilgisayar, zamanla gelişip günlük hayata yerleşerek eğitimde başlı başına öğretim yöntem ve tekniklerinin doğmasına ortam hazırlamıştır. Günümüzde “Bilgisayar Destekli Eğitim” olarak adlandırılan yöntem ile eğitimde yeni bir yönelim meydana gelmiştir.

Bilgisayar destekli eğitim kavramı bağlamında bilgisayar; sınıf içinde öğretmene yardımcı olacak şekilde derste işlenecek konular için hazırlanan ses, görüntü, video gibi ders materyallerin sunulmasını ya da uzaktan eğitim yoluyla verilen derslerin

sınıfa ulaştırılmasını sağlayan materyaldir. Bilgisayar bu şekilde kullanıldığında öğretmen, öğretimi düzenleyen ve kontrol eden konumdadır. Bilgisayarın kendisi ise öğretme-öğrenme sürecinde farklı zekâ alanlarına sahip olan öğrencilerin öğrenimine yardımcı olan alettir (Sülükçü, 2011, 101).

Yanpar Şahin ve Yıldırım (2001, 58), bilgisayarın kullanım alanları ile ilgili şu başlıklara değinmiştir: Alıştırma ve uygulama programları, Bire-bir eğitim Programları, Eğitsel oyunlar ve Benzeşim programları. Alıştırma ve uygulama programların amacı tekrar etme ve egzersiz yapmak yoluyla öğrenilen yeni bilgiyi kısa süreli bellekten uzun süreli belleğe aktarmaktır. Destekleyici programlardır. Bire-bir eğitim programları, yazılımların öğretmen rolü üstlendiği yeni bilgiyi veren, alıştırma yaptıran, geri bildirimde bulunan öğrenciyi değerlendirerek yönlendiren programlardır. Öğretmenin olmadığı varsayımında geliştirilmiş programlardır. Eğitsel oyunlar, akademik içeriğe sahip olarak öğrencilerin alıştırma, uygulama, öğrenilmiş bilgilerin tekrarını yapabilme ve problem çözme becerilerinin geliştirilmesinde kullanılırlar. Benzeşim programları ise gerçek hayatta öğrencilerin karşılaşabileceği tehlikeleri ya da olumsuzlukları sınıf ortamına taşımadan, gerçek hayata ait olay ve olguları öğrencilere sunmayı amaçlayan programlardır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde bilgisayar vasıtasıyla hazırlanacak programlar öğrencilerin dikkatini ve bu dili öğrenmeye olan ilgilerini artıracaktır. Özellikle web 2.0 ile hazırlanan dil öğretim programları etkili şekilde kullanılabilir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde bilgisayar yardımıyla öğretim yapılırken sınıfın seviyesi dikkate alınmalıdır. Programlar anlaşılır ve kolay olmalıdır. Öğrenci evde kendi başına bu programları kullanarak tekrar yapabilmelidir (Arslan ve Ergin, 2010, 73).

• **Tablet ve Akıllı Telefon**

Teknolojinin ilerlemesi ile neredeyse bütün insanların sahip olduğu akıllı telefonlar; günümüzde ulaşılabilirlik, kişiselleştirilebilirlik ve taşınabilirlik açısından sağladığı avantajlar ile öğrenme ortamında kullanılabilir. Bir nevi cepte taşınabilen akıllı telefonlar ile bunların boyutça büyüğü sayılan tabletler, bilgisayar teknolojisinin sürekli yanımızda olmasını sağlamıştır.

Akıllı telefonların sahip olduğu birçok özellik, tüm öğretim etkinliklerinde olduğu gibi dil öğretimi açısından da bir fırsat oluşturmaktadır. Bu telefonlarda

bulundurulabilen sözlük, çeviri ve dil öğretim programları, kelime testleri ve her türlü dil öğretim oyunları ile birlikte görüntülü ve sesli konuşabilme özelliği Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılabilir (Sarıçoban, 2015, 231).

- ***DVD-VCD Oynatıcısı***

Bilgisayar ile videodisk göstericisinin bir araya getirilmesiyle oluşturulan bu teknolojik alet, CD adı verilen disklerin içeriğini göstermeye yarar (Halis, 2002, 79). Ses ve görüntüyü aynı anda iletilebildiği için eğitim-öğretim faaliyetlerinde etkili olan bir materyal türüdür. VCD bu alanda ilk olarak üretilmiş olsa da teknolojinin gelişimine bağlı olarak değişerek DVD olarak yerini almıştır. Çalışma prensibinde herhangi bir değişiklik olmamıştır.

Günümüzde CD içeriği bulunan kitaplar çoğalmaktadır. Özellikle ders kitaplarının öğretimin hedefi için tek başına yetmediği durumlarda yayıncılar, kitapların içerisine CD koyarak bunlar yoluyla eğitimin kalitesini arttırmayı hedeflemişlerdir. Bu durum öğretimin bireyselleşmesine de katkıda bulunarak eğitimde kişisel gelişimi desteklemiştir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde Ankara TÖMER, Gazi TÖMER ve DİLSET Yayınları'nın hazırladıkları CD'ler bu anlamda önemlidir. Türkçeyi yabancı dil olarak öğretenler görsel ve işitsel içerikli bu yardımcı kaynak yoluyla kazanımlara daha kolay ulaşabileceklerdir (Arslan, Ergin, 2010, 73).

- ***Projeksiyon Cihazı ve Multimedya***

“Datashow” olarak adlandırılan projektörler, bilgisayarlar ile düzenlenen tüm görüntü, video, CD, slayt vb. materyalin ekrana yansıtılmasına yarayan araçtır. Projeksiyon aletinin önemli bir parçası ise projeksiyon perdesidir (Halis, 2002, 81).

Günümüzde görüntü, günlük hayatımızın en önemli parçalarından biridir. Bu görevi görüntü sağlayan cihazlar yerine getirdiğinden, her tür beşeri etkinlikte kullanılırlar. Bilgisayarların ve VCD-DVD aletlerinin alternatifi olarak icat edilmiş bu alet, görüntüyü herhangi bir içerik kaynağından alarak ışık huzmesi yoluyla düz olan herhangi bir yüzeye aktarır. Tercihen projeksiyonlardaki mevcut ses sistemi yoluyla ya da farklı ses aygıtları eklenerek görselliğin yanına işitsel özellik de katılabilir.

Eğitim-öğretim faaliyetlerinin diğer alanlarında olduğu gibi Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde de projeksiyon cihazından yararlanmak öğretim değerinin artmasına katkıda bulunabilecektir.

• *Diğer İşitsel Araçlar*

İşitsel özellikteki teknolojik araç olarak günümüzde MP3 çalar, teyp, radyo, cep telefonları, ipod... vb. gibi teknolojik araçlar kullanılmaktadır. Dinlemeye dayalı teknolojik araçlar Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde iyi planlanarak kullanılırsa etkili sonuçlar alınacaktır. Dinleme özelliği bulunan teknolojik araçları kullanarak seslendirilmiş sözcüklerin bulunduğu dosyalar, müzik dosyaları ve sesli hikâye dosyaları hazırlanabilir (Arslan, Ergin, 2010, 79).

Özellikle yabancı kökenli dil öğretim setlerinin başlattığı ve daha sonra ülkemizdeki dil öğretim kitaplarında da kullanılan CD destekli kitap seti mantığı, dinleme becerisinin gelişimini dikkate alarak ortaya çıkmış bir uygulamadır. Dil öğreniminde dinleme becerisinin, telaffuzun ve kelime öğretiminin yapılabilmesinde işitsel materyaller etkin olarak kullanılmaktadır.

2.4. YDOT Öğretiminde Ders Kitabı

Dil öğretiminde materyaller oldukça önemli bir yer edinmektedir. Ders araç ve gereçleri öğretimin niteliğini artırarak hem öğretmene hem de öğrenciye fayda sağlamaktadır. Yabancı dil öğretiminde kullanılan yardımcı ders materyallerini şu şekilde sıralamak mümkündür: Kitaplar (ders kitabı, alıştırma kitabı, öğretmen kitabı vb.), sözlükler, posterler, flaş kartlar, CD-DVD-MP3, videolar, multimedya, resimler, karikatürler, televizyon, radyo, dergi, gazete, pano, sahne, kuklalar vb. (Arslan, Gürdal, 2012, 255-270). Sayılan bu ve buna benzer birçok materyalin ortak özellikleri hakkında ise Yalın (2003, 82-90), araç-gereçlerin öğretimdeki yeri ve öneminden bahsederken bu materyallerin neden gerekli olduğunu şu maddeler ışığında açıklar:

1. Çoklu öğrenme ortamı sağlarlar.
2. Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarının karşılanmasına yardımcı olurlar.
3. Dikkat çekerler.
4. Hatırlamayı kolaylaştırırlar.
5. Soyut şeyleri somutlaştırırlar.
6. Zamandan tasarruf sağlarlar.
7. Güvenli gözlem yapma imkânı sunarlar.

8. Farklı zamanlarda birbirleriyle tutarlı içeriğin sunulmasını imkân verirler.
9. Tekrar tekrar kullanılabilirler.
10. İçeriği basitleştirerek anlaşılmayı kolaylaştırırlar.

Dersin işlenişinde pek çok materyal kullanılsa da bunların içerisinde vazgeçilmez bir yere sahip olan ve eğitim-öğretim faaliyetlerinin akademik anlamda temel taşı sayılan materyal ders kitaplarıdır. Öncelikle ders kitabının ne olduğuna değinildiğinde şu tanımların yapıldığı görülmüştür: Oğuzkan (1993, 38) ders kitabını, bir dersin öğretimiyle ilişkili olarak hazırlanan ya da seçilen, belirli ölçütlere göre incelendikten sonra belli bir okul, sınıf ve ders için öğretmen ve öğrencilere temel kaynak olarak salık verilen kitap olarak tanımlamıştır. Öğretimde öğretmenin, gücünü daha iyi kullanmasına, öğretmek istediklerini daha dizgesel bir biçimde vermesine, öğrencinin de öğretmenin anlattıklarını, istediği zaman ve yerde, istediği hızda yinelenmesine olanak veren temel gereçtir (Aslan, 2006, 8). Ders kitapları, eğitimin amaçlarını gerçekleştirmek üzere öğrencinin öğrenme yaşantılarına kaynaklık eden öğretim materyallerinden biri, hatta birçok durumda tek öğretim materyalidir (Halis, 2002, 51). Öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin neler öğreneceğini, öğretmenlerin neler öğreteceğini önemli ölçüde etkileyen bir kaynak olarak kullanılmaktadır (Küçükahmet, 2003, 18). Demirel (2010, 34) ise ders kitabını çeşitli disiplin alanları ile ilgili bilgi ve kavramları öğretmek amacıyla hazırlanan, kolaydan zora uzanan sistemli ve programlı metinlerden meydana gelen ders materyali olarak tanımlamıştır.

Öğrencilerin istenilen dil becerilerini edinmelerinde ders kitapları kolay ulaşılabilir olması, tüm öğrenciler tarafından yaygın bir şekilde kullanılması, tema ve konulara uygun metinlerden oluşması, öğrenci seviyesine uygunluğu, görsel özelliği, öğrenci çalışma kitabıyla uyumu ve ölçme-değerlendirme bölümleriyle önemi daha da artmaktadır. İçerdikleri bilgi ve görsellerle öğrenenlerin ilgisini çekmede ve öğretilecek konulara yöneltmede, bilgiye bizzat öğrencilerin ulaşmalarına ortam hazırlama ve yönlendirmeleriyle öğretimi bireyselleştirme gibi önemli işlevleri vardır. En önemli yararlarından birisi her yaş grubu için kullanışlı olmasıdır. Ders kitapları sadece çocuk ve gençlerin değil yetişkinlerin eğitiminde de etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Okulda yapılan öğrenme ve öğretme süreçlerinde kullanılan eğitim araçları arasında ders kitapları “tamamlayıcı öğretim materyalleri” olmanın yanında,

temel eğitim sürecinde sadece öğrencilerin değil, yetişkinlerin de öğrenme yaşantılarına kaynaklık ederler (Çalık, 2001, 1).

Eğitim-öğretimin amacı için kullanılan her tür ders kitapları yabancı dil öğrenimi/öğretimi konusunda da önemli yer tutar. Yabancı bir dilin öğretiminde temel dil becerileri kazandırılırken çeşitli materyallerden yararlanılır fakat bu materyaller içerisinde en sık kullanılanlar yabancı dil öğretimi yapmak için hazırlanan ders kitaplarıdır (Karababa, 2009, 276). Yalnızca beceri öğretimi için değil yabancı dilin dil bilgisi öğretimi için de en önemli ders araç-gereci olarak ders kitapları kullanılmaktadır (Atış, Arslan 2015, 722). Yabancı dil ders kitapları, yabancı dil öğretiminde kullanılan materyallerin ilki olarak görülmekte ve öğrencilerin eğitim-öğretim süreçlerine kaynaklık etmektedir (Tok, 2013, 250).

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kitapların kullanımı çok eski zamanlara dayanmaktadır. Kaşgarlı Mahmud'un Araplara Türkçe öğretmek için yazdığı *Dîvanû Lügati't-Türk* eseri bunun ilk örneklerindendir (Bayraktar, 2003, 59). Bu devirden itibaren günümüze dek gelen sürede farklı milletlere yönelik veya yurt içinde herhangi bir sebeple dil öğrenmek için bulunan kişiler için pek çok ders kitabı hazırlanmıştır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılmak üzere yazılan kitaplar bu süre zarfında öğretimdeki ilke, yöntem ve tekniklerin ışığında gelişerek günümüzde de önemini ve değerini sürdürmektedir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılacak ders kitaplarının genel olarak hangi özelliklere sahip olması gerektiği ile ilgili yapılan çalışmalarda öne çıkan hususlar bulunmaktadır. Buna göre öğrencilerin istenilen dil yetisini kazanmalarında ders kitaplarının kolay ulaşılabilir olması, tüm öğrenciler tarafından yaygın bir şekilde kullanılması, tema ve konulara uygun metinlerden oluşması, öğrenci seviyesine uygunluğu, görsel özelliği, öğrenci çalışma kitabıyla uyumu ve ölçme-değerlendirme gibi özellikleriyle önemleri daha da artmaktadır. İçerdikleri bilgi ve görsellerle öğrenenlerin ilgisini çekmede ve öğretilecek konulara yöneltmede, bilgiye bizzat öğrencilerin ulaşmalarına ortam hazırlama ve yönlendirmeleriyle öğretimi bireyselleştirme gibi önemli işlevleri vardır (Göçer, 2007, 32).

Dil öğretiminde ortaya çıkan çağdaş uygulamalarla birlikte ders kitapları da gelişerek değişmektedir. Ders kitaplarının gelişmesi, yaygınlaşması ve Türkçenin yabancı dil olarak öğretimının giderek önem kazanması ile gerek kurumlar tarafından hazırlanan

ders kitapları gerekse bu konuda yapılan akademik çalışmalar artmaya başlamıştır. Özellikle ders kitaplarının içeriğine ve dört temel dil becerisini geliştirmeye ilişkin bulgular ve değerlendirmeler yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin niteliğini daha da geliştirecektir (Karababa, Üstünsoy, 2012, 67-69).

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi amacıyla hazırlanan ders kitaplarının yazımı ve yaygınlaşmasında gelişmeler sürekli devam etmektedir. Bu alanda hazırlanan ders kitapları bir taraftan okuma, yazma, konuşma ve dinleme gibi dilin temel becerilerinin öğretimine yönelirken, diğer taraftan da sondan eklemeli bir dil olma özelliği taşıyan Türkçenin dil kurallarının sezdirilerek öğretimine odaklanmıştır. Ders kitapları Türk dilinin öğretim sürecinde sadece dört temel dil becerisi (okuma, yazma, dinleme ve konuşma) ve dil bilgisinin değil, hedef kültürün fark ettirilmesinde de önemli bir rol üstlenmektedir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde kullanılacak ders kitaplarının öğrencilerin ihtiyaçlarına, seviyelerine ve her konu bakımından çeşitliliğine uygun olması hedef dili edinme ve iletişimsel becerileri kazanma bakımından önemlidir (Tüm, 2017, 491).

Ders kitapları dil öğretim sürecinin en önemli materyallerinden biri olduğu için ders kitaplarının kullanımıyla öğrencilerin temel dil becerilerini geliştirmeleri, dili hem günlük hayatta hem de akademik ortamlarda kullanabilmeleri temel amaçlardandır. Bu bakımdan dil öğrenme amacındaki öğrencilerin söz varlığını geliştirmede ve bunu içselleştirmelerinde dil öğretim kitaplarında bulunan sözcük öğretimi etkinlikleri ile bu etkinliklerin niteliği önem arz etmektedir. Bu sebeple Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi için hazırlanan ders kitaplarının, öğrencilerin ihtiyaç duyacakları yeni sözcükleri doğru ve etkili bir şekilde öğrenmelerine imkân verecek biçimde hazırlanması gerekir (Uğur, Azizoğlu 2016, 152).

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimine yönelik hazırlanan ders kitaplarında yer alan metinlerin seçimi dikkatle yapılmalıdır. Bu metinler kitapta rastgele değil dizgeli bir metinler arası aşamalılık ile örüntülenmelidir. Metinlerde bulunan yeni bilgi, duygu ve düşünceler önceki metinlerin üzerine inşa edilmeli; bir merdivenin basamakları gibi birbirini içermesi ve yükselmesi biçiminde olmalıdır. Ders kitabında bu şekilde örgütlenen metinler, öğrenme esnasında ön organize edicileri harekete geçirerek çözümleme, ilişkilendirme, gerekçelendirme ve birleştirme gibi bilişsel becerilere katkı sağlayabilir. Bununla birlikte öğretimdeki yakından uzağa, somuttan soyuta ilkeleri de yine metinler arası aşamalılığı gerektirmektedir (Kara, Çekici, 2017, 415).

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde Avrupa Ortak Başvuru Metni'ne göre ders kitaplarında yer alacak metin, etkinlik, sözcük ve dil bilgisel şekillerin seçimi ve sıralanması hususunda somut ve ayrıntılı kararlar alınması gerektiğini bildirmiştir. Bu kitaplarda sunulan öğretim öğelerinin öğrenci tarafından hem sınıf içi hem bireysel hem de iş ve etkinliklerde kullanımı hususunda ayrıntılar ve komutlar yer almalıdır (Tok, 2013, 251).

Dil öğretim kitapları hazırlanırken dikkat edilmesi gereken hususların başında seviyelendirme gelmektedir. Uygun şekilde düzeylendirilmeyen, hitap ettiği öğrenci grubunun özelliklerine uymayan ders kitaplarının başarı sağlaması beklenemez. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılacak ders kitaplarının dili ile öğrencilerin dil düzeyleri birbiri ile uyumalıdır. Bu uyumu sağlamak amacıyla kitabı hazırlayanlar öncelikle, hazırladıkları dil unsurlarının hangi düzeyde ve hangi aşamada kullanılacağını; o aşamadaki öğrenci kitlesinin sözcük dağarcığı birikimini göz önünde bulundurmalıdır (Özdemir, 2013, 2052). Dil öğretiminde kullanılacak kitapların yazımında hedef kitlenin yaşı, ilgi alanları ve dil öğrenmedeki amaçları da kitabın içeriğini etkileyen diğer hususlardır. Materyaller için özgün olmaları ve teknoloji kullanımı önerilse de ilgi, ihtiyaç ve beceriye göre çeşitlendirilerek öğrencinin seviyesine göre belirlenmesi de göz önünde bulundurulmalıdır (Ökten, 2018, 25). Örneğin ders kitaplarındaki metinlerin konuları, kelime düzeyleri, resim sayısı ve şekilleri, gramer kalıpları gibi hususlar hedef kitlenin yaşına bağlı olarak değişmektedir. Küçük yaş gruplarındaki öğrencilere Türkçe öğretmek için hazırlanmış ders kitapları daha anlaşılır, somut konuları işlemeli, daha bol resimli olmalı ve daha basit dil bilgisi yapıları içermelidir. Lisans veya yüksek lisans eğitimi seviyesinde Türkçe öğretimine yönelik ders kitaplarının içeriği ise daha soyut konuları işlemeli, ileri düzey dil yapılarını içermelidir (Duman, 2013, 7).

Bütün dünyada dil öğretim materyalleri çeşitlenerek artmaktadır. Özellikle son yıllarda yabancı dil öğretiminde ders kitapları; çalışma kitabı ve öğretmen kitapları ile desteklenmektedir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde de basılı ders malzemelerinin yararları tartışılırken öğretmen kitapları öne çıkmaktadır. Öğretmen kitapları; yol gösterici özellikleri, öğretim sürecini desteklemeleri ve öğretmenlerin mesleki gelişimleri için bir araç olmaları bakımından oldukça önemli kaynaklardır. Türkiye'de hâlihazırda yayımlanmış ve kullanılmakta olan yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitabı setlerinin bazıları, öğretmen kitaplarını da içermektedir. Bazı

setlerde ise hâlâ öğretmen kitapları bulunmamaktadır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılacak kitap setlerinde öğrenci ders kitapları ve çalışma kitapları ile birlikte öğretmen kitaplarına da yer verilmelidir (Özdemir, 2013, 2052).

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde ders kitapları hazırlanırken içerik kadar tasarım konusunda önem arz etmektedir. Günümüzde dil öğretim kitapları tasarım bakımından aşama kaydetmiş, görsellikte güncel öğretim ilke ve yöntemlerine ayak uydurmuşlardır. Bu bakımdan görselliğin de dikkate alınması ve içeriğe uygun, öğrenme seviyesini yükseltecek tasarımların kitaplarda tercih edilmesi gerekmektedir. Tasarımlarda güncel ve ilgi çekici örnekler kullanılmalıdır. Öğrencilerin öğrenim sürecinde en çok görme duyusunu kullandığı dikkate alındığında kitaplarda bulunan görseller daha önem kazanmaktadır. Kitapların genel perspektifi göz önünde alındığında, dünya çapında daha popüler ve bilinen unsurların kullanılmasının daha uygun olacağı düşüncesi görülmektedir (Sinecen, 2017, 150).

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde hazırlanacak kitaplarda yabancı dil öğretiminde kendini kanıtlamış ulusal ve uluslararası kuruluşlardan yardım alınmasında yarar bulunmaktadır. Kitapların Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilere ne kadar katkı sağladığını daha iyi belirleyebilmek için kitaplar hazırlanırken sadece bu alanın uzmanları değil, Türkçe öğrenen öğrencilerin de görüşü alınmalıdır. Bu şekilde yabancılara Türkçe öğretimi hususunda hazırlanacak kitapların niteliğini artırmak mümkündür (Gün, Akkaya, Kara, 2014, 15).

2.5. YDOT Öğretiminde Kullanılan Ders Kitapları

Dünya üzerinde geniş coğrafyalarda konuşulan diller arasında olan Türkçe, Türkiye’de ana dil olarak kullanılmaktadır. Bu bakımdan Türkçenin yabancı bir dil olarak öğretimi amacıyla çalışmalar yapılmaktadır. Türkiye’nin içinde ve dışında Türkçenin yabancı dil olarak öğretimini üstlenen çeşitli kurum, kuruluş ve merkezler vardır. Geçmişte olduğu gibi günümüzde de Türkçenin yabancılara öğretilmesi ihtiyacı her geçen gün artarak devam etmektedir. Bu gereksinim hem Türkiye’de bulunan yabancılar için hem de Türkiye dışında Türkçe öğrenmek isteyen yabancılar için daha da belirgin bir hâle gelmiştir. Bu sebeple Türkçenin yabancılara öğretimi konusu, önem arz eden bir konudur (Göçer, Moğul, 2011, 801).

Yabancıların Türkçe öğrenmeyi istemeleri, Türklerin İslamiyeti kabulü ile birlikte başlamıştır fakat yabancıların, özellikle batı ülkelerinin (Avrupalıların), Türkçeyi öğrenme istekleri, Osmanlı Devleti zamanında daha da yoğunluk kazanmıştır. Bu isteğin temelini bilimsel amaçlar teşkil etse de siyasi gayelerin etkisi de açıkça görülmektedir. Yabancı bilim insanlarının Türkoloji alanında çalışmaya başlaması ile Türkçenin araştırma alanı olan Türkoloji gelişmiştir. Türkoloji geliştikçe de diğer bilim insanlarının Türkçeye olan ilgisi giderek artmıştır. Yabancıların Türkçeye olan ilgilerinin arttığı bir diğer dönem Cumhuriyet Dönemidir. Cumhuriyet döneminde, 12 Temmuz 1932’de Türkçeyi incelemek ve Türkçenin gelişmesi için çalışmalarda bulunmak amacıyla Türk Dil Kurumu (TDK) kurulmuştur. Cumhuriyet Döneminde yabancılara Türkçe öğretimi kurulan çeşitli üniversitelerin önderliğinde başlamıştır. Boğaziçi Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi bu konuda öncü rol oynamıştır. Dolayısı ile bu kurumlar yabancılara Türkçe öğretimi ile ilgili ilk kaynakların yazılmasına da öncülük etmişlerdir. Boğaziçi Üniversitesi’nde Hikmet Sebüktekin ve Ankara Üniversitesi’nden Kenan Akyüz bu alanda eserler oluşturan ilk araştırmacılardandır. Ankara Üniversitesi bünyesinde kurulan TÖMER (Türkçe Öğretim Merkezi) ile yabancılara Türkçe öğretimi kurumsallaşma aşamasını kaydetmiştir. TÖMER önce Ankara’da, daha sonra ise Gaziantep ve İzmir’de kurularak genişlemiştir (Açık, 2008, 2). Diğer yandan Ankara-TÖMER tarafından Mart 1988 yılında ilk sayısı yayına başlayan TÖMER Dil Dergisi, bu alandaki ilk çalışmalar arasında yer almaktadır. 1990 ve ardından gelen yıllarda Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi akademik çalışmaların da konusu olmaya başlamıştır (Erdem, 2009, 890). Bunun dışında yabancılara Türkçe öğretim faaliyetlerinde bulunan diğer önemli kurum ise Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA)’dır. TİKA özellikle yurt dışındaki yabancı üniversitelerin bünyelerinde bulunan Türkoloji bölümleri ile iş birliği yaparak onlara ders materyali ve öğretim üyesi desteğinde bulunmaktadır (Arslan, 2012, 181). Bu süreç Türkçe öğretimi amacıyla hazırlanan ders kitabı ve kitap setlerinin temelini oluşturmuştur.

Tarihte sürekli olarak en az bir bağımsız devlete sahip olan Türklerin dilini öğretmek için yazılmış kaynaklar bulunmaktadır. Günümüze dek ulaşmış olan kaynakların inceleme sürecinde yabancılara Türkçe öğretmek için yazılmış kitaplar “Tarihi Dönem Kaynakları” ve “Çağdaş Dönem Kaynakları” olarak iki bölümde ele alınabilir (Erdem, 2009, 891). Tarihi Dönem Kaynakları, 11.yy ila 16.yy arası

bölümü kapsamaktadır. Çağdaş Dönem Kaynakları ise Cumhuriyetten günümüze dek olan bölümü ele almaktadır. Çağdaş Dönem Kaynakları kendi içerisinde tek kitaplar ve set kitaplar olarak iki ayrı bölümlendirmeye tabi tutulmuştur.

2.5.1. Tarihi Dönem Kaynakları

Türkçenin yabancılara öğretiminde kullanılan kaynaklar çok eski dönemlere dayanmaktadır. 11.yy-16.yy arasında yazılmış olan önemli bazı kaynaklar şu şekildedir: (Bayraktar, 2003, 62)

1. *Divanü Lûgat-it-Türk*
2. *Muhakemetü 'l-Lugateyn*
3. *Kitabü 'l-İdrak Li-Lisâni 'l-Etrak*
4. *El-Kavaninü 'l-Külliyeye Li-Zabti 'l-Lügati 't-Türkiyye*
5. *Kitabü Bulgati 'ı-Müstak Fi Lugâti 't-Türk Ve 'l-Kıfçak*
6. *Et-Tuhfetü 'z-Zekiyye Fi-Lugâti 't-Türkiyye*
7. *Codex Cumanicus*
8. *Kitâb-ı Mecmû-ı Tercümân-ı Türkî ve Acemî ve Mongolî*
9. *Hilyetü 'l-İnsân ve Heybetü 'l-Lisân*

2.5.2. Çağdaş Dönem Kaynakları

Türkçenin yabancılara öğretimi amacıyla Cumhuriyet Döneminden sonra hazırlanan kitaplar tek kitap halinde olan eserler ve set halinde olan eserler şeklinde ayrılmaktadır.

2.5.2.1. Tek Kitaplar

Tek kitaplar Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde tek başına hazırlanmış olan kitaplardan oluşmaktadır. Söz konusu kitaplardan bazı örnekler şunlardır: (Erdem, 2009, 905; Kahrıman, Dağtaş, Çapoğlu, Ateşal, 2013, 83)

1. ADABAĞ Necdet ve BRAGAGLIA Paola, *Türkçe Öğreniyoruz 1 Türkisch Aktiv*, Engin Yayınları, İstanbul 1990.
2. AKSAN A. Ali, *Türkçemizi Geliştirelim 9-10 Yaş Grubu İçin; Okuma Kitabı*, Anadolu Yayınları, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara 1995.

3. AKYÜZ Kenan, Yabancılar İçin Türkçe Dersleri Konuşma, Okuma, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara 1965.
4. ARSLAN Mustafa, Yabancılar İçin Türkçe Öğretimi Kılavuzu (Temel Seviye), IBU Publications, Sarajevo 2010.
5. ATALAY Besim, Arapça ile Türkçenin Karşılaştırılması, İstanbul Marifet Matbaası, İstanbul 1954.
6. AYTAÇ Hüseyin ve ÖNEN M. Agâh, Yabancılar İçin Açıklamalı Uygulamalı Türkçe, Ayyıldız Matbaası, Ankara 1972.
7. BAYEZİT Hakan, Türkçe Öğreniyoruz: Yabancılar için Türkçe, Alfa Yayınları, İstanbul 2011.
8. BOZKURT Fuat, Türklerin Dili, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1999.
9. CAN Kaya, Yabancılar İçin Türkçe-İngilizce Açıklamalı Türkçe Dersleri, ODTÜ Yayınları, Ankara 1981.
10. DEMİRBAŞ Hatice vd., Türkçe ve Türk Kültürü Çalışma Kitabı, MEB Devlet Kitapları Yayınları, Ankara 2010.
11. DOĞAN B. Orhan ve WILMAN Ann, Starting Turkish, Milet Yayınları (basım yeri belirtilmemiş), 2007.
12. DOĞAN B. Orhan, Modern Turkish, Beşir Yayınları, İstanbul 2010.
13. DOĞAN B. Orhan, Turkish Handbook for English Speaker, Milet Yayınları, (basım yeri belirtilmemiş), 2002.
14. DURU Hüseyin, Yabancılar İçin Türkçe Dil Bilgisi, Ebruli Ajans Yayınları, İstanbul 2008.
15. EVİRGEN Güniz, Learning Turkish Step by Step, Cinius Yayınları, İstanbul 2007.
16. ERSEN-RASCH, Margarete, Türkisch für Sie: Sizin İçin Türkçe; Türkisch für Sie, Worschatz-Schlüssel: Sizin İçin Türkçe, Kelime Hazinesi-Anahtar; Türkisch für Sie, Grammatik: Sizin İçin Türkçe, Dilbilgisi, Max Hueber Verlag, Müncher, 1980.
17. GENCAN Tahir Nejat, Türkçe Öğreniyorum, Yabancı Uyruklu Öğrenciler İçin, Okan Yayınları, İstanbul 1985.

18. GÖKSEL Aslı ve KERSLAKE Celia, Turkish: an essential grammar, Routledge: London 2011.
19. GÖKSEL Aslı ve KERSLAKE, Celia, Turkish: A Comprehensive Grammar, Routledge: London 2005.
20. GÖNENÇEN Şerafettin, Turkish for Foreign Learners: Yabancı Öğrenciler İçin Türkçe, Ayyıldız Matbaası, Ankara 1976.
21. GÜLENSOY Tuncer, Türkçe El Kitabı, Akçağ Yayınları, Ankara 2000.
22. GÜNAY Doğan, İzmir Yabancılar İçin Türkçe A1 Seti: Ders Kitabı Alıştırma Kitabı, Papatya Yayınları, İstanbul 2012.
23. GÜRE Mansure, Türkisch Im Deutschen Sprachgebiet: Almanca Yoluyla Türkçe, Hürriyet Ofset Matbaacılık ve Gazetecilik A.Ş., İstanbul 1980.
24. HARKORT, Klaus Liebe, Türkisch für Deutsche: Almanlar İçin Türkçe, Farnkfurt: Scriptor, 1989.
25. HENGİRMEN Mehmet, Romence-Türkçe Konuşma Kılavuzu, Çev.: Radu Dobre, Engin Yayınları, Ankara 1992.
26. HENGİRMEN Mehmet, Yabancılar İçin Türkçe Dilbilgisi, Turkish Grammar for Foreign Students, Engin Yayınları, Ankara 1999.
27. KARAMAN Nihal Nomer, Yabancılar İçin Türkçe Metinler, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1988.
28. KAVAS Yakup, Türkçe Konuşmak İstiyorum: Yabancılar İçin İngilizce Açıklamalı Türkçe Dersleri, Alfa Yayınları, İstanbul 2004.
29. KETREZ Nihan, Student Grammar of Turkish, Cambridge Univ. Press, İstanbul 2012.
30. KOÇ Nurettin, Yabancılar İçin Dilbilgisi Alıştırma Defteri, İnkılap Kitabevi, İstanbul 1994.
31. KOÇ, Nurettin, Yabancılar İçin Türkçe Dilbilgisi, Güzel Türkçeyi Öğreniyorum I-II- III., Öğrenci Kitabı, İnkılap Yayınları, İstanbul, 1994
32. KOMİSYON, Yurt Dışındaki İşçi Çocukları İçin Türkçe, Türk Kültürü ile Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Programı, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, Ankara, 1986.

33. LEWİS, G. L., Turkish Grammar, Oxford University Press, 1967.
34. MARDİN, Yusuf, Turkish Phrase Book, Haset Kitabevi, İstanbul, 1984.
35. MARDİN, Yusuf, Colloquial Turkish , Haset Kitabevi, İstanbul, 1984.
36. MEB, Yurt Dışındaki İşçi Çocukları İçin Türkçe - Türk Kültürü ile Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Programı, Millî Eğitim Basımevi, Ankara 1986.
37. MİRİCİ İsmail Hakkı vd., Turkish Language Course for Complete Beginners, Gazi Kitabevi, Ankara 2007.
38. NURLU Muammer, Fransa’da Türkçe Öğretimi, Sarkaç Yayınları, Ankara 2011.
39. OLCAY Selahattin, Yabancılar için Türkçe Dersleri: Gramer, Ankara Üniversitesi Yayınları, Ankara 1963.
40. ÖNEN M. Agâh ve AYTAÇ Hüseyin, Yabancılar için açıklamalı uygulamalı Türkçe: A grubu 24 ders, Ayyıldız Matbaası, Ankara 1972.
41. ÖZSOY A. Sumru, Türkçe Dinleyelim (Let’s Listen to Turkish). B.Ü. Dil Merkezi Yabancı Dil Olarak Türkçe Dizisi, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1999.
42. ÖZSOY A. Sumru, Türkçe/Turkish. B.Ü. Dil Merkezi Yabancı Dil Olarak Türkçe Dizisi, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2001.
43. ÖZSOY A. Sumru, Yabancı Dil Olarak Türkçe Dizisi, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2001.
44. ÖZTOPÇU Kurtuluş, Elementary Turkish, Santa Monica, California, Kebikeç/Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi, İstanbul 2006.
45. ÖZTOPÇU Kurtuluş, Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi (Revised Edition in 2 volumes), İstanbul Santa Monica, 2009.
46. POLAT Yusuf ve ABEŞ Gökay, Yabancılar İçin Betimlemelerle Türkçe Dilbilgisi Alıştırmaları, Multilingual Yabancı Dil Yayınları, İstanbul 2006.
47. RESMÎ Semahat, Turks-Türkçe: Stapvoorstap. Leerboek met oefeningen, Zwolle, Boek 2008.
48. SALMAN Yurdanur, Türkçe Dersleri: Yabancılar için 1. Cilt, İstanbul Türk-İngiliz Kültür Derneği, İstanbul 1985.

49. SAT YILMAZ Figen, Turkish: Phrasebook & Dictionary, BBC Active, İstanbul, 2007.
50. SAVAŞCI Özgür, Türkçe Öğreniyorum, Türkisch Aktiv I, Dil Bilgisi Çalışma Kılavuzu, Langenscheidt Verlag, München 1989.
51. SEBÜKTEKİN, Hikmet, Turkish for Foreigners, Yabancılar İçin Türkçe 1-2, Boğazçi Üniv. Yayınları, İstanbul 1997.
52. SERİN Muammer ve TAYLAN Eser Erguvanlı, Yabancılar için Türkçe Alıştırma Kitabı, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1997.
53. ŞEMS Hüseyin, Türkçeyi Kısa Sürede Öğretmensiz Öğrenme, Dar-ül-ilm Lilmalayin, Beyrut 1974.
54. TANIŞ Asım, Corsodi Lingua Turca Moderna, İnkılap ve Aka Kitabevleri, İstanbul 1975.
55. TÜRKER İbrahim, Türkçe Dersleri (Dil-Kültür-Sosyal Bilgiler) 5-6, Önel Verlag, Köln 1989.
56. UNDERHILL, R. , Turkish Grammar, The MIT Press, 1985.
57. UYSAL, Sermet Sami, Yabancılar Türkçe Dersleri, İstanbul Üniversitesi Yabancı Diller Okulu Yayınları, İstanbul 1979.
58. ÜLKER Çiğdem, Makedonlar İçin Türkçe, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2008.
59. ÜNAL Recep, İlerleyen Türkçem, Dilmer Yayınları, İstanbul 2009.
60. VURAL, Gürkan, Yabancılar İçin Türkçeye Doğru I-III, Öz-Eğit-Der Yay., İstanbul, 1996.
61. YILDIRIMALP, Müfit, A Pratical Course in Turkish (Yabancılar Pratik Türkçe Dersleri), Doruk yayıncılık, Ankara 1996
62. ZÜLFİKAR Hamza, Yabancılar için Türkçe Dersleri-Dil Bilgisi, Türkçe Kursu Yayınları, Ankara 1980.

2.5.2.2. Set Kitaplar

Set kitaplar kendi içerisinde basamaklı kur sistemine göre oluşturulmuş, birbiri ile ilişkisi olan ders kitaplarını şeklindedir. Set halindeki ders kitaplarından bazıları şu şekildedir: (Erdem, 2009, 898) (Kahriman, Dağtaş, Çapoğlu, Ateşal, 2013, 87)

1. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Bizim Türkçe 1, Dilset Yay., İstanbul 2012.
2. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Yabancılar İçin Gökkuşığı Türkçe Dil Bilgisi Kitabı 2, Dilset Yay., İstanbul 2006.
3. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Yabancılar İçin Gökkuşığı Türkçe Öğretmen Kitabı 1, Dilset Yay., İstanbul 2006.
4. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Yabancılar İçin Gökkuşığı Türkçe Öğretmen Kitabı 2, Dilset Yay., İstanbul 2006.
5. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Açılım Çalışma Kitabı 1, Dilset Yay., İzmir 2010.
6. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Açılım Türkçe Çalışma Kitabı 1, Dilset Yay., İstanbul 2010.
7. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Açılım Türkçe Çalışma Kitabı 2, Dilset Yay., İstanbul 2011.
8. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Açılım Türkçe Çalışma Kitabı 4, Dilset Yay., İstanbul 2012.
9. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Açılım Türkçe Ders Kitabı 1, Dilset Yay., İstanbul 2010.
10. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Açılım Türkçe Ders Kitabı 2, Dilset Yay., İstanbul 2011.
11. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Açılım Türkçe Ders Kitabı 3, Dilset Yay., İstanbul 2012
12. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Açılım Türkçe Ders Kitabı 3, Dilset Yay., İstanbul 2011.
13. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Adım Adım Türkçe I, Dilset Yay., İstanbul 2001.

14. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Adım Adım Türkçe II, Dilset Yay., İstanbul 2002.
15. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Adım Adım Türkçe III, Dilset Yay., İstanbul 2007.
16. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Adım Adım Türkçe IV, Dilset Yay., İstanbul 2008.
17. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Adım Adım Türkçe V, Dilset Yay., İstanbul 2003.
18. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Adım Adım Türkçe VI, Dilset Yay., İstanbul 2003.
19. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Ana Dilim Türkçe IV, Dilset Yay., İstanbul 2007.
20. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Ana Dilim Türkçe V, Dilset Yay., İstanbul 2006.
21. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Ana Dilim Türkçe VI, Dilset Yay., İstanbul 2006.
22. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Ebru Türkçe Çalışma Kitabı 1, 2, 3, 4, Dilset Yay., İstanbul 2011.
23. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Ebru Türkçe Çalışma Kitabı 5, Dilset Yay., İstanbul 2010.
24. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Ebru Türkçe Ders Kitabı 1, Dilset Yay., İstanbul 2009.
25. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Ebru Türkçe Ders Kitabı 1, 2, 3, 4, Dilset Yay., İstanbul 2009.
26. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Ebru Türkçe Ders Kitabı 2, Dilset Yay., İstanbul 2008.
27. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Ebru Türkçe Ders Kitabı 5, Dilset Yay., İstanbul 2010.
28. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Gökkuşığı Çalışma Kitabı 1, Dilset Yay., İstanbul 2008.

29. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Gökkuşığı Çalışma Kitabı 2, Dilset Yay., İstanbul 2005.
30. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Gökkuşığı Çalışma Kitabı 4, Dilset Yay., İstanbul 2009.
31. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Gökkuşığı Ders Kitabı 1, Dilset Yay., İstanbul 2008.
32. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Gökkuşığı Ders Kitabı 2, Dilset Yay., İstanbul 2010.
33. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Gökkuşığı Ders Kitabı 5, Dilset Yay., İstanbul 2009.
34. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Lale Türkçe Ders Kitabı 1, Dilset Yay., İstanbul 2011.
35. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Lale Türkçe Ders Kitabı 2, Dilset Yay., İstanbul 2011.
36. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Lale Türkçe Ders Kitabı 3, Dilset Yay., İstanbul 2012.
37. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Samanyolu Ders Kitabı 3, Dilset Yay., İstanbul 2009.
38. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Samanyolu Türkçe Öğretim Seti (4 kitap), İstanbul (tarih belirtilmemiş).
39. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Sevgi Dili Türkçe 1, Dilset Yay., İstanbul 2009.
40. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Sevgi Dili Türkçe 2, Dilset Yay., İstanbul 2010.
41. AKÇAY Sezgin vd. (Ed.Tuncay Öztürk), Sevgi Dili Türkçe 3, Dilset Yay., İstanbul 2011.
42. AKIŞ İbrahim ve ASLAN Ferhat, Türk Dünyası için İleri Türkçe Alıştırma ve Seçme Metinler Kitabı 3, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 2008.
43. AKIŞ İbrahim ve ASLAN Ferhat, Türk Dünyası için Orta Türkçe Alıştırma Kitabı 2, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 2008.

44. AKIŞ İbrahim ve ASLAN Ferhat, Türk Dünyası için Temel Türkçe Alıştırma Kitabı 1, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 2008.
45. AKIŞ İbrahim ve ASLAN Ferhat, Yabancılar için İleri Türkçe Alıştırma ve Seçme Metinler Kitabı 3, Çantay Kitabevi, İstanbul 2005.
46. AKIŞ İbrahim ve ASLAN Ferhat, Yabancılar için Orta Türkçe Alıştırma Kitabı 2, Çantay Kitabevi, İstanbul 2003.
47. AKIŞ İbrahim ve ASLAN Ferhat, Yabancılar için Temel Türkçe Alıştırma Kitabı 1, Çantay Kitabevi, İstanbul 2003.
48. BÖLÜKBAŞ Fatma, ÖZENÇ Fazilet ve YILMAZ Mehmet Yalçın, Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı (Temel-Orta-İleri), İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2011.
49. BÖLÜKBAŞ Fatma, ÖZENÇ Fazilet ve YILMAZ Mehmet Yalçın, Yabancılar için Türkçe Alıştırma Kitabı (Temel Türkçe – Orta Türkçe), İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2011.
50. ÇETİN Mustafa, Türkofoni Türkçe Öğren 1, 2, 3, 4, 5, 6, Dil Evi Yayınları, İstanbul 1999.
51. HENGİRMEN Mehmet, Türkçe Öğrenelim 1, 2, 3, 4, Let's Learn Turkish, Engin Yay., Ankara 2003.
52. HENGİRMEN Mehmet, Türkçe Öğreniyoruz 6, Engin Yay., İstanbul 1993.
53. KOÇ Nurettin ve HENGİRMEN Mehmet, Türkçe Öğreniyoruz 4 Cilt, Engin Yayınevi, Ankara 1992.
54. KOÇ Nurettin, Yabancılar İçin Türkçe Dil Bilgisi, Güzel Türkçeyi Öğreniyorum I-II-III. Öğrenci Kitabı, İnkılap Yayınları, İstanbul 1994.
55. KURT Cemil, NURŞEN Aygün ve LEBLEBİCİ Elif, Yeni Hitit Dil Öğretim Seti I /II/III, AÜ TÖMER Yay., Ankara 2009.
56. ÖZBAY Murat ve TEMİZYÜREK Fahri, Güneş - Türkçe Öğreniyoruz Ders Kitabı 1-4 (Temel, orta, yüksek, ileri düzey); Güneş - Türkçe Öğreniyoruz Çalışma Kitabı 1-4 (Temel, orta, yüksek, ileri düzey), TİKA Yayınları, Ankara 2007.
57. ÖZBAY Murat ve TEMİZYÜREK Fahri, Orhun Dil Öğretim Seti I/II/III, TİKA Yay., Ankara 2004.

58. POLAT Yusuf, Türkçenin Kapıları / Yabancılar İçin Türkçe, İstanbul 2008.
59. SEBÜKTEKİN Hikmet, Turkish For Foreigners Vol. 1: Yabancılar İçin Türkçe, Cilt.1, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2002.
60. SEBÜKTEKİN Hikmet, Turkish For Foreigners Vol. 2: Yabancılar İçin Türkçe, Cilt. 2, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2000.
61. SEZER Engin ve BEKİROVİÇ M, Dersimiz Türkçe Çalışma Defteri, The Artuvo Project, Amsterdam 1987.
62. SEZER Engin ve BEKİROVİÇ M, Dersimiz Türkçe I, The Artuvo Project, Amsterdam 1987.
63. SEZER Engin, Dersimiz Türkçe Öğretmen Kılavuzu, The Artuvo Project, Amsterdam 1987.
64. SÖZER Zeki ve YILMAZ Hakan, Yabancı Dilim Türkçe 3, 4, 5 (Alıştırma Kitabı), Dilmer Yayınları, İstanbul 2004.
65. ŞENDURAN Emine, Bu Ne Demek / Başlangıç Düzeyi Ders Kitabı 1-2 - Alıştırma Kitabı CD'li (Kutulu Set), Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, İstanbul 2006.
66. ŞEYLAN Ali, ÖZİŞİK Alev ve CİHAN Selim, Türkçe Öğreniyorum-Turkish Active Temel Türkçe I-II, Tömer Kitapları, 2000.
67. ŞEYLAN Ali, ÖZİŞİK Alev ve CİHAN Selim, Türkçe Öğreniyorum-Turkish Active Orta Türkçe I-II, Tömer Kitapları, 2000.
68. ŞEYLAN Ali, ÖZİŞİK Alev ve CİHAN Selim, Türkçe Öğreniyorum-Turkish Active Yüksek Türkçe I-II, Tömer Kitapları, 2000.
69. TAŞDEMİR Ercan, BİLKAN Nesrin ve CAN Hüdai, Pratik Türkçe Öğretim Teknikleri, Dilset Yayınları, İstanbul 2004.
70. TAYLAN Eser ve SERİN Muammer, H. Sebüktekin'in Yabancılar İçin Türkçesine (Cilt 1), Alıştırma Kitabı, İstanbul 1997.
71. TÖMER, Hitit Yabancılar İçin Türkçe 1-2; Hitit Çalışma Kitabı 1-2, Ankara 2002.
72. TÖMER, Yabancılar için Türkçe 1-2; Türkçe Dil Bilgisi; TCS - YÖS Türkçe Deneme Sınavları, Ankara 2006.

73. TÖMER, Yabancılar İçin Türkçe Seti 1,2, Dilbilgisi, Ankara 2002.
74. TÖMER, Yabancılar İçin Türkçe, Ankara 2000.
75. TÜRKMEN Fidan, Yabancılar İçin Türkçe Dil Bilgisi 1, Ege Üniversitesi Basımevi, İzmir 2009.
76. TÜRKMEN Fidan, Yabancılar İçin Türkçe Dil Bilgisi 2, Ege Üniversitesi Basımevi, İzmir 2009.
77. TÜRKMEN Fidan, Yabancılar İçin Türkçe Dil Bilgisi 3, Ege Üniversitesi Basımevi, İzmir 2010.
78. UYSAL S. Sami, Yabancılar Türkçe Dersleri I-II-III, Yabancı Diller Okulu Yayınları, İstanbul 1977.
79. VURAL Gürkan, Yabancılar İçin Türkçeye Doğru I-II-III, Öz-Eğit-Der Yay., İstanbul 1996.
80. YILDIZ Ümit, Ana Dili Rusça Olanlar İçin Türkçe Öğretim Seti (10 Kitap), Minsk Asar Yay., Beyaz Rusya (tarih yok). 2010.
81. YILMAZ Hakan ve SÖZER Zeki, Yabancı Dilim Türkçe 1, 2, 3 (Alıştırma Kitabı), Dilmer Yayınları,
82. YILMAZ Hakan, Türkçe Okuyorum 1, Dilmer Yayınları, İstanbul 2005.
83. YILMAZ Hakan, Türkçe Okuyorum 2, Dilmer Yayınları, İstanbul 2010.
84. YILMAZ Hakan, Türkçe Okuyorum 3, Dilmer Yayınları, İstanbul 2010.
85. YILMAZ Mehmet ve YALÇIN ÖZENÇ Fazilet, Çağdaş Yöntemlerle Yabancılar İçin Türkçe I-II. Easy Turkish Course, Fono Yay., İstanbul 2005-2006.

Günümüzde kurum ve kuruluşlar kurs merkezlerinde Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi hususunda genel olarak set halindeki ders kitaplarından yararlanmaktadır. Bu durumun oluşmasında öğretim ilke, yöntem ve tekniklerindeki değişme ve gelişmelere bağlı olarak ortaya çıkan basamaklı kur dil öğretim sistemi etkili olmuştur. Birçok kitap seti bu amaçla oluşturulmuştur. Bu setlerden daha çok tercih edilen ve kullanılan dördü şu şekildedir:

2.5.2.2.1. Yeni Hitit Türkçe Öğretim Seti

Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe setleri, Ankara Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma Merkezi TÖMER'in 20 yılı aşkın birikim ve deneyimini Avrupa Konseyi'nin çağdaş dil öğretim ölçütleri ile birleştirmesinin bir ürünüdür. TÖMER tarafından hazırlanan Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti Temel, Orta ve Yüksek düzeylerde, ders kitabı, çalışma kitabı, kitaplarda bulunan dinleme metinlerinin ses kayıtlarının yer aldığı bir CD 'leri içermektedir. Bunlara ek olarak, Yeni Hitit 1 ve 2 setleri Öğretmen kitaplarını da içermektedir. Set, Prof.Dr. Nadir Engin UZUN editörlüğünde oluşturulmuş bir komisyon tarafından yazılmıştır. Basımı ise Ankara Üniversitesi Basımevi tarafından Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

Yeni Hitit Türkçe öğretim setindeki ders kitapları şu şekildedir:

- Yeni Hitit 1- Temel Türkçe (Ders Kitabı- Çalışma Kitabı)
- Yeni Hitit 2- Orta Türkçe (Ders Kitabı- Çalışma Kitabı)
- Yeni Hitit 3- Yüksek Türkçe (Ders Kitabı- Çalışma Kitabı)

Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitapları, kullanıcılarını ve öğretmenlerini, Avrupa Ortak Başvuru Metni (Common European Framework of Reference- AOBM) adlı kılavuzu doğrultusunda TÖMER tarafından geliştirilen ve 2004 yılında Avrupa Konseyi'nce onaylanan 56.2004 model nolu Yetişkinler İçin Avrupa Dil Portfolyosu' nda (TÖMER ADP'sinde) belirlenen beceri düzeylerine ulaştırmayı hedeflemektedir.

TÖMER ADP betimleyicilerinin gerektirdiği konulara göre düzenlenen ve 12 üniteden oluşan Ders Kitaplarında her bir ünite 3 alt konuya ayrılmıştır. Üniteler düzeye ve düzlemlere uygun metin türleri ile bezenmiş; metinler dinleme, okuma, sözlü anlatım, karşılıklı konuşma ve yazılı anlatım beceri düzlemlerine yönelik etkinliklerle dengeli biçimde desteklenmiş ve her bir etkinlik için anlaşılması kolay, uygulaması kısa sürede kolaylık yaratacak yönerge ve başlıklar verilmiştir. Her üniteye yer alan dilbilgisi tabloları, kullanıcıların dilin yapısını ve işleyişini basit bir sunumla görmelerine olanak sağlayan ve sınıf içi etkinliklerle kolayca hareketlenebilecek bir yapılanıştır.

Her ünitenin sonundaki göndermelerle kullanıcılar, özel olarak tasarlanmış karşılıklı konuşma etkinliklerine yönlendirilmekte; dil kullanımının bu en etkin düzlemine özgü

hazırlanmış etkinliklerle onların, ünite boyunca öğrendikleri bilgileri ve edindikleri becerileri pekiştirmeleri beklenmektedir.

Kitapların son bölümlerinde yer alan dilbilgisi desteği, her üniteye yer alan dilbilgisi tablolarının içerdiği yapılar hakkında kısa ama özlü bilgiler sunmaktadır. Bu bölümde kullanıcıların, Türkçenin yapısı ve işleyişi hakkındaki bazı olası sorularına da yanıt bulacakları umulmaktadır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılmak üzere hazırlanan set, dört temel dil becerisinin (okuma, yazma, dinleme, konuşma) dengeli ve bütüncül olarak geliştirilmesini sağlayacak öğretim materyalleri de içermektedir (Ankara TÖMER, [25.03.2020]).

2.5.2.2.2. Gazi Türkçe Öğretim Seti

Gazi Türkçe Öğretim Seti, Gazi Üniversitesinin TÖMER öğretim elemanları tarafından oluşturulmuş bir komisyon tarafından hazırlanmıştır. TÖMER tarafından 2000 yılında yayımlanan “Yabancılar İçin Türkçe 1 ve Yabancılar İçin Türkçe Dil Bilgisi 1” adlı kitapların geliştirilmesiyle 2002 yılında “Yabancılar İçin Türkçe 1, Yabancılar İçin Türkçe 2 ve Yabancılar İçin Türkçe Dil Bilgisi” olarak tekrar kullanıma sunulmuştur. Sonraki yıllarda dil öğretim kitaplarındaki değişime uyarak yenilenmiştir. Yine Gazi Üniversitesi TÖMER öğretim elemanları tarafından hazırlanan ve 24 parça kitap ve işitsel materyallerden oluşan “Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti” bugüne kadar 100 farklı kurum tarafından ders kitabı olarak kullanılmaktadır. 2012 yılından başlayarak 2017 yılında tamamlanan bu öğretim seti modern dil öğretim mantığına uygun şekilde oluşturulmuştur. Setin editörlüğünü Dr. Mustafa KURT ve Dr. Nezir TEMUR, koordinatörlüğünü ise Prof.Dr. Yaşar AYDEMİR yapmıştır. Yayınlar Berikan Matbaası tarafından Ankara’da basılmıştır. Bu sette şu materyaller yer almaktadır:

a) Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti:

A1 (Temel Düzey) (Ders Kitabı, Çalışma Kitabı, Görsel ve İşitsel Materyaller)

A2 (Temel Düzey) (Ders Kitabı, Çalışma Kitabı, Görsel ve İşitsel Materyaller)

B1 (Orta Düzey) (Ders Kitabı, Çalışma Kitabı, Görsel ve İşitsel Materyaller)

B2 (Orta Düzey) (Ders Kitabı, Çalışma Kitabı, Görsel ve İşitsel Materyaller)

C1 (İleri Düzey) (Ders Kitabı, Çalışma Kitabı, Görsel ve İşitsel Materyaller)

b) Yabancılar İçin Türkçe Dil Bilgisi:

I. Cilt A1-A2-B1 (Ders Kitabı)

II. Cilt B2-C1 (Ders Kitabı)

A1 (Çalışma Kitabı)

A2 (Çalışma Kitabı)

c)-Yabancılar İçin Türkçe Ölçme ve Değerlendirme:

I. Cilt A1-A2-B1 (Ders Kitabı, Çalışma Kitabı, Görsel ve İşitsel Materyaller)

II. Cilt B2-C1 (Ders Kitabı, Çalışma Kitabı)

d)-Yabancılar İçin Türkçe Öğretmen Kılavuzu:

I. Cilt A1-A2-B1 (Ders Kitabı, Çalışma Kitabı)

II. Cilt B2-C1 (Ders Kitabı, Çalışma Kitabı) (Gazi TÖMER, [25.03.2020])

Gazi Türkçe Öğretim Seti yeni yapısı ile basamaklı kur sistemine uygun görünüm ve yapı olarak modern dil öğretim setlerine benzemektedir. Her seviye grubundaki kitabında altışar adet tema bulunan set, dört temel dil becerisini (okuma, yazma, konuşma ve dinleme) birlikte geliştirmek gayesiyle örüntülenmiştir. Bu bakımdan kitapta bulunan dört bölüm; anlama, yazma, konuşma ve dinlemedir. Kitaplarda dil bilgisel açıklamalar verilmemiştir. “Yabancılar İçin Türkçe Dil Bilgisi” kitabı, setin diğer kitaplarına dil bilgisel yönden destek vermesi açısından hazırlanmıştır. Dil bilgisi konuları sadece şekilsel olarak değil, anlamsal yönden de incelenmiştir. Dil bilgisi konuları örnek ve alıştırmalar ile desteklenmiştir. Bu etkinliklerde genel olarak boşluk doldurma tekniği kullanılmıştır (Erdem, 2009, 901).

Ayrıca ders kitaplarına öğrencilerin bireysel olarak çalışabilmesine imkân veren çalışma kitapları ve dinleme becerisinde kullanılan CD’ler de eklenmiştir. Günümüzün dil öğretim setlerinde sıkça rastlanan “öğretmen kılavuz kitapları” da sette bulunmaktadır.

2.5.2.2.3. İstanbul Türkçe Öğretim Seti

İstanbul Üniversitesi Dil Merkezi okutmanları tarafından hazırlanan, editörlüğünü Doç.Dr. Ferhat ASLAN’ın yaptığı, Kültür Sanat Basımevi’nden çıkan ve İstanbul’da basımı gerçekleştirilen “İstanbul Yabancılar için Türkçe Ders Kitabı” seti Avrupa Ortak Başvuru Metni (Common European Framework of Reference-AOBM) kılavuzu ölçütlerine göre düzenlenmiştir. Set, iletişim ve öğrenen odaklı bir yaklaşım takip

edilerek yapılandırılmıştır. İstanbul Türkçe Öğretim Seti A1, A2 (Temel); B1, B2 (Orta) ve C1/+ (İleri) seviye olmak üzere toplam 5 kitaptan oluşmaktadır. Her kitap, Avrupa Ortak Dil Kriterleri'nin hedeflerine uygun olarak seçilen konu alanlarına göre düzenlenmiş 6 üniteden oluşmaktadır. Her bir ünite 3 farklı alt konuya ayrılmış ve ünite başlarında öğretilmesi hedeflenen beceri alanları, dil bilgisi konuları ve kelime grupları belirtilmiştir. Her üniteye yer alan alt konu içerisinde hazırlık çalışmaları, okuma, ya siz, dil bilgisi, dinleme, konuşma ve yazma; ünite sonlarında ise kültürden kültüre, sınıf dili, eğlenelim öğrenelim, neler öğrendik, öz değerlendirme, kelime listesi bölümleri bulunmaktadır. İstanbul Yabancılar için Türkçe öğretim setinde; kelime çalışmaları, öğrencilerin dil düzeyinde kullanılması gereken dil bilgisi yapıları, konuşma ve yazma etkinlikleri, öğrencilerin kendi gelişimlerine katkı sağlayacak eğlenceli oyunlar yer almaktadır.

İstanbul Yabancılar için Türkçe öğretim seti her seviye için içerisinde dinleme metinleri bulunan bir adet CD ve o seviyeye ait “çalışma kitabı” içermektedir. Bu bakımdan dil öğretiminde bütüncül bir görünüme sahiptir. Çalışma kitapları, ders kitapları ile ünite isimlendirmesi bakımından da aynıdır. Bu husustan dolayı ders kitabında bulunan konulara paralel olarak çalışma kitabında konu tekrarı yapılmakta; dil bilgisi etkinlikleri, kelime çalışmaları ve okuma parçaları bulunmaktadır.

İstanbul Yabancılar için Türkçe öğretim seti kurgusu ve temelleri itibari ile güncel dil öğretim setlerinin mantığına uygun bir görüntü vermektedir.

2.5.2.2.4. Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti

Türkçe Eğitim Müdürlüğü, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanının ihtiyaçlarını karşılayabilmek, alanda çalışan kişilere nitelikli materyal hazırlayabilmek, dil öğretiminde standartların üstüne çıkabilmek ve alana yenilik getiren çalışmalar ortaya koyabilmek adına çeşitli Ar-Ge çalışmaları yürütmekte, projeler geliştirmekte ve uzman kadrosuyla çeşitli hedef kitlelere yönelik eserler ortaya koymaktadır. Bu bağlamda “Diller için Avrupa Ortak Öneriler Metni” ölçütlerine ve Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretiminin ilkelerine uygun ders kitapları, çalışma kitapları, öğretmen kılavuz kitapları, yardımcı okuma kitapları, resimli sözlükler, Z-kitap gibi basılı, görsel ve işitsel dil öğretim araç-gereçleri hazırlanmaktadır. Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretim araç-gereçleri farklı yaş gruplarının yabancı dil öğrenme aşamaları ve öğrenmelerini kolaylaştırıcı unsurlar göz önünde bulundurularak tasarlanmaktadır.

Türkçe Eğitim Müdürlüğü tarafından hazırlanan, editörlüğünü Yrd. Doç.Dr. Erol BARIN, Dr. Şaban ÇOBANOĞLU, Prof.Dr. Şeref ATEŞ, Doç.Dr. Mustafa BALCI ve Doç.Dr. Cihan ÖZDEMİR'in yaptığı, Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi tarafından Ankara'da basımı gerçekleştirilen “Yedi İklim Türkçe Seti” her seviye için bir ders kitabı, bir çalışma kitabı, bir öğretmen kılavuz kitabı, bir dinleme kitapçığı ve bir dinleme CD'si olmak üzere 30 materyalden oluşmaktadır. Seti oluşturan 6 ders kitabından her biri "Diller için Avrupa Ortak Öneriler Metni"nde ifade edilen A1, A2, B1, B2 ve C1, C2 düzeyinin kazanımlarını kapsamaktadır. Yedi İklim Türkçe Öğretim Setinde yetişkinlerin yabancı dil olarak Türkçe öğrenme ihtiyaçlarına uygun metin ve görsel seçimine özen gösterilmiştir. Yunus Emre Enstitüsünün Türk Kültür Merkezlerinde, iş birliği bulunan üniversitelerin Türkoloji bölümlerinde ve yurt içinde bulunan birçok paydaş Türkçe öğretim merkezindeki Türkçe dersleri Yedi İklim Türkçe Seti ile sürdürülmektedir. Setin başlıca elemanları olan ders kitapları şu şekildedir:

- A1- Ders Kitabı-Çalışma Kitabı- Öğretmen Kitabı- CD
- A2- Ders Kitabı-Çalışma Kitabı- Öğretmen Kitabı- CD
- B1- Ders Kitabı-Çalışma Kitabı- Öğretmen Kitabı- CD
- B2- Ders Kitabı-Çalışma Kitabı- Öğretmen Kitabı- CD
- C1- Ders Kitabı-Çalışma Kitabı- Öğretmen Kitabı- CD
- C2- Ders Kitabı-Çalışma Kitabı- Öğretmen Kitabı- CD

Yedi İklim Türkçe öğretim seti sadece yetişkinlere değil, çocuklara yönelik ders kitapları da üretmektedir. Türkçe Eğitim Müdürlüğü tarafından hazırlanan “Türkçe Öğreniyorum Seti” ders kitabı, çalışma kitabı, dinleme metinleri kitapçığı ve dinleme kayıtlarından oluşmaktadır. Kitaplar A1 ve A2 düzeylerinin kazanımlarını kapsamaktadır. Setteki 1. ve 2. kitaplar A1, 3. ve 4. kitaplar ise A2 seviyesine yönelik olup Türkçenin seçmeli ya da zorunlu ikinci yabancı dil olarak okutulduğu ülkelerde, Enstitünün Türk Kültür Merkezlerinde (çocuk grupları için) ve Türkiye'ye çeşitli sebeplerle gelen 10-15 yaş hedef kitleye yönelik düzenlenen kurslarda kullanılmak üzere hazırlanmıştır. Bu ders kitapları şu şekildedir:

- Türkçe Öğreniyorum-1 (Ders Kitabı- Çalışma Kitabı)
- Türkçe Öğreniyorum-2 (Ders Kitabı- Çalışma Kitabı)

- Türkçe Öğreniyorum-3 (Ders Kitabı- Çalışma Kitabı)
- Türkçe Öğreniyorum-4 (Ders Kitabı- Çalışma Kitabı)

Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde görevli Türkçe okutmanları ve alan uzmanlarından oluşan bir komisyon tarafından hazırlanan “Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT) Seti” ders kitapları, öğretmen kılavuz kitapları, şarkılar ve dinleme kayıtlarından oluşmaktadır. Kitaplar A1 düzeyinin kazanımlarını kapsamaktadır. “Çocuklar İçin Türkçe Seti (ÇİT)” 6-9 yaş hedef kitlenin Türkçe öğrenimine yönelik hazırlanmıştır. Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT) setinin başta ülkemizdeki geçici koruma altında bulunan Suriyeli çocuklar olmak üzere Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenmek isteyen bütün çocuklar ve öğretmenlerin kaynak ihtiyacını karşılayacağı düşünülmektedir. Bu ders kitapları şu şekildedir:

- Çocuklar İçin Türkçe-1 (Ders Kitabı-Öğretmen Kitabı)
- Çocuklar İçin Türkçe-2 (Ders Kitabı-Öğretmen Kitabı)

Yedi İklim Türkçe Öğretim Setinde bulunan diğer ders materyalleri şu şekilde açıklanmıştır:

- Resimlerle Kelime Öğreniyorum A1 ve Yedi İklim Türkçe Z-Kitap:

"Resimlerle Kelime Öğreniyorum" isimli tematik sözlük hem Türkçe öğrenenlerin hem de Türkçe öğretenlerin ihtiyaçları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bu kitap, “Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Metni” doğrultusunda belirlenen 24 farklı konuda 600'den fazla resimli kelimedenden oluşmaktadır. Öğrenim sürecini hızlandırmak ve anlamayı kolaylaştırmak amacıyla kelimeler tek tek resmedilmek yerine bir kompozisyon içerisinde sunulmuştur. Farklı konularda sunulan kelimelerin bir sonraki sayfada yer alan etkinliklerle pekiştirilmesi amaçlanmıştır. Sözlüğün son bölümünde bulunan dizinde, kelimelerin geçtiği tema isimleri ve sayfa numaralarının yanı sıra kitapta yer alan her kelimenin İngilizce, Rusça ve Arapçadaki karşılığı verilmiştir. Eserin içeriğinden yola çıkılarak ses, resim, video ve çeşitli etkinliklerin yer aldığı bir Z-Kitap uygulaması da geliştirilmiştir.

- Yedi İklim Türkçe Konuşma ve Yazma Kitabı:

"Konuşma ve Yazma Kitabı", Yedi İklim Türkçe A1 Ders Kitabı'nda yer alan konulara uygun biçimde hazırlanmıştır. Resimli olarak konuşma ve yazma becerisini destekleyen kitapta temel seviyedeki öğrencilerin dil gelişimi hedeflenmiştir. Kitapta

tematik fotoğraflara, fotoğrafların arka sayfalarında ise fotoğrafla ilgili sorulara, nesnelerin isimlerine ve örnek cümlelere yer verilmiştir.

- Yedi İklim Türkçe Video Etkinlik Kitabı

24 videodan ve bu videolar kapsamında hazırlanan etkinliklerden oluşan eser, Türkçe öğrenen ve öğretenlerin kullanımına sunulmuştur. Kitap temel seviyede Türkçe öğrenmeyi sürdürenler için hazırlanmış bir ek materyalidir (Yunus Emre Enstitüsü, [25.03.2020]).

3. YÖNTEM

Araştırmanın yönteminin anlatıldığı bu bölümde; araştırmanın modeli, incelenen kitaplar, verilerin toplanması ve toplanan verilerin analizi hakkında bilgi verilmiştir.

3.1. Araştırma Modeli

Bu çalışmada yabancı dil öğretimi üzerine hazırlanmış ders kitaplarının içeriklerinin betimlenmesi ve değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu betimleme ve değerlendirmenin yapılabilmesi amacıyla çalışmanın araştırma modeli nitel araştırma yöntemi olarak seçilmiştir. Yıldırım ve Şimşek'in (2011, 39) yaptığı tanımlamaya göre nitel araştırma, gözlem, görüşme, doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerini kullanarak algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma türüdür. Nitel araştırma yöntemleri içerisinde sıklıkla kullanılan üç tür veri toplama yöntemi bulunmaktadır: görüşme, gözlem ve yazılı dokümanların incelenmesi.

Çalışma için gereken veri kaynağını yabancı dil öğretimi üzerine hazırlanmış ders kitapları oluşturduğu için bu çalışmada nitel araştırmanın veri toplama yöntemlerinden “Yazılı doküman incelemesi” kullanılmıştır. Doküman incelenmesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım, Şimşek, 2011, 187). Yazılı kaynakların yanında bu kaynaklarla bağlantılı olan görsel ve işitsel öğeler de nitel araştırmanın alanına girmektedir.

Nitel araştırmanın özelliklerine dair Creswell (2013, 45) şu maddelerden bahsetmiştir:

- *Doğal ortam*: Nitel araştırma yapanlar genel olarak çalışılan konu veya sorunu tecrübe ettikleri ortamdan veri toplarlar. Araştırmacılar insanların doğal ortamlarında onlarla doğrudan konuşarak ve kendi ortamlarındaki davranış ve hareketlerini görerek yakından bilgi toplar. Bu süreçte yüz yüze ilişki içerisinde olurlar

- *Temel araç olarak araştırmacı:* Nitel araştırmacılar dokümanları inceleyerek, davranışları gözlemleyerek ve katılımcılarla bizzat görüşerek bizzat veri toplarlar. Nitel araştırmacılar bu süreçte bir araç kullanabilirler fakat bu aracı kendileri oluştururlar.
- *Çoklu yöntemler:* Nitel araştırmacılar tek bir kaynaktan çok mülakat, gözlem ve doküman gibi çoklu biçimlerde veri toplarlar. Daha sonra tüm verileri kategoriler veya temalar halinde organize ederek gözden geçirir ve anlamlandırmaya çalışırlar.
- *Tümevarım ve tümdengelimli mantık yoluyla karmaşık akıl yürütme:* Nitel araştırmacılar verileri tümevarımsal bir şekilde organize ederek aşağıdan yukarıya doğru oluştururlar. Araştırmacılar oluşturdukları temaları verilerle karşılaştırarak kontrol ettiklerinden tümdengelimli düşünme becerilerini de kullanırlar.
- *Katılımcı yorumları:* Araştırmacılar yazarların literatürden getirdiği yorumdan ziyade katılımcıların sorunla ilgili yorumlarını öğrenmeye odaklanırlar.
- *Zamanla beliren desen:* Nitel araştırma sürecinde net bir plan ortada olmayabilir. Süreç içerisinde araştırmanın her aşaması yön değiştirebilir.
- *Yansıtıcılık:* Araştırmacılar nitel araştırmalarda kendilerini konumlandırırlar. Bu, araştırmacıların bir çalışmadaki bilgiyi nasıl yorumladıklarını ve çalışmadan ne kazandıklarını ifade etmeleri anlamına gelir.
- *Bütüncül açıklama:* Araştırmacılar farklı bakış açılarını rapor ederek bir duruma ait birçok faktörün belirlenmesini, bu faktörlerin aralarındaki etkileşimin çözümlenmesini ve büyük resmin ortaya çıkmasını sağlarlar.

3.2. İncelenen Kitaplar

Bu çalışmanın yabancı dil öğretim kitapları ile gerçekleştirilmiştir. Bütün dil öğretim kitaplarını incelemek mümkün olamayacağından ötürü bu konu alanı içerisinde iki sete ait iki kitap seçilmiştir. Kitapların seçilmesinde kendi dil alanları içerisinde yaygın olarak kullanılıyor olması ön planda tutulmuştur. Ayrıca kitapların aynı dil düzeyi grubunda olması hususu gözetilmiştir. Bu durumda seçilen dil öğretim kitapları şunlardır:

- Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti B1 Seviye Kitabı:

Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti A1, A2, B1, B2, C1 ve C2 seviyelerinde 6 kitaptan oluşan bir settir. B1 orta seviyeyi ifade etmektedir. İçeriğinde 8 tema bulunan bu kitapta her tema A, B ve C olarak üç bölüme ayrılmaktadır. Bu bölümlerde dört temel dil becerisi ve dil bilgisine ait içerik bulunmaktadır.

- New Language Leader İngilizce Öğretim Seti Intermediate Seviye Kitabı:

New Language Leader İngilizce Öğretim Seti Elementary, Pre-Intermediate, Intermediate, Upper-Intermediate ve Advanced seviyelerinde 5 kitaptan ibarettir. Intermediate seviyesi orta seviyeyi ifade eder. Bu kitap 12 temadan ve her tema içerisinde 1, 2, 3, 4 ve 5 olarak birbirinden ayrılan beş ayrı bölümden oluşmaktadır. İlk üç bölümde dört temel dil becerisi ve dil bilgisine ait içerik bulunmaktadır. 4 ve 5. bölümlerde ise farklı görev ve dil alanlarını barındıran etkinlikler ile uygulamalar vardır.

3.3. Verilerin Toplanması

Nitel bir araştırmada araştırmacı, amaçlı şekilde örnekleme belirler; mülakatlar, gözlemler, dokümanlar, görsel-işitsel materyaller ve literatürden ortaya çıkan yeni formlar gibi birçok veri toplama aracı ile bilgi toplar. Bilginin kaydedilmesi için yaklaşımlar oluşturur (Creswell, 2013, 177).

Çalışmanın giriş bölümünde Türkçe ve İngilizce dil öğretim kitaplarının içerik bakımından karşılaştırılması hakkında araştırmanın amacı ve önemi belirtilmiştir. Araştırma problemi ve ya problemleri ne tür dokümanların gerekli olduğu konusunda kaynak taramasına rehberlik etmiştir. Araştırmanın amacına uygun olarak alan yazın taraması yapılmış, yabancı dil öğretimi konusunda seçilen kaynak kitapların, makale ve tezlerin incelenmesi ile kuramsal çerçeve oluşturulmuştur. Kuramsal çerçeve oluşturulurken ayrıca bu kaynaklardan elde edilen bilgilere ek olarak konu alanında görev yapan alan uzmanlarıyla görüşmüştür. Gerek basılı gerekse de elektronik kaynakların incelenmesinde bu kaynakların orijinal olmasına ve resmi kurumların bünyesinde bulunmasına özen gösterilmiştir. Elde edilen veriler ışığında araştırmaya konu olan yabancı dil öğretim kitaplarındaki bütün yazılı, görsel ve işitsel içerik yorumlanarak çalışmanın verilerini oluşturmuştur.

3.4. Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Yabancı dil öğretimi üzerine hazırlanmış ders kitapları üzerinde betimleme ve değerlendirme yapılırken yazılı doküman incelemesini oluşturan dokümanlara ulaşma, orijinalliğin kontrol edilmesi, dokümanların anlaşılması, verilerin analiz edilmesi ve verinin kullanılması aşamalarına dikkat edilmiştir (Yıldırım, Şimşek, 2011, 197).

Nitel bir araştırmada analiz süreci verilerin organizasyonunu, veri tabanının ön okuma işleminden geçirilmesini, temaları kodlama ve organize etmeyi, veri sunumunu ve bunları yorumlamayı içermektedir. Diğer bir deyişle; veriler kodlanır, kodlar temalara indirgenir ve son olarak bu veriler şekiller, tablolar halinde sunulur. Bu süreçte grafik, tablo ve çizelgelerle karşılaştırmalar yapılır. Kodlama sürecinde metin ve görseller etiketlenilerek küçük bilgi kategorileri oluşturulur (Creswell, 2013, 179).

Bu çalışmada tek bir veri toplama yöntemi (doküman analizi) kullanılacağı için verilerin analiz edilmesinde şu dört biçim dikkate alınmıştır:

a) *Analize konu olan veriden örneklem seçme:* Yİ-B1 ve NLL-I kitaplarında incelenen her başlığa ait etkinlikler sıralanarak bunların içerisinde bazıları örneklem olarak seçilmiş ve gösterilmiştir.

b) *Kategorilerin (ulamların) geliştirilmesi:* Araştırmaya konu olan her iki kitapta bulunan bilgi birimleri bulunduğu dil alanına ait olarak kategorilendirilmiştir. Bu kategoriler isimlendirilerek kendisine ait olan etkinlik çeşitleri içerisinde toplanmıştır.

c) *Analiz biriminin saptanması:* Kategorilendirme işleminde kullanılan analiz birimi dil alanlarına ve becerilerine göre belirlenmiştir. Örneğin bir konuşma etkinliği konuşma becerisi alanında yer almıştır.

d) *Sayısallaştırma:* Yİ-B1 ve NLL-I kitaplarından elde edilen veriler tablolar yardımıyla sayısal olarak gösterilmiştir. Bu tablolarda bulunan sayısal ifadeler karşılaştırma yapılabilmesine olanak sağlamıştır.

4. BULGULAR

4.1. İçindekiler Kısmı

İçindekiler, kitaplarda ulaşılmak istenen bölümlerin sayfa sayıları ile eşleştirilerek gösterildiğı kısımlardır. Bu kısım kitabın gelişimi ile paralel olarak ortaya çıkmıştır. Basit bir mantıkla oluşturulmuş aynı zamanda kitabın işlevsel kullanımına katkıda bulunmuştur. Fakat her alanda olduğu gibi kitaplar değişmiş, kitapların değişimi kitabın içindeki her bölüme sirayet etmiştir. İçindekiler kısmı da kitapların gelişimi ve değişimi ile birlikte farklı bir görünüme evrilmiştir. Artık sadece genel bilgilerden ibaret, yalın bir sunum yerine daha detaylı bilgiler içeren, renkli, sembol içeren ve alt bölümlü içindekiler kısmı kullanılmaya başlanmıştır. Bu kısım, bulunduğu her kitabın tanıtıcısı olduğundan ne kadar kullanışlı olursa bir o kadar etkin olabilecektir. Bu sebeple çalışmanın bu bölümünde incelenen her iki setin kitabı, “İçindekiler” kısmı bakımından değerlendirilmiştir.

4.1.1. Yİ-B1 Kitabı İçindekiler Kısmı

Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti’nin “İçindekiler” kısmına bakıldığında 8 farklı tema ve bu temaların içinde A, B ve C olarak üç bölüme ayrılan konu alanları bulunmaktadır. Bu yapı kitabın diğer seviye türlerinde de aynı şekilde devam etmektedir. Temalar farklı bir isimle isimlendirilmiştir. (Örnek: Eğitim, Kutlama, Gelin Tanış Olalım vb.) Her temanın içeriğı beş bölümlü tabloda dört temel dil becerisi (okuma, yazma, konuşma, dinleme) ve dil bilgisi alanı olarak ayrı ayrı gösterilmiştir. Yİ- B1 kitabında sekiz tema vardır. Bunlar; *Haberin Var Mı?*, *Yorumlar ve Görüşler*, *Eğitim*, *Gelin Tanış Olalım*, *Engelleri Kaldıralım*, *Kurgu*, *Kutlama* ve *Ömür Dediğın* temalarıdır. Tema isimlendirmelerinde herhangi bir ardışıklık, sıralama veya ilişki tespit edilememiştir. Fakat tema içerisindeki bölümlerin başlıkları ve içeriklerinin benzeştiğı görülmektedir. “Eğitim” temasına bakıldığında A bölümünün başlığı: “Eğitim Şart”, B bölümünün başlığı “Bir Lisan, Bir İnsan” ve C bölümünün başlığı “Kitap Kurdu” benzer konu alanına giren kavramlardan oluşmuştur. Bu açıdan mantıksal bir bütünlük vermektedir.

Temalarda bulunan becerilerin A, B ve C bölümlerinde içerdiği bilgiler verilirken sadece etkinliğin adı kullanılmıştır. Örneğin 1.Tema “*Haberin Var Mı?*” A bölümünün “*dinleme*” becerisinde “*Bizim Mahalle*” etkinliğinin adı içindekiler kısmında da yer almaktadır. Becerilerin yer aldığı bu dört bölümde etkinlik isimlerinden başka bir bilgi verilmemiştir. Becerileri ifade eden küçük simgeler becerilerin isimlerinin yanında kullanılmıştır. Her bölümün bulunduğu sayfa ile birlikte temanın genel olarak yerleştirildiği sayfa aralığı bir diğer bilgi alanıdır.

4.1.2. NLL-I Kitabı “*Contents*” (İçindekiler) Kısmı

New Language Leader’in içindekiler kısmının 12 temadan oluştuğu görülmektedir. Temalar: “*Personality* (Kişilik), *Travel* (Seyahat), *Work* (Çalışma), *Language* (Dil), *Advertising* (Reklam), *Education* (Eğitim), *Design* (Tasarım), *Business* (İş), *Trends* (Eğilimler), *Arts and Media* (Sanat ve Medya) ve *Crime* (Suç) adlandırmalarından oluşmaktadır. Tema isimlerinde yine Yİ’de olduğu gibi bir ardışıklık ve sıralama bulunmamaktadır. Adlandırmalar Yİ’de cümle hâlinde olabilmekteyken NLL’de genellikle bir kelimelik basit isimlerden oluşmaktadır. Mesela Yİ’de bir tema adlarından bazıları: *Haberin Var Mı*, *Engelleri Kaldıralım*, *Gelin Tanış Olalım*; NLL’de bazı tema adları: *Language (Dil)*, *Advertising (Reklam)*, *Education (Eğitim)* şeklindedir. Temaların içeriği Yİ’deki gibi beş değil sekiz ayrı bölümde incelenmiştir. Bazı dil becerilerinin isimlendirmesi NLL’de farklıdır. NLL; *Grammar (Dil bilgisi)*, *Vocabulary* (Kelime Hazinesi), *Reading* (Okuma), *Listening* (Dinleme), *Speaking/Pronunciation* (Konuşma / Sesletim), *Scenario* (Senaryo), *Study Skills/ Writing* (Çalışma becerileri / Yazma) ve *Video* olarak ayrılmıştır. *Vocabulary* (Kelime Hazinesi), *Scenario* (Senaryo), ve *Video* bölümleri Yİ’de bulunmamaktadır. *Speaking/Pronunciation* (Konuşma / Sesletim) ve *Study Skills/ Writing* (Çalışma becerileri / Yazma) becerilerinin isimlendirmesi ise eklemeler yapılarak Yİ’den farklılaşmıştır. Beceri başlıklarının altında işlenen içeriğe ait açıklama ve bu bölümün içinde bulunduğu kısma ait parantez içi numaralandırma mevcuttur. Örneğin *Reading* (Okuma) (1.3) becerisi *Personality* (Kişilik) Temasında “*Article about charisma*” (Karizma hakkında yazı) ve bununla birlikte hedeflenen kazanım olan “*Identifying topic sentences*” (Ana yargıyı belirleme) içindekiler kısmında gösterilmiştir. İçindekiler kısmı genel yapı itibarıyla benzerlik gösterse de isimlendirme ve genel işlenişte farklılıklar bulunduğu tespit edilmiştir. Her iki kitabın içindekiler kısmı Şekil 1, Şekil 2, Şekil 3 ve Şekil 4’te gösterilmiştir.

1 HABERİN VAR MI?	Haberin Var mı? 9-26		Dil Bilgisi		 Dinleme	 Okuma	 Konuşma	 Yazma
	A) Fısıltı Haberleri	10	• Zarf fiil -yken • Şimdiki Zamanın Hikâyesi -li>yordu	• Bizim Mahalle				
	B) Son Dakika	16		• Akşam Haberleri				
	C) Sosyal Medya	21		• Google'ın Öyküsü				

2 YORUMLAR VE GÖRÜŞLER	Yorumlar ve Görüşler 27-46		Dil Bilgisi		 Dinleme	 Okuma	 Konuşma	 Yazma
	A) Söyleşi	28	• İşteşlik - İsteş Çatı -liş	• Etem Çalışkan'la Sohbet				
	B) İş Görüşmesi	33		• Çalışmak İstiyoruz				
	C) Zevkler ve Renkler Tartışılmaz	41		• Geçmişten Günümüze Gazete				

3 EĞİTİM	Eğitim 47-68		Dil Bilgisi		 Dinleme	 Okuma	 Konuşma	 Yazma
	A) Eğitim Şartı	48	• Dilek Kipi -sA • Dilek Kipinin Hikâyesi -sAydı • Şart Kipi -li>sA	• Sınav Sonucu Belli Oldu				
	B) Bir Lisan Bir İnsan	57		• Büyük Heyecan				
	C) Kitap Kurdu	62		• Okul Öncesi Eğitimi • Dünyada İlginç Kütüphaneler				

4 GELİN TANIŞ OLALIM	Gelin Tanış Olalım 69-90		Dil Bilgisi		 Dinleme	 Okuma	 Konuşma	 Yazma
	A) Türkçe Öğreniyorum	70	• Gereklik Kipi: -mAlI • -AlI, -Dil'inDan beri, -Dil ...-AlI • Ettirgen Çatı: -Dİr, -İr, -tİ, -Ar	• Her Kapıyı Açan Anahatar: Yabancı Dil				
	B) Evim Evim, Güzel Evim	78		• Emiağkda				
	C) Garanti Belgesi	82		• Servis Görevlisini Bekleyenler				

Şekil 1: Yİ-B1, Sayfa: 4-5

5 ENGELLERİ KALDIRALIM	Engelleri Kaldıralım 91-108		Dil Bilgisi		Dinleme		Okuma		Konuşma		Yazma	
	A) Biyografi	92	- Dönüşlü Çatı: -n-, -l- "Kendi" Dönüşlülük Zamiri		Beethoven		Parmaklarıyla Gören Adam		Yönetici		Engelleri Ağalım	
	B) Yağmur Adam	98	-mAk lazım -mAk zorunda kal- -mAk gerek- -mAk şart		Ankara Film Festivali		Yağmur Adam		Engelli Dünya		En Sevdığım Film	
	C) Zor Hayatlar	101			Bu Kim?		Nasıl Yardım Ederiz?		Engellerimiz		Engeller Nerede?	
6 KURGU	Kurgu 109-128		Dil Bilgisi		Dinleme		Okuma		Konuşma		Yazma	
	A) 5 N 1 K	110			Elias Howe		Uykudaki Dünyamız: Rüyalar		Rüyalar Âlemi		Satırnım	
	B) Hangi Film?	119	-l-, -n- Edilgen Çatı		Film Dünyası		Anket		Ağustos Böceği ile Karınca		Çizgi Kahramanlar	
	C) Ödül	123			Festivaller		Çiçek Festivali		Festivallerimiz		Senaryo	
7 KUTLAMA	Kutlama 129-148		Dil Bilgisi		Dinleme		Okuma		Konuşma		Yazma	
	A) Kutlu Olsun	130			Festivaller		Halka Dansı		Festivale Gidelim		Dalet Mektubu	
	B) Hayat Bayram Olsa	137	Sıfat Filler (-An, -Dik, -AcAk)		Şeker Gibi Bir Bayram		Gül Dalında Bir Dilek		Olağanüstü		Bayramınız Kutlu Olsun	
	C) Oğlan Bizim Kız Bizim	142			Dünyadaki Doğum Günü Kutlamaları		Düğün		İyi ki Doğdun		Düğün Nasıldı?	
8 ÖMÜR DEDİĞİN	Ömür Dedğin 149-168		Dil Bilgisi		Dinleme		Okuma		Konuşma		Yazma	
	A) Unutulmayan Aşklar	150			Emrah ile Selvihan		Tahir ile Zühre		Aşk Öyküleri		Basyapıt	
	B) Başarı Hikâyeleri	156	Genel Tekrar		Bir Başarı Öyküsü		Bir Liderin Doğuşu		Önemli Kişiler		Üniversiteniz	
	C) Kendi Hikâyem	161			İdil Biret		Ayşe Kulin		Başımдан Geçenler		Kişisel Başarılar	

Şekil 2: Yİ-B1, Sayfa: 6-7

Unit	Grammar	Vocabulary	Reading	Listening	Speaking / Pronunciation	Scenario	Study Skills / Writing	Video
1 Personality (p6-15)	Question forms, subject & object questions (1.2) Present simple & present continuous (1.3)	Personality adjectives (1.1) Prefixes (1.3) Symbols & abbreviations ; linkers (1.5)	Encyclopedia entry about extroverts & introverts Making connections (1.1) Article about method acting Reacting to a text (1.2) Article about charisma Identifying topic sentences (1.3)	Conversation about appearance & personality (1.1) Radio interview with a psychologist (1.2)	Discussing personalities; Word stress (1.1, 1) Discussing personality tests (1.2) Discussing charisma (1.3)	Key language: giving opinions, agreeing & disagreeing, making suggestions Task: choosing a new team member Scenario: choosing a new member	Writing questions (1.2) Study skills: Taking notes while reading Writing skills: A for and against essay	Meet the expert: an interview with Michael Gould, a professional actor, about method acting (1.2)
2 Travel (p16-25)	Past simple (2.1) Present perfect simple & past simple (2.3)	Travel expressions (2.1) Phrasal verbs 1 (2.2) Words from the reading (2.3) Time linkers (2.5)	Article about travel & tourism (2.1) Articles about famous explorers; evaluating & justifying (2.2) Article about Wilfred Thesiger; reacting to the topic extract from Arabian Sands (2.3)	Questions & answers about travelling abroad; inferring attitude (2.1) Interview about the Universities Explorers Programme (2.3)	Compiling a list of travel tips (2.1) -ed endings; talking about past life events (2.2) Contractions; choosing suitable jobs (2.3)	Key language: discussing advantages & disadvantages, making suggestions Task: organising a study trip Scenario: discussing issues of past study trips and planning a more successful one	Writing travel tips (2.1) Study skills: Taking notes while listening Writing skills: A biographical profile	Study skills video: making notes while listening to a talk about Thor Heyerdahl (2.5)
3 Work (p26-35)	Present perfect continuous (3.2) Present perfect simple and continuous (3.3)	Work adjectives; dependent prepositions (3.1) Expressions connected with time & work (3.2)	Adverts for jobs; ranking & justifying choices (3.1) Article about homeworking; evaluating advantages & disadvantages (3.2) Blog comments about work placements; inferring opinion (3.3)	People talking about homeworking (3.2) Radio interview with three students about their work placements (3.3) Conversation with a careers counsellor; people talking about CVs (3.5)	Discussing jobs (3.1) Discussing what is important in a job (3.1) Discussing ideal working hours (3.2) Discussing work placements (3.3) Correcting politely (3.2)	Key language: asking questions, giving answers Task: taking part in an interview Scenario: conducting an interview and participating in an interview	Writing a job advert (3.1) Study skills: Organising ideas and paragraphs Writing skills: Covering letter & Curriculum Vitae (CV)	Meet the expert: an interview with Caroline Matthews, about her internship in the insurance industry (3.3)
4 Language (p36-45)	Future forms: <i>will</i> , <i>going to</i> , present continuous (4.2) First conditional (4.3)	Language learning (4.1) Phrasal verbs 2 (4.1) British & American money idioms (4.2) Language style; communication & register (4.3) Percentages & fractions; linkers (4.5)	Advert for a language course; evaluating the success of a text (4.1) Identifying genres; three texts about English & Chinese (4.2) Identifying main ideas : article about avoiding mistakes online (4.3)	Conversation between two students (4.2) Interview with an expert on communication (4.3)	Discussing language issues (4.1) Debate about British and American English (4.2) Compiling a list of Dos & Don'ts for online communication (4.3)	Key language: accepting & rejecting offers; considering consequences Task: selecting an English language programme Scenario: discussing proposals and choosing the best one	Study skills: Describing charts & tables Writing skills: A report describing a chart	Meet the expert: interview with Henry Hitchens, author of Language Wars, about English as a global language (4.2)
5 Advertising (p46-55)	Second conditional (5.2) Comparison, emphasising difference & similarity (5.3)	Advertising adjectives (5.1) Words with a similar meaning connected to 'change' (5.2) Word combinations (5.3) Essay expressions (5.5)	Article about advertising; inferring opinion (5.1) For & Against article about manipulating images; evaluating arguments ; text reference (5.2) Newspaper article about advertising to children; responding to the topic (5.3)	People talking about adverts (5.1) Conversation about designing a website (5.2) An extract from a lecture on critical thinking (5.5)	Talking about adverts (5.1) Choosing photos for adverts (5.1) Discussing cosmetic surgery (5.2) Group discussion comparing the benefits of different quad bikes (5.3)	Key language: the language of presentations Task: giving a formal presentation Scenario: brainstorming for an advertising campaign and selecting the most effective one	Study skills: Critical thinking Writing skills: An opinion-led essay; planning your essay	Meet the expert: interview with Vena Raffie about the work of the UK Advertising Standards Authority (5.3)
6 Education (p56-65)	Defining relative clauses (6.2) Non-defining relative clauses (6.3)	Education & studying (6.1)	Online discussion about single-sex schools (6.1) Article about Maria Montessori; evaluating a summary (6.2) Newspaper editorial about free university education; challenging opinions (6.3)	People talking about their education; inferring attitude (5.1) Student describing a teacher (6.1) People talking about their university experience (6.3)	Discussing education (6.1) Timed discussion about educational issues (6.2) Describing & comparing different educational systems (6.3)	Key language: discussing options Task: problem-solving Scenario: looking at problems at a university and finding solutions	Writing your opinion online (6.1) Describing a teacher (6.2) Study skills: Reading strategies; predicting, skimming, scanning; inferring Writing skills: Formal correspondence, conventions	Meet the expert: interview with Rob Gutterback, a Montessori teacher, about the Montessori method of education (6.2)

Şekil 3: NLL-I, Sayfa: 2-3

4.2. Kitapların Genel Yapı ve Özellikleri

Dil öğrenim kitapları, kitabın yıllar içerisinde değişimiyle birlikte gelişmiş ve kullanıcılarına daha iyi bir öğrenim süreci sunmak için kendini sürekli yenilemiştir. Dil öğretiminde teknikler, yöntemler ve ilkeler yıllarca tartışılmış, öğretimin mükemmelleştirilmesi için uğraşılmıştır. Yayınevleri dil öğretimini öğrencilere daha ilgi çekici sunmak için kitapların yapısında da köklü değişiklikler yapmışlardır. Eski dönemlerde dil öğretimi genel olarak dil bilgisi öğretimine dayalı bir yapıdayken günümüzde temel dil becerilerinin geliştirilmesini amaçlayan (okuma, konuşma, dinleme, yazma) bir yol tercih edilmektedir. Öğretim yöntemleri, dil öğrenimi görmek isteyenlere hedef dilin sadece kurallarını öğretmekle sınırlandırmayan, günlük hayatta iletişim kurmaya teşvik edici yollar ortaya çıkarmıştır. Bütün bu gelişmeler sonucunda çoğu öğretim ilkesini aynı anda kapsayan, modern yöntemler ile temellendirilmiş, küresel bir dil öğretim mantığı oluşmuş, bu mantık dil öğretim kitaplarına yansıtılmıştır.

Bu bölümde Yİ Türkçe Öğretim Seti B1 kitabı ile NLL İngilizce Öğretim Seti Intermediate kitabı genel yapı ve özellikleri bakımından incelenmiştir.

Bölüm kendi içinde üç farklı kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısımda kitaplar öncelikle görsel bakımdan incelemeye tabi tutularak genel sayfa yapısı, renklilik, resim ve görseller açısından değerlendirilmiştir. İkinci kısımda içerik konusu ele alınmıştır. Bu kısımda kitapların oluştuğu sayfa sayısı, tema sayısı, tema yapısı, tema işleniş sırası gibi hususlarda elde edilen veriler sunulmuştur. Üçüncü ve son kısımda ise kitapların birbirinden ayrılan özellikleri genel yapı ve örnekleri ile gösterilmiştir.

4.2.1. Görsel Değerlendirme

Dil öğretim kitapları son yıllarda büyük bir değişim göstermiştir. Bu değişimde en önemli paylardan biri de görselliğe düşmektedir. Uzun yıllar sadece metne dayalı içeriğe sahip olan kitaplar, daha ilgi çekici olmak ve öğretimin kalıcılığını artırmak gibi sebeplerle bünyelerinde görsellere yer vermeye başlamıştır. Son yıllarda kitaplarda görsellik konusu, içerik konusu kadar önemli görülmüştür. Dil öğretim kitapları sade, metin içerikli, siyah-beyaz görünümlü yapıdan bugünlerde görsellerin metinlerden daha ağırlıklı yer edindiği kitaplara dönüşmüştür.

Dil öğretiminde görselliği de bir öğretim ilkesi gören yayıncılar, özellikle alt yaş grup dil öğretim kitapları başta olmak üzere bütün kitaplarını bu ilke üzerinde şekillendirmişlerdir.

Yİ Türkçe Öğretim Seti B1 kitabı ile NLL İngilizce Öğretim Seti Intermediate kitabı bu başlıkta görsel incelemeye tabi tutulmuş, veriler şekillerle desteklenmiştir.

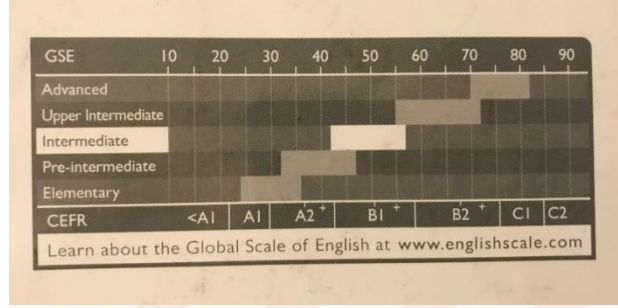
Öncelikle her iki kitap da A4 standart kâğıt boyutlarında oluşturulmuştur. Baskı özellikleri incelendiğinde Yİ Seti'nin 1.hamur kâğıda mat, renkli baskı; NLL Seti'nin ise kuşe kâğıda renkli baskı olduğu görülmektedir. Bu sebeple NLL Seti'nin görselliğin canlılığına, Yİ Seti'nin ise kitap üstünde yazma çalışması yapılmasına önem gösterdiği anlaşılmaktadır.

Şekil 5: Yİ-B1/NLL-I Ön Kapak

Her iki kitabın ön kapağında ortak olan öğeler; kitap ismi, yayınevi ve seviye adlandırmasıdır. Yİ ön kapakta Türkiye'nin sembol yerlerinin çizimi ile birlikte seviyelerine göre A seviyesinde vapura, B seviyesinde trene, C seviyesinde ise uçağa vurgu yapmıştır. NLL ön kapağında sade beyaz fonda bütün sette simgesi olan merdiven görselini kullanmıştır. Setlerin seviyelerine göre Yİ'de dolgu olan alan ile NLL'de merdiven görselinin rengi değişmektedir.

Yİ Türkçe Öğretim Seti arka kapağında yine çizimin devamı ile CEFR (Common European Framework of Reference for Languages) seviyelendirmesinde kitabın bulunduğu düzey ifadesi yer almaktadır. NLL İngilizce Öğretim Seti arka kapağında ise kitabın içeriği hakkında bilgilendirme kısmı, internet adresi ve GLB (Global Scale of English) ile CEFR'e göre kitabın seviyelendirme ifadesi vardır.

Şekil 6: NLL-I, Arka kapak

Her iki sette de içerik ve başlık rengi farklı olmakla birlikte içerik yazısının rengi standart olarak siyahtır. Yazı arkası plan ise başka bir görselin veya farklı renkte arka planın olmadığı kısımlarda genel itibariyle beyaz olarak belirlenmiştir. Bu, temel bir kitap yapısı olarak hem dikkat çekici hem de okunabilirliği yüksek yazı/arka plan şeklindedir.

B. HANGİ FİLM?

1. Okuyalım, işaretleylelim.

Anket

İnsanlar zevklerine, ihtiyaçlarına, ilgilerine göre çeşitli hobiler bulurlar. Bazıları fotoğraf çekmekten, bazıları gezip yeni yerler görmekten, bazıları da spor yapmak için büyük zevk alır. Hobiler insanların günlük hayatın stresinden kurtarır, onların kendilerini ifade etmelerine yardımcı olur.

İnsanlar, kendilerini yormadan aynı zamanda eğlendirecek hobbilerle yakından ilgilirler. İnsanlar arasında en çok kitap okuma ve film izleme tercih edilir. Çünkü kitap okunur veya film izlenirken fazla enerji harcanmaz, gereksiz. Filmler ve kitaplar sizi rahatlattır. Onların kurgularına kapılır, günlük hayatıdaki bütün sıkıntılardan uzaklaşırsınız.

Bazı kitaplar sinema perdesine aktarılır. Türkiye'de bir internet sayfası tarafından yapılan bir ankette, "Bir kitapla filmi okuma kitap değil, kitabın filmi tercih ediliyor?" sorusuna ulaşılmış. Aynı ankette insanların "hangi filmi tercih ediyorunuz?" sorusuna da sorulmuş. Bu ankete göre Türkiye'nin yüzde 26'sı aksiyon filmlerini, yüzde 24'ü macera filmlerini, yüzde 21'i romantik filmleri, yüzde 20'si bilim-kurgu filmlerini, yüzde 9'u diğer filmleri tercih ediyor.

	D	Y
1. İnsanlar hobi seipken zevk ve ihtiyaçlarının göz önünde bulundurulur.		
2. Hobi ile uğraşan kişiler sosyal ortamda kendilerini iyi ifade ederler.		
3. Bazı hobbiler için çok enerji harcamaya gerek yoktur.		
4. Hobbiler günlük hayatta yaşanan sıkıntılardan uzaklaşmayı sağlar.		
5. Filmli yapılan kitaplar daha çok tercih edilir.		
6. Yapılan ankete göre film türlerinde en yüksek izlenme yüzdesi olan romantik filmlere aittir.		

2. Okuyalım.

Sinema Daveti

Filiz Merhaba Merve.

Merve Merhaba Filiz.

Filiz İş çıkıyor yapıyor musun?

Merve Bilmiyorum. Bir planım yok. Sen ne yapıyorsun?

Filiz Sinemaya gitmek istiyorum. Sen de gelir misin?

Merve Olur, gelirim.

Filiz Harika!

Merve Peki, hangi filmi gitmeyi düşünüyorsun?

Filiz "Aşk Tesadüfen Sever" isimli romantik bir film varmış. Dun Ayşe Hanım'la kız gomisler. Öve öve bitiremediler. Film çok güzelmiş. Merak ettim, ona gitmek istiyorum. Sen ne dersin?

Merve Olur, canım. Ne demek... Peki, filmde neler anlatılıyor, biliyor musun?

Filiz Evet, bugün internetten bakıım. Özgür ile Deniz'in dünyeya aynı gün gelmeleri, çocukluk yıllarını birlikte geçirmeleri ve açıklan anlatılıyor.

Merve Peki, hangi sinemaya gideceğiz?

Filiz "Büyük Fener" sinemasına ne dersin?

Merve Ben orayı biliyorum.

Filiz Buraya çok yakın. Buradan çıkınca köpedeki hastaneye varıyoruz. Oradan sağa, Kızılmak Caddesine dönüyorsunuz. Çiçekçileri geçip ilk sağıdan Karanfil Sokakına giriyorsun. Sinema büyük alperin merkezinin içinde, ikinci katta.

Merve Tamam, olur. Saat 18.00'de görüşürüz.

Filiz Görüşürüz.

Arka 6 • Şekil 6: 119

DESIGN THROUGH THE AGES

GRAMMAR

MODALS: NECESSITY AND OBLIGATION

7. Underline the modal verbs in these sentences. Then use the verbs to complete the statements below.

- We need to reach as many people as possible.
- We can't use that.
- We should make it in just three colours.
- It must be cheap if we want to be competitive.
- It doesn't have to be very different.
- The rules say it has to be strong enough to support a heavy person.
- We don't need to talk.
- We really mustn't miss this opportunity.
- We shouldn't launch it until we've really ready.
- I can do some designs before we meet again.

To talk about:

- Design that is important and necessary to do use **must**.
- Design that is not essential to do when you have a choice use **can** and **mustn't**.
- Rules and regulations we often use **must** and **mustn't**.
- When it is necessary and important not to do something we use **mustn't** and **mustn't**.
- Something that is advisable we use **should**.
- Something that is not advisable we use **shouldn't**.

Language reference and extra practice: pages 118-119

8. Choose the correct modal verb.

- The material doesn't have to / mustn't be used as it harm people's health.
- In some countries you don't need to / can't show certain designs in your designs.
- There's a problem with the design, but it doesn't have to / shouldn't take so much time to resolve. We have to / should finish it today!
- We shouldn't / have to change the shape of the model so that it meets government regulations.
- We don't need to / mustn't hire that designer. She's the best in the business.
- It's not breaking any regulations, but I think we should / have to change the design.

SPRINKLING

9. Work in groups. You are going to design a product.

- Choose one of these products: a chair, a table, a kettle, a notebook, a coffee machine.
- Discuss which group of consumers you are aiming at, e.g. older people, young adults, children, etc.
- Discuss your ideas and sketch a design. Think about shape, colour, materials, size, appearance, rules and regulations. Try to use modal verbs.

MEET THE EXPERT

Watch an interview with Feriye Benel, a furniture and product designer, about her designs. Turn to page 152 for video activities.

69

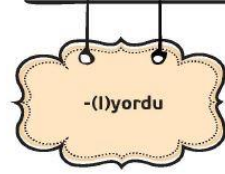
Şekil 7: Yİ-B1, Sayfa: 119 / NLL-I, Sayfa: 69

Yİ’de yazı puntosu NLL’ye göre 1 punto büyüktür. Bu yazı büyüklüğü küçük yaş gruplarında normal iken, yetişkin gruplarında seviye altı kalabilmektedir. Yetişkin gruplarda yazı puntosu genellikle küçük olmaktadır. Başlıklar ile normal yazı puntosu arasındaki fark Yİ’de NLL’ye göre daha azdır. Şekil 8 ve Şekil 9’da yazı/başlık punto farkı ve genel yazı görünümüne örnek gösterilmiştir:

5. Cümleleri inceleyelim, farklarını söyleyelim.

1. Çocuk, yaramazlık **yapıyor**.
- Çocuğum küçükken çok yaramazlık **yapıyordu**.
2. Hamile kadın su **içiyor**.
- Hamileyken günde 3 litre su **içiyordum**.
3. Nişanlı çift, telefonda **konusuyor**.
- Nişanlıyken sabaha kadar telefonda **konusuyorduk**.
4. Ali internette resim **yapıyor**.
- Acaba internet yokken insanlar neler **yapıyordu**?

6. Tamamlayalım.

1. Üniversiteden arkadaşlarla eskiden sık sık buluş.....
2. Ülkemdeyken her sabah en az 1 saat koş
3. Acaba bilgisayar yokken insanlar nasıl iletişim kur
4. Biz küçükken anneannem bizlere masallar anlat
5. Çocukken süt iç ama şimdi yatmadan önce mutlaka bir bardak içiyorum.
6. Eskiden haftada bir kuaföre git şimdi çok yoğunum.

Şekil 8: Yİ-B1, Sayfa: 18

VOCABULARY

PERSONALITY ADJECTIVES

1a Work with a partner to think of as many personality adjectives as you can, e.g. *friendly, generous*.

1b Choose three adjectives which you think describe your own personality.

2 Look at these adjectives connected with personality. Which ones are positive, which are negative and which are neutral?

adventurous	ambitious	assertive
bossy	cautious	creative
energetic	likeable	moody
organised	quiet	sensible
serious	sociable	talkative
thoughtful		

PRONUNCIATION

4a 1.1 Word stress On which part of the compound adjective in Exercise 3 does the stress fall? Listen and check, then repeat the words.

4b Match the meanings below with an adjective from Exercise 3.

A person who ...

- 1 does not easily become angry: *even-tempered*
- 2 is determined to do what they want: _____
- 3 is not easily upset or annoyed: _____
- 4 accepts other ideas and opinions: _____
- 5 makes a lot of effort: _____
- 6 believes in their own success: _____
- 7 behaves in a calm way even in a difficult situation: _____
- 8 is friendly, kind and generous: _____

4c Think of people you know and one or two adjectives to describe each person. Explain why you describe them like this. Give examples.

LISTENING

Şekil 9: NLL-I, Sayfa: 6

Yİ Türkçe Öğretim Seti ile NLL İngilizce Öğretim Seti'ni birbirinden ayıran en önemli farklardan birisi de genel sayfa yapısıdır. Yİ Seti'nin bütün kitaplarında olduğu gibi B1 kitabı da tek sütundan oluşmaktadır.

NLL Seti'nin kitaplarında her sayfa 2 sütundan oluşmaktadır. NLL'nin yazı puntosunu küçültüp sütun sayısını ikiye çıkarması sayfa sayısı bakımından üstün gibi görünen Yİ'den daha fazla içeriğe sahip olduğunu göstermektedir. Genel sayfa yapısındaki bu önemli fark Şekil 10 ve Şekil 11'de gösterilmiştir:

B. İŞ GÖRÜŞMESİ

1. Okuyalım.

Seyahat Danışmanları Arıyoruz

ELEMAN ARIYORUZ

Konvoy Turizm;
Üniversitelerin Turizm ve Otelcilik, Turizm ve Otel İşletmeciliği bölümlerinden mezun,
• Sorumluluk sahibi,
• 19-35 yaş arası,
• Sabırlı ve çalışkan,
• En az bir yabancı dil bilen,
• Güler yüzlü,
• Öğrenmeye açık,
• İletişim becerisi güçlü,
• Takım çalışmasına yatkın,
bay / bayan "Seyahat Danışmanları" olacaktır.
Adayların ekteki özgeçmiş formlarını doldurup basvuru@konvoy.com.tr adresine göndermeleri gerekmektedir.

KONVOY TURİZM
0 312 786 00 65
Atatürk Bulvarı No:11
Ulus - Ankara

2. Okuyalım, tamamlayalım.

Yarın Buluşalım

Derya Alo, Denizciğim merhaba. Evde misin?

Deniz Evdeyim, ders çalışıyorum.

Derya Bilgisayarın açık mı? iskur.gov.tr'de bir iş ilanı gördüm. Hemen bakar mısın?

Deniz Açık, bir dakika bekle. Tamam buldum, bakıyorum. Himm, evet! Şartlar bize uyuyor.

Derya Ne dersin? Başvuralım mı?

Deniz Başvuralım ama daha önce bir iş görüşmesine gitmedik. Ne yapmamız, nasıl davranmamız gerekiyor, bilmiyoruz.

Derya İletişim Fakültesinde, Metin Hoca'yı duymuştunuz. Yarın öğlen buluşalım. Hoca'ya gidip ondan yardım isteyelim.

Deniz Olur, Metin Hoca ile daha önce hiç karşılaşmadık. Bu sayede tanışır, bilgilerinden yararlanabiliriz.

Derya Yarın bire yirmi kala senin için uygun mu?

Deniz Uygun, İletişim Fakültesinin önünde buluşalım.

Derya Tamam canım, görüşmek üzere...

Deniz Görüşürüz.

1. Derya, iskur.gov.tr'de bir gördü.
2. Deniz ve Derya, daha önce bir iş gitmediler.
3. Deniz ve Derya, Metin Hoca'dan yardım karar verdiler.
4. Deniz ve Derya, Metin Hoca ile daha önce
5. Deniz ve Derya, İletişim Fakültesinin önünde

Yorumlar ve Görüşler • Unite 2 33

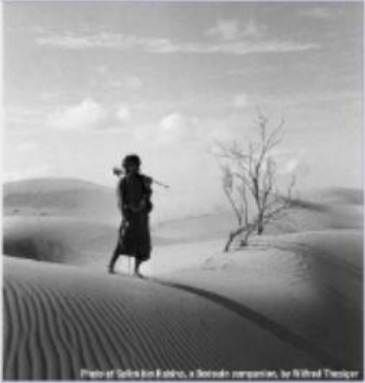
Şekil 10: Yİ-B1, Sayfa: 33

READING

- 1 Work with a partner to discuss the following.
- 1 Make a list of six words you associate with deserts. Compare your list with another pair.
 - 2 What might attract people to life in a desert?

Wilfred Thesiger
Explorer of the 'Empty Quarter'

1 Wilfred Thesiger was one of the greatest explorers and travel writers of the 20th century. He died in 2003. His books, which describe his journeys in Africa, Asia and the Middle East, have won many literary prizes. His best known book is *Arabian Sands*, which is about two journeys through Arabia. People have praised his description in the book of the 'Empty Quarter', a vast, waterless desert stretching between Saudi Arabia, Yemen and Oman. He spent five years travelling in the 'Empty Quarter', often accompanied by the Bedu, the fierce tribespeople living in the area.

2 Thesiger fell in love with the desert. He enjoyed the 'sense of space, the silence, and the crisp clearness of the sand'. It was a place where he found peace and friendship. He also learned to love the Bedu, and they learned to respect him. He shot lions to protect his companions, and he became a competent amateur doctor. He chose the 'Empty Quarter' for his journeys because it was 'one of the very few places where I could satisfy an urge to go where others had not been'.

20

2a Read the article about the explorer Wilfred Thesiger. What attracted him to life in a desert?

- 2b Underline the parts of the article which tell you:
- 1 that Thesiger was well-known in the 20th century.
 - 2 that his books were popular.
 - 3 that it was difficult to travel in the 'Empty Quarter'.
 - 4 who the Bedu were.
 - 5 what kind of relationship Thesiger had with the Bedu.

3 Read an extract from *Arabian Sands*. Are these statements true or false?

- 1 The camels began to rest at sunset.
- 2 Thesiger was happy because he thought the difficult journey was over.
- 3 The most difficult journey was the one for the next day.
- 4 When the travellers stopped the first time, they were near the Uruq al Shaiba.
- 5 The Uruq al Shaiba are bigger and higher than the Himalayas.

1 To rest the camels we stopped for four hours in the late afternoon on a long gentle slope which stretched down to another salt-flat. There was no vegetation on it and no salt-trees bordered the plain below us. Al Auf announced that we would go on again at sunset. While we were feeding I said to him cheerfully, 'Anyway the worst should be over now that we are across the Uruq al Shaiba.' He looked at me for a moment and then answered, 'If we go well tonight we should reach them tomorrow.' I said, 'Reach what?' and he replied, 'The Uruq al Shaiba. Did you think what we crossed today was the Uruq al Shaiba? That was only a dune. You will see them tomorrow.' For a moment I thought he was joking, and then I realised that he was serious, that the worst of the journey which I had thought was behind us was still ahead.

2 It was midnight when at last Al Auf said, 'Let's stop here. We will get some sleep and give the camels a rest. The Uruq al Shaiba are not far away now.' In my dreams that night they towered above us higher than the Himalayas.

4 Find words in the texts that mean the following.

- 1 said good things about something (article, para 1)
- 2 extremely large (article, para 1)
- 3 looking very aggressive or violent (article, para 1)
- 4 have a good opinion of (article, para 2)
- 5 a strong wish (article, para 2)
- 6 formed the edge of (extract, para 1)
- 7 a hill of sand (extract, para 1)

5 Reacting to the topic in groups, discuss the following.

- 1 Are you interested in travel writing?
- 2 Have you ever read a travel book about a country you would like to visit?
- 3 Is it more interesting to read about 'exotic' places and people or ordinary places and people?

Şekil 11: NLL-I, Sayfa: 20

Arka planın tüm sayfa olarak farklı renkte olduğu yerler NLL Seti'nde bölüm farkındalığı yaratmak için kullanılmıştır. "Study and Writing Skills" (Çalışma ve Yazma Becerileri), "Language Reference" (Dil Referansı) bölümlerinin arka planları tüm sayfa olarak açık mavi, "Communication Activities" (İletişim Etkinlikleri) bölümü ise gri renklidir. Kitapta zemini renkli oluşturulmuş toplam 45 sayfa mevcuttur. Yİ Seti'nde de tam sayfa renkli planlar vardır fakat bunlar rastgele bir dağılıma sahiptir. Renkler değişken olmak üzere toplam 20 sayfadır. Renkli sayfa örnekleri Şekil 12 ve 13'te gösterilmiştir:

Şekil 12: Yİ-B1, Sayfa:36

Şekil 13: NLL-I, Sayfa:126

Tablo 1’de Yİ-B1 ve NLL-I kitaplarındaki görsellerin sayısı ve ebatları incelenerek sayısal olarak ifade edilmiştir. Resim boyutları küçük, orta ve büyük olmak üzere üç kısımda incelenmiştir. Tam sayfa ve yaklaşık boyutları büyük, yarım sayfa ve yaklaşık boyutları orta, çeyrek sayfa ve yaklaşık boyutları ise küçük görsel kabul edilmiştir. Küçük, orta ve büyük görsel örnekleri şekiller ile gösterilmiştir.

Tablo 1: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarındaki Görsellerin Tasnifi

	Yİ	NLL
Küçük boy görsel	355	132
Orta boy görsel	25	44
Büyük boy görsel	10	10
TOPLAM	390	186

Tablo 1’de Yİ-B1 kitabında, NLL-I kitabından daha fazla görsel olduğu görülmektedir. Küçük ebatlı görsel kullanımı Yİ’de NLL’ye göre çok daha fazladır. (Fark 223’tür) Orta boyutlu görsel sayısında NLL, Yİ’ye göre 15 görsel fazladır. Büyük boy görsel kullanımları ise birbirine eşittir (10 adet). Büyük boy görseller Yİ setinde dik, NLL setinde yatay konumda iki sayfaya yayılmış durumdadır.

Şekil 14: Yİ-B1, Sayfa: 21

Şekil 14'te Yİ-B1'de aynı sayfada yarım boy resim ve üç küçük boy resim görülmektedir. Şekil 15'te NLL-I'da büyük boy bir görsel örneği vardır. Bazı büyük boy görseller iki sayfaya yatay şekilde yerleştirilmiştir.

Şekil 15: NLL-I, Sayfa: 102-103

Yİ-B1 Türkçe öğretim kitabında temaların içerisinde bulunan etkinliklerin başında etkinliğin türüne göre simgesel çizimler bulunmaktadır. Bu çizimler küçük yaş gruplarının kitaplarında kullanılan görsellere benzese de etkinliğin türünü açıklaması bakımından işlevsel bir görünüme sahiptir.

2. Okuyalım, tamamlayalım.
Yetenek İşi

4. Konuşalım.
İnternette

Şekil 16: Yİ-B1, Sayfa: 21-22

NLL-I’da bütün resimler gerçek görsellerden oluşmaktadır. Yİ-B1’de çizim görseller de bulunmaktadır. Çizim görsellerin genellikle küçük yaş gruplarının kitaplarında kullanıldığından yetişkin grup kitaplarında kullanılması görsellerin uyumunu bozmaktadır.

Şekil 17: Yİ-B1, Sayfa: 113

NLL İngilizce Öğretim Seti Intermediate Kitabı ve Yİ Türkçe Öğretim Seti B1 kitabı görsel açıdan incelendiğinde yeterli düzeyde görsel kullanıldığı söylenebilir.

4.2.2. İçerik

Bu bölümde Yİ Türkçe Öğretim Seti B1 kitabı ve NLL İngilizce Öğretim Seti Intermediate kitabı içeriğine göre tasnif edilerek karşılaştırılmıştır.

Tablo 2: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarında Bölümlere Ayrılan Sayfa Sayısı

	Yİ	NLL
Giriş	4	1
İçindekiler	4	4
Tema toplamı	160	120
Tema sonrası bölümler	24	51
Toplam sayfa	192 s.	176

Tablo 2 incelendiğinde Yİ- B1 kitabı toplam 192 sayfadan ibarettir. Bu 191 sayfa toplam 8 tema ve ek bilgi bölümlerinden oluşmaktadır. 170 sayfa sunuş, içindekiler ve temalardan; 19 sayfa tema kelime dizininden ve 1 sayfa ise dil bilgisi özetinden oluşmaktadır. NLL-I kitabı toplam 176 sayfadır. 176 sayfanın 125 sayfası içindekiler ve 12 temayı kapsamaktadır. Geri kalan kısmın 24 sayfası “*Language Reference*” (Dil Referansı) ve “*Extra Practise*” (Daha Fazla Uygulama), 5 sayfası “*Meet the Expert*” (Uzmanla Tanış), 9 sayfası “*Communication Activities*” (İletişim Faaliyetleri), 12 sayfası “*Audio Scripts*” (Ses Komut Dosyaları) ve 1 sayfası “*About the Authors*” (Yazarlar Hakkında) bölümlerinden oluşmaktadır.

Tablo 3: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarında Tema Tasnifi

	Yİ	NLL
Tema sayısı	8	12
Tema sayfa sayısı	17-21	10
Tema bölümleri	3	5
Tema bölümleri etkinlik sayıları (en az- en çok)	4-12	6-18

Tablo 3'e göre Yİ-B1 ile NLL-I kitaplarının tema sayıları arasında fark olduğu görülmektedir. Yİ-B1 8 tema iken NLL-I 12 tema içermektedir. NLL-I bu bakımdan 4 tema daha fazla içeriğe sahiptir. Buna karşın tema ortalama sayfa sayısına bakıldığında Yİ-B1 değişiklik göstermekle birlikte 17-21 sayfa aralığındadır. NLL-I'da her tema standart 10 sayfadır. Her temanın eşit sayfa sayısından oluşması içeriğin eşit tutulmaya çalışıldığını göstermektedir.

Tema tanıtım kısımları Yİ Türkçe Öğretim Seti ile NLL İngilizce Öğretim Seti'nde farklı boyutlarda ve içerikte yer almaktadır. Yİ-B1'de tema tanıtım sayfası tam boydur. Üst yarım sayfası resim ve resim hakkında bilgi veren kutucuktan, alt yarım sayfası tema içeriği hakkında “*Bölümler, Beceriler, Dil Bilgisi, Kelimeler*” gibi dört ayrı kategoride içerik bilgisinden oluşmaktadır.

Şekil 18: Yİ-B1, Sayfa: 9

NLL-I’da tema tanıtımı yarım sayfadır ve hemen arkasından tema içeriği başlamaktadır. Yarım sayfalık tema tanıtımının büyük kısmını görsel oluşturur. Görselin sol kenarında “Bu ünite” başlığı altında “Grammar (Dil bilgisi), Vocabulary (Kelime Hazinesi), Scenario (Senaryo), Study Skills (Çalışma Becerileri), Writing Skills (Yazma Becerileri) adlarıyla beş ayrı bölümden bilgi kutucuğu verilmiştir. Ayrıca bu başlıkların altında kısa bilgilendirmeler vardır. Ayrıca Yİ-B1’den farklı olarak her tema tanıtım sayfasının altında o temanın içeriğine uygun, tanınan birinin sözü kullanılmıştır.

The screenshot shows the 'Personality' unit page. At the top, there is a large number '1' and the title 'Personality'. Below it, '1.1 PERSONALITY TYPES' is written. The page is divided into several sections:

- IN THIS UNIT**: A list of topics including Grammar, Vocabulary, Scenario, Study Skills, and Writing Skills.
- VOCABULARY**: A section with exercises 1a, 1b, and 2. Exercise 1a asks students to think of personality adjectives. Exercise 1b asks them to choose three adjectives to describe their own personality. Exercise 2 asks them to look at adjectives connected with personality and categorize them as positive, negative, or neutral.
- PRONUNCIATION**: A section with exercises 4a and 4b. Exercise 4a asks students to listen to a recording and identify the stress in compound adjectives. Exercise 4b asks them to match meanings with adjectives.
- LISTENING**: A section with exercises 5a and 5b. Exercise 5a asks students to look at photos of three people and discuss their personalities. Exercise 5b asks them to listen to a recording of three people talking and check if their descriptions were accurate.

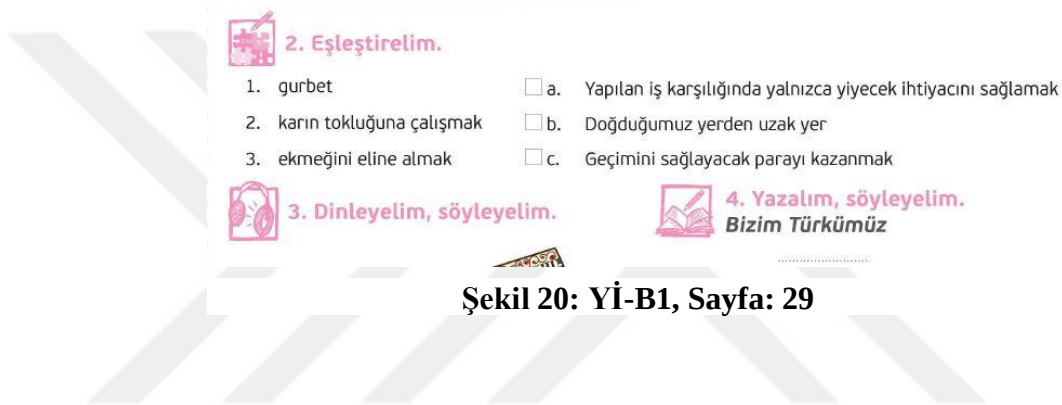
At the bottom of the page, there are three small photos of people labeled A, B, and C.

Şekil 19: NLL-I, Sayfa: 6

Temaların bölümlendirme ve bölümlerin adlandırma sistemi de setlerde farklılık gösteren bir başka unsurdur. Yİ Türkçe Öğretim Seti’nde temalar üç farklı bölümden

oluşur ve bu bölümler A, B, C olarak ayrılır. Her bir bölümün içinde 4-12 aralığında etkinlik bulunmaktadır. Etkinlikler tam sayı ifadeleri ile sıralanır (Örnek: 1, 2, 3...).

NLL İngilizce Öğretim Seti'nde her bir tema 5 bölümden oluşmaktadır. Tema içerisindeki bölüm adlandırmaları yine tam sayı ile yapılmaktadır (Örnek: 1, 2, 3...). Her bölümün içerisinde 6-18 aralığında etkinlik bulunmaktadır. Bu bakımdan tema başına düşen etkinlik sayısında Yİ'den daha fazladır. Etkinliklerin sıralaması da bölüm adlandırması gibi tam sayılardan oluşmaktadır fakat aynı görev için kullanılan farklı etkinlikler kendi içerisinde sayı-harf ifadesi ile ayırt edilmektedir. (Örnek: 1a, 1b)

Şekil 20: Yİ-B1, Sayfa: 29

READING

9 Look at the photos of two actors. What do you know about them and their style of acting?

10a Read the first paragraph of the article. What is 'method acting'?

10b You are going to read an article about two method actors and how they prepare for a character. Scan the article and name three films that Daniel Day-Lewis appeared in and two films that Johnny Depp appeared in.

10c Read the article again. Find examples of how the two actors were committed to the roles they played in each of the films mentioned.

10d Reacting to the text Read the final paragraph again. Work with a partner and talk about the film character you have found most difficult to say goodbye to, and why.

11 Discuss these questions in groups.

- 1 Which actor would you most like to meet, and why?
- 2 Do you know any other films that these actors appeared in? What did you think of those films?
- 3 Do you know of any other method actors?

Şekil 21: NLL-I, Sayfa: 9

4.2.3. Kitaplardaki Farklı Bölümler

4.2.3.1. Yİ-B1 Kitabında Bulunan Farklı Bölümler

4.2.3.1.1. Hazırlık Çalışmaları

Yİ Türkçe Öğretim Seti ile NLL İngilizce Öğretim Seti temaların içeriği ve işlenişi konusunda farklılıklar içermektedir. Öncelikle Yİ-B1 kitabındaki farklılıklarına bakıldığında ilk olarak tema tanıtım sayfasının hemen arkasında “*Hazırlık Çalışmaları*” kısmı görülmektedir. Bu kısımda kitapta bulunan 8 temanın hepsinde olduğu gibi 3 adet soru sorulmaktadır. Temanın işlediği konu üzerine hazırlanmış olan bu sorular ile öğrencilerin temanın amacına güdülenmesi hedeflenmiştir. Sorular genellikle bilgi düzeyinde olmakla beraber analiz, sentez ve değerlendirme basamaklarında soru tipleri de bulunmaktadır. NLL-I kitabında hazırlık çalışmaları adında bir bölüm işlenmemiştir. Hazırlık aşaması etkinliklerin içerisine yerleştirilmiştir.

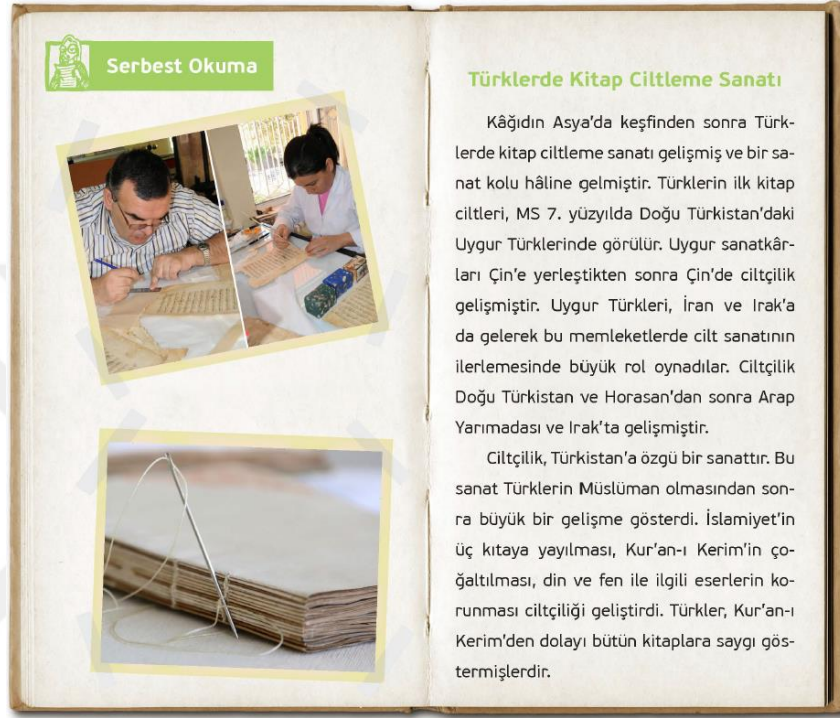

Şekil 22: Yİ-B1, Sayfa: 10

4.2.3.1.2. Serbest Okuma

Yİ-B1 kitabında bulunan sekiz temanın her birinin son kısmında, değerlendirme bölümünden önce “*Serbest Okuma*” metni bulunmaktadır. Her temada bulunduğundan mevcut sekiz temada sekiz adet metin vardır. Serbest okuma metinleri genel olarak içerisinde bulunduğu tema ile alakalıdır. Serbest okuma metinleri, öğrencilerin okuma becerilerini kendi istekleri, çabaları ile geliştirmek

istemeleri veya öğretmenin bu metin üzerinden daha fazla okuma çalışması yapmak istediği durumlarda kullanılan metindir. Genellikle çeyrek sayfalık alandan oluşan bu kısım içerdiği kelimeler ile de temanın söz varlığını genişletmektedir. Genel olarak okuma metinlerinin yanında yine okuma metni ile alâkalı bir görsel de bulunmaktadır. Bu bölüme ait örnek gösterim Şekil 23’te yer almaktadır:

Şekil 23: Yİ-B1, Sayfa: 66

4.2.3.1.3. Kelime Dünyası

Yİ-B1 kitabının farklı bölümlerinden biri ise “*Kelime Dünyası*” kısmıdır. *Kelime Dünyası* bölümü temaların bölümlerinin (A, B ve C) sonlarında bulunan kısımdır. Bu bölümde içinde bulunduğu temanın konusuna göre o temanın anahtar kelimeleri sayılan, öğrenilmesi mühim olan kelime, kelime grupları ve kavramlar küçük bir liste hâlinde sunulmuştur. Her “*Kelime Dünyası*” bölümü 12 adet kelime veya kelime grubundan oluşmaktadır. Tablo 4 incelendiğinde mevcut 8 tema içerisinde “*” işareti ile gösterilmiş 20 bölümün sonunda Kelime Dünyası kısmı bulunmaktadır. Bu bölümlerdeki toplam kelime veya kelime grubu sayısı ise 120’dir.

Tablo 4: Yİ-B1’de Kelime Dünyası Bölümünün Bulunduğu Temalar

1.Tema	2.Tema	3.Tema	4.Tema	5.Tema	6.Tema	7.Tema	8.Tema
A B C	A B C	A B C	A B C	A B C	A B C	A B C	A B C
*	*	*	*	*	*	*	*

Şekil 24’te örnek bir *Kelime Dünyası* bölümü gösterilmiştir. 3.tema olan “Eğitim” temasının “C” bölümünün başlığı “Kitap Kurdu” kavramıdır. Bu sebeple *Kelime Dünyası* kısmı da bu bölüm içerisinde işlenen kelimelerin önemli olanları ile oluşturulmuştur.

Anlatalım. / Kitap kurdu ne demektir açıklayınız?

Şekil 24: Yİ-B1, Sayfa: 66

Kelime Dünyası bölümünde kelime listesi sadece kelimelerin öğrenciye sunulduğu bir yapı değildir. Bu bölüm ayrıca bu anahtar kelimelerin dört temel dil becerisinin kullanılmasında bir etkinlik vazifesi görmektedir. Her bölümde bulunan “*Kelime Dünyası*” farklı bir becerinin kullanılmasıyla hem kelimelerin zihinde yer etmesini hem de bölümün pekiştirilmesi görevini üstlenmektedir.

Şekil 25’te 7. Tema’nın “Kutlu Olsun” bölümün *Kelime Dünyası* kısmında verilen kelime listesinin “Ülkenizde bir festivali anlatınız.” sorusu ile yazma becerisinin kullanılmasında yararlanıldığı görülmektedir.

Şekil 26’da ise yine aynı temanın “*Hayat Bayram Olsa*” bölümünde verilen *Kelime Dünyası* kısmında bu defa “Ülkenizde bayramlar nasıl geçiyor? Bayramlarda neler yapıyorsunuz?” soruları ile konuşma becerisinin kullanılması istenmiştir.

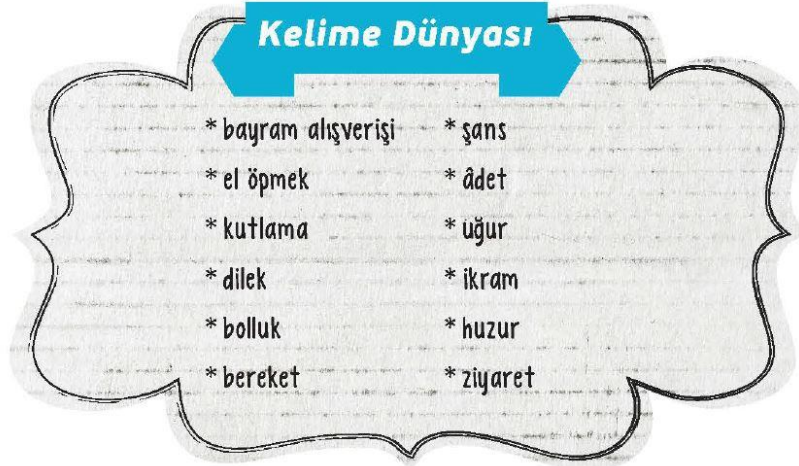
Yazalım. / Ülkenizdeki bir festivali anlatınız.

Şekil 25: Yİ-B1, Sayfa: 136

Konuşalım. / Ülkenizde bayramlar nasıl geçiyor?
Bayramlarda neler yapıyorsunuz?

Şekil 26: Yİ-B1, Sayfa: 141

“*Kelime Dünyası*” kısmı hedef dilde temalara göre bilinmesi gereken anahtar kelimeleri liste halinde verip bunları dil becerileri ile kullandığından yararlı bir uygulama olarak nitelendirilebilir.

Yİ-B1 kitabının arka kısmında NLL-I kitabında bulunmayan bir bölüm olan “*Dizin*”, 170 ile 188. Sayfalar arasında toplam 18 sayfadan oluşmaktadır. *Dizin* bölümünde her temada kullanılan kelime ve kelime grupları liste halinde verilmiştir. Liste alfabetik sıralama ile dizilmiştir. Bu listede kelime türleri birbirinden ayrılmamıştır. İsimler, fiiller deyimler ve özel adlar aynı liste içerisinde yer bulmaktadır. Tema başına 600/800 aralığında kelime vardır. Toplamda ise 5000’e yakın kelimeden oluşan bu liste öğrencilerin B1 kitabında kullanılan bütün kelime ve kelime gruplarına doğrudan ulaşmasını sağlamıştır. Söz varlığının dil öğrenimindeki yeri ve önemi düşünüldüğünde kitapta bulunması ayrı bir özellik olarak değerlendirilebilir. Şekil 27’de gösterilmiştir:

B1
DİZİN

Ünite 1 acaba açıklama ad afiş ağır ağrı kesici ahali aile akıllı akıllı telefon akşam aktarmak almak alet alıcı alış alışlamak almak altı altın ama amaç an ana haber ana haber bülteni ancak anında aniden anlam anlamak anlatılmak anlatmak anne anneanne ara araba araba sürmek aracılık araç arama motoru arka arkadaş asansör asıl asla aşmak	atlet avro Avrupa ay ayak ayak uydurmak ayaklı gazete ayrımak aylık aynı ayrıca ayrıntı başarmak baba babaanne bağlam bağlama bağlama çalmak bakan bardak basın basın toplantısı basket atmak başbakan başında gelmek başka başkan başkent başlamak başlatmak bay bayan bazen bazı ben bence benzemek beslenmek beş betimleme bırak bilardo bildirmek bile bilgi bilgi sahibi olmak bilgi vermek	bilgilendirmek bilgilenne bilgisayar bilinmek bilmek binmek bir birbiri birçok birey biri birinci birlikte bisiklet bisiklet sürmek biz borsa boyunca bozuk börek böyle böylece bu bu nedenle bu sayede bu yüzden bugün bulamak bulamak makinesi bulmak bulunmak bulunmak buzdolabı büyük canlı cep cep telefonu cevap cevaplamak cumhurbaşkanı cümle cüzdan çağ çağlayan çalışkan alışma alışmak	çalmak çamaşır çamaşır makinesi çekmek çeşitli çevre çıkarılmak çıkarım çıkış çıkamak çocuk çoğalmak çok çözmek çünkü dağcı dağıtmak daha dakika danışmak davranış davul demek deneme dedikodu değer değerlendirme değerlendirmek değerli değil değiştirmek demek deneme deneyim denge deniz denmek dergi ders destan devam devam etmek devlet devlet adamı deyim dış dışarı	diğer dikkat dikkat çekmek dikkatlice diñç dinlemek diyalog diye diyetisyen doğru dolar dolaşmak dolu dost dosya dönem dönmek duman durum duygu duymak duyuru dünya düşmek düşünce düşünmek düşünmek düzenleme düzenlemek düzey eczane eğitim eşience eşlendirmek eşlenmek ekonomist ekran el el baskısı el ilanı elbette elde etmek elektrik elektronik eleman emin en
--	---	--	---	--

Şekil 27: Yİ-B1, Sayfa: 170

4.2.3.2. NLL-I Kitabında Bulunan Farklı Bölümler

4.2.3.2.1. *Scenario* (Senaryo)

NLL İngilizce Öğretim Seti Intermediate kitabında her temanın 4.bölümü “*Scenario*” (Senaryo) adlı bölümdür. Bu bölüm Türkçe öğretim setlerinde görülmeyen bir kısımdır. Temel olarak üç farklı kısımdan oluşmaktadır.

Birinci kısım “*Situation*” (Durum): Bu bölümde öğrencilere bir durum verilir. Durum genellikle bir problem üzerine kuruludur. Öğrencilerin problem durumunu anlaması için bir okuma metni ile dinleme metni hazırlanmıştır. Etkinliklerde durumun tam olarak kavranmasına yönelik sorular vardır. Öğrencilerin genellikle problem üzerinde grup olarak çalışması istenir. Şekil 28’de bu kısma ait görsel verilmiştir:

SITUATION

1 Read the situation below. Do you think you would like this sort of work experience?

Jade Gyms is a famous American health club chain. It is opening a number of branches in London. The club is about to invite applications for some internships. These are aimed at students and recent graduates and will be both challenging and rewarding. At the moment, the senior managers are discussing the advert for the positions and are considering what skills and personal qualities the successful people should have.

2 List the skills and personal qualities you think the ideal candidates should have.

3a **3.5** Listen to two senior managers from Jade Gyms, Harry and Marta. Which skills and qualities do they say are important?

3b Compare the skills/qualities they have chosen with the ones you discussed in Exercise 2. Are any the same?

Şekil 28: NLL-I, Sayfa: 32

İkinci kısım “*Key Language*” (Anahtar Dil): Bu bölümde genel olarak dinleme parçaları verilmiştir. Bu parçaların dinlenerek diyalogun ya da cümlelerin boş bırakılan kısımlarının tamamlanması istenir. Ardından sorulan sorularla dinlenen kısımların daha iyi anlaşılması sağlanır. Burada önemli olan nokta şudur: Her bir “*Key Language*” (Anahtar Dil) bölümünde dilin temel kullanım alanlarına yönelik durumlar belirlenerek okuma ve dinleme metinleri ile bunun öğrenciye sezdirilmesi

amaçlanmıştır. Bir durumda kullanılan dil yapısı öğrenciye salt bilgi halinde verilmemiştir. Kazandırılmak istenen dil kullanımı, “*Key Language*” (Anahtar Dil) başlığının altında daha küçük punto ve şeffaflıkta bir başlık olarak görülmektedir. Örnek “*Key Language*” (Anahtar Dil) konularından bazıları şunlardır: *Fikir verme, Öneride bulunma, Avantaj ve dezavantajları tartışma, Soru sorma, Cevap verme, Düşünceleri kabul etme, Reddetme* vb. Bu bölüme ait görsel Şekil 29’da gösterilmiştir:

KEY LANGUAGE
DISCUSSING ADVANTAGES AND DISADVANTAGES,
MAKING SUGGESTIONS

5 Listen again and complete the two extracts.

Extract 1

KAREN: I think we talked about this before the trip. There are 1 _____ and 2 _____, aren't there? On the one hand, it's good to give them free time, they get a chance to explore places. 3 _____ if you give them too much free time, they say we haven't organised enough trips for them. You just can't win.

DOUGLAS: True, and don't forget, Karen, 4 _____ giving them a lot of free time is that they get into trouble.

Extract 2

KAREN: How could I forget that! Actually, I've got a few suggestions for this next trip.

DOUGLAS: Me too.

KAREN: Good. Well, I think we should have more meetings with students before they leave. The 5 _____ about this is they'd get to know each other better.

DOUGLAS: Yeah. That's true. Also, it'd be a 6 _____ to give students maps of the cities they visit. I suggest contacting the tourist boards and asking them to send us some.

KAREN: And how about showing them some restaurant menus before they leave? That'd be a big 7 _____ for them.

6 Work with a partner. Discuss the advantages and disadvantages of giving young people a lot of free time during a study trip.

Şekil 29: NLL-I, Sayfa: 23

Üçüncü kısım “*Task*” (Görev): Birinci ve ikinci kısma bağlı olarak bu bölümlerde kullanılan okuma ve dinleme metinlerine dayalı ‘Görev’ başlığıdır. Öğrencilerin grupta veya bireysel olarak çalışması istenilerek daha önceki bölümlerde edindiği bilgi ve tecrübeyle problem durumunu çözmesi beklenir. Bu kısımda ek bilgilerin olduğu okuma metinleri de bulunabilir. 3. bölümün bitiş etkinlikleri bu kısımdadır. Temelde amaç öğrencinin öğrendiklerini uygulamasına fırsat vermektir. Ayrıca görevin konusu da bölüm başlığının altında yer almaktadır. Bu bölüme ait örnek görsel Şekil 30’da gösterilmiştir:

TASK

ORGANISING A STUDY TRIP

7a You are a member of the organising committee for the next trip to Poland and the Czech Republic. Discuss the advantages and disadvantages of these suggestions for the next trip.

- Students must be in their hotel rooms by 11 p.m. each night.
- They should all take the same amount of spending money.
- They should keep a diary each day of their impressions. The diary will be given a grade at the end of the trip.
- No student should explore areas by themselves.

7b Add five suggestions of your own which will make the next trip more successful. Think about the problems in the notes and conversation.

7c Compare your suggestions with another group. Decide on the best five.

Şekil 30: NLL-I, Sayfa: 23

Örnek bir inceleme amacıyla 1.temanın “*Scenario*” (Senaryo) bölümü ele alınmıştır. İlk olarak “*Situation*” (Durum) kısmına bakıldığında bir problem durumu görülmektedir. Problem durumu bir okuma metni ile açıklanırken detaylar genellikle dinleme metni ile verilmektedir. 1. etkinlikte metnin okunması istenerek “*Bir asistanın iki patron ile çalışması nasıl sonuçlar ortaya çıkarabilir?*” sorusu soruluyor. Bu soru problem durumuna hazırlık niteliğindedir. 2. etkinlik bir dinleme etkinliğidir. 2a kısmında iki kişi arasındaki diyalog dinlenir ve öğrencilere “*Çözmek zorunda oldukları asıl problem nedir? Bunu 1. etkinlikte düşündünüz mü?*” sorusu sorulur. 2b kısmında diyalogun tekrar dinlenerek Chris ve Jodie’nin kişiliklerinin iyi ve kötü özelliklerinin not edilmesi ve bunların bir arkadaş ile paylaşılması istenir. Bu etkinlikte problemin kavratılması amaçlanmaktadır.

SITUATION

1 Read the situation below. What problems might the new assistant have working for two bosses?

Sydney GKNX, an Australian company, has a small office in Sydney which sells television and radio programmes. The office staff consist of Chris Morton (television), Jodie Walker (radio) and two secretaries Georgia and Debbie. The office needs a new assistant who will work for both Chris and Jodie.

2a **1.4** Listen to Chris and Jodie talking. What is the main problem they must solve? Did you think of it in Exercise 1?

2b Listen again and note the good and bad points about Chris and Jodie's personalities. Compare your answers with a partner.

Chris		Jodie	
+	-	+	-
<i>ambitious</i>		<i>sociable</i>	

Şekil 31: NLL-I, Sayfa: 12

KEY LANGUAGE

GIVING OPINIONS, AGREEING AND DISAGREEING, MAKING SUGGESTIONS

3a Listen again and complete the extracts.

- CHRIS: It's not our fault, is it?
JODIE: _____. I suppose we are difficult at times.
- CHRIS: Mmm, _____, I do have a bad temper at times.
- CHRIS: That's the kind of person I want to employ here.
JODIE: Sorry, I _____ with you about Barbara. _____, she was a really hard worker.
- JODIE: Louise was jealous of my relationship with Georgia.
CHRIS: I _____.
- JODIE: Why don't we go for a man this time?
CHRIS: No, that's _____.
- CHRIS: We want someone, male or female, who'll fit in here. I _____ we contact the agency again. ...
JODIE: OK, _____ you phoning them this time? I'm really busy, ...

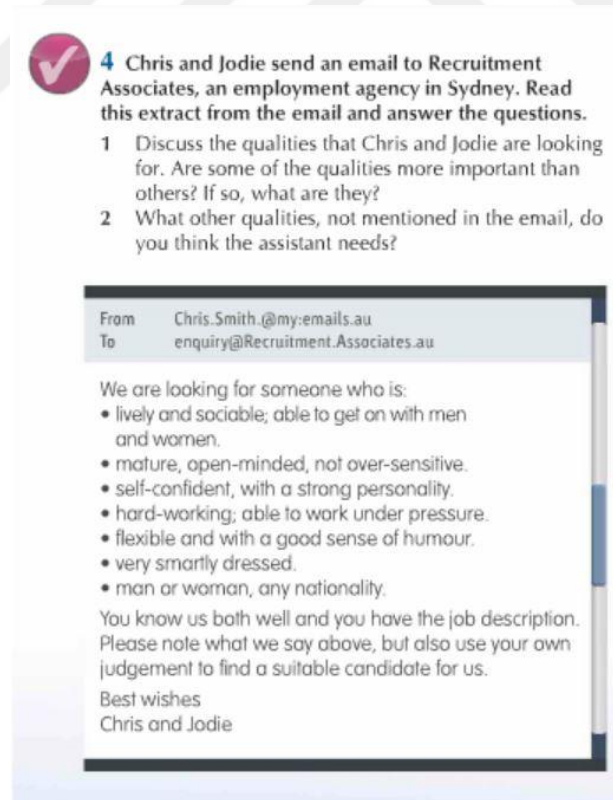
3b Look at the words and phrases you put in the gaps in Exercise 3a. In each case was the speaker:

- giving an opinion?
- agreeing?
- disagreeing?
- suggesting?

3c Look at Audio script 1.4 on page 164. Work with a partner to find other examples of the language functions in Exercise 3b.

Şekil 32: NLL-I, Sayfa: 12

İkinci kısım olan “*Key Language*” (Anahtar Dil) başlığı altında bu kısımda dilin “fikir verme, kabul etme ve reddetme, öneride bulunma” kullanımlarına yönelik alt başlık yer almaktadır. 3a etkinliğinde metnin tekrar dinlenerek verilen boşlukların doldurulması istenmektedir. Burada amaç kelimelerin doğru şekilde işitildiğinin ve anlaşıldığının kontrol edilmesidir. 3b etkinliğinde verilen kelime ve kelime gruplarının 3a’da uygun yerlere getirilmesi istenmektedir. Burada dil kullanımlarının doğru anlaşılıp anlaşılmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır. 3c’de ise bir arkadaşla çalışarak kitabın arka kısmından dinleme parçasının yazınsal metnine bakıp farklı dil kullanım yapılarının olup olmadığının bulunması istenmiştir. Bu etkinlikte öğrencilerin dil yapılarını fark etmesi dışında onların da aktif olarak farklı kullanımları bulmaları beklenmektedir. 4. etkinlikte Chris ve Jodie’ye ait bir mektubun okuma parçası verilmiş. İki soru sorularak öğrencilerin okuma parçasından çıkarım yapabilmeleri amaçlanmıştır.

4 Chris and Jodie send an email to Recruitment Associates, an employment agency in Sydney. Read this extract from the email and answer the questions.

- 1 Discuss the qualities that Chris and Jodie are looking for. Are some of the qualities more important than others? If so, what are they?
- 2 What other qualities, not mentioned in the email, do you think the assistant needs?

From Chris.Smith.@my:emails.au
To enquiry@Recruitment.Associates.au

We are looking for someone who is:

- lively and sociable; able to get on with men and women.
- mature, open-minded, not over-sensitive.
- self-confident, with a strong personality.
- hard-working; able to work under pressure.
- flexible and with a good sense of humour.
- very smartly dressed.
- man or woman, any nationality.

You know us both well and you have the job description. Please note what we say above, but also use your own judgement to find a suitable candidate for us.

Best wishes
Chris and Jodie

Şekil 33: NLL-I, Sayfa: 13

Üçüncü ve son kısım olan “*Task*” (Görev) başlığı altında görevin konusu olan “Yeni bir takım üyesi seçme” açıklaması yer almaktadır. Daha önceki bölümlerde hazırlık yapılan, açılan ve irdelenen problemin sonucunun öğrenci(ler) tarafından çözülmesi istenmektedir. 5a etkinliğinde “*Bir arkadaşınla çalış. İş bulma ajansında çalışıyorsun. İş için uygun bir aday seçeceksin.*” komutu var. Öğrencilerin adaylar hakkında verilen okuma parçalarını okuması ve adayların iyi, kötü yönlerinin metinde altının çizilmesi istenmektedir. 5b etkinliğinde her öğrencinin kendi incelediği aday hakkında topladığı bilgileri arkadaşı ile paylaşması, iyi ve kötü yönlerini tartışması söylenmektedir. 5c etkinliğinde adayların 1 ile 5 değeri arasında puanlanması, 6. Etkinlikte ise sınıfça Chris ve Jodie’ye en uygun olan yeni asistanın seçilmesi isteniyor. Bu bölümün görseli Şekil 34’te gösterilmiştir.

TASK
CHOOSING A NEW TEAM MEMBER

5a Work with a partner. You work for Recruitment Associates. You are going to choose a suitable candidate for the job.

Student A: read the profiles of Elayne and Daniela below.
Student B: read the profiles of Rashid and Mitsuo on page 159.

Underline the good points of your candidates and put a cross against the bad points.

5b Share information about the personalities of the candidates you studied. Discuss the good and bad points of each one.

5c Rank the candidates in order of suitability (1 = most suitable, 4 = least suitable).

6 As a class, choose the best candidate to be Chris and Jodie’s new assistant.

Elayne: Australian, aged 22

Comes from a large family (two older brothers, three sisters). Smiles a lot, has a sunny personality. Speaks in a loud voice. Very self-confident. Maybe over-confident?

Your three best qualities? 'extrovert, energetic, cooperative - willing to do any task, even if it's boring'

Your worst quality? 'I am strong-willed and don't like to be criticised'

Your ideal boss? 'Someone who gives clear instructions, so I know what to do.'

Why choose her? 'I'm popular wherever I work because I'm even-tempered and reliable.'

Doesn't smoke. Thinks smoking should not be allowed in any place of entertainment, e.g. a café, bar or sports ground.

Interests: basketball, hiking and dancing (rock and jive). Interested in fashion.

Dressed in a smart business suit for the interview.

Daniela: Italian, aged 30

An only child. Confident and sensible. A good sense of humour. Laughs a lot. Speaks English with a strong Italian accent.

Your three best qualities? 'responsible, open-minded, flexible'

Your worst quality? 'I can be moody at times.'

Your ideal boss? 'Someone who lets you do your duties your own way and doesn't interfere too much.'

Why choose her? 'I don't need a boss to tell me what to do all the time. I can work independently and under pressure.'

Smokes a lot. Life-long vegetarian. Has strong views about people who eat meat.

Interests: reading, cinema, going to restaurants with friends.

Dressed casually in a white jumper and black skirt.

Şekil 34: NLL-I, Sayfa: 13

4.2.3.2.2. Meet the Expert (Uzmanla Tanış)

NLL İngilizce Öğretim Seti’nin Yİ Türkçe Öğretim Seti’nden farklı olan bir diğer etkinlik ögesi de “*Meet the Expert*” (Uzmanla tanış) bölümüdür. Bu bölüm temalara göre farklılık gösteren, temalarla uyumlu konularda uzmanlarla yapılan röportajlar ve bu röportaj hakkında verilen etkinliklerden oluşmaktadır. Temanın dinleme/izleme kazanımlarını gerçekleştirmek amacındadır. “*Meet the Expert*”

bölümünün “İçindekiler” kısmında da gösterim alanı vardır. “Video” başlığı altında konu olan kişinin ismi, konuşulan konu ve kişinin fotoğrafı birlikte verilmiştir.

Listening	Speaking / Pronunciation	Scenario	Study Skills / Writing	Video
Conversation between two designers (7.2) Conversations at a design museum (7.3) Conversation with a lecturer about written work (7.5)	Word stress; talking about the design of everyday objects (7.1) Designing a new product (7.2) Talking about re-designing an object (7.3)	Key language: describing qualities Task: evaluating designs Scenario: judging products to choose the winning design	Describing a favourite object (7.1) Study skills: Proofreading Writing skills: A product report	Meet the Expert: an interview with Freya Sewell, a furniture and product designer, about her designs (7.2)
Radio interview with a business advisor; summarising (8.1) Conversation about a business idea (8.1)	Planning a new business (8.1) Reacting to the topic; discussing business dilemmas; weak forms (8.2) Talking about successful people (8.3)	Key language: the language of negotiation Task: negotiating Scenario: negotiating to get the best deal	Describing a memorable event (8.2) Study skills: Recognising formal & informal language; beginning & ending correspondence Writing skills: Formal & informal correspondence	Meet the Expert: an interview with Teresa Le about the Vietnamese food business she set up in London (8.1)

Şekil 35: NLL-I, Sayfa: 5

NLL-I kitabında 12 tema var. Bunların 9’unda “Meet the Expert” bölümü varken 2, 9 ve 11. temada “Meet the Expert” yerine “Study Skills” (Çalışma Becerileri) bölümüne bağlı tema ile ilgili bir video kullanılmış, etkinlikler bu video ile bağlanmıştır. “Meet the Expert” bölümünün bulunduğu temalarda bu başlık açılan bir kutucuk verilerek öğrenciler kitabın son kısmındaki ilgili sayfaya yönlendirilmiştir. Bu bölümün etkinlikleri kitabın 150-154. sayfaları arasında bulunmaktadır.

MEET THE EXPERT

Watch an interview with Michael Gould, a professional actor, about method acting.
Turn to page 150 for video activities.

Şekil 36: NLL-I, Sayfa: 9

“Meet the Expert” bölümünün etkinlikleri incelendiğinde 4-6 adet aralığında etkinlik bulunduğu görülmüştür. İlk etkinlikler video izlemeden önce olan hazırlık aşaması etkinlikleridir. Diğer etkinlikler ise videoyu izledikten sonra cevap verilip tartışılacak etkinliklerdir. Diğer yandan etkinliklerin dil becerileri açısından en çok kullanılanları dinleme/ izleme ile konuşma becerileridir.

Örnek bir inceleme yapmak amacıyla 4.temanın “*Language*” (Dil) “*Meet the Expert*” bölümü ele alınmıştır. Bu bölümde tema ile bağlantılı olarak dil konusu işlenmiş ve konunun uzmanı olarak “Henry Hitchings” ile röportaj verilmiştir. Şekil 37’de izleme parçasına ait kutucuk gösterilmiştir:

Şekil 37: NLL-I, Sayfa: 39

Öncelikle öğrencileri videoyu izlemeden önce konuya hazırlamak, ön bilgilerini harekete geçirmek amacıyla 1.etkinlikte açık uçlu üç soru sorulmuştur. Bunlardan bazıları: “*Ana diliniz farklı lehçe ve şivelere sahip mi? Ana dilin başka bir ülkede kullanılıyor mu, hangileri?*” gibi sorulardır. Bu sorular ile izlenecek video içeriği için hazırlık yapılmıştır. 2. Etkinlikte ise videoya konu olan uzman tanıtılmış, videonuz izlenmesi istenmiş ve yazarın “*İngiltere İngilizcesinin küresel iletişim için en iyi dil olduğuna inanıp inanmadığı*” sorusu sorulmuştur. Ayrıca bu sorular öğrencilerin konuşma becerisini geliştirmesi açısından da önemlidir. Bahsedilen etkinlikler Şekil 38’de gösterilmiştir:

4 LANGUAGE

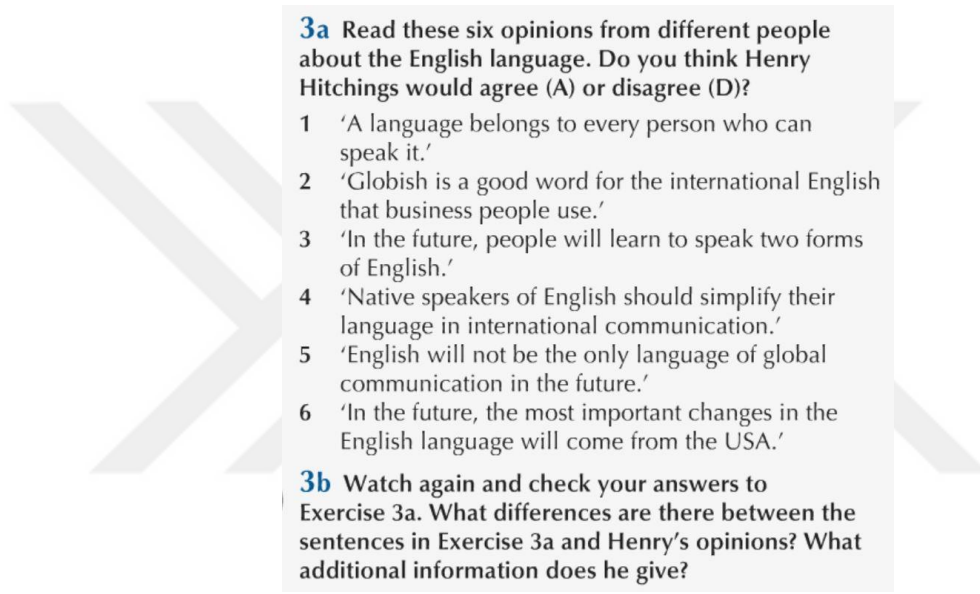
1 Discuss these questions with a partner.

- Does your first (or main) language have many different accents or dialects? If yes, how do people in your country feel about them?
- Is your first language spoken in any other countries? Which ones?
- Is there a standard form of your first language? If yes, how do you know it is the standard form?

2 **4** Henry Hitchings is an author and expert on the English language. Watch the interview with Henry. Does he believe that British English is the best language for global communication?

Şekil 38: NLL-I, Sayfa: 151

3a etkinliği video izlemeden önce yapılacaktır. “*Farklı kişilerin İngilizce hakkındaki altı görüşünü oku. Sence Henry Hitcings bunlara katılır mı katılmaz mı?*” sorusu sorulmuştur. Öğrencilerin yazarın düşüncesini tahmin etmeleri istenmiştir. 3b etkinliğinde öğrencilerin videoyu tekrar izleyip verdikleri cevapları kontrol etmeleri istenmiştir. Verilen altı cümle ile yazarın düşüncelerinin karşılaştırılması komutu verilmiştir. Bu analiz düzeyinde bir beceri gerektiren sorudur. Ardından yazarın ek olarak hangi bilgileri verdiği de sorulmuştur. Etkinlikler Şekil 39’da gösterilmiştir.

3a Read these six opinions from different people about the English language. Do you think Henry Hitchings would agree (A) or disagree (D)?

- 1 'A language belongs to every person who can speak it.'
- 2 'Globish is a good word for the international English that business people use.'
- 3 'In the future, people will learn to speak two forms of English.'
- 4 'Native speakers of English should simplify their language in international communication.'
- 5 'English will not be the only language of global communication in the future.'
- 6 'In the future, the most important changes in the English language will come from the USA.'

3b Watch again and check your answers to Exercise 3a. What differences are there between the sentences in Exercise 3a and Henry's opinions? What additional information does he give?

Şekil 39: NLL-I, Sayfa: 151

4. etkinlikte öğrencilerin küçük gruplar kurarak verilen durum ve soruları tartışmaları istenmiştir. “*İnsanlar bugün dünyadaki 6000-7000 dil arasından bir veya birkaçını konuşuyor. Ayrıca 500’e yakın dil yakında yok olabilir.*” durumu verildikten sonra buna bağlı olarak 3 ayrı açık uçlu soru verilmiştir. Bunlardan bazıları şunlardır: “*Dünyada farklı diller bilmek önemli midir, niçin?*” “*Eğer zorunda olmasaydın yabancı bir dil öğrenir miydin, neden?*” Sorular temanın bütünlüğünü korumakta ve konuşma becerisini kullanmaya teşvik ederek bölümü bitirmektedir. Etkinliğe ait görsel Şekil 40’ta gösterilmiştir:

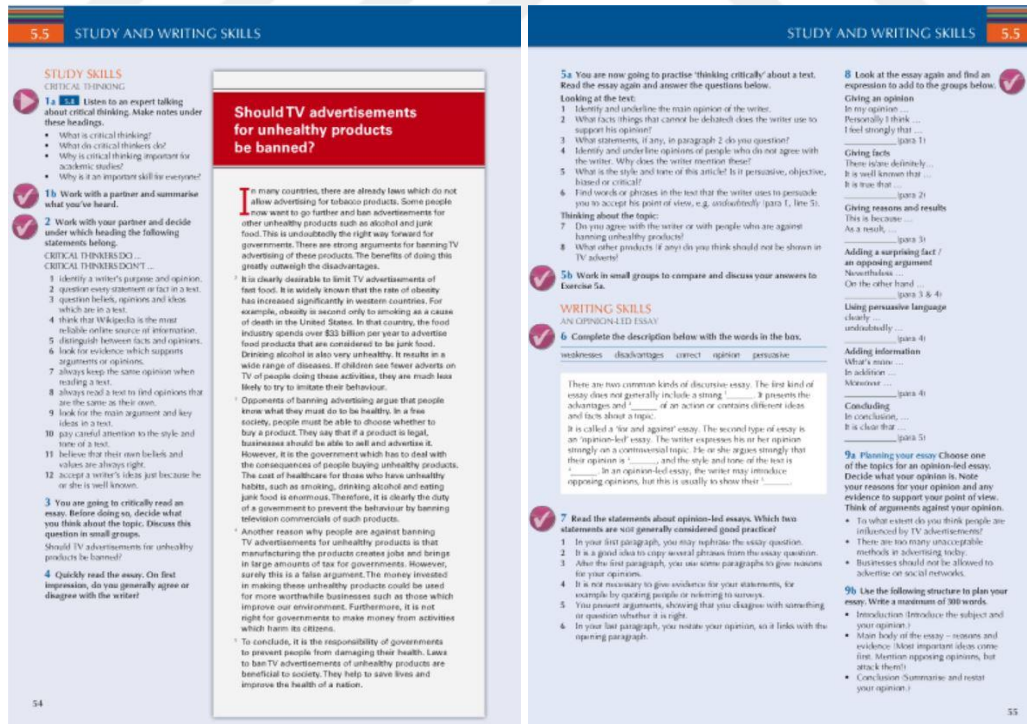
4 Work in small groups and discuss. People today speak one or more of the world's 6,000–7,000 languages. However, around 500 languages may soon become extinct.

- Is it important to have a variety of different languages in the world? Why?/Why not?
- Should governments spend money on protecting traditional languages? Why?/Why not?
- Would you learn a foreign language even if you didn't have to? Why?/Why not?

Şekil 40: NLL-I, Sayfa:151

4.2.3.2.3. Study and Writing Skills (Çalışma ve Yazma Becerileri)

NLL İngilizce Öğretim Seti'nde Yİ Türkçe Öğretim Seti'nden farklı olarak görülen bir bölüm de “*Study and Writing Skills*” (Çalışma ve Yazma Becerileri) isimli bölümdür. Bu, her temanın son kısmı olan 5. bölümdür. Diğer bölümlerde olduğu gibi 2 sayfadan ibarettir. Tam bir ayırım olmamakla birlikte genellikle ilk kısım olan “*Study Skills*” (Çalışma Becerileri) ilk sayfada, “*Writing Skills*” (Yazma Becerileri) ikinci sayfada bulunmaktadır. Bölüm örneği Şekil 41’de gösterilmiştir:

Şekil 41: NLL-I, Sayfa: 54-55

“*Study Skills*” (Çalışma Becerileri) NLL İngilizce Öğretim Seti’ne özgü bir bölümdür. Yİ Türkçe Öğretim Seti’nde böyle bir başlıklandırma bulunmamaktadır. Bu bölümde diğer bölümlerde kazandırılmaya çalışılan dil becerilerinin yanı sıra öğrencilere bölümün adında olduğu gibi çalışmayı öğreten beceriler de kazandırılmak istenmiştir. Bu beceriler tanımlanarak bölümün başlıkları altında verilmiştir. Bazı beceriler şunlardır: *Making notes while reading* (Okuma esnasında not alma), *Organising ideas* (Fikirleri organize etme), *Describing charts and tables* (Tablo ve grafikleri yorumlama) vb. Başlığın gösterim örneği Şekil 42’deki gibidir:

STUDY SKILLS
ORGANISING IDEAS

Şekil 42: NLL-I, Sayfa: 34

“*Study Skills*” (Çalışma Becerileri) genellikle 5-10 arasında etkinlikten oluşmaktadır. Bu kısımda etkinliklere temel olması amacıyla bir okuma metni veya dinleme/izleme parçası kullanılmıştır. 7 temada dinleme/izleme parçasına, 5 temada ise okuma metnine dayalı etkinlikler vardır. Etkinlikler incelendiğinde genel olarak *konuşma*, *tartışma*, *açık uçlu soru cevaplama* ve *boşluk doldurma* şeklinde olduğu görülmektedir. Dinleme ve izleme simgesine ait örnek Şekil 43’tedir:

 2a **9** Four students from a Faculty of Engineering are taking part in a group discussion at their university's Engineers Club. The topic for discussion is: 'Engineers are wasting their time doing management studies.' Watch the video and match the photos and the names of the students: Sheeba, Jake, Davide and Valerie.

 A **B** **C** **D**

5a **9.6** Listen to a college lecturer from the UK giving advice about how to participate effectively in a group discussion. Take notes under the headings Do and Don't.

Şekil 43: NLL-I, Sayfa: 94

Örnek olarak 1.temanın “*Study Skills*” (Çalışma Becerileri) kısmı incelenmiş, bölüm etkinliklerden alınan görseller ile birlikte açıklanmıştır.

Şekil 44’te görüldüğü üzere 1.temada çalışma becerileri konusu olarak “*Okuma esnasında not alma*” ele alınmıştır. 1.etkinlikte öncelikle not alma ile ilgili açık uçlu sorularla hazırlık aşaması oluşturulmuştur. “*Ne zaman not almaya ihtiyaç duyarsınız?*” “*Not alırken hangi teknikleri kullanırsınız?*” “*Okurken hangi kaynaklara daha çok güveniyorsunuz, kitaplara mı çevrimiçi kaynaklara mı?*” gibi sorular sorularak öğrencilerin konu hakkındaki ön bilgileri harekete geçirilmiştir.

Şekil 44: NLL-I, Sayfa: 14

2a etkinliğinde sayfada verilen okuma metninin okunup öğrenciye hangi durumlara katılmadığı sorulmuş, muhakeme yapması istenmiştir. 2b etkinliğinde metnin tekrar okunup paragraflar hakkında alınan küçük notları tamamlama görevi verilmiş, boşluk doldurma yöntemine başvurulmuştur. Madde imli not ve kelime ağı şeklinde iki farklı teknik kullanılmıştır. Asıl amaç not alma şeklini öğrenciye sezdirmektir. 2c etkinliğinde öğrencilere şu sorular sorulmuştur: “2b etkinliğinde verilen hangi not alma tekniğini tercih edersiniz? Madde imli not mu kelime ağı mı? Hangisi bir metni işlemek ve anlamak için en iyisidir?” Bu sorular ile öğrencilerin not alma tekniklerini sorgulaması ve kendine uygun olan yöntemi ifade etmesi istenmiştir.

 3a Symbols and abbreviations Have you thought about using symbols and abbreviations? Match the common symbols and abbreviations below with their meaning. Can you add any others?

1 &	a this leads to / causes
2 +	b male / man
3 >	c greater / more than / better than
4 <	d female / woman
5 e.g.	e smaller / less than
6 ≠	f is not equal to / the opposite
7 ♀	g that is / this means
8 →	h and
9 =	i is the same as / equals
10 ∴	j for example
11 i.e.	k plus / in addition to
12 ≠	l therefore

3b Look again at the notes in Exercise 2b and change them using some of the above symbols and abbreviations.

Şekil 45: NLL-I, Sayfa: 15

Şekil 45'te görülen 3a etkinliğinde sembol ve kısaltma işaretleri üzerinde durulmuştur. Açık uçlu yorum sorusu sorulmuştur. “*Sembol ve kısaltma işaretlerinin kullanımı hakkında düşündünüz mü?*” Sembol ve kısaltmaların anlamları ile eşleştirilmesi komutu verilmiş, başka eklenecek sembol ve kısaltma olup olmadığı sorulmuştur. 3b etkinliğinde 2b etkinliğine tekrar bakılması istenerek notların sembol ve işaretler kullanılarak değiştirilmesi istenmiştir. Bu etkinlik 3a etkinliğinin pekiştirilmesi şeklindedir. Kısım bu etkinlik ile bitmiştir.

NLL-I kitabında “*Study and Writing Skills*” (Çalışma ve Yazma Becerileri) bölümünün ikinci kısmı “*Writing Skills*” (Yazma becerileri) isimli kısımdır. Dört dil becerisinden biri olan yazma becerisi her iki dil öğretim setinde de yer almaktadır. Fakat Yİ-B1 kitabında tema içlerine etkinlik olarak dağıtılan yazma becerisi NLL-I kitabında kendine has bir bölümle adlandırılmaktadır. NLL-I kitabında yazma becerisi temalarda ilk 3 bölümde kendine yer bulmakta ama bu etkinlikler nispeten daha kısa ve işlem becerisi daha düşük düzeyde kalmaktadır. Temaların son bölümü olan 5. bölümdeki “*Writing Skills*” (Yazma Becerileri) kısmında ise daha detaylı bir yazma becerisi bulunmaktadır. Bu kısım kitabın yazma becerisine farklı bir önem gösterdiğinin göstergesi sayılabilir.

“*Study Skills*” (Çalışma Becerileri) kısmında olduğu gibi “*Writing Skills*” (Yazma becerileri) kısmında da kısım başlığının hemen altında o kısımda üzerinde durulacak kazanımın tanımı yazılmıştır. Bu kazanımlardan bazıları şunlardır: “*A Biographical Profile*” (Biyografik bir görüntü), “*A Report*” (Bir rapor), “*Covering*

Letter and Curriculum Vitae” (CV) (Ön yazı ve Özgeçmiş) vb. Şekil 46’da bölümün başlığı şu şekilde gösterilmiştir:

WRITING SKILLS
COVERING LETTER AND CURRICULUM VITAE (CV)

Şekil 46: NLL-I, Sayfa: 34

“*Writing Skills*” (Yazma becerileri) kısmı genel olarak 4-11 arasında değişen sayılarda etkinlikten oluşmaktadır. Bu bölümdeki bazı okuma metinleri ile dinleme/ izleme parçaları her iki kısımdaki etkinlikler için ortak kullanılmıştır. Etkinlikler incelendiğinde öncelikle yazma konusu hakkında ön bilgileri harekete geçiren ve konu üzerinde düşünülerek çalışılmasını sağlayan sorular olduğu görülmektedir. Öğrenciler yazı yazmaya yönlendirilmeden önce hazırlayıcı etkinlikler yaptırılmış daha sonra yazıların oluşturularak diğer öğrenciler ile paylaşılması sağlanmıştır.

Örnek olarak 2.temanın “*Writing Skills*” (Yazma becerileri) kısmı ele alınmış, etkinlikleri incelenmiştir. Öncelikle bu kısma ait bir okuma parçası yazı kısmına başlamadan önce hazırlık olarak verilmiştir. Bu parça bir biyografik metindir. Şekil 47’de bu metne ait görsel bulunmaktadır:

STUDY AND WRITING SKILLS 2.5

Amelia Earhart (1897–1937) Aviation pioneer

- 1 Amelia Earhart was born in Kansas, USA, in 1897 and moved to Chicago in 1914 when her father was fired from the Rock Island Railroad. After graduating from high school in 1915, she went to Canada where she trained as a nurse's aide. In 1919 she attended Columbia University but gave up after a year to join her parents in California.
- 2 In 1920 Earhart went to her first air show and was hooked. She took flying lessons and bought her first plane, which she flew to a height of 14,000 feet in October 1922, a women's world record. In 1925 she moved to Boston and got a job as a social worker. During that time, she also wrote local newspaper columns on flying.
- 3 Earhart will be principally remembered for being the first woman to fly solo non-stop across the Atlantic. On 20 May 1932, she took off from New Brunswick. She wanted to fly to Paris, but poor weather conditions and mechanical problems forced her to land in Derry, Northern Ireland.
- 4 It was inevitable that Earhart would attempt a round-the-world flight, and she left Miami on 1 June 1937. After stopping in South America, Africa, the Indian subcontinent and south-east Asia, she arrived in New Guinea on 29 June. She left on 27 July but while she was crossing the Pacific, contact was lost. The US government spent \$4m looking for her but she was never found. In 2012 a new expedition tried to prove that she survived a crash landing but died a little while later on a small island, very close to the original rescue search.
- 5 Earhart published two books about her flying experiences: *20 Hours 40 Minutes* and *The Fun of It*, but she went missing before her third book was published. She was awarded the Distinguished Flying Cross by Congress and the Cross of Knight of the Legion of Honour by the French government. In 2009 a film was made of her life starring the Hollywood actress Hilary Swank.

Şekil 47: NLL-I, Sayfa: 25

Şekil 48'e bakıldığında 7.etkinlikte verilen metnin okunarak her paragrafın verilen konu başlıkları ile eşleştirilmesi istenmiştir. 8.etkinlikte ise anlamları verilen fiillerin paragraflarda buldurulmuştur. Bu etkinliklerde amaç önce biyografik bir yazının şeklini kavramaktır.

WRITING SKILLS

A BIOGRAPHICAL PROFILE

7 Read the biography of Amelia Earhart. Match each paragraph with one of these topics.

- a the end of her life
- b her early life and education
- c her early career
- d publications, awards and prizes
- e her greatest achievement

8 Find verbs in the text that mean the following.

- 1 be dismissed from a job (para 1)
- 2 finish high school or university (para 1)
- 3 learn a particular job (para 1)
- 4 go to (school or university) (para 1)
- 5 stop doing something (para 1)
- 6 go to a new place to live (para 2)
- 7 write and print something for sale (para 5)
- 8 be given a prize, honour or money (para 5)

Şekil 48: NLL-I, Sayfa: 25

Şekil 49'da bulunan 9 etkinlikte “*Time linkers*” (Zaman bağlayıcıları) konusu ile alakalı olarak metindeki zaman ifadelerinin altının çizilmesi istenmiştir. 8 ve 9. etkinlikten anlaşılacağı üzere aslında bölüm ‘yazma’ becerisi üstüne olsa da farklı dil becerilerinin konu alanlarını da kapsamaktadır. 10. etkinlik 9. etkinliğin uygulaması gibidir. Verilen yarım cümlelerin uygun zaman bağlayıcıları kullanarak birleştirilmesi istenmiştir. 11. etkinlik ise bu kısmın asıl ögesi olan yazma işleminin başladığı yerdir. Bu etkinlikte bir önceki kısımda (Çalışma Becerileri) yer alan “*Thor Heyerdahl*” ile ilgili bir biyografi yazılması istenmektedir. Bu yazı oluşturulurken yine önceki bölümde alınan notların, *Amelia Earhart*’a ait metnin ve Etkinlik 9’daki zaman bağlayıcılarının kullanılması yardımcı olacağı belirtilmektedir.

9 Time linkers Look at the text and underline five different time linkers, e.g. *after*.

10 Match these sentence halves and join them in an appropriate way using the time linkers.

- 1 Heyerdahl received a number of awards
- 2 Heyerdahl went to the Galapagos Islands
- 3 Heyerdahl became curious about how the islands were inhabited
- 4 He set out to prove his theories

- a leading an expedition to Easter Island.
- b his lifetime.
- c he was staying in Polynesia.
- d giving up his study of Geography.

11 Write a biographical profile of Thor Heyerdahl. Use the notes you made in the Study Skills lesson. Use the text about Amelia Earhart and the time linkers from Exercise 9 to help you.

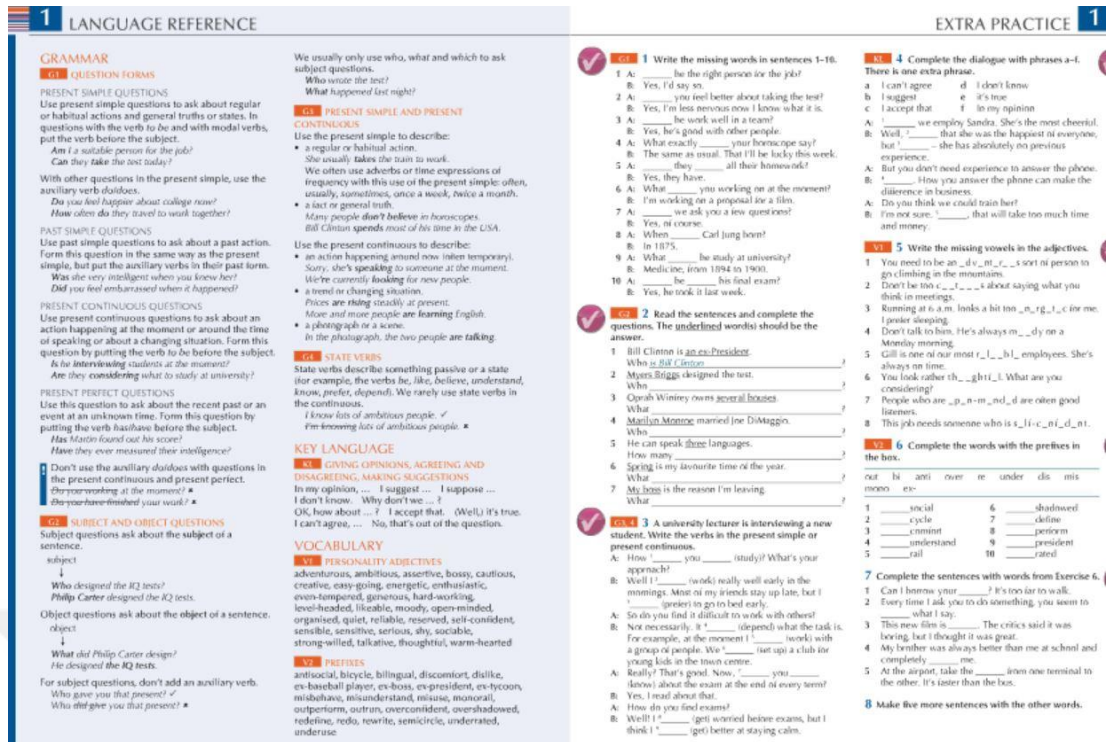
Şekil 49: NLL-I, Sayfa: 25

4.2.3.2.4. Language Reference & Extra Practice (Dil Referansı-Fazladan Uygulama)

NLL-I kitabının tema kısmı bitiminde “*Language Reference* (Dil Referansı) & *Extra Practice* (Fazladan Uygulama)” adlı bölüm vardır. 24 sayfadan oluşan bu bölüm her tema için 2 sayfa içerir. Birinci sayfa “*Language Reference*” (Dil Referansı) kısmıdır ve mavi arka plan rengi ile gösterilir, ikinci sayfa “*Extra Practice*” (Fazladan Uygulama) kısmıdır ve beyaz arka plan ile gösterilmektedir.

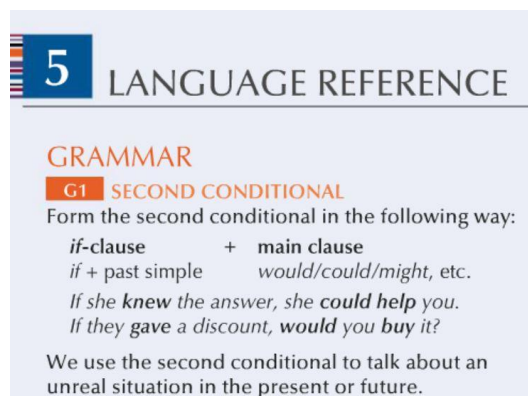
NLL-I kitabında tema içerisinde açık bir dil bilgisi öğretimi bulunmamaktadır. Dil bilgisi öğeleri sezdirilerek kazandırılmaya çalışılmaktadır. Bu sebeple tema içlerinde dil bilgisel açıklamalarada bulunulmamıştır. İsteyen öğrencilerin dil bilgisi özelliğine daha kolay ulaşmak veya dil bilgisi konusu hakkında pekiştirme yapmak istemesi durumunda bu bölüm işlevsel hale gelmektedir.

“*Language Reference*” (Dil Referansı) kısmında etkinlik bulunmamaktadır. Sadece dilin kullanımına ait bilgilerden oluşmaktadır. Bu kullanımların pratiği ise hemen yanında bulunan “*Extra Practice*” (Fazladan Uygulama) kısmında yapılmaktadır. Şekil 50’de bu iki kısma dair görselin örneği gösterilmiştir.

Şekil 50: NLL-I, Sayfa: 126-127

“Language Reference” (Dil Referansı) bölümü üç kısımdan oluşmaktadır: “Grammar” (Dil Bilgisi), “Key Language” (Anahtar Dil) ve “Vocabulary” (Kelime Hazinesi). Bu bölümler kendi içerisinde farklı konulara göre sayı ifadesi almaktadırlar. Genel olarak her bir kısım için 1-4 arası madde imi bulunmaktadır. Madde numarasının hemen yanında ise o maddede yer alan konunun başlığı vardır. Şekil 51’de dil bilgisi açıklamalarının bulunduğu “Grammar” (Dil Bilgisi) alanı gösterilmiştir.

Şekil 51: NLL-I, Sayfa: 134

“Key Language” (Anahtar Dil) bulunduğu temadaki dilin kullanım alanına yönelik etkinliklerin öz halidir. Dilin kullanım alanı bilgileri salt halde, örneklendirilerek verilmiştir. Şekil 52’de bu bölümün örneği gösterilmiştir.

KEY LANGUAGE

KL DISCUSSING OPTIONS, MAKING DECISIONS

What about calling (it/them/that) ... ?
There are other possibilities ...
It sounds good to (me/us).
Well, one option would be to ...
If (we/I/they) called it X, (people) would like that name.
Mmm, nice idea.
Are we all agreed then?
Have we reached a decision?
I'll recommend (that) to ...
We're all agreed.

Şekil 52: NLL-I, Sayfa: 142

“Vocabulary” (Kelime Hazinesi) işlenen temanın kelimelerinin, deyimisel fiillerinin vb. kelime yapılarının sunumu şeklindedir. Her kelime ve kelime grubu için ayrı bir madde imi açılmıştır. Öğrencilerin bu temaya dair bilmesi gereken kelime ve kelime grupları liste halinde verilmiştir. Şekil 53’te bu etkinlikte gösterilen kelime ve kelime grupları görülebilmektedir:

VOCABULARY

V1 COLLOCATIONS

build a model/prototype, do (some) research,
do safety tests, find a solution, make a breakthrough,
meet deadlines, solve a problem, test a theory

V2 GLOBAL THREATS

asteroid, alien invasion, collide, collision, comet,
deflect, devastation, drought, earthquakes,
extinction, famine, genetic engineering, hazardous,
hurricanes, impact, infectious diseases, meteor,
meteorite, overpopulation, probe, superbugs, threat,
tsunamis, volcanoes, wipe out

V3 PRODUCTION

aircraft, aviation, flight test, limited number,
mass-produce, modify, modification, model,
prototype, simulation, test drive, wind tunnel

Şekil 53: NLL-I, Sayfa: 142

“*Language Reference*” (Dil Referansı) bölümünün ardından “*Extra Practice*” (Fazladan Uygulama) bölümü gelmektedir. NLL-I kitabında temalar içerisinde etkinlikler ve çeşitli soru tipleri bulunmaktadır. Fakat daha fazla örnek çözerek eksik olduğu konuda kendini geliştirmek isteyen öğrenciler için hazırlanmıştır. Küçük bir çalışma kitabı niteliğindedir. Bu bölüm kendinden önce gelen “*Language Reference*” (Dil Referansı) bölümü ile eş güdümlüdür. Burada yer alan bütün etkinlikler yine üç başlıkla, “*Grammar*” (Dil Bilgisi)- “*Key Language*” (Anahtar Dil)- “*Vocabulary*” (Kelime Hazinesi), ilgili olarak oluşturulmuştur. Madde imlerine bakılarak hangi sorunun hangi konunun alıştırması olduğu kolaylıkla görülebilmektedir. Şekil 54’te etkinlik gösterilmiştir:

G1 1 Complete the second sentence using a passive form so that it has a similar meaning to the first.

- 1 Astronauts fly the shuttle into space.
The shuttle _____ into space.
- 2 Scientists did the tests yesterday.
The tests _____ yesterday.
- 3 The company has launched the new brand.
The new brand _____.

V1 5 Choose the correct verb.

- 1 Finally, they’ve *solved/made* a breakthrough.
- 2 We’ve been *doing/finding* some research into it.
- 3 Did you *make/do* the safety tests?
- 4 Have they *built/met* the prototype yet?
- 5 I’d like to *make/test* your theory.
- 6 We still haven’t *found/done* a good solution.
- 7 I’ve *met/solved* the problem with the machine.
- 8 Do you think we’ll *meet/do* the deadline?

KL 4 A local council is discussing what to call a new bridge across the city’s river. Complete the discussion with phrases a–e.

- a Well, one option would be
- b We’re all agreed
- c I’ll recommend
- d It sounds good
- e What about calling

A: I _____ to call it Peterson Bridge, after Gerald Peterson, who did so much for the city in his life?

Şekil 54: NLL-I, Sayfa: 143

Örnek olarak 1.temaya ait “*Language Reference*” (Dil Referansı) ve “*Extra Practice*” (Fazladan Uygulama) bölümü incelenmiştir.

Şekil 55’te dil bilgisi olarak ‘soru’ şekillerinin özet olarak verildiği kısma bağlı olarak “*Fazladan Uygulama*” bölümünde ‘soru sorma’ etkinliği bulunmaktadır. Boşluk doldurma tekniğinin kullanıldığı etkinlik verilen özetin uygulama yeridir.

GRAMMAR

G1 QUESTION FORMS

PRESENT SIMPLE QUESTIONS
Use present simple questions to ask about regular or habitual actions and general truths or states. In questions with the verb *to be* and with modal verbs, put the verb before the subject.
Am I a suitable person for the job?
Can they take the test today?

With other questions in the present simple, use the auxiliary verb *do/does*.
Do you feel happier about college now?
How often do they travel to work together?

PAST SIMPLE QUESTIONS
Use past simple questions to ask about a past action. Form this question in the same way as the present simple, but put the auxiliary verbs in their past form.
Was she very intelligent when you knew her?
Did you feel embarrassed when it happened?

PRESENT CONTINUOUS QUESTIONS
Use present continuous questions to ask about an action happening at the moment or around the time of speaking or about a changing situation. Form this question by putting the verb *to be* before the subject.
Is he interviewing students at the moment?
Are they considering what to study at university?

G1 1 Write the missing words in sentences 1–10.

1 A: _____ he the right person for the job?
B: Yes, I'd say so.

2 A: _____ you feel better about taking the test?
B: Yes, I'm less nervous now I know what it is.

3 A: _____ he work well in a team?
B: Yes, he's good with other people.

4 A: What exactly _____ your horoscope say?
B: The same as usual. That I'll be lucky this week.

5 A: _____ they _____ all their homework?
B: Yes, they have.

6 A: What _____ you working on at the moment?
B: I'm working on a proposal for a film.

7 A: _____ we ask you a few questions?
B: Yes, of course.

8 A: When _____ Carl Jung born?
B: In 1875.

9 A: What _____ he study at university?
B: Medicine, from 1894 to 1900.

10 A: _____ he _____ his final exam?
B: Yes, he took it last week.

Şekil 55: NLL-I, Sayfa: 126-127

“*Language Reference*” (Dil Referansı) bölümünün “*Key Language*” (Anahtar Dil) kısmında “*Giving Opinion, Agreeing and Disagreeing, Making Suggestions*” (Fikir verme, Kabul etme-Reddetme, Öneride bulunma) ile ilgili sık kullanılan yapıların öğrenciye sunulmasının ardından yine boşluk doldurma tekniğine dayalı bir etkinlik ile pekiştirme fırsatı verilmiştir. Şekil 56’da gösterilmiştir:

KL 4 Complete the dialogue with phrases a–f.
There is one extra phrase.

- a I can't agree d I don't know
b I suggest e it's true
c I accept that f In my opinion

A: ¹ _____ we employ Sandra. She's the most cheerful.
B: Well, ² _____ that she was the happiest of everyone,
but ³ _____ – she has absolutely no previous
experience.
A: But you don't need experience to answer the phone.
B: ⁴ _____. How you answer the phone can make the
difference in business.
A: Do you think we could train her?
B: I'm not sure. ⁵ _____, that will take too much time
and money.

KEY LANGUAGE

KL GIVING OPINIONS, AGREEING AND
DISAGREEING, MAKING SUGGESTIONS

In my opinion, ... I suggest ... I suppose ...
I don't know. Why don't we ... ?
OK, how about ... ? I accept that. (Well,) it's true.
I can't agree, ... No, that's out of the question.

Şekil 56: NLL-I, Sayfa: 126-127

“Vocabulary” (Kelime Hazinesi) kısmı “Language Reference” (Dil Referansı) bölümünün sonunu oluşturur. Bu bölümde temada sıkça işlenen ve bilinmesi gereken önemli kelimeler liste halinde verilmiştir. Kelimeler “Personality Adjectives” (Kişilik Sıfatları) başlığı altında toplanmıştır. “Extra Practice” (Fazladan Uygulama) bölümünde yine “VI” madde ile gösterilen yerde harf doldurma tekniği kullanılan bir etkinlik ile kelimelerin zihinde yerleşmesi amaçlanmıştır. Bu kısım Şekil 57’de gösterilmiştir.

VOCABULARY

VI PERSONALITY ADJECTIVES

adventurous, ambitious, assertive, bossy, cautious,
creative, easy-going, energetic, enthusiastic,
even-tempered, generous, hard-working,
level-headed, likeable, moody, open-minded,
organised, quiet, reliable, reserved, self-confident,
sensible, sensitive, serious, shy, sociable,
strong-willed, talkative, thoughtful, warm-hearted

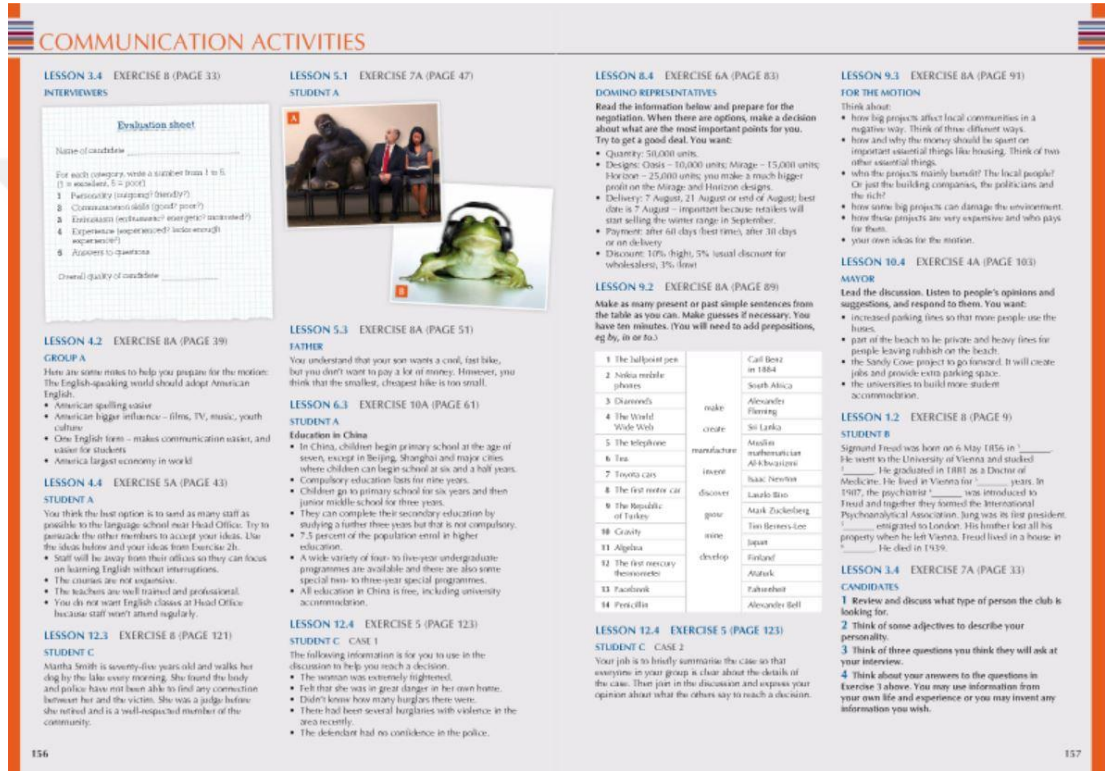
VI 5 Write the missing vowels in the adjectives.

- 1 You need to be an _dv_nt_r_s sort of person to go climbing in the mountains.
- 2 Don't be too c_t_s about saying what you think in meetings.
- 3 Running at 6 a.m. looks a bit too _n_rg_t_c for me. I prefer sleeping.
- 4 Don't talk to him. He's always m_dy on a Monday morning.
- 5 Gill is one of our most r_l_bl_ employees. She's always on time.
- 6 You look rather th_gh_t_l. What are you considering?
- 7 People who are _p_n-m_nd_d are often good listeners.
- 8 This job needs someone who is s_lf-c_nf_d_nt.

Şekil 57: NLL-I, Sayfa: 126-127

4.2.3.2.5. Communication Activities (İletişim Etkinlikleri)

NLL-I kitabının 155-163 sayfaları arasında dokuz sayfalık bölümden oluşan “Communication Activities” (İletişim Etkinlikleri) bölümü temaların içerisinde bulunan konuşma, okuma, diyalog vb. etkinliklerinin tema bütünlüğünün ve eşit olan sayfa sayısının bozulmaması açısından kitabın arka kısmında toplandığı yerdir. Burada toplanmış olan metin parçaları başlıklarında bulunan isimlendirme ile hangi ünitenin hangi etkinliğine bağlı olduğunu bildirirler. Şekil 58’de görüldüğü üzere bölüm kendine özgü bir renk koduyla diğer bölümlerden ayırt edilebilmektedir.

Şekil 58: NLL-I, Sayfa: 156-157

Örnek olarak beşinci temanın üçüncü bölümünde ‘konuşma becerisi’ etkinlikleri içerisinde yer alan “8a” etkinliği incelenmiştir. Etkinlikte 3 kişilik bir grupla çalışılması istenmiştir. “Siz 3 kişiden oluşan (Anne, baba ve erkek çocuk) bir ailesiniz ve 16 yaşındaki oğlunuz için bir ATV aracı almak istiyorsunuz.” durumu verilmiştir. Ardından her bir öğrenci için rollerini okumak ve incelemek üzere farklı sayfalarda bulunan (156, 158 ve 160) paragraflara yönlendirilmiştir. “8b” etkinliğinde ise sayfa 159’a yönlendirilerek dört farklı ATV hakkında bilgi bulunan tablo gösterilmektedir. Aile üyelerinin bu dört farklı ATV aracını benzerlik ve

farklılıklarına göre karşılaştırması ve alınacak aracın kararlaştırılması istenmiştir. Etkinlikler Şekil 59’da gösterilmiştir:

SPEAKING

8a Work in groups of three. You are a family (mother, father, son) and you want to buy a quad bike (a motorbike with four wheels) for the 16-year-old son.

Student A (father): Turn to page 156.

Student B (mother): Turn to page 158.

Student C (son): Turn to page 160.

8b Look at the table on page 159, which has information about four different quad bikes. As a family, compare the four bikes, talking about the small and big differences and the things that are the same. Try to agree on which bike to buy.

Şekil 59: NLL-I, Sayfa: 51

Yönlendirilen sayfalar kitabın sonlarındaki “*Communication Activities*” (İletişim Etkinlikleri) bölümünde bulunmaktadır. Öğrenciler atıf yapılan sayfaları açtığında kendi paylaşımlarına göre üstlendikleri rolleri okumaktadırlar. Şekil 60, 61 ve 62’de bu atıflara ait okuma parçalarının görselleri gösterilmiştir.

LESSON 5.3 EXERCISE 8A (PAGE 51)

MOTHER

You feel very strongly that your son should have a bike that is very safe, not too big and not too fast. You have heard stories about terrible accidents with quad bikes. You don’t want one with a big engine.

Şekil 60: NLL-I, Sayfa: 156

LESSON 5.3 EXERCISE 8A (PAGE 51)

FATHER

You understand that your son wants a cool, fast bike, but you don’t want to pay a lot of money. However, you think that the smallest, cheapest bike is too small.

Şekil 61: NLL-I, Sayfa: 158

LESSON 5.3 EXERCISE 8A (PAGE 51)

SON

You want the biggest, fastest bike with the biggest engine. Your friends will think you are silly if you have a bike with a really small engine. You think you are responsible and will drive safely.

Şekil 62: NLL-I, Sayfa: 160

4.2.3.2.6. Audio Scripts (Ses Komut Dosyaları)

NLL-I kitabının arka kapak öncesi son bölümlerinden birisi olan “*Audio Scrpts*” (Ses Komut Dosyaları) bölümü temaların içerisine yerleştirilmiş olan dinleme parçalarının metinleştirilmiş halinden oluşmaktadır. Şekil 63’te bu bölümün örneğini gösteren görsel bulunmaktadır.

AUDIO SCRIPTS

LESSON 1.1 RECORDING 1.2

C = Christina, H = Helen, G = George

C: Oh, Helen, come on! You can tell a lot from a person's appearance. I mean, when people meet me for the first time, they can see I'm quite a sociable person – I love parties, going out, enjoying myself, that sort of thing. I always try to have a good time and not take life too seriously.

H: I don't know, Christina. It's certainly not the same for me. Look, I've got quite a lot of friends, but most of them say they thought I was really quiet and serious when they first met me. Maybe it's the way I dress. But you know me, I think I'm quite energetic. And I'm interested in everything.

G: Mmm.

H: Maybe people think I'm strange because of my sense of humour, I don't know, or because I don't care what people think. I like to do things my way. Anyway, you always laugh at my jokes, George.

G: Yes, I think you're really funny.

H: What about you, George? You're very different from how you look.

G: How do you mean?

H: Well ... you've got a really good job, running your internet company. You're hard-working, very focused on your career. You seem to know exactly what your aims are. People would never guess, just looking at you – they'd probably think you're an out-of-work actor or something.

G: Yeah, you're right, Helen. I suppose I do look a bit strange. The way I dress, I mean. I'm really a serious person, as you know, and people don't always realise that when they first meet me. I like to be in control, I plan everything very carefully, and I don't like too much change in my life. That's the way I am.

C: I suppose you are very different from your appearance, George, and you are a bit strange ...

H: Christina!

C: ... but you're a good friend, that's the important thing.

H: She's right. You're very reliable and you have high standards, I like that. I think you're a person with real principles, and there aren't too many people like that these days.

G: Thanks, Helen. I think that's a good description of me. You know me well, don't you?

LESSON 1.2 RECORDING 1.3

A = Anchor, P = Presenter, F = Frank Partridge

A: And now at 11 o'clock it's over to Jenny Mason and today's edition of *Changing World*.

about the differences between individuals.

P: I see. How did psychometric testing start? I mean, who designed the early tests?

F: Well, the first psychometric tests were designed to measure intelligence. I think the first usable intelligence test was the Stanford-Binet test. The test was developed originally by a French psychologist called Alfred Binet.

P: Mmm, interesting. So, how useful are the tests? Are they reliable? That's what most people want to know.

F: Well, that's a good question. All tests must have reliability and validity. Let me explain what I mean. When you use a reliable test, you get the same results each time. If the test is valid, it measures what it's supposed to measure ... and not something else.

P: Mmm. I wonder if you could you give us an example of what exactly you mean by validity?

F: An example? Well ... if you test a teacher on how many books they can carry, that's not a valid measure of their ability as a teacher.

P: Right, I see. Well, what can personality tests tell you about a person?

F: Well, there's one test, called the Myers-Briggs test, which is widely used all over the world. It's based on a study of more than 20,000 people. Organisations think it's useful when you want to work out people's roles in a team. Some people say it's useful to decide your personality type. You can, for example, find out how organised, reliable and sociable you are.

I think the questions are quite interesting and people seem to enjoy doing them. There are questions like: 'Can you stay calm under pressure?' 'Are you a good team player?' 'How motivated are you?' And so on.

P: Have you taken any of these tests yourself?

F: Yes, I have. The results were very interesting.

P: OK, thanks for that. Now, let's get on to your research. What are you working on at the moment, Dr Partridge?

F: I'm currently carrying out research into the validity and reliability of lie detector tests and how far people can beat those tests. I am particularly interested in whether actors, such as method actors who thoroughly immerse themselves in a role ... well, whether they could beat the tests.

LESSON 1.4 RECORDING 1.4

C = Chris, J = Jodie

C: Honestly Jodie, I don't understand it. Two assistants leaving us in the last three months. It's not about us surely, it's not our

were really busy at that time so I said 'no'. She didn't say anything, but I could tell she wasn't happy with my decision.

J: Yes, but that wasn't the only reason. I don't think she really liked you. She just couldn't get on with you.

C: Yeah, but she didn't like me mainly because I'm a smoker. She always gave me funny looks when I went out of the office to have a cigarette. I tell you, Jodie, I'm really pleased she's left. I like open-minded people, you know, people who live and let others live. That's the kind of person I want to employ here.

J: Sorry, I can't agree with you about Barbara. In my opinion, she was a really hard worker, she did a good job for us. I've missed her a lot.

C: Well, she's gone and that's that. It's not my fault. What about the other one who left, Louise? Now, I got on really well with her, but you couldn't stand her.

J: That's not true at all, you're exaggerating as usual. OK, she wasn't my kind of person. She was too quiet and it really got on my nerves. I'm sociable, noisy at times, maybe too noisy. And it's true, I do have a very loud voice and a loud laugh, but I like to have a bit of fun with people. That's why I get on so well with Georgia, we're always joking with each other. Louise was jealous of my relationship with Georgia.

C: I accept that. But don't forget Georgia used to make fun of her a lot and she didn't like it. She was a sensitive person, Louise ...

J: Yeah, without any sense of humour at all. I'm so glad she's gone. I haven't missed her at all.

C: Well, I liked her. And I have missed her ... a lot. She was a great worker, she always did exactly what I asked her to do. You know, she was afraid of you, Jodie, you have such a strong personality.

J: Nonsense. Anyway, let's look ahead. The problem is we need to find someone who'll be a good match for both of us. Why don't we go for a man this time, instead of a woman?

C: No, that's out of the question. We're not allowed to say we prefer a man – it's against the law to do that. We want someone, male or female, who'll fit in here. I suggest we contact the agency again. Let's see who they can offer us. I think we should tell them exactly the kind of person we're looking for.

J: OK, how about you phoning them this time? I'm really busy, I've got a big order to deal with.

C: All right, leave it to me.

Şekil 63: NLL-I, Sayfa: 164

Toplam 12 sayfadan oluşan “*Audio Scrpts*” (Ses Komut Dosyaları) bölümü temalardaki “*Listening*” (Dinleme) bölümlerindeki etkinliklerin mavi kutucuk simgesinin içinde bulunan sayı göstergeleri ile eşleşmiş şekilde sıralanmıştır. Şekil 64’te bu gösterime ait görsel bulunmaktadır.

LISTENING

5a Look at the people in the photos and discuss. What kind of personality do you think each person has?

5b **1.2** Listen to the three people talking. Was your description of them accurate? A speaks first.

Şekil 64: NLL-I, Sayfa: 6

“Lesson” (Ders) 1.1 ibaresi bu dinleme parçasının 1.temanın 1.bölümünde olduğunu, “Recording” (Kayıt) 1.2 ibaresi ise bu kaydın bölüm içerisinde bulunan ikinci dinleme metni kaydı olduğunu gösterilmiştir. Bu gösterim Şekil 65’te bulunmaktadır.

LESSON 1.1 RECORDING 1.2

C = Christina, H = Helen, G = George

C: Oh, Helen, come on! You can tell a lot from a person’s appearance. I mean, when people meet me for the first time, they can see I’m quite a sociable person – I love parties, going out, enjoying myself, that sort of thing. I always try to have a good time and not take life too seriously.

H: I don’t know, Christina. It’s certainly not the same for me. Look, I’ve got quite a lot of friends, but most of them say they thought I was really quiet and serious when they first met me. Maybe it’s the way I dress. But you know me, I think I’m quite energetic. And I’m interested in everything.

Şekil 65: NLL-I, Sayfa: 164

Örnek bir “Audio Scripts” (Ses Komut Dosyaları) bölümü ve ilişkili bulunduğu dinleme parçası incelenmiştir. 2.temanın 3. Bölümünde yer alan “Listening” (Dinleme) kısmında 6b ve 7a etkinlikleri yanlarında bulunan mavi kutucuklar içindeki sayı ifadeleri ile “Audio Scripts” (Ses Komut Dosyaları) bölümüne bağlanmıştır. Şekil 66’da etkinlikler gösterilmiştir.

LISTENING

6a You are going to listen to Martin Wells being interviewed for a magazine and he mentions the following places. Match the places with the photos. Do you know which countries they are in?

- 1 the Amazon River Basin
- 2 the ice-cut fjords of the South Island
- 3 the Himalayas
- 4 Hoi Anh

6b **2.3** Listen to the first part of the interview and check your answers.

7a **2.4** Listen to the second part of the interview. Take notes under the following headings.

- 1 The Salween River
- 2 Difficulties and dangers of the journey
- 3 What Martin learnt from the travel experience

7b Work with a partner and compare your notes. Correct or add to them if necessary. Then check the accuracy of your notes by looking at Audio script 2.4 on page 165.

Şekil 66: NLL-I, Sayfa: 19

6b etkinliğinde 2.3 numaralı bir röportajın ilk bölümünün ses kaydının dinlenmesi ve önceki etkinliğe göre cevapların kontrol edilmesi istenmiştir. 7a etkinliğinde ise dinleme parçasının ikinci kısmı olan 2.4 numaralı kaydın dinlenerek verilen üç konu ile ilgili notlar alınması bildirilmektedir. Dinleme parçaları Şekil 67’dir.

LESSON 2.3 RECORDING 2.3

I = Interviewer, M = Martin Wells

I: Martin, thanks for coming in today.

M: It's a pleasure to be here and to be able to tell people about the Universities Explorers programme.

I: So, Martin, could you tell us a bit about your last year?

M: Well, I've just returned from the forests of the Amazon River Basin in Brazil and I've had the most amazing year. Last year in January, I won a scholarship on the Universities Explorers Programme. Then I raised a large sum of money, with the help of some very generous friends. And then I started travelling. This year I've explored the ice-cut fjords of the South island in New Zealand, I've climbed the Himalayas in Nepal and I've met Inuit people in Nunavut in Canada. I've also helped with environmental projects near Hoi Anh in Vietnam, and I have to say it must be one of the most beautiful ancient cities in the world. I've never done so much in one year before.

LESSON 2.3 RECORDING 2.4

I: That's incredible Martin. What has been your greatest travel experience?

M: Well, in September... we travelled to the start of the Salween River. We wanted to do the same trip that Wong How Man, China's greatest living explorer, did. The river runs for almost 3,000 kilometres and it starts in Tibet. When we got near it I had to use a walking stick so as not to fall over. We climbed the last hill and saw the ice caves. At that moment it was the most beautiful sight in the world. On our return journey the weather was very bad. We survived because we found a hut to shelter in. I've learnt a lot about exploring since September.

I: This programme sounds amazing. Would you recommend it to other young adults?

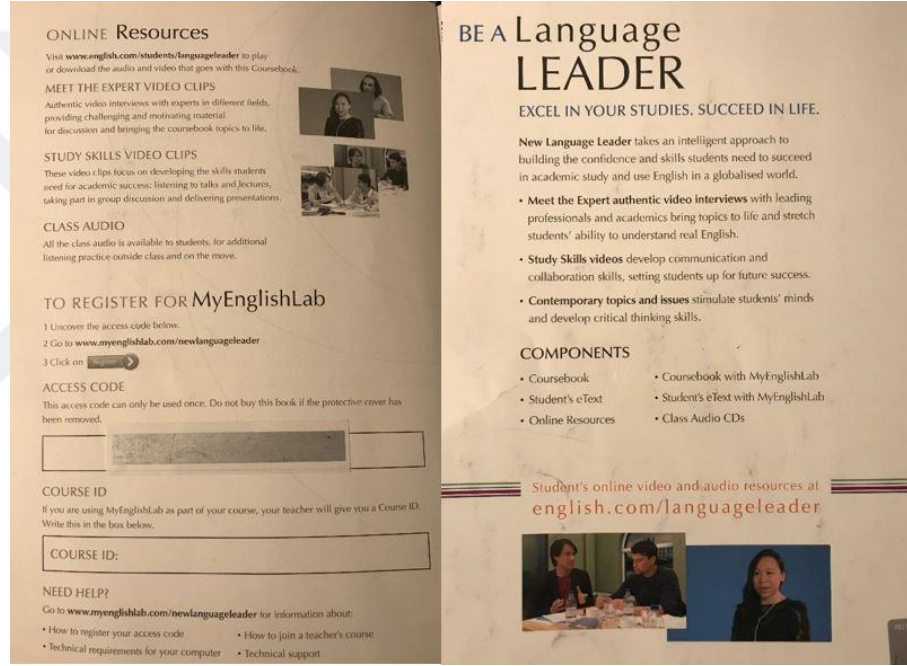
M: Absolutely. I'm quite young and I've already done six expeditions. The programme has given me and others a chance to experience nature and discover its beauty. We've learnt about the cultures and traditions of all the places we've visited. I've had the best time of my life. But the most difficult bit is having to raise a lot of money at the start ... and I haven't covered all my costs yet.

I: Thanks, Martin. I'm sure our readers will be fascinated by your experience.

Şekil 67: NLL-I, Sayfa: 165

4.2.3.2.7. İnteraktif Öğrenme

“Online” (Çevrim içi) öğrenme günümüzün ilgi çeken öğrenme yöntemlerinden biridir. Bu bakımdan dil öğretim yöntemleri de bu alan üzerinde yetkin olmak üzere çalışmalar yapmaktadır. Artık günümüzde çoğu dil öğrenim etkinliği kurslardan ve kitaplardan ziyade çevrim içi olarak gerçekleşmektedir. Yİ Türkçe Öğretim Seti’nin ‘kitapla bağlantılı’ çevrim içi öğretim portalı bulunmamaktadır. NLL İngilizce Öğretim Seti ise çevrim içi öğretim ile bağlantılıdır. NLL kitaplarında setin bir parçası olan “Online” (Çevrim içi) eğitimi destekleyen görseller ve yazılar bulundurmaktadır. Kitabın ön kapağının arkasında ve arka kapağında çevrim içi eğitim hakkında bilgilendirme yazıları bulunmaktadır.

Şekil 68: NLL-I, Ön Kapak Arkası- Arka Kapak

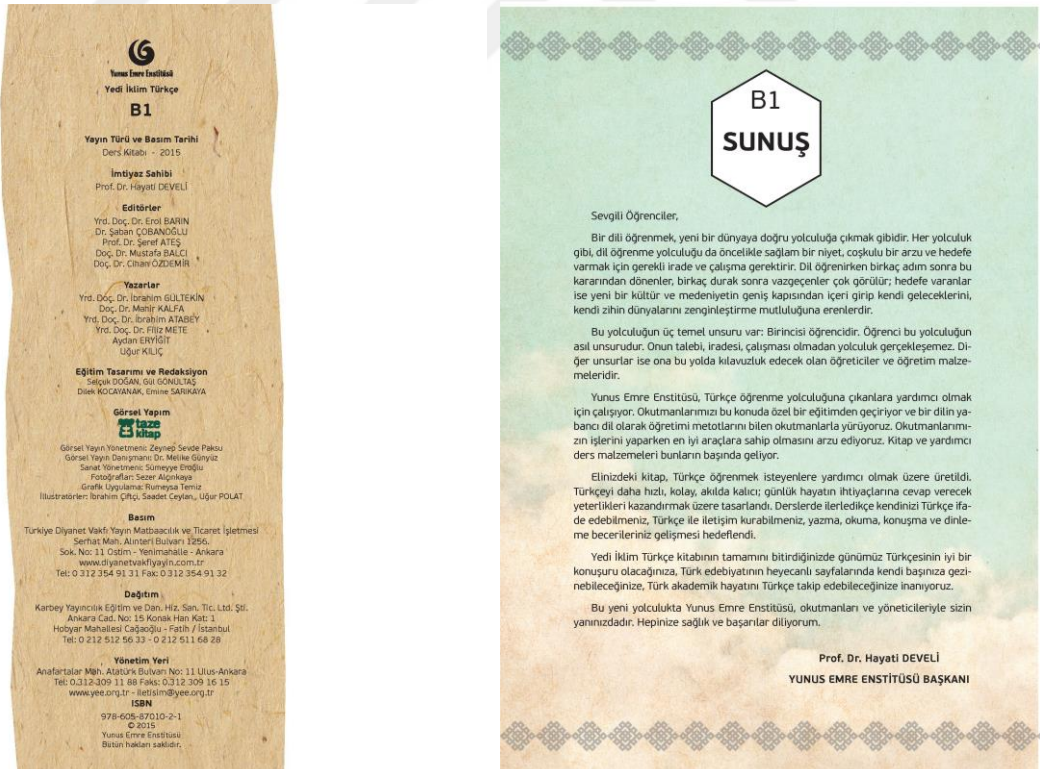
Kitabın ön kapağının hemen arkasında bulunan “Access Code” (Giriş Kodu) ile www.myenglishlab.com/newlanguageleader internet ağ adresi üzerinden kayıt yapılabilmekte, bu kayıtle kitap içeriğinde bulunan temalar, dinleme/izleme metinleri, “Meet the Expert” (Uzmanla Tanış) bölümü videoları, “Study Skills” (Çalışma Becerileri) video klipleri, “Audio Scripts” (Ses Komut Dosyaları) gibi birçok içeriğe ulaşılabilir. Şekil 69’da bu ağ adresinin görseli bulunmaktadır.

Şekil 69: NLL-Çevrim İçi Öğretim Sitesi

4.2.3.2.8. About the Author (Yazar Hakkında)

NLL-I kitabı ile Yİ-B1 kitabı arasındaki yazar sunum sayfaları farklıdır. Yİ-B1 kitabının iç kapağın hemen arkasında editör, yazar, yayınevi ve diğer görevliler hakkında bilgi veren sayfa bulunmaktadır. Diğer sayfada ise kitabın imtiyaz sahibi Prof.Dr. Şeref ATEŞ'e ait sunuş metni yer almaktadır. Şekil 70'te gösterilmiştir:

Şekil 70: Yİ-B1, Sayfa: 2-3

NLL İngilizce Öğretim Seti yazarları Simon KENT, David FALLEY, Gareth REES, Ian LEBEAU ve David COTTON hakkında kitabın 176. sayfasında bilgi verilmektedir. Bu sayfa arka kapaktan bir önceki sayfadır. Ayrıca aynı sayfada yazarların hangi seviye kitaplarını hazırladığı bilgisi ve kısa özgeçmişleri de vardır. Şekil 71’de bu kısma ait görsel verilmiştir:

ABOUT THE AUTHORS

Elementary, Pre-intermediate and Advanced levels

Gareth Rees studied Natural Sciences at the University of Cambridge. Having taught in Spain and China, he currently teaches at the University of the Arts, London. As well as teaching English, he is an academic English course leader, and unit leader on courses in cross-cultural communication for the London College of Fashion. He has also developed English language materials for the BBC World Service Learning English section, and he makes films which appear in festivals and on British television.

Far left: Simon Kent
Centre left: David Falvey
Centre: Gareth Rees
Centre right: Ian Lebeau
Far right: David Cotton

Ian Lebeau studied Modern Languages at the University of Cambridge and did his MA in Applied Linguistics at the University of Reading. He has thirty-five years' experience in ELT – mainly in higher education – and has taught in Spain, Italy and Japan. He is currently Senior Lecturer in English as a Foreign Language at London Metropolitan University.

Intermediate, Upper Intermediate and Advanced levels

David Cotton studied Economics at the University of Reading and did an MA in French Language and Literature at the University of Toronto. He has over forty-four years teaching and training experience, and is co-author of the successful *Market Leader* and *Business Class* course books. He has taught in Canada, France and England, and has been visiting lecturer in many universities overseas. Previously, he was Senior Lecturer at London Metropolitan University. He frequently gives talks at EFL conferences.

David Falvey studied Politics, Philosophy and Economics at the University of Oxford and did his MA in TEFL at the University of Birmingham. He has lived in Africa and the Middle East and has teaching, training and managerial experience in the UK and Asia, including working as a teacher trainer at the British Council in Tokyo. He was previously Head of the English Language Centre at London Metropolitan University. David is co-author of the successful business English course *Market Leader*.

Simon Kent studied History at the University of Sheffield, and also has an M.A in History and Cultural Studies. He has over twenty-five years' teaching experience including three years in Berlin at the time of German reunification. Simon is co-author of the successful business English course *Market Leader*. He is currently Senior Lecturer in English as a Foreign Language at London Metropolitan University.

Şekil 71: NLL-I, Sayfa: 176

4.3. Okuma

Dil ediniminde becerilerin kullanımı her ne kadar dinleme ve konuşma sıralamasında başlasa da akademik olarak dil öğrenimi sürecinde okuma becerisi de oldukça önemlidir. Dilin öğrenimi sırasında okuma becerisinin gelişimi diğer alanlarda da gelişimi olumlu anlamda etkilemektedir. Bu sebeple dil öğretim kitapları okuma konusuna azami önem göstermektedirler. Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti B1 kitabı ile New Language Leader İngilizce Öğretim Seti Intermediate kitabı okuma becerisi açısından karşılaştırılmış ortaya çıkan veriler tablolastırılmıştır.

Okuma becerisinin kitaplardaki kullanımında en önemli unsur okuma metinleridir. Bu becerinin kazandırılması için setler belirli yapılara uygun metinler seçerek bunlara temalarda yer vermektedir.

Tablo 5: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarının Temalarda İçerdiği Okuma Metni Sayısı

Temalar	Kitaplar	Yİ			T	NLL			T
	Bölümler	A	B	C		1	2	3	
1.Tema		3	3	3	9	1	1	1	3
2.Tema		2	4	3	9	1	1	1	3
3.Tema		5	2	4	11	1	1	1	3
4.Tema		5	3	6	14	1	1	1	3
5.Tema		2	2	3	7	1	1	1	3
6.Tema		3	2	2	7	1	1	1	3
7.Tema		3	1	3	7	1	1	1	3
8.Tema		4	2	2	8	1	1	1	3
9.Tema		-	-	-	-	1	1	1	3
10.Tema		-	-	-	-	1	1	1	3
11.Tema		-	-	-	-	1	1	1	3
12.Tema		-	-	-	-	1	1	1	3
Toplam		27	19	26	72	12	12	12	36

Tablo 5 incelendiğinde kitaplardaki okuma metinleri sayıları görülmektedir. Buna göre Yİ-B1 kitabında tema içi okuma metni sayıları değişiklik göstermekle birlikte en az 1 en fazla 6 metin içermektedir. Tema bazında en az 7 en fazla 14 okuma metni bulunmaktadır. Tablo 6’da NLL-I kitabının “*Scenario*” (Senaryo) ve “*Study and Writing Skills*” (Çalışma ve yazma becerileri) bölümlerindeki okuma metni sayıları gösterilmiştir:

Tablo 6: NLL-I Kitabının “*Scenario*” (Sc.) ve “*Study and Writing Skills*” (S&W) Bölümlerindeki Okuma Metni Sayısı

Bölümler	Temalar												T
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Sc.	1	1	1	2	1	2	2	1	1	1	2	3	18
S&W	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1	2	3	18

NLL-I kitabının eş değeri kitaba karşılık gelen bölümlerinde sistematik olarak birer okuma metni bulunmaktadır. Bu, her bölümde bir ve bu metnin etrafında örülmüş etkinlikler olarak görülmektedir. Fakat bu kitapta okuma metni Yİ-B1 kitabından farklı olarak “*Scenario*” ve “*Study and Writing Skills*” bölümlerinde de yer almaktadır. Tablo 6 incelendiğinde bu farklı bölümlerde bulunan 36 okuma metni de dâhil edildiğinde NLL-I kitabında toplamda 72 okuma metni olduğu tespit edilmiştir.

Öğrencilerin okuma becerisini tam ve doğru şekilde anlamlandırıldığını kontrol etmek için ise bu metinlere bağlı okuma etkinlikleri bulunmaktadır. Etkinliklerin sayısı ve türü okuma metninin öğrencinin zihninde ne derece yer ettiğini anlamaya yarayacak kadar fazla olmalıdır. Okuma becerisi etkinlikleri okuma metinlerine bağlı olarak kullanıldığından metin ve etkinlik sayısı arasında bir bağıntı olması beklenir. Fakat incelenen setlerde bu konuda farklılıklar bulunmaktadır.

Tablo 7’de Yİ-B1 ve NLL-I kitaplarının temalarına göre içerdiği okuma etkinliği sayıları gösterilmiştir:

Tablo 7: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarının Temalarındaki Okuma Etkinliği Sayısı

Temalar	Kitaplar	Yİ			T	NLL			T
	Bölümler	A	B	C		1	2	3	
1.Tema		3	4	3	10	5	6	4	15
2.Tema		3	4	3	10	3	5	6	14
3.Tema		5	2	4	11	4	6	4	14
4.Tema		5	3	6	14	4	3	3	10
5.Tema		2	2	3	7	3	6	4	13
6.Tema		3	2	2	7	4	4	5	13
7.Tema		3	1	3	7	4	7	4	15
8.Tema		4	3	2	9	7	4	3	14
9.Tema		-	-	-	-	4	6	4	14
10.Tema		-	-	-	-	3	6	6	15
11.Tema		-	-	-	-	4	4	4	12
12.Tema		-	-	-	-	6	3	6	15
Toplam		28	21	26	75	51	60	53	164

Tablo 7 incelendiğinde Yİ-B1 kitabında genel olarak her okuma metni için 1 etkinlik hazırlanmıştır. Sadece 1, 2 ve 8. temalarda bir okuma metni için birden fazla etkinlik bulunmaktadır. Buna karşın okuma metni sayısı her bölüm için 1 adet olan NLL-I kitabında her bir okuma metni için 3 ila 7 etkinlik bulunmaktadır. 72 okuma metni bulunan Yİ-B1 kitabında 75 okuma becerisi etkinliği varken, 36 okuma metni bulunan NLL-I kitabında 164 okuma becerisi etkinliği vardır. Bu sebeple okuma metni açısından daha fazla içeriğe sahip olan Yİ-B1 kitabı, okuma etkinlikleri açısından NLL-I kitabından geri kalmıştır. Bu farkın oluşmasında tema fazlalığının da etkisi bulunmaktadır.

Dil becerilerinin öğretiminde etkinliklerin sayıları, türleri kadar bu etkinliklerin metnin hangi aşamasında kullanıldığı da önem arz eder. Günümüzde dil becerileri öğretimine dair hazırlanan etkinlikler metin öncesi, esnası ve sonrası etkinlikler

olarak üçe ayrılmaktadır. Metin öncesi etkinlikler öğrenciyi okunacak metne güdülemek, hedeften haberdar etmek ve ön bilgileri harekete geçirmek amacıyla kullanılan etkinlik türleridir. Metin okuma esnasında kullanılan etkinlikler ise metin okunurken dikkat edilmesi gereken ve öğrenciye aktif görevler veren etkinliklerdir. Okuma sonrası etkinliklerde ise amaç okunan metnin doğru şekilde anlaşılıp anlaşılmadığını kontrol etmektir. Her üç tür etkinliğin kullanılması ile oluşan bütünlük okuma becerisinin tam olarak yerleşmesine imkân sağlayacaktır.

Tablo 8’de Yİ-B1 ve NLL-I kitaplarının temalara göre içerdiği okuma etkinlikleri okuma öncesi, esnası ve sonrası olarak gösterilmiştir:

Tablo 8: Yİ -B1 ve NLL -I Kitaplarının Temalara Göre İçerdiği Okuma Etkinliklerin Okuma Öncesi, Esnası ve Sonrası Olarak Belirlenmesi

Temalar	Kitaplar	Yİ			T			NLL			T
	Bölümler	Ö	E	S	Ö	E	S	Ö	E	S	
1.Tema		-	-	10	10	5	1	9			15
2.Tema		-	-	10	10	3	-	11			14
3.Tema		-	-	11	11	2	2	10			14
4.Tema		-	-	14	14	1	-	9			10
5.Tema		-	-	7	7	2	-	11			13
6.Tema		-	-	7	7	1	-	12			13
7.Tema		-	-	7	7	6	-	9			15
8.Tema		-	-	9	9	5	-	9			14
9.Tema		-	-	-	-	3	-	11			14
10.Tema		-	-	-	-	2	-	13			15
11.Tema		-	-	-	-	4	-	8			12
12.Tema		-	-	-	-	2	-	13			15
Toplam		0	0	75	75	36	3	125			164

Araştırmaya konu olan kitaplar etkinlik zamanlarına göre incelendiğinde Tablo 8’de verilen sayısal değerler ortaya çıkmıştır. Buna göre Yİ-B1 kitabında bulunan etkinliklerin tümü metin sonrasında (S) kullanılmaktadır. Metne hazırlık (Ö) ve metin esnası (E) etkinlikler bulunmamaktadır. NLL-I kitabında bulunan 164 okuma etkinliğinin 36’sı okuma öncesi, 3’ü okuma esnası ve 125’i okuma sonrası olarak kullanılmaktadır. Bu verilere bakıldığında NLL-I kitabının okuma öncesi ve esnası etkinliklere de yer vererek okuma becerisinin kazandırılmasında daha etkin bir yol izlediği söylenebilir.

Okuma becerisi kazandırılırken etkinlik sayıları ve bu etkinliklerin metnin hangi aşamasında kullanıldığı önemlidir. Diğer taraftan önemli bir başka hususun etkinlik çeşitliliği olduğu yadsınamaz. Kullanılan etkinlerin tek düze olmaması, farklı sorular ve yollar ile oluşturulması öğrencilerin çalışma motivasyonları üzerinde olumlu etki yaratacaktır.

Tablo 9’da Yİ-B1 ve NLL-I kitaplarının temalara göre içerdiği okuma etkinlikleri türlerine göre belirlenmiştir:

Tablo 9: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarının Temalara Göre İçerdiği Okuma Etkinliklerinin Türlerine Göre Belirlenmesi

No	Etkinlik Türleri	Yİ	NLL
1	Metne İlişkin Soru Cevaplama	25	24
2	Eşleştirme	9	22
3	Doğru-Yanlış	9	4
4	Var-Yok	9	-
5	Boşluk Doldurma	8	5
6	Okuma	14	-
7	Özetleme	1	-
8	Diyalog Kurma- Grupla Çalışma		42
9	Metne Hazırlık Soruları		19
10	Verilen Yönergeye Uygun Örnek Bulma		17
11	Anlamı Verilen Kelimeyi Bulma		5

12	Yorum Yapma	6
13	Not Alma	5
14	Tahminde Bulunma	3
15	Metnin Bir Kısımına Ait Soru Cevaplama	3
16	Çoktan Seçmeli Test	2
17	Sıralama	2
18	Yanlış Düzeltme	2
19	Dereceleme	2
20	Cümle Yerleştirme	1
21	Başlık Bulma	1
22	5N1K	1
23	Bahsedilmeyen Yapıyı Bulma	1
24	Gruplama	1
Toplam		75
		164

Tablo 9 incelendiğinde araştırmada kullanılan dil öğretim kitaplarındaki okuma becerisi etkinlik türleri sınıflandırılarak sayısal olarak ifade edilmiştir. Buna göre, Yİ-B1 kitabında 7, NLL-I kitabında ise 21 farklı etkinlik türü tespit edilmiştir. NLL-I kitabının daha fazla farklı etkinlik türüne yer verdiği açık şekilde görülmektedir. Tabloda gösterilen “Okuma” etkinliği uygulaması olmayan serbest okuma metinleri ile okuma parçalarını tanımlamaktadır.

4.3.1. Yİ-B1 ile NLL-I Kitaplarında Ortak Olan Etkinlik Örnekleri

4.3.1.1. Metne İlişkin Soru Cevaplama

Metne ilişkin soru cevaplama etkinliği incelenen her iki kitapta da okuma becerisine dair temel etkinlik biçimi olarak kullanılmıştır. Bu etkinlik metnin anlaşılıp anlaşılmadığının kontrolünü sağlamak üzere öğrencilere cevabı metnin içerisinde bulunabilen sorular sormak üzere tasarlanmıştır. Yİ-B1 kitabında 25, NLL-I kitabında ise 24 adet bulunmaktadır. Şekil 72 ve Şekil 73'te bu etkinlik örneklerine yer verilmiştir:

7. Okuyalım, cevaplayalım.

Yunus Emre Enstitüsü • Bülten • Mart 2014

Kültür Elçileri Türkiye’de

Bu yıl Türkçe Yaz Okuluna 44 ülkeden 244 kursiyer katıldı. Böylece öğrenciler, Türkçe ve Türk kültürünü yerinde tanıma fırsatı buldular.

TÜRKÇE İLE KÖPRÜLER KURUYORUZ
Türkçe Yaz Okulu Programı, farklı dilleri ve kültürleri bir araya getirdi. Bu programa Yunus Emre Enstitüsü Türk Kültür Merkezlerindeki başarılı kursiyerlerle Türkoloji öğrencileri katıldı.

TÜRKÇE KONUŞUYORUZ, TÜRKÇE ANLAŞIYORUZ
Kursiyerler Türkçe Yaz Okulunda, geziler sayesinde Türkiye’yi ve Türk kültürünü yakından tanıdılar. Öğretmenlerinden aldıkları dersler ve seminerler ile Türkiye hakkındaki bilgilerini pekiştirdiler. Türkçe pratiklerini geliştirdiler, birbirleriyle Türkçe konuşup Türkçe anlaştılar.

14 FARKLI ŞEHİR 14 FARKLI PROGRAM
Kursiyerler; İzmir, Muğla, Kastamonu, Samsun, Kayseri, Nevşehir, Adıyaman, Gaziantep, Erzurum, Konya, Çankırı ve Kırklareli illerine gittiler. Bu şehirlerde Türk geleneklerini, yöresel kültürü, yemekleri ve el sanatlarını yakından tanıma fırsatı buldular. Üniversiteleri dölaştılar ve akademisyenlerle görüştüler. Türkiye’de eğitim, burslar, iş imkânları ve şehirlerin tarihi hakkında bilgi aldılar.

Kursiyerler, Nevşehir’de atölyelerde tezgâh başına geçtiler ve top-raktan çanak çömlek yaptılar.

Çankırı’da “Yaren” geleneğini yakından tanıma fırsatı buldular ve bir Yaren Gecesine konuk oldular. Türkçe tekerlemeler, şairler ve Türk müziği eşliğinde geleneksel Türk sofrasında yemek yediler.

İstanbul’da Sultan Ahmet Camisi, Ayasofya Müzesi, Topkapı Sarayı, Kapalı Çarşı, Dolmabahçe Sarayı, Eyüp Sultan ve daha birçok tarihi mekânı gezdiler.

Bir ay süren Türkçe Yaz Okulu, Ankara’da başladı. İstanbul’da muhte-şem bir törenle sona erdi. Tören tarihî Küçüksu Kasrı’nda gerçekleş-tirildi. Program’a Yunus Emre’nin “Gelin tanış olalım, işi kolay kılalım, sevelim, sevelim, bu dünya kimseye kalmaz” sözleri ile veda edildi.

1. Türkçe Yaz Okulu Programına kaç ülkeden, kaç kursiyer katıldı?
2. Türkçe Yaz Okulu Programının düzenlenme amacı nedir?
3. Türkçe Yaz Okulu Programında kursiyerler, hangi dilde konuşup anlaşılmaktadır?
4. Türkçe Yaz Okulu Programında kursiyerler, Türkiye hakkında hangi konularda bilgi aldılar?
5. Kursiyerler hangi şehirde ne yaptılar, nereleri gezdiler?

Gelin Tanış Olalım • Ünite 4 73

Şekil 72: Yİ-B1, Sayfa: 73

5b Read the article again and answer the questions.

- 1 How is a traveller different from a tourist? Give three examples.
- 2 How did tourism start?
- 3 What does the text say about people who live in large countries?
- 4 What is an 'armchair traveller'?
- 5 How has television affected attitudes to travel?
- 6 How might travel change or develop in the future?
- 7 Do you agree that travel is no longer necessary?

Şekil 73: NLL-I, Sayfa: 17

4.3.1.2. Eşleştirme

Eşleştirme etkinliği her tür dil becerisinde kullanılabilen bir etkinlik türü olarak araştırmaya konu olan dil öğretim kitaplarında da yer almıştır. Yİ-B1 kitabında 9, NLL- I kitabında ise 22 adet bulunmaktadır. NLL-I kitabı bu etkinlik türüne daha fazla yer vermiştir. Şekil 74 ve 75'te bu etkinlik türünün örnekleri gösterilmiştir:

2. Eşleştirelim.

1. gurbet	☐ a. Yapılan iş karşılığında yalnızca yiyecek ihtiyacını sağlamak
2. karın tokluğuna çalışmak	☐ b. Doğduğumuz yerden uzak yer
3. ekmeğini eline almak	☐ c. Geçimini sağlayacak parayı kazanmak

Şekil 74: Yİ-B1, Sayfa: 29

5 Read the text again and match the mistakes to Tips 1–6. There are two extra mistakes.

Someone:

- a sent a tweet using abusive language.
- b included someone on an email that they should not have.
- c posted too frequently on Facebook.
- d posted embarrassing photos.
- e included their boss on their LinkedIn site.
- f made a spelling mistake on a job application.
- g used their birthday as a password.
- h gave too much personal information.

Şekil 75: NLL-I, Sayfa: 40

4.3.1.3. Doğru-Yanlış

Doğru-yanlış etkinliği her iki setin kitabında da kullanılan etkinliklerden biridir. Yİ-B1 kitabında 9, NLL-I kitabında ise 4 adet bulunmaktadır. Yİ-B1 kitabında bu etkinliğin daha fazla kullanıldığı görülmektedir. Şekil 76 ve Şekil 77’de bu etkinlik türünün örnekleri gösterilmiştir:

8. Okuyalım, işaretleyelim.
Ekonomist Serdar Şenol Değerlendiriyor

Altın
Altın, bu yılın zirvesine çıktı. Uluslararası piyasalarda altının ons fiyatı 1706 doları aşarak yıl içindeki en yüksek düzeye ulaştı. Altın, yatırımcı için risksiz bir yatırım aracı. Bu nedenle yükselişi devam eder diye düşünüyorum. Altınını satmak isteyenler bu yükselişi değerlendirebilirler.

Avro
Avro, Avrupa para piyasalarındaki tedirginlik nedeniyle bugün düşüşe geçti. Serbest piyasada avro 3,02 TL'den işlem gördü. Düşüş kısa süreli olacak, avro hafta içinde yükselişe geçecek. Tahminler bu yönde.

Dolar
Dolar, Amerika Bankalar Birliğinden gelen olumlu sinyallerle avro karşısında değer kazandı. Gün içinde küçük iniş çıkışlar yaşandı. Ancak piyasalar kapanırken dolar yükselişe geçerek 2,52 TL'den alıcı buldu.

Borsa
Borsa İstanbul (BİST) 100 endeksi, ikinci seans kapanışına göre 225,65 puan artarak günün ilk yarısını 72.754,62 puandan tamamladı. Birinci seansa, hisse senetleri ortalama 0,31 oranında değer kazandı.

	D	Y
1. Altın, yatırımcısının yüzünü güldürdü.		
2. Avro yükselişe geçti.		
3. Dolar, avrodan daha değerli.		
4. Borsa değer kazandı.		

Şekil 76: Yİ-B1, Sayfa: 14

3 Read an extract from *Arabian Sands*. Are these statements true or false?

- 1 The camels began to rest at sunset.
- 2 Thesiger was happy because he thought the difficult journey was over.
- 3 The most difficult journey was the one for the next day.
- 4 When the travellers stopped the first time, they were near the Uruq al Shaiba.
- 5 The Uruq al Shaiba are bigger and higher than the Himalayas.

Şekil 77: NLL- I, Sayfa: 20

4.3.1.4. Boşluk Doldurma

Boşluk doldurma hem dil öğretiminde hem de genel eğitim-öğretim konusunda en çok kullanılan temel etkinlik türlerinden biri olarak kabul edilebilir. Yİ-B1 kitabında 8, NLL-I kitabında ise 5 adet bulunmaktadır. Şekil 78 ve 79’da bu etkinlik türünün örnekleri gösterilmiştir:

7a Identifying topics Read the extracts from an interview with Rageh Omar, a foreign correspondent. Fill the gaps with these questions.

- What was your best experience?
- What advice do you have for those starting out?
- What was your first salary?
- What was your first job?
- How did you become interested in journalism?

Şekil 78: NLL-I, Sayfa: 111

B. İŞ GÖRÜŞMESİ

1. Okuyalım.

Seyahat Danışmanları Arıyoruz

ELEMAN ARIYORUZ

Konvoy Turizm:
Üniversitelerin Turizm ve Otelcilik, Turizm ve Otet İşletmeciliği bölümlerinden mezun,
• Sorumluluk sahibi,
• 19-35 yaş arası,
• Sabırlı ve çalışkan,
• En az bir yabancı dil bilen,
• Güler yüzlü,
• Öğrenmeye açık,
• İletişim becerisi güçlü,
• Takımı çalışmasına yatkın.
bay / bayan "Seyahat Danışmanları" olacaktır.
Adayların ekteki özgeçmiş formlarını doldurup basvuru@konvoy.com.tr adresine göndermeleri gerekmektedir.

KONVOY TURİZM
0 312 786 00 65
Atatürk Bulvarı No:11
Ülüs - Ankara

2. Okuyalım, tamamlayalım.

Yarın Buluşalım

- Derya:** Alo, Denizciğim merhaba. Evde misin?
Deniz: Evdeyim, ders çalışıyorum.
Derya: Bilgisayarın açık mı? iskur.gov.tr'de bir iş ilanı gördüm. Hemen bakar mısın?
Deniz: Açık, bir dakika bekle. Tamam buldum, bakıyorum. Himm, evet! Şartlar bize uyuyor.
Derya: Ne dersin? Başvuralım mı?
Deniz: Başvuralım ama daha önce bir iş görüşmesine gitmedik. Ne yapmamız, nasıl davranmamız gerekiyor, bilmiyoruz.
Derya: İletişim Fakültesinde, Metin Hoca'yı duymuşsundur. Yarın öğlen buluşalım. Hoca'ya gidip ondan yardım isteyelim.
Deniz: Olur, Metin Hoca ile daha önce hiç karşılaşmadık. Bu sayede tanışır, bilgilerinden yararlanabiliriz.
Derya: Yarın bire yirmi kala senin için uygun mu?
Deniz: Uygun, İletişim Fakültesinin önünde buluşalım.
Derya: Tamam canım, görüşmek üzere...
Deniz: Görüşürüz.

- Derya, iskur.gov.tr'de bir gördü.
- Deniz ve Derya, daha önce bir iş gitmediler.
- Deniz ve Derya, Metin Hoca'dan yardım karar verdiler.
- Deniz ve Derya, Metin Hoca ile daha önce
- Deniz ve Derya, İletişim Fakültesinin önünde

Şekil 79: Yİ-B1, Sayfa: 33

4.3.2. Sadece Yİ-B1 Kitabında Bulunan Etkinlik Örnekleri

4.3.2.1. Var-Yok

Var-yok etkinlik türü sadece Yİ-B1 kitabında bulunmaktadır. Bu etkinlik 9 kez kullanılmıştır. Toplam etkinlik sayısı içinde önemli bir yer tutar. Verilen çıkarımların okunulan metinde olup olmadığının tespiti üzerine kuruludur. Öğrenci yaptığı tespiti var ve yok şeklinde ayrılan kutucuklara işaretlemek suretiyle etkinliği gerçekleştirir. Şekil 80’de bu etkinlik örneği verilmiştir:

9. Okuyalım, İşaretleyelim.
Yunus Emre Enstitüsü Üsküp

NEDEN TÜRKÇE ÖĞRENMELİ?

- Dünya genelinde yaklaşık 220 milyon insan Türkçe konuşmaktadır. Köklü geçmişi olan Türkçe zengin söz varlığıyla bir dünya dilidir. Türkçe evrensel bir dildir.
- Türkçe günümüzde 12 milyon kilometrekarelik bir alanda kullanılmaktadır. Avrasya’da, Asya’da ve Avrupa’da en fazla kullanılan dillerden biridir.

TÜRKÇE ÖĞRENMEK TÜRKİYE’Yİ DAHA İYİ TANIMAKTIR

- Türkiye, dünya ekonomisinde söz sahibi bir ülkedir.
- Türkiye, inşaat, sanayi, tarım-hayvancılık, turizm ve diğer sektörlerde birçok uluslararası şirkete ev sahipliği yapmaktadır.
- Türkiye’deki birçok üniversite dünyanın marka üniversiteleri arasında yer almaktadır. Türkiye’de lisans ve lisans üstü öğrenim görmek için Türkçe bilmek gereklidir.

Genel Kurslar

Uzman eğitim kadrosuyla verilen genel amaçlı Türkçe kurslarında Türkçe öğretimi altı basamak (A1, A2, B1, B2, C1, C2) olarak düzenlenmiştir. Her basamak tamamlandıktan sonra kurşatılama sınavı yapılmaktadır. Sınıflarımız en fazla 16 kişiliktir.

İş Türkçesi

Türkiye ile ticari ilişkiler kurmak ya da diğer sektörlerde özel amaçlı çalışmalar yapmak istiyorsunuz. O hâlde çeşitli mesleklerle yönelik Türkçe kurslarımız sizin için ideal bir seçenektir. İş Türkçesi kursunda bir kur 72 saatten oluşmaktadır.

Katılım Şartları

Kurslarımıza katılmak için yaş sınırı yoktur. Kursa kesin kayıt yaptırmak için kimlik fotokopisi, 2 adet vesikalık fotoğraf dışında başvuru formunu doldurmak gerekmektedir. Derslere devam zorunluluğu %70’tir. Devamsızlık sınırını aşanlar kurs bitirme sınavına alınmazlar.

İletişim Bilgileri

Adres: Ul. 27 Mart no: 7-a, 100 Üsküp Makedonya. Tel: +389 2 320 91 21 Faks: +389 2 322 12 33
www.yunusemrevakfi.com.tr www.facebook.com/yunusemreuskup

	Var	Yok
1. Türkçe konuşan insan sayısı		
2. Türkiye’nin dünya ekonomisindeki yeri		
3. İş Türkçesi kursuna katılım şartları		
4. Türkiye’deki üniversitelerin kalitesi		
5. Türkiye’nin eğitim sektöründeki yeri		
6. Türkçe kursundaki sınıf düzeni		

Şekil 80: Yİ -B1, Sayfa: 75

4.3.2.2. Özetleme

Özetleme etkinliği Yİ-B1 kitabında kullanılan okunan metnin anlaşılması ve anlaşılın kısmın yazılı şekilde sunulmasına dayalı bir etkinlik türüdür. Özetleme, analiz ve sentez aşamaları gerektiren bilişsel bir süreç olarak zor olarak nitelendirilebilecek bir etkinliktir. Yİ-B1 kitabında bir adet bulunmaktadır. Şekil 81’de etkinlik örneği bulunmaktadır:

B. EVİM EVİM, GÜZEL EVİM

1. Okuyalım, özetleyelim. Bir Ömür

Mustafa Bey 30 yıl boyunca Anadolu’nun birçok şehrinde görev yaptı. 30 yıl sonra da emekli oldu. Şimdi o, artık emekli bir polis. Eşi Asuman Hanım da onunla birlikte o şehir senin bu şehir benim dolaştı durdu. Asuman Hanım ile Mustafa Bey’in iki çocukları var: Kemal, 45 yaşında ve bankacı. Diğer çocukları Filiz ise 44 yaşında ve avukat.

Mustafa Bey ile Asuman Hanım, şimdiye kadar bir yerde uzun müddet kalmadılar. Bu yüzden de henüz bir ev alamadılar. Artık ev alma zamanı geldi diye düşünüyorlar. Sakin, huzurlu bir hayat yaşayıp emekliliğin tadını çıkarmak istiyorlar. Torunları Yaren’i de yanlarına alıp ev bakmak için emlakçıya gitmeye karar verdiler. Şimdi onların emlakçıda neler konuştuklarını hep birlikte dinleyelim.

“Bir Ömür” adlı metni birkaç cümle ile özetleyiniz.

Şekil 81: Yİ-B1, Sayfa: 78

4.3.2.3. Okuma

Yİ-B1 kitabında bazı okuma metinleri sadece sesli veya sessiz okuma biçiminde kullanılan sade bir etkinlik türü olarak kullanılmıştır. Kitapta bu etkinlik türünden 14 adet bulunmaktadır. Bu etkinliğin fazla olmasındaki etkenlerden birisi kitapta her temada kullanılan “Serbest Okuma” metinleridir. Şekil 82’de okuma etkinliği örneği verilmiştir:

Şekil 82: Yİ-B1, Sayfa: 32

4.3.3. Sadece NLL-I Kitabında Bulunan Etkinlik Örnekleri

4.3.3.1. Diyalog Kurma- Grupla Çalışma

Diyalog kurma, grupla veya partnerle çalışma gibi ifadelerle belirtilen bu tür, ortak paydada öğrencinin iletişimsel olarak okuduğunu herhangi başka biri ile paylaştığı, tartıştığı ve üzerine çalıştığı bir etkinlik olarak göze çarpmaktadır. Aslen NLL Seti öğrencilerini birlikte çalışmaya teşvik edici bir niteliğe sahiptir. Set bunu bir misyon edinmiş, öğrenilenleri iletişim içerisinde kullanarak gerçek yaşantılara aktarmayı amaçlamıştır. Öğrencilerin birbirlerine sorular sorması veya bir partner ile aynı soruya cevap aramak üzerine kurgular bulunmaktadır. Bu sebeple dil becerileri arasında ve bütün etkinlik türleri içerisinde en çok kullanılan etkinlik türü olmuştur. NLL-I kitabında 42 adet bulunmaktadır. Şekil 83'te bu etkinlik türüne ait örnek verilmiştir:

READING

4 Work with a partner to discuss the following.

- 1 What's the difference between a tourist and a traveller?
- 2 How much of your own country have you visited?
- 3 Is it possible to travel without leaving home?

Şekil 83: NLL-I, Sayfa: 17

4.3.3.2. Metne Hazırlık Soruları

Metne hazırlık soruları etkinliği NLL İngilizce Öğretim Seti'nde okuma metinlerinden önce öğrencilerin metne dair güdülenmesi, ön bilgilerini çağrıştırması amacıyla kullanılan etkinlik türüdür. Sorular genellikle okuma metninin konusuna dair öğrencilerin bilgilerini sorgulamaya dayalıdır. NLL-I kitabında bu etkinlik 19 adettir. Bu etkinliğin sayısal olarak çokluğu setin hazırlık kısımlarına önem verdiğini göstermektedir. Şekil 84'te bu etkinlik türünün örneği gösterilmiştir:

READING

1 Think about objects in your home. Which do you think are particularly well designed? Why?

Şekil 84: NLL-I, Sayfa: 66

4.3.3.3. Verilen Yönergeye Uygun Örnek Bulma

NLL-I kitabının okuma becerileri etkinliklerinin bir kısmında öğrencilere bazı yönergeler verilerek bu yönergelere uygun özellikteki cevapların metinden veya günlük hayattan bulunması, paylaşılması istenmiştir. NLL-I kitabında bu etkinlik tipi 17 kez kullanılmıştır. Sık başvurulanan bir etkinlik türü olmasında yönergelerin çok farklı şekillerde istenebilmesi etkili olmuştur. Bu etkinlik türü ayrıca metinlerin çözümlenebilmesinde yardımcı bir etken sayılabilir. Şekil 85’te örneği gösterilmiştir:

- 3 What do the following words **highlighted** in the text refer to?
1 them	5 he
2 it	6 It
3 It	7 those
4 their	

Şekil 85: NLL-I, Sayfa: 79

4.3.3.4. Anlamı Verilen Kelimeyi Bulma

Bu etkinlik türü metinde geçen anlamı metnin anlaşılması için önemli olan kelimelerin öğrenciler tarafından doğru algılanıp algılanmadığının kontrol edilebilmesini sağlar. Etkinlikte anlam verilir ve bu anlamın nerede aranacağını gösteren bir parantez içi ile ipucu sağlanır. Buna göre öğrenciler kelimelerin anlamını tahmin eder ve işaretler. NLL-I kitabında bu etkinlik türünden 5 adet bulunmaktadır. Şekil 86’da örneği gösterilmiştir:

- 4 Find words in the texts that mean the following.
- 1 said good things about something (article, para 1)
 - 2 extremely large (article, para 1)
 - 3 looking very aggressive or violent (article, para 1)
 - 4 have a good opinion of (article, para 2)
 - 5 a strong wish (article, para 2)
 - 6 formed the edge of (extract, para 1)
 - 7 a hill of sand (extract, para 1)

Şekil 86: NLL-I, Sayfa: 20

4.3.3.5. Yorum Yapma

Yorum yapma etkinliği NLL İngilizce Öğretim Seti Intermediate Kitabı'nda öğrencilerin metne tepki vermesini amaçlayan, metnin içeriğine dair kendi görüş ve düşüncelerini ifade etmesini sağlayan sorular sormaya dayanır. Öğrencinin görüşlerinin yönünden ziyade metinle aralarında bir bağ kurmaya bu bağ sözel olarak ifade etmeye önem verir. Açık uçlu sorulara kendi istediği cevabı vermek olarak da nitelendirilebilir. NLL-I kitabında bu etkinlikten 6 adet bulunmaktadır. Şekil 87'de bu etkinlik türünün örneği gösterilmiştir:

2c Reacting to the text Which idea in the text is the most interesting? Why?

Şekil 87: NLL-I, Sayfa: 66

4.3.3.6. Not Alma

Bu etkinlik türünde önce metin okunur daha sonra metne dair notlar alınır. Özetleme derecesinde zorluğa sahip olmamakla birlikte öğrencilerin metni anlamasına yardımcı olabilecek, metnin zihne yerleşmesini sağlayacak bir etkinlik çeşididir. NLL-I kitabında bu etkinlik türünden 5 adet bulunmaktadır. Şekil 88'de örneği gösterilmiştir:

3b Read the article again and make notes about the four topics.

Şekil 88: NLL-I, Sayfa: 88

4.3.3.7. Tahminde Bulunma

Metinler okunmadan önce öğrencilerin metne güdülenmesini ve ön bilgilerini hazırlamasını sağlayan bir etkinlik türü olan tahminde bulunma, genel olarak okuma metinlerine ait etkinliklerin ilk kısımlarında yer alır. Genel olarak tahminlerin metin okunduktan sonra kontrol edilmesini sağlamak üzere seçenekler verildiği görölmüştür. NLL-I kitabında bu etkinlikten 3 adet bulunmaktadır. Şekil 89'da örneği bulunmaktadır:

1 You are going to read about a famous recluse. What do you think a recluse is? Guess, then read the introduction of the article below to check your answer.

A recluse is someone who:

- a likes media attention.
- b avoids media attention.
- c comes back after a period away from media attention.

Şekil 89: NLL-I, Sayfa: 108

4.3.3.8. Metnin Bir Kısımına Ait Soru Cevaplama

Okuma metinlerinden sonra bu metne dair sorulara cevap vermeyi kapsayan etkinlik türünden daha önce bahsedilmiştir. Fakat NLL-I kitabındaki bir başka etkinlik türünde metin okunurken yarıda bırakılır ve metnin sadece bu kısmına ait sorular cevaplandırılır. Cevaplandırmaya ait yönerge kitap tarafından verilir. NLL-I kitabında bu etkinlikten 3 adet bulunmaktadır. Şekil 90’da gösterilmiştir:

2a Read the first three paragraphs of the article quickly and check your answer to the second question in Exercise 1.

Şekil 90: NLL-I, Sayfa: 28

4.3.3.9. Çoktan Seçmeli Test

Günümüzde çokça kullanılan fakat dil becerilerinin öğretiminde fazla yer almayan çoktan seçmeli test sorusu NLL-I kitabında bu etkinlikten 2 adet bulunmaktadır. Öğrencinin doğru seçeneği birkaç yanlış seçeneğin arasından ayırdığı bu etkinlik çeşidi farklılık olması açısından kullanılabilir. Şekil 91’de örneği bulunmaktadır:

4b Read the text quickly. Who is it aimed at?

- a foreign language speakers
- b native English speakers
- c people who want to speak English as a foreign language
- d business people

Şekil 91: NLL-I, Sayfa: 36

4.3.3.10. Sıralama

Sıralama etkinlikleri metin okunduktan sonra verilen kronolojik öğelerin art arda dizilmesine dayalı etkinlik türüdür. Öğrencilerin özellikle olaya dayalı metinlerde olay örgüsünün zihinde doğru sıra ile öğrenilmesini kontrol etmek amacıyla kullanılabilmektedir. Basit bir biçime ve içeriğe sahip olmasına rağmen kronolojik olay sıralamasını kavratmakta yarar sağlayabilir. NLL-I kitabında bu etkinlikten 2 adet bulunmaktadır. Şekil 92’de etkinlik örneklendirilmiştir:

2a Read the newspaper report quickly. Then, without looking back at the text, put the events below in the correct order.

- a Bags of money were loaded into the helicopters.
- b There were several loud bangs.
- c The company offered a reward.
- d Robbers smashed windows.
- e Robbers landed on the roof of the G4S cash depot.
- f Police found the stolen helicopter 15 miles from the crime scene.

Şekil 92: NLL-I, Sayfa: 120

4.3.3.11. Yanlış Düzeltme

Yanlış düzeltme etkinlik çeşidinde metnin içerisinden alınan yanlış bilgiler içeren cümleler verilmektedir. Öğrencilerin verilen cümlelerdeki yanlış bilgilerin metinden doğrusunu bulmak suretiyle bunları düzeltmesi istenmektedir. Metnin doğru şekilde anlaşılmasını sağlamak ve metnin zihindeki anlamını kontrol etmek için hazırlanmış bir etkinlik türüdür. NLL-I kitabında bu etkinlikten 2 adet bulunmaktadır. Şekil 93’te örneği gösterilmiştir:

2b Read the extracts again and correct the statements below.

- 1 Designers are the same as scientists and engineers.
- 2 Magazines rarely make mistakes when talking about design.
- 3 Design is all about appearance.
- 4 The secret of good design is to be new and different.
- 5 Designers, like artists, have a lot of freedom.

Şekil 93: NLL-I, Sayfa: 66

4.3.3.12. Dereceleme

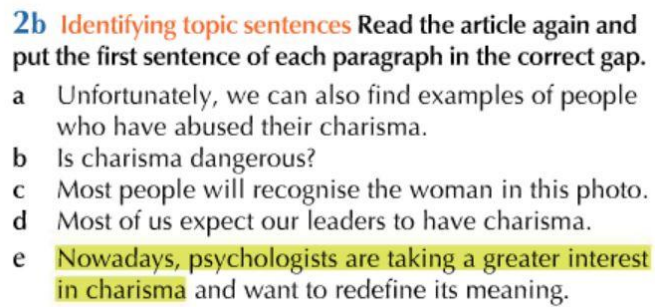
Dereceleme etkinliği herhangi bir konu, metin veya düşünce hakkında öğrencinin puanlaması olarak değerlendirilir. Bu puanlama yıldız sayısı ve buna bağlı dereceleme zarfları ile ifade edilir. Öğrenci konu olan durumu belirli ölçütlere göre değerlendirerek buna uygun dereceyi gösterir. NLL-I kitabında bu etkinlikten 2 adet bulunmaktadır. Dereceleme etkinliği Şekil 94’te örneklendirilmiştir:

Şekil 94: NLL-I, Sayfa: 106

4.3.3.13. Cümle Yerleştirme

Cümle yerleştirme etkinliği NLL-I kitabında yer alan farklı etkinliklerden biridir. Buna göre bölüm içindeki metnin bazı kısımları boş bırakılır. Etkinlik kısmında ise maddeler halinde cümleler verilir. Etkinlik yönergesinde bu cümlelerin metinde uygun yerlere yerleştirilmesi istenir. Bu etkinliğin yapılabilmesi için hem cümlenin hem de metnin bağlamının anlaşarak bütünleştirilmesi gerekmektedir. NLL-I kitabında bu etkinlikten 1 adet bulunmaktadır. Cümle yerleştirme etkinliği Şekil 95’te gösterilmiştir:

Şekil 95: NLL-I, Sayfa: 10

4.3.3.14. Başlık Bulma

Başlık bulma etkinliği ana dili öğretimi ders kitaplarında çokça bulunan klasik bir etkinlik türü olarak okunan metnin içeriğine, bağlamına uygun başlık belirlemektir. Buna göre ya bir metin verilerek farklı başlık seçenekleri içerisinde bir başlık seçilmesi veya birkaç metin ve başlık verilerek uygun başlığın eşleştirilmesi sağlanmaktadır. NLL-I kitabında bu etkinlikten 1 adet bulunmaktadır. Şekil 96’da bu etkinlik türünün örneği verilmiştir:

- 5a** Read the article quickly and choose the most suitable heading for each paragraph. (There are two extra headings.)
- a Virtual tourism
 - b Tourist or traveller?
 - c Most popular destinations
 - d Holiday at home
 - e Holiday problems

Şekil 96: NLL-I, Sayfa: 17

4.3.3.15. 5N1K

Eğitimde son yıllarda yeni etkinlik teknikleri ortaya çıkmıştır. Bunlardan biri 5N1K tekniğidir. Başlarda daha çok habercilikte kullanılan bir yöntemken günümüzde birçok alanda kullanıldığı görülmektedir. Eğitimde de yöntem ve değerlendirme süreçlerinde kullanılmaktadır. Bu, beş adet “N” harfi, bir adet “K” harfinden oluşan soru kelimelerinin kısaltmasıdır. Bu sorular; ne, nerede, nasıl, ne zaman, neden, kim olarak sıralanır. Genellikle bir olayın, durumun veya metnin çok boyutlu incelenmesinde kullanılır. NLL-I kitabında bu etkinlikten 1 adet bulunmaktadır. Şekil 97’de bu etkinlik gösterilmiştir:

- 2b** Good journalists try to answer the following questions when writing a news report:
Who? What? Where? When? Why? How?
Find the answer to these questions in the report.

Şekil 97: NLL-I, Sayfa: 120

4.3.3.16. Bahsedilmeyen Yapıyı Bulma

NLL-I kitabında yer alan farklı etkinliklerden biri “bahsedilmeyen yapı” etkinliğidir. Bu etkinlikte önce bölüm içinde bir metin verilir. Etkinlik kısmına gelindiğinde burada maddeler halinde cümleler yazılmıştır. Bu cümlelerden bazıları metinle alakalı iken bazıları uyuşmamaktadır. Öğrencilerden önce metni okumaları, sonra maddeleri gözden geçirerek hangisinin metinde bahsedilmediğini bulmaları istenir. NLL-I kitabında bu etkinlikten 1 adet bulunmaktadır. Şekil 98’de şu şekilde örneklendirilmiştir:

- 2a** Read the article quickly and say which of the following are *not* mentioned in the text.
- 1 the time children spend watching television
 - 2 the ways in which advertisers can reach children
 - 3 the dangers of advertising to children
 - 4 how different countries control advertising
 - 5 products that are not allowed to be advertised in different countries

Şekil 98: NLL-I, Sayfa: 50

4.3.3.17. Gruplama

Gruplama metin içerisinden seçilerek verilen kavramların yönergede verilen kurallara göre ayrılması esasına dayalı etkinlik türüdür. NLL-I kitabında bu etkinlikten 1 adet bulunmaktadır. Şekil 99’da bu etkinlik gösterilmiştir:

- 6a** Divide these adjectives into two groups according to personality types.
adventurous	cautious	enthusiastic
quiet	reserved	self-confident
talkative	thoughtful	
- 6b** Now divide these jobs into two groups according to personality types. Which adjectives from Exercise 6a do you think go with which jobs? Work with a partner and explain your choices.
artist	salesperson	politician	engineer
teacher	inventor	manager	writer

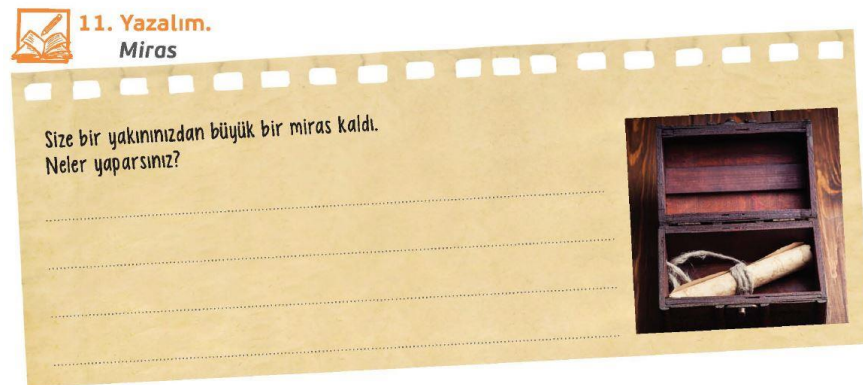
Şekil 99: NLL-I, Sayfa: 7

4.4. Yazma

Yazma becerisi hem ana dili hem de yabancı dil kullanımında önemli bir yere sahiptir. Yabancı dil öğretiminde kullanılan dört dil becerisinden biri olan yazma, henüz konuşma ve dinleme becerilerine yeterince önem verilmediği dönemlerde okuma ile birlikte öğretimi gerçekleştirilen iki beceriden biri olarak öne çıkmıştır. Bugün de eski önemini korumaktadır. Yazma becerisinin önemi aynı kalsa da işleniş ve öğretiminde farklı yöntem ve teknikler kullanılmaya başlanmıştır. Her dil becerisi gibi yazma becerisinde de öğrencilerin dili işlevsel olarak kullanabilmesine imkân verecek şekilde yöntem arayışına gidilmiştir. Yazma sadece yeni öğrenilen dilin kurallarının bir tekrar mahiyetinde kaydedilmesi değil, iletişim becerisini odağında bulunduran bir etkinliğe dönüşmüştür. Yeni tarz ve üsluba sahip, modern dil öğretim kitapları yazma becerisini eski dönemlere göre daha etkileşimsel olarak yapılandırmıştır.

Bu bölümde araştırmaya konu edilen dil öğretim setlerinden Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti B1 kitabı ile New Language Leader İngilizce Öğretim Seti Intermediate kitabı yazma becerisi açısından karşılaştırılarak veriler tablolar yardımı ile betimlenmiştir.

Yazma becerisi Yİ-B1 kitabında diğer dil becerileri ile bir arada verilmiştir. Becerilerin sıralanmasında herhangi bir öncelik-sonralık ilişkisi tespit edilememiştir. Şekil 100’de görüldüğü üzere yazma etkinliklerinde yönergelerin alt kısmında bulunan boşluklarda yazdırma alanları yer almaktadır. Yazma etkinliklerinde kitabın defter gibi kullanıldığı anlaşılmaktadır. Öğrenciden beklenen kendine verilen boşluk miktarınca yazmasıdır. Şekil 100’de yazma etkinliği etkinliği gösterilmiştir:

Şekil 100: Yİ -B1, Sayfa: 15

Yazma etkinlikleri NLL-I kitabındaki temaların 1, 2 ve 3. olarak adlandırılan bölümlerinde az sayıda ve basit düzeyde bulunmaktadır. Şekil 101’de turuncu çerçeve içerisinde gösterilen kısımda 1. Temanın 2. bölümünde bulunan “Writing” (Yazma) etkinliğinin diğer etkinlikler ile iç içe kullanıldığı görülmektedir. Bu etkinlik için bir yazı alanı verilmemiş olması öğrencinin ilgili etkinliği ders kitabı dışında tamamlaması gerektiğini göstermektedir.

Şekil 101: NLL-I, Sayfa: 8-9

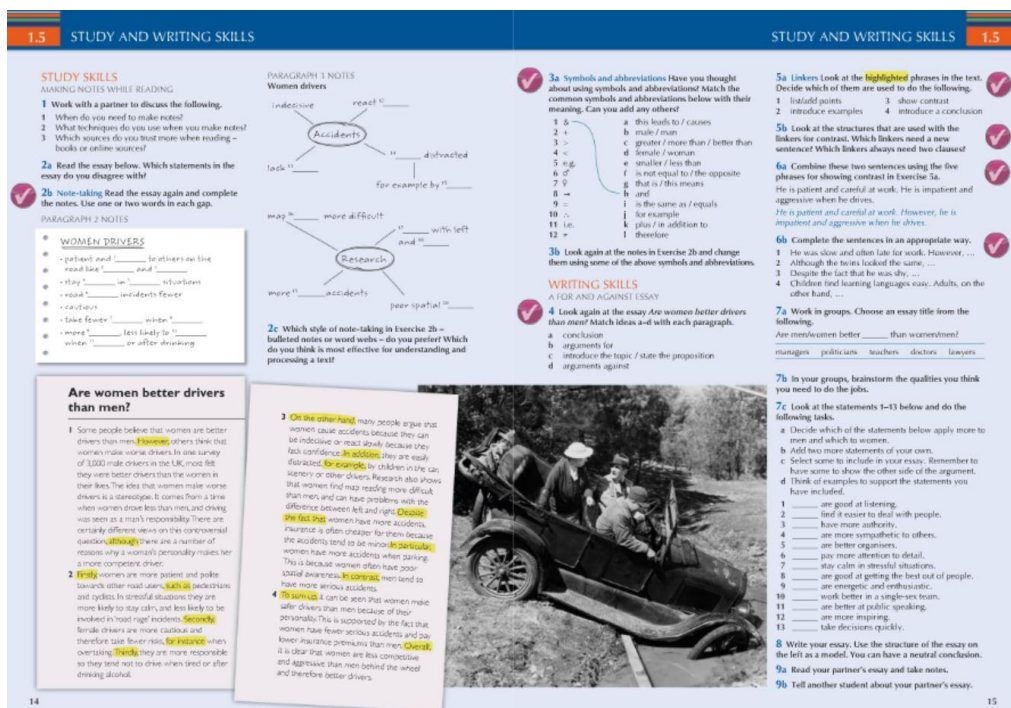
Tablo 10: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarındaki Yazma Etkinliği Sayısı

Temalar	Kitaplar	Yİ			T	NLL			T
	Bölümler	A	B	C		1	2	3	
1.Tema		1	1	2	3	-	1	-	1
2.Tema		3	2	1	6	1	-		1
3.Tema		2	1	1	4	1	-	-	1
4.Tema		1	1	1	3	-	-	-	0
5.Tema		2	2	1	5	-	-	-	0
6.Tema		2	1	2	5	1	1	-	2
7.Tema		2	1	2	5	1	-	-	1

8.Tema	2	1	2	5	-	1	-	1
9.Tema	-	-	-	-	1	-	-	1
10.Tema	-	-	-	-	1	-	-	1
11.Tema	-	-	-	-	1	-	1	2
12.Tema	-	-	-	-	-	-	-	0
Toplam	15	10	12	37	7	3	1	11

Tablo 10 incelendiğinde Yİ-B1 kitabında toplamda 37 yazma etkinliği bulunduğu görülmektedir. Temalarda en az 3, en fazla ise 6 yazma etkinliği vardır. Kitabın her bir bölümünde en az 1 yazma etkinliği olduğu tespit edilmiştir.

NLL-I kitabında durum farklıdır. Bu kitap yazma becerisine temaların 1, 2 ve 3. bölümlerinde az sayıda yer vermiştir. 3 temada hiçbir yazma etkinliği bulunmazken diğer temalarda en az 1 en fazla 2 olmak üzere toplam 11 yazma becerisi etkinliği saptanmıştır. Yalnız NLL’de yazma etkinlikleri asıl olarak kitabın her temasında bulunan 5. bölümün “*Study and Writing Skills*” (Çalışma ve Yazma Becerileri) adı altındaki “*Writing Skills*” kısmında yer almaktadır. Bu kısmın araştırmaya dâhil edilmesi daha doğru sonuçlar verebilecektir.

Şekil 102: NLL-I, Sayfa: 14-15

Şekil 102’de NLL-I kitabında bulunan “*Study and Writing Skills*” (Çalışma ve Yazma Becerileri) adlı bölüm görülmektedir. Kitabın bu bölümü her temada sabit olarak 2 sayfadır ve genellikle “*Study Skills*” (Çalışma becerileri) ve “*Writing Skills*” (Yazma becerileri) bölümlerine birer sayfa ayrılmıştır. Genellikle başta bir okuma metni bulunmakta ve bu metin hem “*Study Skills*” hem de “*Writing Skills*” bölümlerince ortak olarak işlenmektedir. NLL İngilizce Öğretim Seti yazma becerileri için asıl olarak bu bölümü kullanmaktadır.

NLL Seti’nin yazma becerisine temanın ilk bölümlerinde diğer dil becerileri ile bir arada yer vermektense müstakil bir bölüm olarak yer ayırması bu becerinin öğretilmesinin ve geliştirilmesinin önemsendiğini göstermektedir.

Tablo 11:NLL-I Kitabının “*Study and Writing*” Bölümünde İçerdiği Yazma Etkinliği Sayısı

Temalar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	T
Etkinlik Sayısı	11	5	9	6	5	6	4	5	4	7	4	8	74

Tablo 11 incelendiğinde NLL-I kitabının “*Study and Writing*” bölümünde bulunan “*Writing Skills*” kısmının içerdiği yazma etkinliği sayısı 74 olarak tespit edilmiştir. Bu etkinliklerin tamamı doğrudan yazma etkinliği olmayıp yazmaya hazırlık ve yazma sonrası etkinlikleri de kapsamaktadır. Etkinlik sayıları 4 ila 11 arasında değişmektedir.

NLL-I kitabında her yazma becerisi bölümünün bir konusu vardır ve etkinlikler bu konuyu işleyecek şekilde örüntülenmiştir. Şekil 103’e bakıldığında 2.temanın “*Writing Skills*” kısmının konu alanı “*A Biographical Profile*” (Biyografik Bir Profil) olarak belirlenmiş ve etkinlikler ile konu detaylıca işlenmiştir.

WRITING SKILLS
A BIOGRAPHICAL PROFILE

Şekil 103: NLL-I, Sayfa: 25

Tablo 12’de Yİ-B1 ve NLL-I kitaplarının temalara göre içerdiği yazma etkinliklerinin yazma öncesi, esnası ve sonrası olarak karşılaştırması bulunmaktadır:

Tablo 12: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarının Temalara Göre İçerdiği Yazma Etkinliklerinin Yazma Öncesi, Esnası ve Sonrası Olarak Belirlenmesi

Temalar	Kitaplar	Yİ			T	NLL			T
	Bölümler	Ö	E	S		Ö	E	S	
1.Tema		-	3	-	3	8	2	2	12
2.Tema		-	6	-	6	4	2	-	6
3.Tema		-	4	-	4	8	2	-	10
4.Tema		-	3	-	3	5	1	-	6
5.Tema		-	5	-	5	4	1	-	5
6.Tema		-	5	-	5	4	3	1	8
7.Tema		-	5	-	5	3	2	-	5
8.Tema		-	5	-	5	4	2	-	6
9.Tema		-	-	-	-	3	2	-	5
10.Tema		-	-	-	-	6	2	-	8
11.Tema		-	-	-	-	3	3	-	6
12.Tema		-	-	-	-	6	1	1	8
Toplam		0	0	37	37	58	23	4	85

Tablo12’de NLL-I kitabının hem temaların ilk üç bölümü hem de “*Writing Skills*” (Yazma Becerileri) bölümündeki etkinlikler dâhil edilerek Yİ-B1 kitabındaki yazma becerisi etkinlik sayıları ile karşılaştırılmıştır. Yİ-B1 kitabındaki etkinlik sayısı aynı kalırken (37) NLL-I kitabındaki etkinlik sayısı 11’den 85’e yükselmiştir. Bu kitabın temalarında yazma etkinliği sayıları 5 ila 12 arasında değişmektedir. Her iki setin kitabındaki yazma becerisi etkinliklerine; etkinlik öncesi, esnası ve sonrası olarak bakıldığında farklı bir durum tespit edilmiştir. Buna göre Yİ-B1 kitabındaki yazma becerisi etkinlikleri sadece yazma anına odaklı, öncesinde hazırlık veya sonrasında

değerlendirme aşaması olmayan etkinliklerdir. NLL-I kitabındaki yazma becerisi etkinliklerinde ise yazının oluşturulma evresine girmeden hazırlık yaptırıldığı daha sonra yazının oluşturulduğu, son olarak az da olsa (4) yazı hakkında farklı değerlendirme ve çalışma teknikleri barındırdığı görülmektedir.

Tablo 13'te Yİ-B1 kitabındaki yazma etkinlik türleri gösterilmiştir:

Tablo 13: Yİ-B1 Kitabındaki Yazma Etkinlik Türleri

No	Etkinlik Türleri	Sayısı
1	Açık uçlu yorum sorusuna cevap yazma	9
2	Tanıtım yazısı yazma	7
3	E-posta yazma	3
4	Görsel yorumu yazma	3
5	Kelimenin anlamına uygun cümle yazma	3
6	Haber yazma	1
7	Şiir yazma	1
8	İlan metni yazma	1
9	Özgeçmiş yazma	1
10	Özet yazma	1
11	Araştırma yazısı yazma	1
12	Atasözü açıklaması yazma	1
13	Metne ilişkin soruların cevaplarını yazma	1
14	Kampanya projesi yazma	1
15	Kurgu yazma	1
16	Davet mektubu yazma	1
17	Verilen başlığa uygun yazı yazma	1
Toplam		37

Yİ-B1 kitabındaki yazma becerisi etkinliklerinin türlere göre ayrıldığı Tablo 13'e bakıldığında kitabın 17 farklı etkinlik türü içerdiği görülmektedir. Buna göre *açık uçlu yorum sorusuna cevap yazma* 9 adet ile en fazla kullanılan tür olmuştur. En az kullanılanlar ise 1 adet ile *haber, şiir, ilan metni, öz geçmiş, özet, araştırma yazısı, atasözü açıklaması, kampanya projesi, kurgu, davet mektubu, başlık yazma ve metne ilişkin soruların cevaplarını yazma*dır. Yİ'nin etkinlik çeşitliliği öğrencilerin gerçek hayatta karşılaşılabileceği durumlara ilişkin yazma etkinliği tasarladığı şeklinde yorumlanabilir. Çeşitliliğin artması öğrencilerin yazma konusundaki kabiliyetlerini arttırma hususunda önemlidir. Yazma becerisine yönelik etkinlik türleri genel olarak kitabın temaları ile bağlantılı ilerlemektedir. Temanın konu alanı yazma alanını da oluşturmaktadır.

Tablo 14'te NLL-I kitabının temalara göre içerdiği yazma etkinliklerinin türlerine göre ayrımı gösterilmiştir. Burada yazma öncesi kısım esas alınmıştır.

Tablo 14: NLL-I Kitabının Temalara Göre İçerdiği Yazma Etkinliklerinin Türlerine Göre Belirlenmesi (Yazma Öncesi)

No	Etkinlik Türleri	NLL
1	Boşluk doldurma	8
2	Grupla çalışma (Diyalog kurma)	7
3	Eşleştirme	7
4	Metne ilişkin soru cevaplama	5
5	Yapıyı fark etme	4
6	Not alma	3
7	Cümle birleştirme	3
8	Sıralama	3
9	Cümle tamamlama	2
10	Bağlaç bulma	2
11	Dönüştürme	2
12	Başlık seçme	1

13	Beyin fırtınası	1
14	Anlama uygun kelime bulma	1
15	Fark bulma	1
16	Tablo yorumlama	1
17	Yanlış bulma	1
18	Uygun ifade bulma	1
19	Plan oluşturma	1
20	Yanlış düzeltme	1
21	Tahmin etme	1
22	Açık uçlu soru cevaplama	1
23	Kelime değişmece	1
Toplam		58

NLL-I kitabındaki yazma becerisi etkinlikleri yazma öncesi, esnası ve sonrası olarak ayrıldığından bu etkinliklere ilişkin tablolar ayrı ayrı oluşturulmuştur. Tablo 14 incelendiğinde NLL-I kitabında 23 adet yazma öncesi etkinlik türü olduğu tespit edilmiştir. Bu etkinlikler doğrudan olarak yazma etkinliği olmasa da yazma aşamasına geçilmesinde hazırlık görevi üstlenen etkinliklerdir. Kitap, genellikle hazırlık aşamasındaki etkinliğin içeriğini yazma aşamasında kullanılacak öğelerden seçerek öğrencileri yazmaya güdülemeye çalışmıştır. Bu aşamada en çok kullanılan etkinlik türü (8) *boşluk doldurma* olurken en az (1) *başlık seçme*, *beyin fırtınası*, *anlama uygun kelime bulma*, *fark bulma*, *tablo yorumlama*, *yanlış bulma*, *uygun ifade bulma*, *plan oluşturma*, *yanlış düzeltme*, *tahmin etme*, *açık uçlu soru cevaplama* ve *kelime değişmece* etkinlikleri olmuştur.

Tablo 15'te NLL-I kitabının temalara göre içerdiği yazma etkinliklerinin türlerine göre ayrımı gösterilmiştir. Burada yazma esnası kısım ele alınmıştır.

Tablo 15: NLL-I Kitabının Temalara Göre İçerdiği Yazma Etkinliklerinin Türlerine Göre Belirlenmesi (Yazma Esnası)

No	Etkinlik Türleri	Sayısı
1	Deneme yazma	2
2	Biyografi yazma	1
3	CV yazma	1
4	Tablo hakkında rapor yazma	1
5	Fikir odaklı makale yazma	1
6	Cevap mektubu yazma	1
7	Ürün raporu yazma	1
8	E-mail yazma	1
9	Tanıtım yazısı yazma	1
10	Tablo yorumlama yazısı yazma	1
11	Sosyal etkinlik hakkında rapor yazma	1
12	Görüş yazısı yazma	6
13	Röportaj yazma	1
14	Değerlendirme yazısı yazma	1
15	Kişî profili yazma	1
16	İş ilanı yazma	1
17	Soru yazma	1
Toplam		23

NLL-I kitabındaki yazma becerisi etkinliklerin yazma esnası kısmı öğrencilerin yazma becerisini asıl olarak kullandığı kısımdır. Tablo 15 incelendiğinde burada 17 farklı yazma etkinliği türü olduğu tespit edilmiştir. NLL-I kitabında yazma esnası etkinliklerinin her tür için birer adet kullanılması Yİ-B1 kitabındaki yazma becerisi etkinliklerinden ayrılır. Çünkü Türkçe öğretim seti kitabındaki yazma etkinliği sayıları türlerine göre NLL-I kitabındaki gibi sistematik değildir. Bu kitaptaki yazma becerisi etkinliklerinin konu alanına bakıldığında günlük hayatta karşılaşılabilecek

noktalara değindiği görülmektedir. Bir konu alanında birden çok etkinlik yaratma yerine daha çok alanda birer etkinlik oluşturma mantığı güdüldüğü anlaşılmaktadır. Tablo 16’da NLL-I kitabının temalarındaki yazma sonrası etkinliklerinin türlerine göre ayrımı gösterilmiştir.

Tablo 16: NLL-I Kitabının Temalara Göre İçerdiği Yazma Etkinliklerinin Türlerine Göre Belirlenmesi (Yazma Sonrası)

No	Etkinlik Türleri	Sayısı
1	Yazıyı Paylaşma ve Not alma (Partnerle çalışarak)	2
2	Değerlendirme yapma (Partnerle çalışma)	2
Toplam		4

Tablo 16’da NLL İngilizce Öğretim Seti Intermediate kitabındaki yazma becerisi etkinliklerin yazma sonrası kısmı gösterilmektedir. Sadece 4 temada birer olmak üzere toplam 4 adet bulunmaktadır. Bunların hepsi öğrencinin başka biriyle veya grupla çalışmasını gerektiren etkinlik türleridir. Genel olarak oluşturulan metnin değerlendirmesi amaçlamaktadır.

4.4.1. Yİ-B1 Kitabının Temalara Göre İçerdiği Yazma Etkinliklerinin Türleri

4.4.1.1. Açık Uçlu Yorum Sorusuna Cevap Yazma

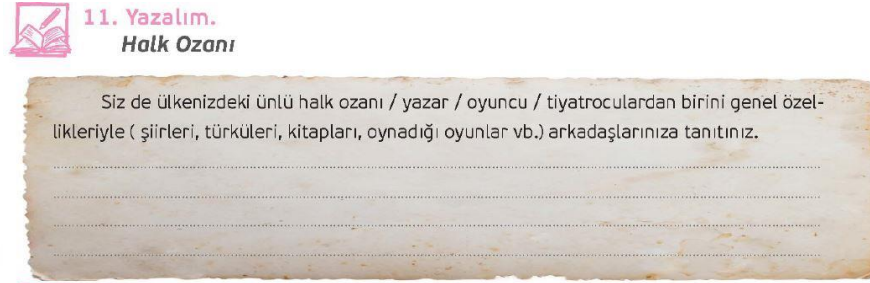
Yİ-B1 kitabında en çok kullanılan yazma etkinliği türü *açık uçlu yorum sorusuna cevap yazma* olmuştur. Genel olarak temanın içerdiği konu hakkında öğrenciye yönlendirilen ve cevabı açık uçlu olan sorulara yorum yapma yoluyla yazılan etkinliklerdir. Yİ-B1 kitabında bu etkinlik türünden 9 adet bulunmaktadır. Şekil 104’te örneği gösterilmiştir:

Şekil 104: Yİ-B1, Sayfa: 22

4.4.1.2. Tanıtım Yazısı Yazma

Yİ-B1 kitabında en çok kullanılan ikinci yazma etkinliği türü tanıtım yazısı yazmadır. Bu etkinlikten 7 adet bulunmaktadır. Buna göre öğrencilerden herhangi bir konuyu, kişiyi, durumu, yeri vb. tanıtıcı özellikte bir yazı yazmaları istenir. Şekil 105'te örneği gösterilmiştir:

Şekil 105: Yİ-B1, Sayfa: 32

4.4.1.3. E-posta Yazma

Eski kitaplarda kullanılan mektup yazma yöntemi günümüzde teknolojik gelişmeye uyarlanarak kitaplarda yer almıştır. Artık e-posta günlük hayatımızın en önemli haberleşme yollarından biri olarak kullanılmaktadır. Bu sebeple yabancı dil öğreniminde de yeri etkinlikler ile belirlenmiştir. Yİ-B1 kitabında bu etkinlik türünden 3 adet bulunmaktadır. Örneği Şekil 106'da verilmiştir:

İletişim Formu

E-Posta Adresiniz:

Konu:

Mesaj:

kurs süresi

kısaca kendini tanıtma

kurs saatleri

ödeme şekilleri

kurs ücreti

Şekil 106: Yİ-B1, Sayfa: 77

4.4.1.4. Görsel Yorumu Yazma

Anlam barındıran görsellerin özellikle karikatürlerin yorumlanmasına dayalı bu etkinlikte öğrencilerden yorumlarını yazma becerisini kullanarak ifade etmesi istenmektedir. Yİ-B1 kitabında bu etkinlik türünden 3 adet bulunmaktadır. Şekil 107’de örneği gösterilmiştir:

9. Yazalım. Karikatür

- a. Aşağıdaki karikatürleri inceleyiniz. Karikatürlerle ilgili zihninizde oluşan kelimeleri yazınız.
b. Karikatürlerin altına karikatürleri anlatan birer cümle yazınız.

.....			
.....			
.....			
.....			

Şekil 107: Yİ-B1, Sayfa: 87

4.4.1.5. Kelimenin Anlamına Uygun Cümle Yazma

Ana dili öğretiminde de sıkça kullanılan bu etkinlikte öğrencilerden temanın anahtar kelimeleri sayılan ifadeleri cümle içerisinde kullanması istenir. Yİ-B1 kitabında bu etkinlik türünden 3 adet bulunmaktadır. Şekil 108’de örneği gösterilmiştir:

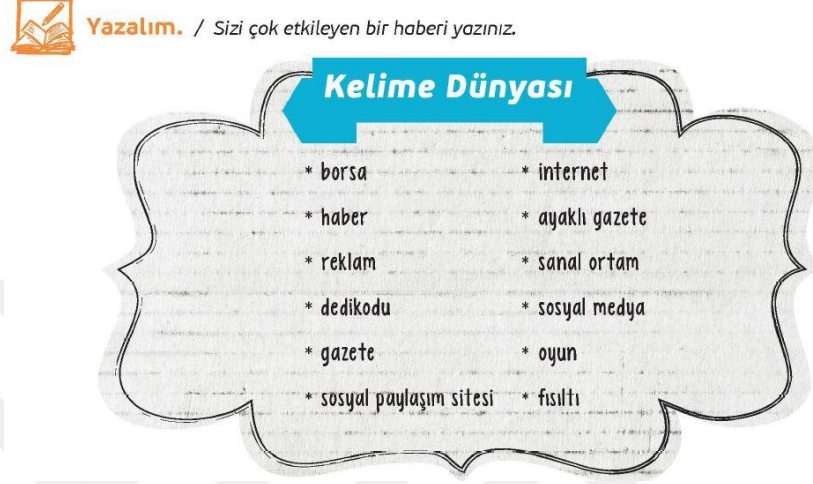
Yazalım. / Aşağıdaki kelimelerle cümleler kurunuz.

Şekil 108: Yİ-B1, Sayfa: 155

4.4.1.6. Haber Metni Yazma

Temanın içeriğine uygun olarak “*Kelime Dünyası*” adlı bölüm öğrencilere bazı kelimeler verir. Etkinlik bunların kullanılması yoluyla bir haber metni yazdırılmasına dayanır. Yİ-B1 kitabında bu etkinlik türünden 1 adet bulunmaktadır. Şekil 109’da örneği gösterilmiştir:

Şekil 109: Yİ-B1, Sayfa: 24

4.4.1.7. Şiir Yazma

Öğrencilerin hedef dilde sadece düz yazı değil şiir yazabilmelerini de hedefleyen bu etkinlik türünde mısralar oluşturularak bir şiir yazdırılmaktadır. Yİ-B1 kitabında bu etkinlik türünden 1 adet bulunmaktadır. Şekil 110’da örneği gösterilmiştir:

Şekil 110: Yİ-B1, Sayfa: 29

4.4.1.8. İlan Metni Yazma

Bu etkinlik içinde bulunduğu temanın özelliklerine bağlı olarak bir ilan oluşturmak için gerekli ön bilgiyi verdikten sonra uygulamanın öğrencilere yaptırılmasından ibarettir. Yİ-B1 kitabında bu etkinlik türünden 1 adet bulunmaktadır. Şekil 111’de örneği gösterilmiştir:

3. Yazalım.
Eleman Arıyoruz

Bir bilgisayar şirketi sahibisiniz. Bilgisayar mühendisi arıyorsunuz. Ayrıntılı özelliklerini belirten bir ilan metni hazırlayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Şekil 111: Yİ-B1, Sayfa: 34

4.4.1.9. Özgeçmiş Yazma

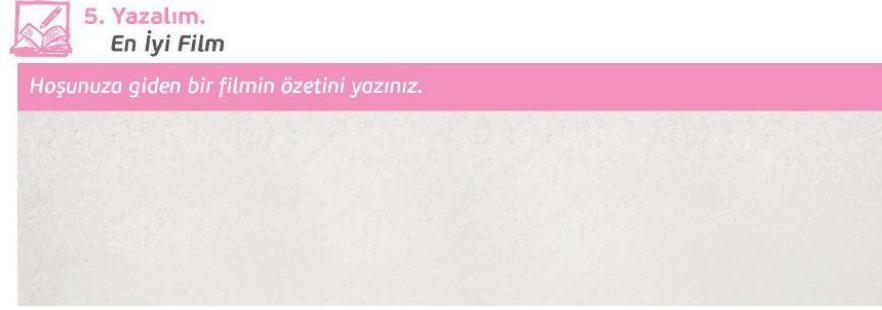
Günümüzde önemi herkesçe bilinen özgeçmiş, iş başvuruları başta olmak üzere çok kullanılan bir türdür. Özellikle hedef dilin kullanıldığı yerde yaşamayı düşünen yetişkin yabancılar için faydalı bir etkinliktir. Etkinlikte öğrencilerin özgeçmiş doldururken sık karşılaşılabileceği sorular verilmiştir. Yİ-B1 kitabında bu etkinlik türünden 1 adet bulunmaktadır. Şekil 112’de örneği gösterilmiştir:

Kişisel Bilgiler	Eğitim Bilgileri
Doğum Tarihi: _____	_____
Doğum Yeri: _____	_____
Medeni Hali: _____	Kariyer Hedefi
E-Posta: _____	_____
İş ve Staj Deneyimi	İlgi Alanları
_____	_____
Yabancı Dil Bilgisi	_____
_____	Referans
Eğitimler ve Seminerler	_____
_____	_____

Şekil 112: Yİ-B1, Sayfa: 40

4.4.1.10. Özet Yazma

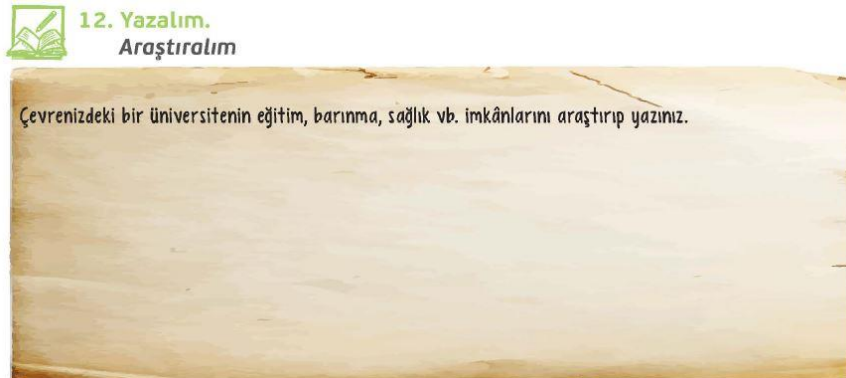
Özetleme, üst bilişsel bir beceri olarak kabul edilmektedir. İkinci dil öğretiminde, hedef dilde de yetkinlik sağlamak için bilinmesi ve kullanılması önemlidir. Bu etkinlikte öğrencilerden bir bütünü kısa ve öz bir yolla yazması istenerek özetleme becerisini kazanması hedeflenmektedir. Yİ-B1 kitabında bu etkinlik türünden 1 adet bulunmaktadır. Şekil 113'te örneği gösterilmiştir:

Şekil 113: Yİ-B1, Sayfa: 44

4.4.1.11. Araştırma Yazısı Yazma

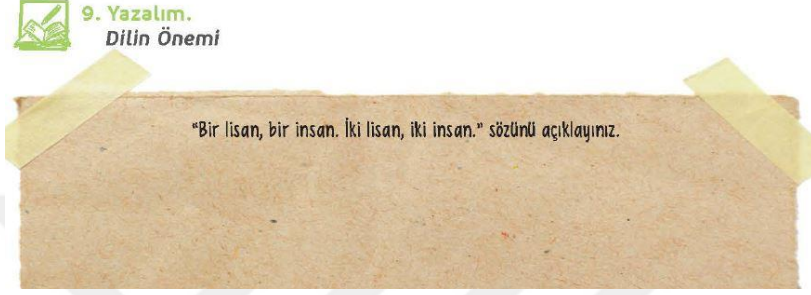
Yabancı dil öğretiminde söz varlığının geliştirilmesi öğrencilerin hedef dil yetkinliğini artıracaktır. Bu sebeple öğrencilerin kendi yapacakları araştırmaları yazıya dökmeleri yazma becerisinin gelişimi açısından değerlidir. Bu etkinlikte öğrencilerden bir konu hakkında araştırma yaparak öğrendiklerini yazmaları istenmiştir. Yİ-B1 kitabında bu etkinlik türünden 1 adet bulunmaktadır. Şekil 114'te örneği gösterilmiştir:

Şekil 114: Yİ-B1, Sayfa: 56

4.4.1.12. Atasözü Açıklaması Yazma

Hedef dilde kullanılan kalıp ifadeleri (deyim, atasözü vs.) bilmek yabancı dil öğrencileri için zor bir süreç olsa da bunları kavramaları o dildeki diğer tüm becerilerini artırabilecektir. Bu etkinlikte de bir atasözünü yazarak açıklaması istenmiştir. Yİ-B1 kitabında bu etkinlik türünden 1 adet bulunmaktadır. Şekil 115’te örneği gösterilmiştir:

Şekil 115: Yİ-B1, Sayfa: 61

4.4.1.13. Metne İlişkin Soru Cevaplarını Yazma

Metinler yabancı dil öğretiminde sıkça kullanılmaktadır. Her beceri türü için kullanılabilirler. Bu örnekte öğrencilerin okudukları metinle ilgili sorulara yazılı şekilde cevap vermesi istenmiştir. Yİ-B1 kitabında bu etkinlik türünden 1 adet bulunmaktadır. Şekil 116’da örneği gösterilmiştir:

 3. Yazalım.

1. Yukarıdaki metni okuduktan sonra kendinizi nasıl hissettiniz? Anlatınız.

Metni okuduktan sonra kendimi iyi hissettim, çünkü ben ayda en az bir kitap okuyorum.

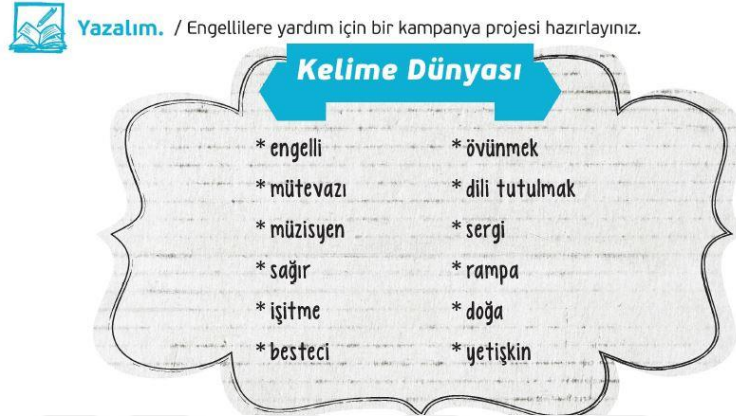
2. Yukarıdaki özelliklerden hangisini kendinizde görüyorsunuz? Anlatınız.

Kitap okursam kelime hazinem gelişir. Bunu biliyorum ve devamlı kitap okuyorum.

Şekil 116: Yİ-B1, Sayfa: 63

4.4.1.14. Kampanya Projesi Yazma

Temanın içeriğine uygun bir şekilde kullanılan bu etkinlikte bir kampanya projesinin nasıl hazırlanacağı öğretilerek öğrencilerden “Kelime Dünyası” adlı bölümdeki kelimeleri kullanmaları yoluyla uygulama yapması istenmiştir. Yİ-B1 kitabında bu etkinlik türünden 1 adet bulunmaktadır. Şekil 117’de örneği gösterilmiştir:

Şekil 117: Yİ-B1, Sayfa: 97

4.4.1.15. Kurgu Yazma

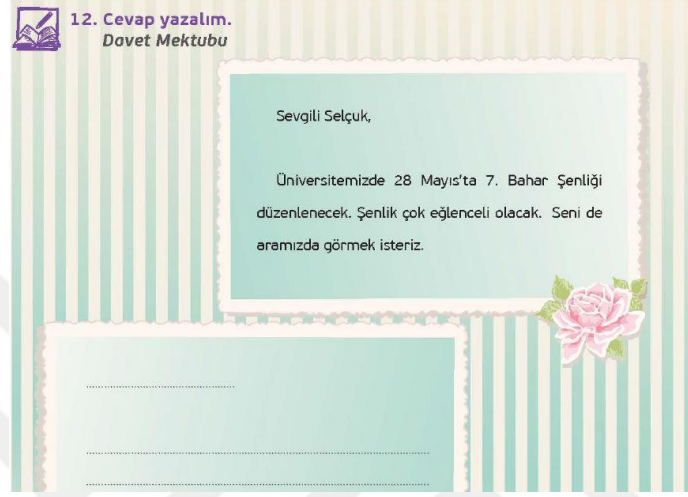
Yazma becerisinin farklı alanlarda gelişimi için hazırlanan bu etkinlikte öğrencilerin o temanın anahtar kelimelerini kullanarak bir film kurgusu yazmaları istenmiştir. Yİ-B1 kitabında bu etkinlik türünden 1 adet bulunmaktadır. Şekil 118’de örneği gösterilmiştir:

Şekil 118: Yİ-B1, Sayfa: 100

4.4.1.16. Davet Mektubu Yazma

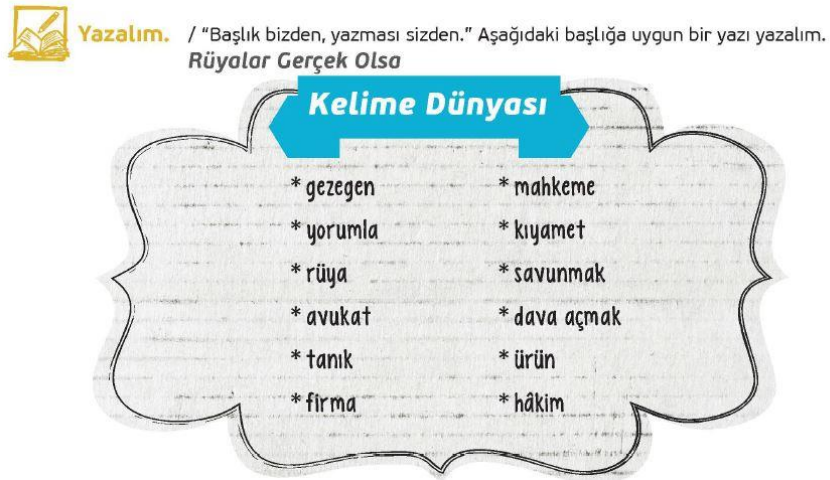
Mektup günümüzde sık kullanılmasa da bazı türleri hâlâ yerini korumaktadır. Bu etkinlik öğrencilere bir davet mektubuna nasıl cevap yazabilecekleri hususunda alıştırtma mahiyetindedir. Yİ-B1 kitabında bu etkinlik türünden 1 adet bulunmaktadır. Şekil 119’da örneği gösterilmiştir:

Şekil 119: Yİ-B1, Sayfa: 136

4.4.1.17. Verilen Başlığa Uygun Yazı Yazma

Bir yazının başlığı o yazının içeriğinin özeti gibidir. Bu etkinlik türünde öğrencilere başlık verilmiş, yazının bu başlığın anlam çerçevesinde yazılması istenmiştir. Yİ-B1 kitabında bu etkinlik türünden 1 adet bulunmaktadır. Şekil 120’de örneği gösterilmiştir:

Şekil 120: Yİ-B1, Sayfa: 118

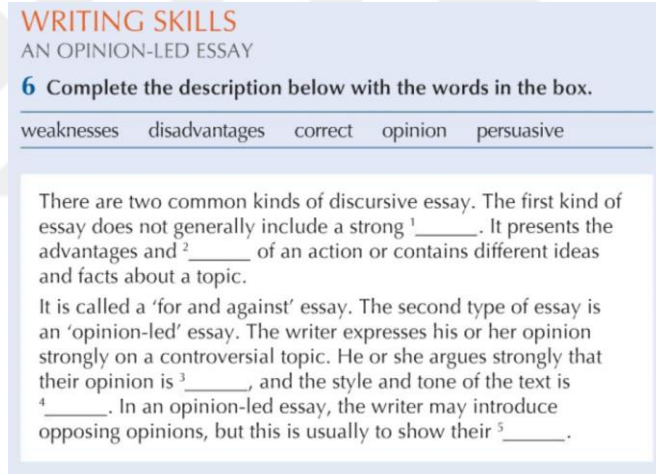
4.4.2. NLL-I Kitabının Temalarındaki Yazma Etkinliklerinin Türleri

4.4.2.1. NLL-I Kitabının Temalara Göre İçerdiği Yazma Etkinliklerinin Türlerine Göre Belirlenmesi (Etkinlik Öncesi)

Bu bölümde kullanılan etkinlik türleri genellikle yazı yazdırmaya değil yazı aşamasına geçmeden önce öğrencilerin ön bilgilerinin hazırlanmasında rol oynamaktadır. Yazı yazmaya başlamadan önce hazırlık yaptırılması önemlidir. NLL İngilizce Öğretim Seti Intermediate kitabında bu konuya önem gösterilmiştir.

4.4.2.1.1. Boşluk Doldurma

Boşluk doldurma her iki sette de kullanılan etkinlik türüdür. Amaca göre içeriği değişse de özü aynıdır. Fark ettirmek ve kullanılmak istenen yapı boş bırakılarak öğrenciler tarafından doldurtulur. NLL-I kitabında 8 adet bulunmaktadır. Şekil 121’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

Şekil 121: NLL-I, Sayfa: 55

4.4.2.1.2. Grupla Çalışma (Diyalog kurma)

NLL İngilizce Öğretim Seti sıkça diyalog kurma, grupla veya partnerle çalışma etkinliklerine yer vermektedir. Bu sebeple bütün dil becerilerinde bu etkinlik çeşidi çokça kullanılmıştır. Etkinlik içerisinde öğrencilere talimatlar ve yönergeler verilerek onların herhangi bir konu üzerinde çalışması sağlanmıştır. NLL-I kitabında 7 adet bulunmaktadır. Şekil 122’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

8 Curriculum Vitae (CV) Work in small groups to discuss the following.

- 1 What is more common nowadays in your country: sending a CV or filling in an online application?
- 2 Should you use the same CV for all applications?
- 3 What headings do you normally find in a CV?
- 4 Should you include a photo of yourself with your CV?
- 5 Should you always tell the truth in a CV?
- 6 Do you agree that the best CV is no more than one page long?
- 7 If you were an employer, how would you feel about a CV which had spelling mistakes?

Şekil 122: NLL-I, Sayfa: 35

4.4.2.1.3. Eşleştirme

Eşleştirme etkinlik türü sadece yazma becerisi içinde değil tüm dil öğretim becerilerini kazandırmak adına bu setin sıkça kullandığı türdür. Mantığı uygun yapıların birbirleri ile bağlantı kurulmasına dayanır. NLL-I kitabında 7 adet bulunmaktadır. Şekil 123’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

WRITING SKILLS

A BIOGRAPHICAL PROFILE

7 Read the biography of Amelia Earhart. Match each paragraph with one of these topics.

- a the end of her life
- b her early life and education
- c her early career
- d publications, awards and prizes
- e her greatest achievement

Şekil 123: NLL-I, Sayfa: 25

4.4.2.1.4. Metne İlişkin Soru Cevaplama

Metin kullanımı dil öğretiminde vazgeçilmez bir etkinlik kaynağıdır. Burada ise hazırlık aşamasında kullanılmaktadır. Öğrencilerin verilen metne ait sorulara cevap bulması istenir. NLL-I kitabında 5 adet bulunmaktadır. Şekil 124’te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

WRITING SKILLS

A FORMAL LETTER

5a Quickly read the letter from the Head of a Students' Union in a university. Then answer the questions.

- 1 What is the letter about?
- 2 Where will the event take place?

Şekil 124: NLL-I, Sayfa: 65

4.4.2.1.5. Yapıyı Fark Etme

Bu etkinlik türü öğrencilerin yazılarını oluştururken kullanacakları yapıları önceden sezdirmek amacıyla oluşturulmuştur. Her ne kadar yazma becerisi ile ilgisiz gibi görünse de yazının oluşturulma aşamasında kullanılması hedeflenen yapılara alıştırmaya niteliği ile sonraki yazı aşamasını kolaylaştırır. NLL-I kitabında 4 adet bulunmaktadır. Şekil 125’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

5b Look at the structures that are used with the linkers for contrast. Which linkers need a new sentence? Which linkers always need two clauses?

Şekil 125: NLL-I, Sayfa: 15

4.4.2.1.6. Not Alma

İngilizce öğretim seti herhangi bir dil becerisinin öğretiminde diğer dil becerilerini de etkin şekilde kullanmaktadır. Bu etkinlikte bir dinleme metninden not aldırılması yazma aşamasına hazırlık olarak kullanılmıştır. NLL-I kitabında 3 adet bulunmaktadır. Şekil 126’da bu etkinlik türü gösterilmiştir:

6b Listen again. What are the counsellor’s answers to the questions? Make notes next to the questions you wrote in Exercise 6a.

Şekil 126: NLL-I, Sayfa: 34

4.4.2.1.7. Cümle Birleştirme

Cümlelerin ikiye bölünmesi ve sıralamalarının değiştirilmesi yoluyla basit bir hazırlık aşaması oluşturulmuştur. Öğrencilerden cümlenin her iki parçasını birleştirmesi istenmektedir. NLL-I kitabında 3 adet bulunmaktadır. Şekil 127’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

- 10** Match these sentence halves and join them in an appropriate way using the time linkers.
- 1 Heyerdahl received a number of awards
 - 2 Heyerdahl went to the Galapagos Islands
 - 3 Heyerdahl became curious about how the islands were inhabited
 - 4 He set out to prove his theories
- a leading an expedition to Easter Island.
 - b his lifetime.
 - c he was staying in Polynesia.
 - d giving up his study of Geography.

Şekil 127: NLL-I, Sayfa: 25

4.4.2.1.8. Sıralama

Cümlelerin farklı sıralarda verilerek doğru sıralamanın öğrenciye yaptırıldığı etkinlik türüdür. Bir bütünlüğü sağlanması için doğru parçaların arka arkaya getirilmesi mantığına dayanır. NLL-I kitabında 3 adet bulunmaktadır. Şekil 128’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

- 9b** Put the sentences in a logical order. The first and last have been numbered.

Şekil 128: NLL-I, Sayfa: 45

4.4.2.1.9. Cümle Tamamlama

Yarım bırakılmış cümlelerin öğrenci tarafından tamamlanması için oluşturulan etkinlik çeşididir. Anlam bütünlüğünün sağlanmasını pekiştiren bir mantığı vardır. NLL-I kitabında 2 adet bulunmaktadır. Şekil 129’da bu etkinlik türü gösterilmiştir:

- 9a** Look at the chart again and complete the sentences.
- ☐ In Malaysia almost a third of the population ...
 - ☒ There were no figures given for ...
 - ☐ Overall, the chart demonstrates that six countries in the chart have a majority of ...
 - ☒ This chart shows the percentage of people from a number of countries who ...
 - ☐ The country with the lowest percentage of speakers of English as a first language ...
 - ☐ In South Africa, just under a quarter of ...
 - ☐ It is also interesting that in Barbados and New Zealand ...
 - ☐ Compared to the 97% of speakers of English as a first language in the UK , in the USA the percentage ...
 - ☐ The percentage of speakers of English as a second language in the USA is approximately the same as ...

Şekil 129: NLL-I, Sayfa: 45

4.4.2.1.10. Bağlaç Bulma

Bağlaç bulma etkinliği her ne kadar dil bilgisi etkinliği görünümünde olsa da burada içerisinde bağlaçlar bulunan bir yazı metni oluşturmaya hazırlık aşamasında kullanılmaktadır. Bu etkinlikte bağlaçların fark edilmesi beklenmektedir. NLL-I kitabında 2 adet bulunmaktadır. Örneği Şekil 130’dadır:

- 10** Look back at the report in Exercise 7. Underline the linkers (e.g. *however*).

Şekil 130: NLL-I, Sayfa: 45

4.4.2.1.11. Dönüştürme

Dönüştürme bu etkinlik türü için genel bir isimlendirmedir. Etkinliğin içinde verilen bir yapıdan istenilen başka bir yapıya dönüştürme işinin öğrenciye bırakılması söz konusudur. NLL-I kitabında 2 adet bulunmaktadır. Şekil 131’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

- 6a** Using the table, change the parts in bold in the first email from formal to neutral register. Make any other changes necessary.
- 6b** Using the table, change the parts in bold in the second email from informal to formal register. Make any other changes necessary.

Şekil 131: NLL-I, Sayfa: 85

4.4.2.1.12. Başlık Seçme

Başlık Seçme, verilen metne öğrencilerin başlık seçmesine dayanan bir etkinlik türüdür. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Örneği Şekil 132’de gösterilmiştir:

7a Work in groups. Choose an essay title from the following.

Are men/women better _____ than women/men?

managers politicians teachers doctors lawyers

Şekil 132: NLL-I, Sayfa: 15

4.4.2.1.13. Beyin Fırtınası

Beyin fırtınası, öğrencilerin herhangi bir konu üzerinde birlikte tartışarak konunun etraflıca incelenmesini sağlayan öğretim tekniğidir. İletişim becerilerinin gelişimine katkıda bulunur. NLL İngilizce Öğretim Seti Intermediate Kitabı’nda 1 adet bulunmaktadır. Şekil 133’te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

7b In your groups, brainstorm the qualities you think you need to do the jobs.

Şekil 133: NLL-I, Sayfa: 15

4.4.2.1.14. Anlama Uygun Kelime Bulma

Yazı aşamasına geçilmeden öğrencilerin yazılarında kullanacakları kelimelerin bilincine varmasını hedefleyen bu etkinlik türü anlamı verilen kelimelerin metinden bulunmasına dayanır. NLL İngilizce Öğretim Seti Intermediate Kitabı’nda 1 adet bulunmaktadır. Şekil 134’te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

8 Find verbs in the text that mean the following.

- 1 be dismissed from a job (para 1)
- 2 finish high school or university (para 1)
- 3 learn a particular job (para 1)
- 4 go to (school or university) (para 1)
- 5 stop doing something (para 1)
- 6 go to a new place to live (para 2)
- 7 write and print something for sale (para 5)
- 8 be given a prize, honour or money (para 5)

Şekil 134: NLL-I, Sayfa: 25

4.4.2.1.15. Fark Bulma

Birbirine yakın iki konu veya kavram arasındaki farkları belirlemeyi amaçlayan bir etkinlik türüdür. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 135'te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

WRITING SKILLS

COVERING LETTER AND CURRICULUM VITAE (CV)

5 What is the difference, if any, between a CV, a resumé and a covering letter?

Şekil 135: NLL-I, Sayfa: 34

4.4.2.1.16. Tablo Yorumlama

Tablolar günlük hayatımızda sıkça kullanılan bilgilendirme yollarındandır. Yabancı dil öğretiminde de tabloların yorumlanması önemlidir. Bu etkinlik türünde verilen bir tablonun yorumlanarak çıkarım yapılması istenmiştir. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 136'da bu etkinlik türü gösterilmiştir:

8b Look at the other countries in the chart and make statements about their use of English as a first and second language.

Şekil 136: NLL-I, Sayfa: 45

4.4.2.1.17. Yanlış Bulma

Doğru bilgilerin verildiği bir metin oluşturularak ardından içlerinde bu metinle çelişen ifadelerin de yer aldığı çıkarımların verildiği etkinlik türüdür. Öğrencilerden yanlış olan çıkarımların bulunması istenmektedir. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 137'de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

7 Read the statements about opinion-led essays. Which two statements are NOT generally considered good practice?

- 1 In your first paragraph, you may rephrase the essay question.
- 2 It is a good idea to copy several phrases from the essay question.
- 3 After the first paragraph, you use some paragraphs to give reasons for your opinions.
- 4 It is not necessary to give evidence for your statements, for example by quoting people or referring to surveys.
- 5 You present arguments, showing that you disagree with something or question whether it is right.

Şekil 137: NLL-I, Sayfa: 55

4.4.2.1.18. Uygun İfade Bulma

Bazı durumları anlatmak için kullanılan kelime grubu kalıpları bulunmaktadır. Bu kelime grupları genel olarak benzerdir. Bu etkinlikte verilen kalıplara ek olarak benzerlerinin bulunması istenir. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 138’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

8 Look at the essay again and find an expression to add to the groups below.

Giving an opinion
In my opinion ...
Personally I think ...
I feel strongly that ...
_____ (para 1)

Giving facts
There is/are definitely...
It is well known that ...
It is true that ...
_____ (para 2)

Şekil 138: NLL-I, Sayfa: 55

4.4.2.1.19. Plan Oluşturma

Plan oluşturma etkinliği yazı aşamasına geçmeden önce kullanılan önemli bir etkinliktir. Özellikle aşamalı, kronolojik özelliğe sahip yazılar oluşturulurken yazı planı yapmak yazının oluşturulmasının ilk adımıdır. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 139’da bu etkinlik türü gösterilmiştir:

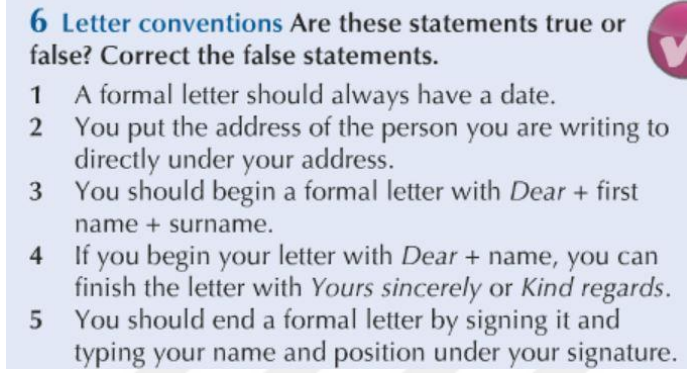
9a Planning your essay Choose one of the topics for an opinion-led essay. Decide what your opinion is. Note your reasons for your opinion and any evidence to support your point of view. Think of arguments against your opinion.

- To what extent do you think people are influenced by TV advertisements?
- There are too many unacceptable methods in advertising today.
- Businesses should not be allowed to advertise on social networks.

Şekil 139: NLL-I, Sayfa: 55

4.4.2.1.20. Yanlışı Düzeltme

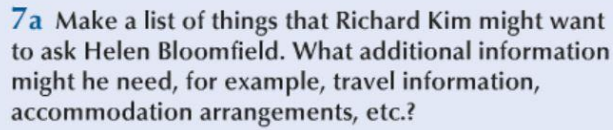
Öğretilmek istenen konu veya kavram hakkında doğru ve yanlış cümlelerin verildiği bu etkinlikte öğrencilere önce cümlelerin doğru olup olmadığı sorulmakta, eğer yanlış ise düzeltmeleri istenmektedir. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 140'ta bu etkinlik türü gösterilmiştir:

Şekil 140: NLL-I, Sayfa: 65

4.4.2.1.21. Tahmin Etme

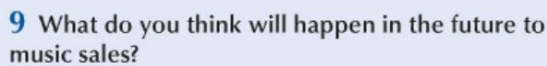
Bir etkinlik yaptırılmadan önce metinde geçebilecek durumlar üzerine yorumda bulunma olarak kullanılan tahmin etmeye dayalı etkinlik çeşididir. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 141'de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

Şekil 141: NLL-I, Sayfa: 65

4.4.2.1.22. Açık Uçlu Soru Cevaplama

Genel olarak öğrencilerin herhangi bir konuda duygu ve düşüncelerini ifade etmeleri istenen bu etkinlik türü öğretim tekniklerinde en sık kullanılan yöntemlerden biridir. Yazı aşamasına geçilmeden yazı metninin konusu ile ilgili ön bilgileri hazırlamada kullanılır. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 142'de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

Şekil 142: NLL-I, Sayfa: 105

4.4.2.1.23. Kelime Değişmece

Yazı oluştururken yapılan sık hatalardan birisi kelime tekrarına düşmektir. Bu etkinliğin amacı yazının oluşturulması aşamasında öğrencilerin kelime ve kavram havuzlarını genişleterek onların yazılarında tekrardan kaçınmalarına yardımcı olmaktır. Metinde geçen ifadelerde etkinlikteki benzer ifadelerin yer değiştirilmesi yoluyla yapılır. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 143'te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

10 Avoiding repetition Read the report again and replace the words in bold with the words and phrases in the box.

conducted	findings	finds	largest decrease
a marked fall	relatively stable	small	
sudden decrease	survey	twice as much as	

Şekil 143: NLL-I, Sayfa: 105

4.4.2.2. NLL-I Kitabının Temalara Göre İçerdiği Yazma Etkinliklerinin Türlerine Göre Belirlenmesi (Etkinlik Esnası-Yazı Oluşturma Aşaması)

4.4.2.2.1. Deneme Yazma

Deneme türü yazı türlerinin içerisinde en serbest konu alanına ve kurallara sahip olanıdır. Genel olarak yazan kişinin genel görüş ve düşüncelerini içerir. Bu etkinlikte öğrencilere bir deneme yapı örneği verilerek yazı metnini oluşturmaları istenmiştir. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 144'te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

10b Write the essay using the following structure.

Outline Structure: Introduction; Three paragraphs for the main body of the essay; Conclusion

Introduction: State what the essay is about, define any difficult terms, show the current relevance of the topic and say how you are going to organise your essay.

Three main paragraphs: Select three causes for the rise in juvenile crime from the ones you discussed in Exercise 10a. Using one paragraph for each cause, describe the effect they have had on juvenile crime. Start with the cause you feel has had the greatest effect.

Conclusion: Using two or three sentences, summarise what you have written about.

Şekil 144: NLL-I, Sayfa: 125

4.4.2.2.2. Biyografi Yazma

Bu etkinlikte temada hakkında bilgi verilen bir kişiyle ilgili biyografi yazması istenmiştir. Biyografi yazarken öğrencilerin kronolojik sıralamaya ve zaman ifadelerini kullanmaya dikkat etmeleri hususu belirtilmiştir. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 145'te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

11 Write a biographical profile of Thor Heyerdahl. Use the notes you made in the Study Skills lesson. Use the text about Amelia Earhart and the time linkers from Exercise 9 to help you.

Şekil 145: NLL-I, Sayfa: 25

4.4.2.2.3. CV Yazma

Günümüzde iş başvurularında kullanılan CV'ler yabancı dil öğretiminde kişinin ihtiyaç sıralamasında üst sıralarda yer aldığından önem arz etmektedir. Bu konuda öğrencilerin geliştirilmesi bir CV hazırlama etkinliği ile mümkündür. Bu etkinlikte CV'ler hakkında bilgi verildikten sonra uygulama yaptırılmaktadır. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 146'da bu etkinlik türü gösterilmiştir:

11 Jade Gyms have vacancies in administration, sales, personnel and finance. Apply to their Head Office in London for any position. Write a covering letter and a CV.

Şekil 146: NLL-I, Sayfa: 35

4.4.2.2.4. Tablo Hakkında Rapor Yazma

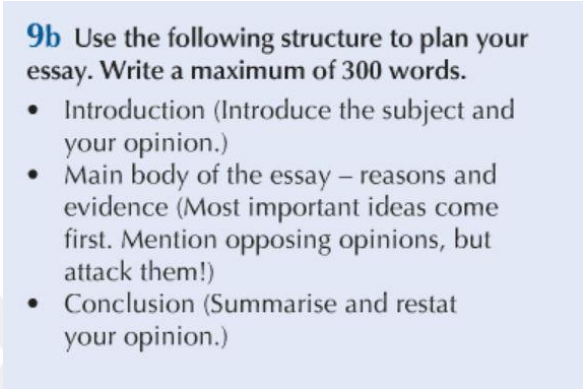
Rapor herhangi bir husus hakkında bilgilendirici yazı niteliği taşımaktadır. Bu etkinlik türünde öğrencilerin inceledikleri bir tablo hakkında rapor hazırlamaları istenmiştir. Tabloların yorumlanması ve yorumların yazılı olarak ifadesine dayanmaktadır. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 147'de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

11 Write a report about the information in the chart in Exercise 8. Use your sentences from Exercise 9 and link them where you can. Use the report in Exercise 7 as a model.

Şekil 147: NLL-I, Sayfa: 45

4.4.2.2.5. Fikir Odaklı Makale Yazma

Ana dilinde olsun yabancı dilde olsun makaleler üst düzey bilişsel beceri gerektiren yazı türleridir. Bu etkinlikte öğrencilere fikir odaklı bir makale oluşturma aşamaları verilerek onlardan bir makale yazmaları istenmiştir. Bu yazı oluşturulurken dikkat edilmesi gereken hususlar, yapılması gerekenler maddeler halinde sıralanmıştır. NLL İngilizce Öğretim Seti Intermediate Kitabı'nda 1 adet bulunmaktadır. Şekil 148'de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

-
- 9b** Use the following structure to plan your essay. Write a maximum of 300 words.
- Introduction (Introduce the subject and your opinion.)
 - Main body of the essay – reasons and evidence (Most important ideas come first. Mention opposing opinions, but attack them!)
 - Conclusion (Summarise and restate your opinion.)

Şekil 148: NLL-I, Sayfa: 55

4.4.2.2.6. Cevap Mektubu Yazma

Mektupların günlük hayatımızdaki yeri azalmış olsa da kullanımı devam etmektedir. Bu etkinlik gelen bir mektuba cevap vermek üzerine kurgulanmıştır. Metinde adı geçen kişinin yerine geçerek karşıdaki kişiye cevap yazılması istenmiştir. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 149'da bu etkinlik türü gösterilmiştir:

7b As Mr Kim, write a reply to Helen Bloomfield.

Şekil 149: NLL-I, Sayfa: 65

4.4.2.2.7. Ürün Raporu Yazma

İngilizce öğretim setinde yazı etkinlikleri genellikle kurgulamalar ile işlenmektedir. Bu etkinlikte bir şirkete alınması gereken ürün hakkında değerlendirme yazılması istenmektedir. Bu şekilde bir ürünün nasıl değerlendirileceği öğrenilmiş olacaktır. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 150'de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

8 The head of a large airline has asked you to write a report on two top-of-the-range headphones, recommending one of them for use in the airline's First Class cabins. Write the report, using the notes on the right.

Şekil 150: NLL-I, Sayfa: 75

4.4.2.2.8. E-posta Yazma

E-posta yazmaya yönelik hazırlanmış olan bu etkinlikte 3 farklı durum verilerek her birisi için ayrı ayrı e-postalar yazılması istenmiştir. E-posta yazılırken kitabın öğrencilere daha önce gösterdiği “*W.R.I.T.E.S*” tekniğinin kullanılması talimatı verilmiştir. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 151’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

7 Write an email for the following situations. Use the W.R.I.T.E.S. procedure from Exercise 4.

- 1 Marco, a colleague from an overseas branch of your company wrote to you last week. You promised to send some documents to him, but forgot. He has just written again to remind you.
- 2 A customer, Mrs Daley, phoned you and asked you to send her your latest catalogue.
- 3 Jenny, a friend who works in the same department, wants to go for a drink tonight after work. You are unable to go as you are going to the cinema, but you could go on Friday.

Şekil 151: NLL-I, Sayfa: 85

4.4.2.2.9. Tanıtım Yazısı Yazma

Bir ürün alındığında içerisinde tanıtım ve kullanım talimatı bulunan yazılar bulunmaktadır. Bu etkinlikte bir ürünün üretim aşamalarının tanıtımı ve ön gösterimi konusunda bir yazı oluşturulması istenmiştir. Tanıtım yazısı oluşturulurken sıralama bağlayıcılarının kullanılması hatırlatılmıştır. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 152’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

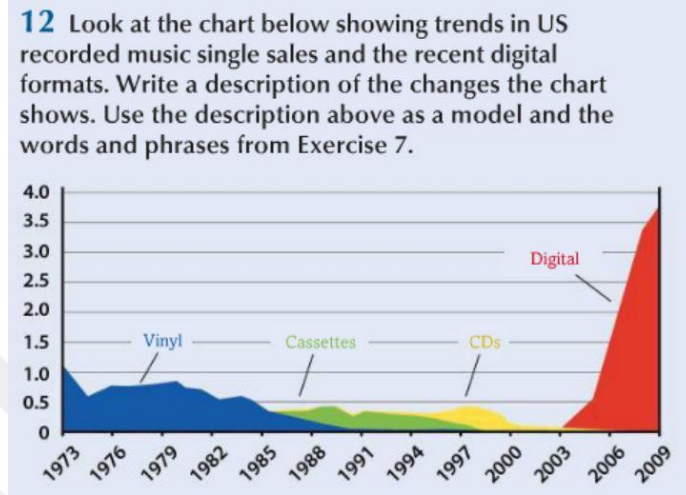
10 Write an article on the stages in the production and launch of a new motorbike, for inclusion in some school course materials on engineering processes. Use the notes above and the linkers in the box to structure your article.

first of all next after that then finally

Şekil 152: NLL-I, Sayfa: 95

4.4.2.2.10. Grafik Yorumlama Yazısı Yazma

Bu etkinlik türünde grafiklerin yorumlanmasına dayalı yazı oluşturma üzerinde durulmaktadır. Günümüz iş hayatında tablo ve grafiklerin yeri ve önemi belli olduğundan bunun yabancı dil öğretimindeki yeri de önemli sayılmaktadır. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 153'te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

Şekil 153: NLL-I, Sayfa: 105

4.4.2.2.11. Sosyal Etkinlik Hakkında Rapor Yazma

Bir sosyal etkinliğe katılarak bu etkinlik hakkında öneri ve tavsiye yazılması istenen etkinlik türüdür. Yazı oluşturulurken genelleştirilmiş bir dil kullanılması istenir. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 154'te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

8 Imagine that the festival you talked about in Exercise 4 has now taken place. Write a report on the festival, with recommendations for improving it next year. Use 'generalising language' where appropriate.

Şekil 154: NLL-I, Sayfa: 115

4.4.2.2.12. Görüş Yazısı Yazma

Görüş yazısı yazma NLL-I'da en çok kullanılan etkinliklerden biridir. Genel olarak açık uçlu sorulara verilen cevapların yazıya geçirilmesi veya belirlenmiş bir konu üzerinde öğrencilerin düşüncelerinin yazılması istenen etkinlik türüdür. NLL-I kitabında 6 adet bulunmaktadır. Şekil 155'te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

WRITING

7 Write a short paragraph about what you think is the greatest engineering achievement. Think about these questions: Why do you think it is the greatest achievement? How has it improved people's lives? What would people's lives be like without it?

Şekil 155: NLL-I, Sayfa: 87

4.4.2.2.13. Röportaj Yazma

Yapılan bir röportajı okumak kadar röportajı baştan yazılı olarak oluşturmak da öğrencilerin bu alandaki becerisini geliştirebilecek bir etkinlik türü olarak göze çarpmaktadır. Gazete, dergi vb. alanlarda sıkça karşılaşılabilen bu yazı türü öğrencilerin farklı bir yönden gelişimine de etki edebilecektir. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 156'da bu etkinlik türü gösterilmiştir:

9 Work with a partner. One of you witnessed an important news event. Decide together what the event was (e.g. the effect of an earthquake or hurricane on a city).

Student A: You are a reporter. Write five questions about what Student B saw. Then interview him/her.

Student B: You are an eyewitness. Make a few notes about what you saw. Then answer A's questions.

After the interview, write a short summary of it. Use reported speech.

Anna said she had felt very frightened. I asked her what had happened and she said she had felt the building shaking and ...

Şekil 156: NLL-I, Sayfa: 111

4.4.2.2.14. Değerlendirme Yazısı Yazma

Değerlendirme yazısı yazma, öğrencilerden herhangi bir konu veya durumu farklı yönlerden ele alarak bunu yazıya döktüğü etkinlik türüdür. Değerlendirme bilişsel olarak üst düzey bir beceridir. Bununla birlikte değerlendirme yazısı yazmak öğrencileri hem kavram hem de yazma yönünden geliştirebilecektir. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 157'de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

7 You have bought one of the following online: a film, DVD, computer game, novel. Write your own review and give it a star rating. Use the reviews to help you write your review.

Şekil 157: NLL-I, Sayfa: 107

4.4.2.2.15. Kişi Profili Yazma

Kişi profili yazma öğrencilerin insanların fiziki ve ruhsal yönden özelliklerini yazıya dökmesi ile gerçekleşen bir etkinlik türüdür. Buna göre öğrencilerden seçtiği bir kişinin kişisel profilini anlatması istenir. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 158’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

3 Tell your partner about your favourite/worst teacher at school. Write a short profile (80–100 words) of him or her. Use Audio script 6.2 on page 169 to help you.

Şekil 158: NLL-I, Sayfa: 58

4.4.2.2.16. İş İlanı Yazma

Avrupa Ortak Başvuru Metni’ne göre dilin kullanıldığı dört sahadan biri mesleki alandır. İş kavramı ve buna bağlı yapıların hem ana dilde hem de yabancı dilde önemli bir yeri bulunmaktadır. Buna göre iş ilanının yapısını bilmek, iş ilanı yazabilmek belli kuralları gerektirir. Bu kuralların öğretilmesi için oluşturulan etkinlik iş ilanı yazılarının kavratılmasını sağlar. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 159’da bu etkinlik türü gösterilmiştir:

WRITING

8 Work with a partner. Write a short job advertisement using some of the collocations in Exercise 5. Include the job title, salary and details of the positions.

Şekil 159: NLL-I, Sayfa: 27

4.4.2.2.17. Soru Yazma

Düz bir cümle kurmak yazı oluşturmada ne kadar önemli ise soru cümlesi kurmak da o denli önemlidir. Günlük hayatta sorular insanların iletişim becerilerini kullanabilmeleri açısından elzemdir. Bu etkinlikte de soru yazma üzerinde durularak soru yazma pratiği kazandırılmıştır. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 160’ta bu etkinlik türü gösterilmiştir:

12 Imagine you are going to meet a famous person, dead or alive (e.g. a famous leader in history, a film star, a pop star, a character in a book). Write down five questions you would like to ask this person. Then compare your questions with a partner.

Şekil 160: NLL-I, Sayfa: 9

4.4.2.3. NLL-I Kitabının Temalara Göre İçerdiği Yazma Etkinliklerinin Türlerine Göre Belirlenmesi (Etkinlik Sonrası)

4.4.2.3.1. Yazıyı Paylaşma ve Not Alma (Partnerle Çalışma)

Bir başkasının yazısını okuyarak bunun hakkında notlar alınmasını gerektiren etkinlik türüdür. Metni oluşturma aşamasından sonra son hâli verilen yazıların diğer öğrenciler tarafından da bilinmesini sağlamaktadır. Bu etkinlik iletişimi geliştirici özelliktedir. NLL-I kitabında 2 adet bulunmaktadır. Şekil 161’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

9a Read your partner’s essay and take notes.

9b Tell another student about your partner’s essay.

Şekil 161: NLL-I, Sayfa: 15

4.4.2.3.2. Değerlendirme Yapma (Partnerle Çalışma)

Hazırlık aşamasından sonra yazı oluşturularak daha sonra bu yazılar farklı yönleri ile değerlendirilmektedir. Bu etkinlik türünde öğrencilerden diğer arkadaşlarının yazılarını değerlendirmesi istenmektedir. Öğrenciler birbirlerinin yazılarını belirli kıstaslara göre inceleyerek yazıların geliştirilmesi için önerilerde bulunabilmektedir. Hedef dilde yazılan metinlerin geliştirilmesinde önemli bir etkinlik türü olarak göze çarpmaktadır. NLL-I kitabında 2 adet bulunmaktadır. Şekil 162’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

11 In small groups, read each other’s essays. Mention the good points of the essays and say how the essays could be improved. Comment on both the content and language of the essays.

Şekil 162: NLL-I, Sayfa: 125

4.5. Konuşma

Bir dilin ne kadar öğrenildiği onun iletişimde ne derece kullanıldığıyla ölçülür. İletişim aşamasına geçmenin ilk adımı da konuşma becerisidir. Konuşma becerisi zihindeki dil yetisinin sözlü kullanımı olarak açıklanabilir. Dilin temel bir iletişim aracı olduğu düşünülürse konuşma becerisinin dilin başlıca unsurlarından biri olduğu anlaşılabacaktır. Eski çağların dil öğretim anlayışlarında konuşma becerisine gerekli önem verilmediğinden, öğrendiği yabancı dili okuyup anlayabilen fakat bu dili konuşamayan insanlar ortaya çıkmıştır. Bu durum son yıllarda konuşma becerisine daha çok yer veren öğretim yöntem ve tekniklerinin doğmasını sağlamıştır. Modern dil öğretim kitapları artık sadece okuma-yazma temelli beceri odağından çıkarak iletişimsel dilin gereği olan dinleme ve konuşmaya da yoğunlaşmıştır.

Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti B1 kitabı ile New Language Leader İngilizce Öğretim Seti Intermediate kitabı konuşma becerisi açısından karşılaştırıldığında ortaya öncelikle Tablo 17'deki konuşma etkinliği sayılarına dair bilgiler çıkmaktadır:

Tablo 17: Yİ-B1 Kitabı ve NLL-I Kitaplarının Temalara Göre İçerdiği Konuşma Etkinliği Sayısı

Temalar	Kitaplar	Yİ			T	NLL			T
	Bölümler	A	B	C		1	2	3	
1.Tema			2		2	1	2	1	4
2.Tema		1	2	3	6	1	1	2	4
3.Tema		1	1	3	5	2	1	2	5
4.Tema		1	1	2	4	1	3	2	6
5.Tema		1	1	1	3	3	1	2	6
6.Tema		1	2	1	4	1	1	2	4
7.Tema		1	2	1	4	2	1	1	4
8.Tema		2	2	1	5	1	2	1	4
9.Tema		-	-	-	-	1	1	2	4
10.Tema		-	-	-	-	2	1	2	5

11.Tema	-	-	-	-	3	1	1	5
12.Tema	-	-	-	-	5	2	1	8
Toplam	8	13	12	33	23	17	19	59

Tablo 17 incelendiğinde Yİ-B1 ve NLL-I kitabında bulunan konuşma becerisi etkinlik sayıları bölümlere göre incelenerek sayısal olarak verilmiştir. Buna göre Yİ-B1 kitabında toplamda 33, NLL-I kitabında toplamda 59 konuşma etkinliği bulunmaktadır. Temaların bölümlerinde yer alan etkinlik sayıları incelendiğinde bunlar arasında bariz farklar olmadığı, etkinlik sayılarının birbirlerine yakın olduğu görülmektedir. NLL-I kitabının Yİ- B1 kitabından 26 adet fazla etkinliğe sahip olduğu tespit edilmiştir. Salt olarak sadece konuşma becerisine yönelik hazırlanmış bu etkinliklere, diğer becerilerin konuşma yoluyla ifade edilebilen etkinlikleri de eklendiğinde her iki setin de yeterli konuşma becerisi etkinliğine sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 18’de Yİ-B1 ve NLL-I kitaplarının temalara göre içerdiği konuşma etkinliklerin konuşma öncesi, esnası ve sonrası olarak belirlenmesi gösterilmiştir:

Tablo 18: Yİ-B1 Kitabı ve NLL-I Kitaplarının Temalara Göre İçerdiği Konuşma Etkinliklerin Konuşma Öncesi, Esnası ve Sonrası Olarak Belirlenmesi

Temalar	Kitaplar	Yİ			T	NLL			T
	Bölümler	Ö	E	S		Ö	E	S	
1.Tema		-	2	-	2	-	4	-	4
2.Tema		-	6	-	6	-	4	-	4
3.Tema		-	5	-	5	-	5	-	5
4.Tema		-	4	-	4	-	6	-	6
5.Tema		-	3	-	3	-	6	-	6
6.Tema		-	4	-	4	1	3	-	4
7.Tema		-	4	-	4	-	4	-	4
8.Tema		-	5	-	5	-	4	-	4

9.Tema	-	-	-	-	1	3	-	4
10.Tema	-	-	-	-	-	5	-	5
11.Tema	-	-	-	-	-	4	1	5
12.Tema	-	-	-	-	1	7	-	8
Toplam	0	33	0	33	3	55	1	59

Günümüzde dil becerileri kazandırılırken hazırlanan etkinlikler; etkinliğin öncesi, esnası ve etkinlik sonrası olarak üçe ayrılmaktadır. Öncesinde hazırlık amacıyla öğrencinin beceriyi kullanırken yararlanacağı ön bilgi çağrıştırılmaktadır, bunlar konuşma öncesi etkinliklerdir. Sonrasında konuşma esnası etkinlikler bulunmaktadır. Burada öğrenci konuşma becerisini kullanmaktadır. Konuşma sonrası etkinliklerinde ise konuşma becerisini değerlendirici veya pekiştirici etkinlikler bulunmaktadır. Bu ayrıma ait istatistiki bilgiler Tablo 18’de verilmiştir. Buna göre Yİ-B1 kitabındaki konuşma becerisi etkinlikleri, becerinin gerçekleştirildiği ana aittir. Öncesinde ve sonrasında etkinlik bulunmamaktadır. NLL-I kitabında ise 3 konuşma öncesi, 1 konuşma sonrası etkinliği vardır. Diğer 55 etkinlik konuşma esnasına aittir. Bu tablodan çıkarılacağı üzere kitaplar konuşma becerisinin öncesi ve sonrasında kurgulanan etkinliklere yeterince yer vermemiştir.

Tablo 19’da Yİ-B1 kitabı ve NLL-I kitaplarının temalara göre içerdiği konuşma etkinliklerin türlerine göre belirlenmesine ait veriler gösterilmiştir:

Tablo 19: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarının Temalara Göre İçerdiği Konuşma Etkinliklerin Türlerine Göre Belirlenmesi

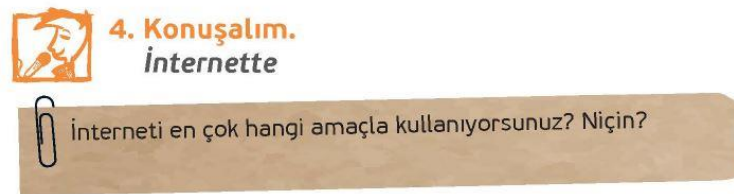
No	Etkinlik Türleri	Yİ	NLL
1	Açık Uçlu Yorum Sorusu Cevaplama	28	11
2	Canlandırma	5	-
3	Diyalog Kurma- Grupla Çalışma	-	48
Toplam		33	59

İncelenen her iki setin konuşma becerisi etkinlik türlerine ait sayısal verilere bakıldığında Tablo 19'daki istatistik ortaya çıkmıştır. Buna göre konuşma becerisine ait etkinlikler fazla çeşitlenmemiştir. Hem Türkçe hem de İngilizce yabancı dil öğretim setinde ikişer türde etkinlik oluşturulmuştur. Yİ-B1 kitabında *açık uçlu yorum sorusu cevaplama* ve *canlandırma* etkinliği; NLL-I kitabında ise yine *açık uçlu yorum sorusu cevaplama* ve ayrıca *diyalog kurma- grupta çalışma* etkinlik türleri bulunmaktadır. Ortak kullanılan tek etkinlik *açık uçlu yorum sorusu cevaplama*dır. Bu etkinlik Yİ-B1 kitabında 28, NLL-I kitabında 11 adettir. *Canlandırma* etkinliği sadece Yİ-B1 kitabında bulunur ve 5 adettir. *Diyalog kurma- grupta çalışma* etkinliği ise sadece NLL-I kitabında bulunur ve 48 adettir.

4.5.1. Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarındaki Konuşma Becerisi Etkinlik Örnekleri

4.5.1.1. Açık Uçlu Yorum Sorusu Cevaplama

İncelenen her iki sette de ortak olarak kullanılan etkinlik türü olan *açık uçlu yorum sorusu cevaplama*, temel bir konuşma becerisi etkinliğidir. Buna göre kitap öğrencilere temayı veya metni ilgilendiren konularda açık uçlu sorular sorarak öğrencilerin zihinlerindeki dil yapılarını söze aktarmaya teşvik etmektedir. “*Neden, niçin, sen olsan hangisini yapardın/seçerdin?*” gibi sorularla konuyu açıkıcı niteliktedir. Yİ-B1 kitabında bu etkinlik türünden 28 adet, NLL-I kitabında ise 11 adet bulunmaktadır. Şekil 163 ve Şekil 164'te bu türün örnekleri verilmiştir:

Şekil 163: Yİ-B1, Sayfa: 22

SPEAKING

7 If you had the skills, what would you like to design/re-design?

Şekil 164: NLL- I, Sayfa: 71

4.5.1.2. Canlandırma

Canlandırma etkinlik türü Yİ-B1 kitabında kullanılır. Genellikle kitabın “*Kelime Dünyası*” adlı bölümünde verilen yönergeye bağlı olarak listedeki kelimelerin de kullanımı yoluyla bir olayın veya durumun canlandırması etkinliğidir. Yİ-B1 kitabında bu etkinlik türünden 5 adet bulunmaktadır. Şekil 165’te gösterilmiştir:

Canlandırma. / Sizin bir şirketiniz var ve eleman arıyorsunuz. Şirketinize biri bu iş için başvuruda bulundu. Onunla 3-5 dakikalık bir iş görüşmesi yapınız.

Şekil 165: Yİ-B1, Sayfa: 40

4.5.1.3. Diyalog Kurma- Grupla Çalışma

Diyalog kurma-grupla çalışma etkinlikleri NLL İngilizce Öğretim Seti’nin temelini oluşturan etkinlik türüdür. Hangi dil becerisi olursa olsun set bu etkinlik türünü çok sayıda kullanmıştır. Temelinde dil öğretimini dil öğrenen kişiler arasında iletişime sevk ederek günlük hayat becerisine dönüştürmek yatmaktadır. Bu sebeple gerek grup içi soru sorma gerekse de herhangi bir konu üzerinde çalışma olsun, öğrenciler birlikte çalışmak durumundadır. NLL-I kitabında bu etkinlik türü 48 adet kullanılmıştır. Şekil 166’da örneği gösterilmiştir:

SPEAKING

9 Work with a partner to discuss the following.

- 1 In your opinion, how useful do you think the two personality types are for describing personality?
- 2 What tells you more about a person’s personality: their clothes, their body language, their voice, their attitude, their tastes or something else? Which is best in your opinion?

Şekil 166: NLL -I, Sayfa: 7

4.5.2. Pronunciation (Sesletim)

NLL-I kitabını Yİ-B1 kitabından ayıran diğer bir önemli bölüm ise “*Pronunciation*”(Sesletim) bölümüdür. Dilin sesletim yönü onu diğer dillerden ayıran hususlardan biridir. Yabancı bir dilin sesletiminin iyi yapılması kişinin o dili konuşabildiğini göstermektedir. İngilizce yazıldığı gibi okunmayan bir dildir. Bu durum özellikle İngilizceyi öğrenen yabancılara kelimelerin yazılışını ve okunuşunu ayrı ayrı bilme gibi bir durum oluşturmaktadır. Sesletim genel olarak ana dilini iyi konuşan birinin telaffuzunun kaydedilip o dili yabancı dil olarak öğrenen kişiye aktarılması ile yapılır. Bu yapılırken de dinleme becerisi kullanılır. Her ne kadar dinleme becerisi setlerde kullanılıyor olsa da öğrencinin kelimeleri söylemeyi öğrenmesi için bu bölüm ayrıca oluşturulmuştur. Bir dili yeni öğrenen kişilerin konuşma becerisi gibi uygulama isteyen zor bir beceriyi doğru şekilde gerçekleştirebilmeleri öncelikle sesletim konusunda başarılı olmalarına bağlıdır. Konuşurken sesletimde yapılacak yanlışlar hem iletişimin tam ve doğru şekilde yapılmasını engelleyecek hem de konuşan kişide özgüven kaybına sebep olacaktır. Türkçenin yazıldığı gibi okunan bir dil olması Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti’nin sesletim için ayrı bir bölüm oluşturulmasını gerektirmediği gibi bir yorumla açıklanabilir.

“*Pronunciation*” yani “Sesletim” bölümü Şekil 167 incelendiğinde içindekiler kısmında Konuşma becerisi ile aynı grupta ele alınmıştır. Bu bölümde mavi yazı rengi ile gösterilen kısımlar sesletim bölümünün konularını açıklamaktadır.

Speaking / Pronunciation
Discussing personalities; Word stress (1.1)
Discussing personality tests (1.2)
Discussing charisma (1.3)

Şekil 167: NLL-I, Sayfa: 3

Tablo 20’de “*Pronunciation*” (Sesletim) bölümlerinin hangi temada ne kadar etkinlik sayısı içerdiği görülmektedir.

Tablo 20: NLL-I Kitabının “Pronunciation” Bölümünde İçerdiği Etkinliği Sayısı

Temalar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	T
Etkinlik Sayısı	4	5	2	-	-	-	7	4	2	2	-	-	26

Tablo 20’ye göre 12 temanın 7’sinde bulunurken 5’inde bulunmamaktadır. 1, 2, 3, 7, 8, 9 ve 10. Temalarda var iken 4, 5, 6, 10 ve 11. Temalarda bu bölümün etkinlikleri yer almamıştır. Kullanıldığı temada en fazla 7 en az 2 kere yer almıştır. Tema içlerinde ve tema aralarındaki etkinlik sayılarında herhangi bir sistematik tespit edilememiştir. Toplam 26 adet etkinlik bulunmaktadır.

“Pronunciation” (Sesletim) etkinlik türlerine ait değerler Tablo 21’de verilmiştir.

Tablo 21: NLL-I Kitabının “Pronunciation” Bölümünde İçerdiği Etkinliklerin Türlerine Göre Sayıları

No	Etkinlik Türleri	Sayısı
1	Vurguyu yapı içinde kullanma	9
2	Vurguyu fark etme	5
3	Cümle tekrarlama	4
4	Boşluk doldurma	3
5	Kelime tekrarlama	2
6	Vurguyu bulma	2
7	Sayı seslendirmesi	1
Toplam		26

Tablo 21’e göre *vurguyu fark etme*, *vurguyu yapı içinde kullanma*, *cümle tekrarlama*, *boşluk doldurma*, *cümle tekrarlama*, *vurguyu bulma* ve *sayı seslendirmesi* etkinlik türleri kullanılmıştır. En çok kullanılan etkinlik türü 9 adet ile *vurguyu yapı içinde kullanma*, en az kullanılan etkinlik türü 1 adet ile *sayı seslendirmesi* olmuştur. Genel olarak öğrenciyi aktif kılan etkinlik türlerine yer verilmiştir. Bu süreçte öğrencilerin

ya fark etme yöntemini kullanarak sesletim özelliklerini kavramaları ya da öğrendikleri sesletim unsurlarını yapıların içinde tekrar etmeleri istenmiştir.

4.5.2.1. NLL-I Kitabının “*Pronunciation*” Bölümündeki Etkinliklerin Türleri

4.5.2.1.1. Vurguyu Fark Etme

Bir dili yeni öğrenen kişiler konuşurken bu dili ana dili olarak konuşan kişiler kurallarına uygun şekilde konuşmasına rağmen karşıdakinin yabancı olduğunu fark edebilmektedir. Bu durumun esas sebebi ise dilin vurgusudur. Vurgu bir dilin söyleniş özelliği olarak bir hecenin veya sözcüğün ötekilerden daha belirgin, baskılı söylenmesidir. Vurgunun yerinde ve tam olarak kullanılmayışı sesletimde sorun oluşturmakta ve dilin amacına uygun kullanılmasını engelleyebilmektedir. Bu etkinlik türü sesletimin asıl unsurlarından olan vurgunun öğrenciye kazandırılmak istendiği bölümdür. NLL-I kitabında 5 adet bulunmaktadır. Şekil 168’de bu etkinlik türünün örneği gösterilmiştir:

PRONUNCIATION

7a 8.5 Weak forms Listen to the following sentences. Circle the weak forms (/wəz/ and /wə/) and underline the strong forms (/wɒz/ and /wɜː/) of was and were.

- 1 We were having a meeting when the fire alarm went off.
- 2 When the phone rang, I was talking to a customer.
- 3 ‘Was he working for you then?’ ‘No, he wasn’t.’
- 4 ‘Were they planning to buy another shop?’ ‘Well, they said they were.’

Şekil 168: NLL-I, Sayfa: 79

4.5.2.1.2. Vurguyu Yapı İçinde Kullanma

NLL-I kitabında kullanılan sesletim yöntemine göre önce öğrenciye vurgu fark ettirilir. Daha sonra fark edilen yapının farklı etkinlik çeşitleri yoluyla kullanılması sağlanır. Bu etkinlik türünün amacı telaffuz konusunda pratiklik kazandırmaktır. Genel olarak öğrencileri diyalog kurmaya yönlendiren açık uçlu sorular kullanılmıştır. NLL-I kitabında 9 adet bulunmaktadır. Sesletim bölümünün en çok kullanılan etkinlik türü olmuştur. Şekil 169’da etkinliğin örneği bulunmaktadır:

8a Work on your own. Choose one of the events and make notes to answer the questions below.

- an accident at home or work
- a big event in your school's/company's recent history
- an important world or national event
- a big family event (e.g. the birth of a child)

Where were you when this happened?

Who were you with?

What were you doing?

What did you do next?

Şekil 169: NLL-I, Sayfa: 79

4.5.2.1.3. Cümle Tekrarlama

“*Pronunciation*” (Sesletim) bölümünün temel aldığı asıl durum telaffuzun doğru öğretimi ve öğrencilerin duyduklarını tekrar etmesidir. Bu etkinlik türünde dinleme becerisi kullanılarak cümlenin doğru okunuşu dinletilir sonra öğrencilerden duyduklarını tekrar etmeleri istenir. Tekrar yoluyla uygulama yaptırılır. NLL-I kitabında 4 adet bulunmaktadır. Şekil 170’te etkinliğin örneği vardır:

PRONUNCIATION

5a **9.2** **Weak forms** Listen to five sentences and write them down. Then underline the weak forms.

5b Practise saying the sentences.

Şekil 170: NLL-I, Sayfa: 90

4.5.2.1.4. Boşluk Doldurma

Boşluk doldurma etkinliğinde vurgulanmak istenen kısımlar özel olarak boş bırakılır ve öğrencilerden boşluğu doldurarak telaffuz etmesi istenir. Bu etkinlik türü NLL-I kitabında 3 adet bulunmaktadır. Etkinliğin örneği Şekil 171’de verilmiştir:

PRONUNCIATION

4 7.1 Word stress Look at the words in the table and mark the stress. Some have been done as examples to help you. Listen and check, then repeat the words.

5a Complete these questions using words from the table. Sometimes more than one answer is possible.

- 1 Can you name an _____? What did he/she invent?
- 2 Are there any factories in your town/city? What do they _____?
- 3 What are the three _____ you could not live without?
- 4 What do you think is the best _____ of the 21st century?
- 5 Is the _____ of a product important to you? Why?/Why not?
- 6 What products do you think _____ will develop in the next ten years?

Şekil 171: NLL-I, Sayfa: 67

4.5.2.1.5. Kelime Tekrarlama

Kelime tekrarlama etkinliği, cümle tekrarlama etkinliğinin küçük bir parçası olarak düşünülebilir. Genellikle telaffuz konusunda yapılan ilk etkinlik türlerindendir. Bütün sesletim etkinliklerinde olduğu gibi dinleme parçaları kullanılmaktadır. Amaç kelime vurgusunu kavrayıp cümle içindeki anlam ve sesletim denetimini yapabilmektir. NLL-I kitabında 2 adet bulunmaktadır. Etkinlik Şekil 172’de örneklendirilmiştir:

PRONUNCIATION

4a 1.1 Word stress On which part of the compound adjective in Exercise 3 does the stress fall? Listen and check, then repeat the words.

Şekil 172: NLL-I, Sayfa: 6

4.5.2.1.6. Vurguyu Bulma

Telaffuz eğitimi verilirken vurguyu fark ettirme etkinliklerinin kullanıldığı örnekler ile gösterilmiştir. Fark ettirme aşaması NLL-I kitabında öğrencinin sadece inceleme yapması şeklinde değil aktif olarak çalışmasını gerektirmektedir. Buna göre önce vurgu olan kısımlar dinletilir. Daha sonra fark edilen vurgunun bulunması istenir. NLL-I kitabında 2 adet bulunmaktadır. Şekil 173’te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

PRONUNCIATION

7a 8.5 Weak forms Listen to the following sentences. Circle the weak forms (/wəz/ and /wə/) and underline the strong forms (/wɒz/ and /wɜː/) of was and were.

- 1 We were having a meeting when the fire alarm went off.
- 2 When the phone rang, I was talking to a customer.
- 3 'Was he working for you then?' 'No, he wasn't.'
- 4 'Were they planning to buy another shop?' 'Well, they said they were.'

Şekil 173: NLL-I, Sayfa: 79

4.5.2.1.7. Sayı Seslendirmesi

Sesletimin öğretimi genel boyutta ele alındığından sayıların okunuşunun ve vurgulanmasının da önemi vardır. Buna göre yine dinleme metinleri yolu ile sayıların telaffuzu verilmiş ve öğrencilerden tekrarlaması istenmiştir. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 174'te bu etkinlik türünün tek gösterilmiştir:

PRONUNCIATION

5a 10.3 Numbers Say the following figures and phrases. Then listen and repeat.

1.4%	58.2 million	20%	103.1 million	21st century
\$38.49	64%	2,118,200	4 out of 5	80%

Şekil 174: NLL-I, Sayfa: 101

4.5.2.2. Pronunciation (Sesletim) Bölümünde Dinleme Parçaları

Bölüm konuşma becerisi içerisinde yer alsa da telaffuzların öğretiminde dinleme becerisi kullanılmıştır. Her temada bulunan sesletim etkinliği numaralandırılmış bir adet dinleme parçasına bağlanmıştır. Şekil 175'te gösterilen örnek etkinlikte mavi kutucuk dinleme parçasının bağlantı numarasını göstermektedir.

PRONUNCIATION

10a 3.3 Correcting politely Listen to this short dialogue. Underline the main stress in what B says.

Şekil 175: NLL-I, Sayfa: 29

4.6. Dinleme/İzleme

4.6.1. Dinleme

Günümüzde ikinci dil öğrenimi genellikle akademik anlamda yapılan bir eğitim-öğretim etkinliğidir. Fakat kişiler dil öğrenmeye örgün eğitim dışında da başlayabilir. Dil edinimi dil öğreniminden önce ve istemsiz bir biçimde hayatın doğal akışında gerçekleşir. Çünkü insan, dil edinmeye hazır bir bilişsel yeterlik ile donatılmıştır. Buna göre dil edinimi için akademik ortamlara gerek olmaksızın, anne karnından başlayan bir süreçtir. Dinleme dil ediniminin ilk adımıdır. Dil edinim süreci dinleme ile başlar, doğumdan itibaren konuşma evresi ile devam eder ve son olarak akademik süreçlerin başlaması ile okuma ve yazma becerisi devreye girer. Dinleme eğitimi dil ediniminde ve öğreniminde ilk sırada yer almasına karşın uzun yıllar hem ana dili öğretiminde hem de yabancı dil öğretiminde gereken önemi bulamamıştır.

Yabancı dil öğretiminde dinleme becerisinin önemi yadsınamaz. Farklı bir dili algıladığımız ilk alan dinlemedir. Daha önceki dönemlerde hazırlanan dil öğretim materyalleri genellikle basılı olarak hazırlandığından dinleme konusunda yeterli imkân bulunmamaktaydı. Teknolojik alanın eski dönemlerdeki eksikliği de bu konuda olumsuz bir sebep olarak yer almıştı. Çağımızda ise gerek teknolojik yeterlik gerekse de değişen dil öğretim yaklaşımları dinleme becerisine olan dikkati artırmıştır. Artık dinleme becerisi diğer dil becerileri ile birlikte kullanılmaktadır. Dinleme becerisinin kullanımı günümüzde artık yeni bir yaklaşım değil temel bir taş olarak görülmektedir. Bu sebeple araştırmalar artık dinleme becerisinin varlığını ya da yokluğunu değil ne derecede ve ne kalitede olduğunu sorgulamak için yapılmaktadır. Bu açıdan bu bölüm içerisinde Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti B1 kitabı ile New Language Leader İngilizce Öğretim Seti Intermediate kitabı dinleme becerisi açısından karşılaştırılmış, ortaya çıkan sonuçlar istatistik verilerek ve örnekler yorumlanarak açıklanmıştır.

Tablo 22’de Yİ-B1 ve NLL-I kitaplarının temalara göre içerdiği dinleme etkinliği sayısı gösterilmiştir:

Tablo 22: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarının Temalara Göre İçerdiği Dinleme Etkinliği Sayısı

Temalar	Kitaplar	Yİ			T	NLL			T
	Bölümler	A	B	C		1	2	3	
1.Tema		1	1	2	4	2	5	-	7
2.Tema		2	2	2	6	6	-	4	10
3.Tema		2	1	2	5	4	3	3	10
4.Tema		3	1	1	5	-	3	4	7
5.Tema		1	1	1	3	3	3	-	6
6.Tema		1	2	1	4	3	3	2	8
7.Tema		2	1	1	4	-	1	2	3
8.Tema		1	2	1	4	5	-	-	5
9.Tema		-	-	-	-	3	-	-	3
10.Tema		-	-	-	-	-	2	1	3
11.Tema		-	-	-	-	3	-	4	7
12.Tema		-	-	-	-	-	4	2	6
Toplam		13	11	11	35	29	24	22	75

Tablo 22'ye bakıldığında ilk göze çarpan sonuç kitaplardaki dinleme etkinlik sayıları arasındaki farktır. Buna göre Yİ-B1 kitabının bölümlerinde sırası ile 13, 11, 11 adet olmak üzere toplam 35; NLL-I kitabının bölümlerinde ise sıralı olarak 29, 24, 22 adet olmak üzere toplam 75 dinleme becerisi etkinliği yer almaktadır. Sadece bu sonuç üzerinden yorumlanacak olursa İngilizce öğretim seti kitabının sayısal üstünlüğü göze çarpmaktadır. Yİ-B1 kitabının içerisindeki dinleme etkinlikleri tema içinde 1-3 adet arasında, NLL-I kitabında ise 0-6 arasında değişiklik göstermektedir.

Tema başına düşen dinleme becerisi etkinliği Yİ-B1 kitabında 3 ila 6, NLL-I kitabında 3 ila 10 arasında değişiklik göstermektedir. Türkçe öğretim seti kitabındaki etkinlik sayısının bölüm başına dağılımı İngilizce öğretim seti kitabına göre daha düzenlidir.

Tablo 23’te Yİ-B1 ve NLL-I kitaplarının temalara göre içerdiği dinleme etkinliklerin konuşma öncesi, esnası ve sonrası bilgileri gösterilmiştir:

Tablo 23: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarının Temalara Göre İçerdiği Dinleme Etkinliklerin Konuşma Öncesi, Esnası ve Sonrası Olarak Belirlenmesi

Temalar	Kitaplar	Yİ			T	NLL			T
	Bölümler	Ö	E	S		Ö	E	S	
1.Tema		-	-	4	4	3	-	4	7
2.Tema		-	-	6	6	2	-	8	10
3.Tema		-	-	5	5	-	-	10	10
4.Tema		-	-	5	5	1	-	6	7
5.Tema		-	-	3	3	-	-	6	6
6.Tema		-	-	4	4	-	-	8	8
7.Tema		-	-	4	4	-	-	3	3
8.Tema		-	-	4	4	1	-	4	5
9.Tema		-	-	-	-	-	-	3	3
10.Tema		-	-	-	-	1	-	2	3
11.Tema		-	-	-	-	2	-	5	7
12.Tema		-	-	-	-	1	-	5	6
Toplam		0	0	35	35	10	-	65	75

Tablo 23’te göze çarpan ilk durum her iki setin kitabında da becerinin gerçekleştirilme esnasına ait bir etkinlik bulunmayışıdır. Yİ-B1 kitabında buna ilaveten etkinlik öncesinde de herhangi bir çalışma yoktur. Dinleme becerisine ait etkinliklerin tümü (35 adet) dinleme sonrasında yapılacak etkinliklere aittir. NLL-I kitabında dinleme anına ait herhangi bir etkinlik bulunmasa da dinleme öncesine ait 10 adet etkinlik tespit edilmiştir. Bulunduğu temalarda 1 ila 3 arasında yer aldığı görülmüştür. Bu dinleme öncesi etkinliklerden 7 temada bulunurken diğer 5 temada yer almamaktadır.

Yİ-B1 ve NLL-I kitaplarının temalara göre içerdği dinleme etkinliklerin türlerine göre belirlenmesine dair bilgiler Tablo 24’te verilmiştir:

Tablo 24: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarının Temalara Göre İçerdiği Dinleme Etkinliklerin Türlerine Göre Belirlenmesi

No	Etkinlik Türleri	Yİ	NLL
1	Doğru-Yanlış	11	2
2	Eşleştirme	5	3
3	Var-Yok	4	-
4	Boşluk Doldurma	3	7
5	İşaretleme	3	6
6	Metne İlişkin Soru Cevaplama	3	20
7	Çoktan Seçmeli Test	2	1
8	Şarkı Dinleme ve Seslendirme	2	-
9	Yanlış Düzeltme	1	1
10	Sıralama	1	-
11	Diyalog Kurma / Grupla Çalışma	-	13
12	Açık Uçlu Soru Cevaplama	-	8
13	Not Alma	-	4
14	Kontrol Etme	-	3
15	Tahmin Etme ve Doğrulama	-	3
16	Kelime Tamamlama	-	1
17	Derecelendirme	-	1
18	Kelime Anlamı Bulma	-	1
19	Özetleme	-	1
Toplam		35	75

Tablo 24’te her iki setin kitabında bulunan dinleme becerisi etkinlik türleri ve bu türlere ait sayısal değerler görülmektedir. Buna göre Yİ-B1 kitabında 10 farklı dinleme becerisi etkinliği bulunmaktadır. Bunların içerisinde en çok 11 adet ile *doğru-yanlış*, en az birer adet ile *sıralama* ve *yanlış düzeltme* etkinlikleri kullanılmıştır. Etkinliklerin türlerine göre kullanılma dereceleri eşit değildir. NLL-I kitabında ise 16 farklı dinleme becerisi etkinlik türü kullanılmıştır. Buna göre yapılacak ilk tespit İngilizce öğretim kitabının 6 etkinlik türü daha fazla bulundurmasıdır. Etkinlik türlerinin sayısal dağılımı Yİ-B1 kitabında olduğu gibi orantılı değildir. En çok 20 adet ile *metne ilişkin soru cevaplama* etkinlik türü kullanılırken en az birer adet kullanılanlar *çoktan seçmeli test*, *yanlış düzeltme*, *kelime tamamlama*, *derecelendirme*, *kelime anlamı bulma* ve *özetleme* etkinlik türü olmuştur.

4.6.1.1. Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarının İçerdiği Dinleme Etkinliği Örnekleri

4.6.1.1.1. Doğru-Yanlış

Dinlenen metinlerinin doğruluk veya yanlışlığının öğrenci tarafından tespit edilmeye çalışıldığı etkinlik türüdür. Dinleme sonrasında gerçekleştirilmektedir. Türkçe öğretim kitabında “doğru” ve “yanlış” olarak iki seçenekten; İngilizce öğretim kitabında “doğru”, “yanlış” ve “bilgi verilmemiş” olarak üç seçenekten oluşmaktadır. Yİ-B1 kitabında 11, NLL-I kitabında ise 2 adet bulunmaktadır. Şekil 176 ve Şekil 177’de bu etkinlik örneklerine yer verilmiştir:

2. Dinleyelim, işaretleyelim, tamamlayalım. Sınav Sonucu Belli Oldu

	Doğru	Yanlış
1. Bütün aile bilgisayarın başında sınav sonuçlarının açıklanmasını bekliyor.		
2. Sedat Makine Mühendisliği bölümünde okumak istiyor.		
3. Yaren sonuca inanmakta güçlük çekiyor.		
4. Onlar yedi gün Antalya’da tatil yapmayı planlıyorlar.		

Şekil 176: Yİ-B1, Sayfa: 49

6d 8.3 Listen to the third part of the interview. Are these statements true, false or not given?

- 1 Business plans are very important.
- 2 Business plans help to improve sales.
- 3 You should keep your business plans in your head.
- 4 At the beginning, you may make mistakes when you forecast.

Şekil 177: NLL-I, Sayfa: 77

4.6.1.1.2. Eşleştirme

Eşleştirme her iki setin kullandığı etkinlik türünden birisidir. Genel olarak iki farklı kavram tablosunda bulunan öğelerin herhangi bir ortaklıkları yönünden birbiri ile bağlanması yoluyla oluşturulur. Yİ-B1 kitabında 5, NLL-I kitabında ise 3 adet bulunmaktadır. Şekil 178 ve Şekil 179’da bu etkinlik örneklerine yer verilmiştir:

5. Dinleyelim, eşleştirelim, işaretleyelim. Dünyadaki İlginç Kütüphaneler

1. İtalya	Sahil Kütüphanesi	☐
2. Bulgaristan	Durak Kütüphanesi	☐
3. Belçika	Motosiklet Kütüphanesi	☐
4. Türkiye	Mobil Kütüphane	☐
5. Brezilya	Otobüs Kütüphanesi	☐
6. Venezuela	Açık Hava Kütüphanesi	☐

Şekil 178: Yİ –B1, Sayfa: 63

2a Read the three reviews on this page. Match each one with one of the types of media in Exercise 1a. Which words or phrases helped you to decide?

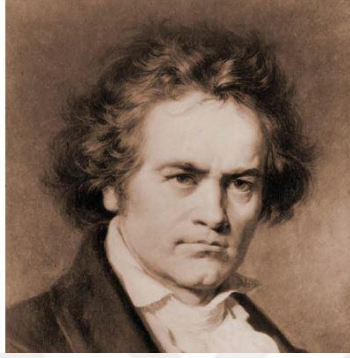
Şekil 179: NLL-I, Sayfa: 106

4.6.1.1.3. Var-Yok

Bu etkinlik türü sadece Yİ-B1 kitabında bulunmaktadır. Maddeler halinde verilen durumların dinleme metninde geçip geçmediğinin tespit edilmesine dayalı etkinlik türüdür. Yİ-B1 kitabında bu etkinlik türünden 4 adet bulunmaktadır. Şekil 180’de bu etkinliğin örneği bulunmaktadır:

3. Dinleyelim, işaretleyelim. Beethoven

	Var	Yok
1. Beethoven'in ailesinin maddi durumu		
2. Beethoven'in müziğe merakının sebebi		
3. Ünlü müzisyen Mozart'ın Beethoven'le ilgili düşüncesi		
4. Annesinin ölüm sebebi		
5. Dünyaca bilinen bestelerini yaptığı dönem		
6. İşitme probleminin sebebi		

Şekil 180: Yİ-B1, Sayfa: 93

4.6.1.1.4. Boşluk Doldurma

Boşluk doldurma etkinlik türü araştırmaya konu olan her iki setin kitabında da görülmektedir. Bu etkinlik türü bir parça içerisinde boş bırakılan yerlerin gerekli yönergeler doğrultusunda doldurulmak suretiyle tamamlanmasıyla yapılmaktadır. Temel bir öğretim tekniği olarak kullanılmaktadır. Yİ-B1 kitabında 3, NLL-I kitabında ise 7 adet bulunmaktadır. Şekil 181 ve Şekil 182’de bu etkinlik örneklerine yer verilmiştir:

4. Dinleyelim, tamamlayalım. İdil Biret

Türkiye'nin "harika çocuğu" İdil Biret'in müziğe olan ilgisi 2 yaşında başladı. Beş yaşında, olağandışı müzik yeteneği ile Türk ve Avrupalı müzik çevrelerinin hayranlığını kazandı. Yedi yaşında ailesiyle birlikte Fransa'ya gönderildi. On altı yaşından bu yana dünya sahnelerinde yerini aldı.

1. İdil Biret, ve ikamet ediyor.
2. İdil Biret'e göre önemi yok.
3. Notaları okumayı öğrenmeden önce

Şekil 181: Yİ-B1, Sayfa: 163

6c 8.2 Listen to the second part of the interview and complete the summary.

Firstly, some failed because the market had ¹ _____, and the business was left behind. The second reason was over-dependence on one ² _____. Other reasons are poor ³ _____, cash flow problems, bad debts and not dealing with ⁴ _____ properly.

Şekil 182: NLL-I, Sayfa: 77

4.6.1.1.5. İşaretleme

Verilen yönergeye bağlı olarak istenen özellikteki seçeneklerin işaretlenmesine dayalı etkinlik türü olarak göze çarpmaktadır. Her iki setin kitabında da bulunan etkinlik türlerinden biridir. Yİ-B1 kitabında 3, NLL-I kitabında ise 6 adet bulunmaktadır. Şekil 183 ve Şekil 184'te bu etkinlik örneklerine yer verilmiştir:

8. Dinleyelim, işaretleyelim.
Her Kapıyı Açan Anahtar: Yabancı Dil

Metne göre dil öğrenmek;

- ☐ anadili geliştirir.
- ☐ hafızayı güçlendirir.
- ☐ Alzheimer hastalığını geciktirir.
- ☐ beyni geliştirir.
- ☐ dikkati artırır.
- ☐ dile duyarlı olmayı sağlar.

igracias **dankie** **спасибо**
감사합니다 **obrigado** **Thank you**
grazie **kiitos** **ขอบคุณ** **ありがとう**
dziękuję **teşekkür ederim** **hvala**
arکش **хвала** **dank u**
matur nuwun **σας ευχαριστώ**
merci **tack** **謝謝** **děkuji**

Şekil 183: Yİ-B1, Sayfa: 74

2a 2.1 Listen to Nadia, a Swedish student who has travelled a lot. Tick (✓) the questions in Exercise 1a which she answers.

Şekil 184: NLL-I, Sayfa: 16

4.6.1.1.6. Metne İlişkin Soru Cevaplama

Dinleme metinlerine bağlı olarak genelde açık uçlu yorum sorularının cevaplanmasının istendiği etkinlik türüdür. Her iki sette de bulunmaktadır fakat NLL İngilizce öğretim kitabı bu etkinliğe daha fazla yer vermiştir. Yİ-B1 kitabında 3, NLL-I kitabında ise 20 adet bulunmaktadır. Şekil 185 ve Şekil 186’da bu etkinlik örneklerine yer verilmiştir:

2. Dinleyelim, cevaplayalım.
Emlakçıda

1. Asuman Hanım ve eşi niçin emlakçıya gidiyorlar?
2. Emlakçı, onlara ne ikram ediyor?
3. Kim, ne içmek istiyor?
4. Asuman Hanım, nasıl bir ev istiyor?
5. Mustafa Bey, nasıl bir ev istiyor?
6. Yaren dedesine ne söylüyor?
7. Emlakçı onlara ne öneriyor?

Şekil 185: Yİ-B1, Sayfa: 78

LISTENING

8a 3.2 Listen to four people talking about working from home. What is each person's job?

8b Listen again. How long has each person been working from home? Do they like it? What reasons do they give?

Şekil 186: NLL-I, Sayfa: 29

4.6.1.1.7. Çoktan Seçmeli Test

Günümüzde oldukça çok kullanılan çoktan seçmeli test mantığı incelenen her iki setin kitabında da yer almasına karşın bunların hem soru hem de şık biçimi kendine has yapılara sahiptir. Yİ-B1 kitabında 2, NLL-I kitabında ise 1 adet bulunmaktadır. Şekil 187 ve Şekil 188’de bu etkinlik örneklerine yer verilmiştir:

can kulağıyla dinlemek	boşa gitmek
☐ belli etmeden dinlemek	☐ harcanan emek ya da paranın işe yaramaması, olumlu bir sonuca ulaşmaması
☐ merak ederek dinlemek	☐ herhangi bir işte olumlu bir sonuç almayı engellemek
☐ çok dikkatli dinlemek	☐ bir işin öneminin ve anlamının yok olması

Şekil 187: Yİ-B1, Sayfa: 74

2b Listen to the conversation again and cross out the incorrect option.

- 1 Richard has worked
 - a for a local newspaper
 - b for a national newspaper
 - c in TV
- 2 He is interested in
 - a Australia
 - b Argentina and Brazil
 - c Arab countries
- 3 He speaks
 - a English and Arabic
 - b Japanese and Korean
 - c Spanish and Portuguese
- 4 He has
 - a qualifications in IT and new digital technologies
 - b a Masters in Media
 - c a Diploma in Communications
- 5 For exercise he
 - a goes to the gym
 - b goes jogging
 - c does karate

Şekil 188: NLL-I, Sayfa: 110

4.6.1.1.8. Şarkı Dinleme ve Seslendirme

Sadece Yİ-B1 kitabında kullanılan etkinlik türüdür. Bir türkünün dinlenilerek seslendirilmesi istenmiştir. Hedef dilin vurgu ve ezgi özelliğinin ortaya çıkmasında yararlı olabilmektedir. Yİ-B1 kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 189’da bu etkinlik gösterilmiştir:

3. Dinleyelim, söyleyelim.

Hep sen mi ağladın hep sen mi yandın
Ben de gülemedim yalan dünyada
Sen beni gönlümce mutlu mu sandın
Ömrümü boş yere çalan dünyada

Şekil 189: Yİ-B1, Sayfa: 29

4.6.1.1.9. Yanlış Düzeltme

Her iki setin kitabında da kullanılan bu etkinlik türü dinlenen metinden hareketle verilmiş maddelerde veya metinlerde geçen yanlış ibareleri bulunarak düzeltilmesine dayanmaktadır. Yİ-B1 kitabında 1, NLL-I kitabında da 1 adet bulunmaktadır. Şekil 190 ve Şekil 191’de bu etkinlik örneklerine yer verilmiştir:

Dinlediğiniz diyaloga göre aşağıdaki metinde bazı yanlışlıklar var. Diyaloga göre aşağıdaki yanlışlıkları düzeltiniz.

Derya ve Deniz Turizm ve Otel İşletmeciliği Bölümü son sınıfta okuyorlar. Gazetede bir iş ilanı gördüler ve bu işe başvurmak istediler. Bu konuda “Etkili İletişim” ve “Görsel Estetik” adlı dersleri veren Metin Hoca’dan yardım istediler. Onlar Metin Hoca’nın derse girmesine yirmi dakika kala odasına girdiler. Metin Hoca onların sorularını memnuniyetle cevapladı, tavsiyelerde bulundu. Hatta taşınabilir belleğe de bazı küçük notlar ekledi. Onlar iki ay sonra mezun olacaklar. Bu yüzden yarı zamanlı bu işte çalışmayı planlıyorlar. Metin Hoca’nın önerileri için ona teşekkür ettiler. Onlar görüşmenin sonucunu Metin Hoca’ya bildirecekler.

Şekil 190: Yİ-B1, Sayfa: 37

3b Listen again and correct the statements.

- 1 She started her career in a car manufacturing company.
- 2 She worked on military aircraft before her present job.
- 3 She works closely with a lot of other women.
- 4 She likes engineering because it’s well paid.

Şekil 191: NLL-I, Sayfa: 87

4.6.1.1.10. Sıralama

Sıralama etkinliği yalnızca Yİ-B1 kitabında yer alan etkinliklerdendir. Verilen cümlelerin dinlenen metne göre doğru bir sıralamaya koyulmasıyla yapılan etkinlik türüdür. Bu etkinlikten Yİ-B1 kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 192’de örneklendirilmiştir:

7. Dinleyelim, sıralayalım. Okul Öncesi Eğitim

☐	1. Okul öncesi eğitimin IQ ve yetenek sınavlarına katkısı kanıtlanmıştır.
☐	2. Okul öncesi eğitimin amacı çocuğun yeteneklerini ortaya çıkarmaktır.
☐	3. Uygun fiziksel ve sosyal çevre koşulları sağlanırsa çocuklar başarılı bir gelişim gösterebilir.
☐	4. Okul öncesi eğitim çocukların yaratıcı ve özerk bireyler olmalarına yardımcı olur.
☐	5. Okul öncesi eğitimin, okul başarısındaki rolü bilimsel olarak kanıtlanmıştır.
☐	6. Okul öncesi eğitimde öğrenci-öğretmen-veli birlikteliği önemlidir.

Şekil 192: Yİ-B1, Sayfa: 60

4.6.1.1.11. Diyalog Kurma/Grupla Çalışma

NLL İngilizce Öğretim Seti diyalogu ve grupla çalışmayı ön planda tutan bir anlayışa göre hazırlanmıştır. Bu etkinlik türü hem dinleme öncesinde hem de dinleme sonrasında kullanılmıştır. Bu etkinlikler çeşitli yollar ile öğrencileri diğer öğrenciler ile çalışmaya teşvik etmektedir. Bu etkinlik türünden NLL-I kitabında 13 adet bulunmaktadır. Şekil 193’te etkinlik gösterilmiştir:

4b Work in groups of three and choose one student each. Listen again and take notes on what your student has been doing recently and why they had a good work placement.

4c In your groups, summarise the information from your notes.

Şekil 193: NLL-I, Sayfa: 30

4.6.1.1.12. Açık Uçlu Soru Cevaplama

Dinlenen metne bağlı olarak sorulan açık uçlu yorum sorularına cevap vermeye dayanan etkinlik türüdür. NLL-I kitabında sıklıkla kullanılmıştır. Hem dinleme öncesi hem de dinleme sonrası etkinliklerde yer alan bu türden NLL-I kitabında da 8 adet bulunmaktadır. Şekil 194’te gösterilmiştir:

3 Would you like to be a foreign correspondent? Why?/Why not?

Şekil 194: NLL-I, Sayfa: 110

4.6.1.1.13. Not Alma

Dinleme metninden sonra bu metin ile ilgili not almaya dayalı dinleme becerisi etkinliğidir. Dinleme becerisini daha aktif kullanmak amacıyla not almak yararlı olabilecek bir etkinlik türüdür. Bu etkinlik sadece NLL-I kitabında bulunmaktadır ve 4 adet kullanılmıştır. Örneği Şekil 195’te verilmiştir:

2b Listen again and make notes on her answers to the questions in Exercise 1a. Are they similar to your answers?

Şekil 195: NLL-I, Sayfa: 16

4.6.1.1.14. Kontrol Etme

Dinlenen parçaya ait sorulan sorular bir etkinlikte yer almaktayken bu etkinliklere verilen cevapların kontrol edilmesinin istendiği yönergeler *kontrol etme* etkinlik türüdür ve sadece NLL-I kitabında yer alır. Bu etkinlikten 3 adet kullanılmıştır. Şekil 196’da örneklendirilmiştir:

3c Listen again and check your answers to Exercise 3b.

Şekil 196: NLL-I, Sayfa: 8

4.6.1.1.15. Tahmin Etme ve Doğrulama

Dinleme metni öncesinde metnin içeriği hakkında tahminde bulunma ve metni dinledikten sonra tahminlerinin doğruluğunu tespit etmeye dayanan etkinlik türüdür. Sadece NLL İngilizce Öğretim Seti’nin kitabında kullanılmıştır. NLL-I kitabında 3 adet bulunmaktadır. Şekil 197’de gösterilmiştir:

5b **1.2** Listen to the three people talking. Was your description of them accurate? A speaks first.

Şekil 197: NLL-I, Sayfa: 6

4.6.1.1.16. Kelime Tamamlama

Bu etkinlik basit düzeyde dinleme metninin içinden seçilen bazı kelimelerdeki harflerinin eksik bırakılarak dinleme anından sonra öğrencilerin tamamlamasına yöneliktir. Bu etkinlikten sadece NLL-I kitabında bulunur ve 1 adettir. Örneği Şekil 198’de gösterilmiştir:

3a Add the missing letters to the adjectives below. Which adjectives would you use to describe the jobs from Exercise 1?

1 r_w_rdn_g	6 r_p_t_t_v_
2 ch_ll_ng_ng	7 s_t_sfy_ng
3 gl_m_r_s	8 st_m_l_t_ng
4 str_ssf_l	9 fl_x_bl_
5 t_d_o_s	10 m_n_t_n_s

Şekil 198: NLL-I, Sayfa: 26

4.6.1.1.17. Derecelendirme

Dinlenen metnin içerdiği düşüncüyü öğrencilerin yorumlamasına bırakarak derecelendirmelerinin istendiği etkinlik türüdür. Derecelendirme yapılırken bir derecelendirme göstergesi olarak yıldız sistemi kullanılmıştır. Bu etkinlik sadece NLL-I kitabında yer almaktadır ve 1 adettir. Bu etkinliğin örneği Şekil 199’da gösterilmiştir:

2b Inferring the writer's opinion Which of the following star ratings do you think the critic gave at the end of each review? Which words or expressions helped you make your choice?

0 TERRIBLE	* POOR	** AVERAGE	*** GOOD
**** VERY GOOD	***** EXCELLENT		

Şekil 199: NLL-I, Sayfa: 106

4.6.1.1.18. Kelime Anlamı Bulma

Dinleme metninin içerisinde seçilen kelimelerin anlamının öğrenciler tarafından bulunmasının istendiği etkinlik türüdür. Yönergede kelimeler bulunurken öğrencilerden metnin bağlamını kullanmaları istenmiştir. Eğer bulunamamışsa sözlükten yardım alınabileceği belirtilmiştir. Bu etkinlik türü de sadece NLL-I kitabında yer almaktadır ve 1 adettir. Etkinliğin örneği Şekil 200’de gösterilmiştir:

2 Find the words below in Audio script 6.2 on page 169 and underline the phrase they appear in. Try to work out the meaning from the context. Use your dictionary to find the meanings of any you do not know.

criticise	unique	approach	pace	method
environment				

Şekil 200: NLL-I, Sayfa: 58

4.6.1.1.19. Özetleme

Dinlenen metinden yönergede istenen özelliklere göre özetleme yapılmasının istendiği etkinlik türüdür. Sadece NLL-I kitabında 1 adet bulunur. Etkinlik örneği Şekil 201’de verilmiştir:

7 Summarising In your opinion, what are the key pieces of advice which Allan gives? Summarise these as Dos and Don'ts.

Şekil 201: NLL-I, Sayfa: 77

4.6.2. İzleme

Dinleme becerisi dilin kullanımında önemli bir yere sahip olsa da bunun dil öğretiminde yerleşmesi ve kabul görmesi son yıllara tekabül etmektedir. Dil becerileri arasına son yıllarda giren dinleme becerisi daha sonraları kendisi ile birlikte izleme kavramını da ortaya çıkarmıştır. Eski dönemlerde dil doğal olarak sadece insanlardan dinlenirken daha sonra teknolojinin gelişimi ile birlikte nesneleri dinlemek de eklenmiştir. Teknolojik aletlerden gelen elektronik ses dalgalarının dinlenmesi ile dil eğitimi yeni bir boyut kazanmıştır. Fakat insanlığın gelişimi ile elektronik nesneler sadece ses çıkarmakla kalmamış aynı zamanda görüntü de sunmaya başlamıştır. Bu andan itibaren “izleme” kavramı aynı zamanda elektronik aletlerden gelen ses dalgaları ile görüntü dalgalarını birlikte algılayanın bir diğer adı olmuştur. Teknolojik alandaki gelişmeler dil öğretimin beceri alanlarının da genişlemesine sebep olmuştur. Bu sebeple dinleme becerisinden sonra son olarak bununla bağlantılı şekilde izleme becerisi alan yazında, hazırlanan dil öğretim kitaplarında yer almıştır.

İncelemeye konu olan Yİ-B1 ve NLL-I kitabına bakıldığında sadece NLL-I kitabında izleme becerisinin yer aldığı tespit edilmiştir. Yİ Türkçe Öğretim Seti genel olarak kitaplarında izleme becerisine yer vermemiştir.

NLL-I kitabında izleme becerisi “*Meet The Expert*” (Uzmanla Tanış) bölümü ile yer almıştır. Bu bölüm toplam 12 tema olan kitabın 9 temasında (2, 9 ve 11. temalar hariç) bulunmaktadır.

Meet the expert bulunduğu temaların içerisinde Şekil 202’deki kutucuk görseli ile gösterilmiştir. Bu görsel içerisindeki video simgesi ve bölüm başlığı ile birlikte izlenecek parçaya ait bilgiler verilmiştir. *Meet the expert* bölümünün etkinlikleri tema içerisinde değil, kutucukta yazan sayfada yer almaktadır. Bu bölüme kitabın son kısmında yer verilmiştir.

Şekil 202: NLL-I, Sayfa: 9

Meet the Expert kutucuklarında atıf yapılan sayfalar kitabın arka kısmında temaların bitiminde bulunmaktadır. Kendine ayrılan alanda diğer temalarda bulunan *Meet the Expert* bölümlerinin etkinlikleri toplu haldedir. Belirtilen sayfa açıldığında Şekil 203'teki bölüme ulaşılmaktadır. Burada dinleme/izleme metnine ait etkinlikler kitabın tema içindeki numaralandırma sistemi ile aynı olarak yapılandırılmıştır. Dinleme/İzleme parçasının kullanılacağı etkinlik turuncu video oynatma simgesi ile gösterilmiştir. Dinleme/izleme parçaları NLL-I kitabının içerisinde sunulan CD ekinde bulunmaktadır. Bu kısımda bahsi geçen konu ve kişiler işlenen temadan bağımsız değildir. Temada işlenen konuyu pekiştirecek içerik kullanılmıştır. Şekil 203'te bölüm örneği gösterilmiştir.

▶ MEET THE EXPERT

1 PERSONALITY

1 Discuss these questions with a partner.

- What technique do actors Daniel Day-Lewis and Johnny Depp both use?
- How do they prepare for roles?

2a Michael Gould is a British actor. Read these six topics he discusses in an interview. In what order do you think he will discuss them?

- A technique Michael always uses
- A technique people misunderstand
- Companies he has worked for
- How another actor prepares
- How he prepared for a particular role
- A director he has worked with

2b Watch the interview with Michael. Put the topics in the correct order.

3 Watch the interview again and decide if these statements are true (T) or false (F).

- Method actors lose their own personalities in a role.
- Michael thinks Daniel Day-Lewis is a good actor.
- Daniel Day-Lewis told Michael an interesting story about acting.
- Michael uses some method-acting techniques.
- Psychiatrists helped Michael to understand a particular character.

4 Work with a partner. How can acting techniques help you become a more successful language learner? Think about the various techniques that Michael talked about in the interview. How might they help you improve your English?

Michael Gould in the 2009 Royal Shakespeare Company's production of *Othello*.

3 WORK

1 Work in small groups. In your opinion, which of these three industries offers the best career opportunities? Why?

- oil and gas
- banking and finance
- insurance

2 Caroline Matthews now works in one of the industries in Exercise 1 following an internship. Watch the interview with Caroline and answer these questions.

- Which of the three industries from Exercise 1 does she work for?
- What is the main purpose of Caroline's video?
 - To say how she feels about her job
 - To give careers advice to young people
 - To explain how she got her job

3a Work in two groups.

Group A: Watch the video again and make notes on these questions.

- Which industry did she originally want to work in?
- Where can students find internships?
- How does she feel about her internship?
- Why are some internships difficult?

Group B: Watch the video again and make notes on these questions.

- How did she hear about her internship?
- How does she feel about the 'assessment day'?
- Why does she recommend internships?
- What should you do in an interview?

3b Compare your notes with other students in your group.

3c Now work in pairs (A and B) and share information with a student from the other group.

4 Work in small groups and discuss these questions.

- Have you ever had advice on your education or careers? Who gave you the advice? How good was the advice?
- What careers advice would you give to a university student?

Şekil 203: NLL-I, Sayfa: 150

Tablo 25'te her temanın *Meet the Expert* bölümüne ait etkinlik sayısı belirtilmiştir:

Tablo 25: NLL-I Kitabının “Meet the Expert” Bölümünde İçerdiği Dinleme/İzleme Becerisi Etkinlik Sayısı

Temalar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	T
Etkinlik Sayısı	5	-	6	5	6	6	5	5	-	4	-	6	48

Meet the Expert bölümündeki etkinlik sayıları Tablo 25’te incelendiğinde 4 ila 6 arasında birbirine yakın oranda sayılabilecek değerler görülmektedir. Bölüm toplamda 48 adet dinleme/izleme etkinliğine sahiptir. *Meet the Expert* bölümüne ait etkinliklerin dinleme/izleme parçası öncesi, esnası ve sonrasına göre dağılımları Tablo 26’da gösterilmiştir:

Tablo 26: NLL-I Kitabı “Meet The Expert” Bölümündeki Dinleme/İzleme Etkinliklerinin Parça Öncesi, Esnası ve Sonrası Olarak Belirlenmesi

Temalar	NLL			T
	Ö	E	S	
1.Tema	2	-	3	5
2.Tema	-	-	-	-
3.Tema	1	-	5	6
4.Tema	1	-	4	5
5.Tema	2	-	4	6
6.Tema	1	-	5	6
7.Tema	1	-	4	5
8.Tema	1	-	4	5
9.Tema	-	-	-	-
10.Tema	1	-	3	4
11.Tema	-	-	-	-
12.Tema	3	-	3	6
Toplam	13	-	35	48

Tablo 26 incelendiğinde her parçanın öncesinde ve sonrasında etkinlikler bulunduğu fakat dinleme anına ait etkinlik bulunmadığı görülmektedir. Parça açılmadan önce hazırlık aşamasına ait etkinlikler sayısı değişmekle birlikte mutlaka bulunmaktadır. Hazırlık etkinlikleri 1 ila 3 arasında değişmektedir. Parça sonrasında işlenecek etkinlikler ise 4 ila 6 arasındadır. Toplamda 13 adet hazırlık etkinliği, 35 adet parça sonrası etkinliği mevcuttur.

Tablo 27’de NLL-I kitabının “*Meet the Expert*” bölümünde içerdiği dinleme/izleme becerisi etkinliklerinin türlerine göre sayısı gösterilmiştir:

Tablo 27: NLL-I Kitabının “*Meet the Expert*” Bölümünde İçerdiği Dinleme/İzleme Becerisi Etkinliklerinin Türlerine Göre Sayısı

No	Etkinlik Türleri	Sayısı
1	Grupla çalışma-Diyalog Kurma	22
2	Dinleme/İzleme parçasına ilişkin sorulara cevap verme	6
3	Eşleştirme	4
4	Kontrol etme	3
5	Tahmin etme	2
6	Sıralama	2
7	Doğru-Yanlış	2
8	Boşluk doldurma	2
9	Not alma	1
10	Derecelendirme	1
11	Açık uçlu soruya cevap verme	1
12	İşaretleme	1
13	Metne ilişkin soruya cevap verme	1
Toplam		48

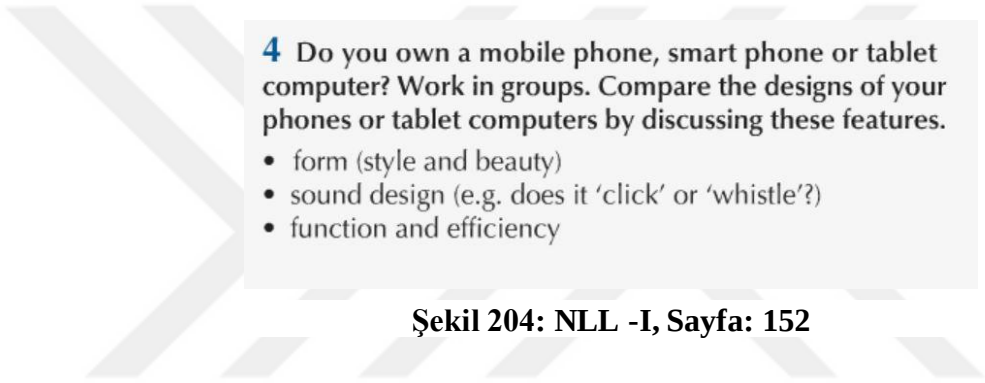
NLL-I kitabının “*Meet the Expert*” bölümünde içerdiği dinleme/izleme becerisi etkinliklerinin türlerine göre sayısı incelendiğinde (Tablo 27) en çok kullanılan

etkinlik türünün *grupla çalışma- diyalog kurma* etkinliği olduğu görülmektedir. Bu etkinlikten 22 adet tespit edilmiştir. En az kullanılan etkinlik türleri birer adet ile *not alma, derecelendirme, açık uçlu soruya cevap verme, işaretleme* ve *metne ilişkin soruya cevap verme* olmuştur.

4.6.2.1. NLL-I Kitabı “*Meet The Expert*” Bölümündeki Etkinlik Örnekleri

4.6.2.1.1. Grupla Çalışma/Diyalog Kurma

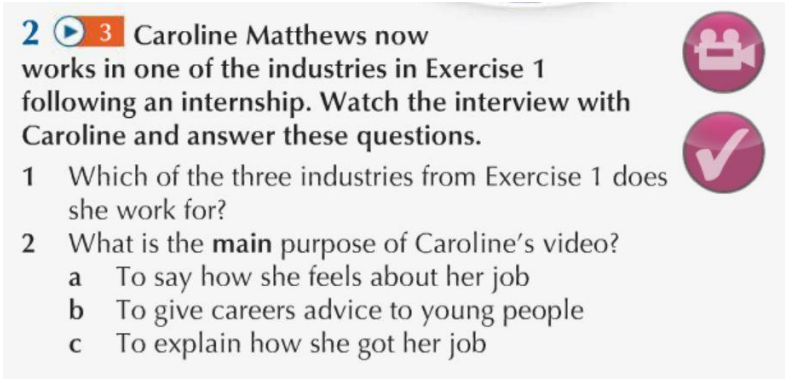
Dil öğretim yöntemi olarak diyalogu ön planda tutan set, grup içi ve partnerle çalışma yöntemlerini kullanarak birlikte çalışmayı teşvik etmektedir. Bu etkinlikten NLL-I kitabında 22 adet bulunmaktadır. Şekil 204’te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

-
- 4** Do you own a mobile phone, smart phone or tablet computer? Work in groups. Compare the designs of your phones or tablet computers by discussing these features.
- form (style and beauty)
 - sound design (e.g. does it ‘click’ or ‘whistle’?)
 - function and efficiency

Şekil 204: NLL -I, Sayfa: 152

4.6.2.1.2. Dinleme/İzleme Parçasına İlişkin Sorulara Cevap Verme

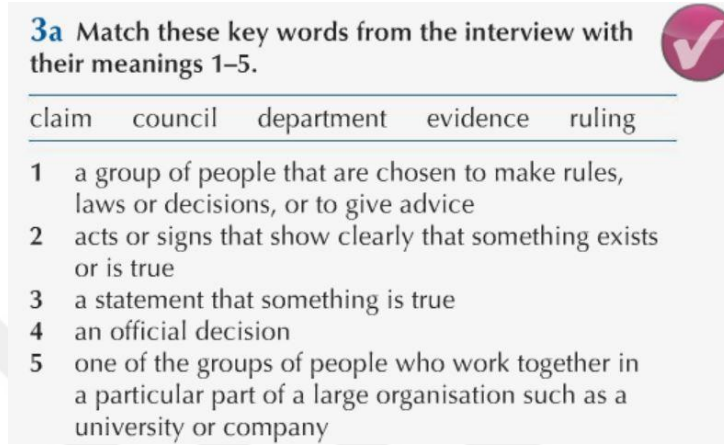
Meet the expert bölümünün asıl unsuru olan dinleme/izleme parçasına ait soruların cevaplandığı etkinliktir. Bu etkinlik türü izleme parçasından sonra gerçekleştirilmektedir ve NLL-I kitabında 6 adet bulunmaktadır. Şekil 205’te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

-
- 2** **3** Caroline Matthews now works in one of the industries in Exercise 1 following an internship. Watch the interview with Caroline and answer these questions.
- 1 Which of the three industries from Exercise 1 does she work for?
 - 2 What is the **main** purpose of Caroline’s video?
 - a To say how she feels about her job
 - b To give careers advice to young people
 - c To explain how she got her job

Şekil 205: NLL –I, Sayfa: 150

4.6.2.1.3. Eşleştirme

Eşleştirme etkinlik türü sıkça kullanılan bir öğretim tekniği olarak bu bölümde de yer edinmiştir. Buna göre verilen kavramlar ile maddeler halindeki ifadeler istenen özelliğe göre eşleştirilir. NLL-I kitabında bu etkinlikten 4 adet bulunmaktadır. Şekil 206’da bu etkinlik türü gösterilmiştir:

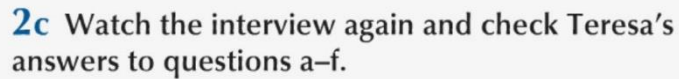
3a Match these key words from the interview with their meanings 1–5.

	claim	council	department	evidence	ruling
1	a group of people that are chosen to make rules, laws or decisions, or to give advice				
2	acts or signs that show clearly that something exists or is true				
3	a statement that something is true				
4	an official decision				
5	one of the groups of people who work together in a particular part of a large organisation such as a university or company				

Şekil 206: NLL-I Kitabı, Sayfa: 151

4.6.2.1.4. Kontrol Etme

Kontrol etme etkinliği genel olarak kendisinden önce yönergesi verilerek yaptırılan bir etkinliğin doğruluğunun kontrol edilmesi olarak tanımlanabilir. NLL-I kitabında 3 adet bulunmaktadır. Şekil 207’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

2c Watch the interview again and check Teresa’s answers to questions a–f.

Şekil 207: NLL-I, Sayfa: 153

4.6.2.1.5. Tahmin Etme

Tahmin etme dinleme/izleme parçasından önce kullanılan etkinlik türlerindendir. Buna göre parçaya geçilmeden önce parça hakkında tahminde bulunmaya dayanır. NLL-I kitabında 2 adet bulunmaktadır. Şekil 208’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

2a Michael Gould is a British actor. Read these six topics he discusses in an interview. In what order do you think he will discuss them?

- a A technique Michael always uses
- b A technique people misunderstand
- c Companies he has worked for
- d How another actor prepares
- e How he prepared for a particular role
- f A director he has worked with

Şekil 208: NLL-I, Sayfa: 150

4.6.2.1.6. Sıralama

Sıralama etkinliği dinleme/izleme parçasında geçen durumların yönergede istenen özelliklere göre sıralanmasının istendiği etkinlik türüdür. NLL-I kitabında 2 adet bulunmaktadır. Şekil 209’da bu etkinlik türü gösterilmiştir:

2b **1** Watch the interview with Michael. Put the topics in the correct order.

Şekil 209: NLL-I, Sayfa: 150

4.6.2.1.7. Doğru-Yanlış

Doğru-yanlış etkinliğine ders kitaplarında sıkça yer verilmektedir. Dinleme/izleme parçalarının içinden alınan cümlelerin doğru veya yanlışlığının öğrenciler tarafından bulunması esasına dayanır. NLL-I kitabında bu etkinlikten 2 adet bulunmaktadır. Şekil 210’da bu etkinlik türü gösterilmiştir:

3 Decide if these statements are true (T) or false (F). Then watch the interview again to check your answers.

- 1 The history of a trend is important to Cate’s work.
- 2 Cate gives presentations and reports to her clients.
- 3 Trend tours help her clients understand a trend from a customer’s point of view.
- 4 Sustainability affects the food business more than other types of business.
- 5 Understanding trends gives companies an advantage over others.
- 6 Global trends usually appear in different countries at different times.

Şekil 210: NLL-I, Sayfa: 153

4.6.2.1.8. Boşluk Doldurma

Boşluk doldurma etkinliğinde verilen yönergeye göre öğrenciler istenen ifadeleri yerleştirirler. NLL-I kitabında bu etkinlikten 1 adet bulunmaktadır. Şekil 211’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

3b Watch the interview again and complete these notes from a summary of it. Write between one and three words from the interview in each gap.

According to Stefanie:

- 1 crime fiction is more popular than _____ and _____.
- 2 many readers enjoy reading about the _____ of the mind.
- 3 there are many _____ crime fiction.
- 4 female readers are more likely to prefer _____ crime stories.

Şekil 211: NLL-I, Sayfa: 154

4.6.2.1.9. Not Alma

Dinleme/izleme parçası işlendikten sonra verilen yönlendirme ifadelerine göre öğrencilerin not aldığı bir etkinlik türüdür. NLL-I kitabında bu etkinlikten 1 adet bulunmaktadır. Şekil 212’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

2b Watch the interview again and take notes on the following.

- 1 Reasons for becoming a Montessori teacher
- 2 The Montessori method of learning
- 3 Why Montessori schools call teachers ‘guides’
- 4 Montessori education in different countries
- 5 What Rob thinks about children and technology

Şekil 212: NLL-I, Sayfa: 152

4.6.2.1.10. Derecelendirme

Derecelendirme etkinliği yönergede verilen durumun öğrenci tarafından belirlenmiş kıstaslara göre değerlendirildiği etkinlik türüdür. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 213’te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

1a What is/are your favourite genre(s) of films and fiction? Give a score from 0 to 5 to each of these genres (0 = I have no interest in this; 5 = I love this).

crime, thriller and mystery	science fiction	fantasy
horror	romance	humour
	historical	

Şekil 213: NLL-I, Sayfa: 154

4.6.2.1.11. Açık Uçlu Soruya Cevap Verme

Dinleme/izleme parçasına geçilmeden önce konuya hazırlık mahiyetinde açık uçlu sorulara cevap verme şeklinde gerçekleştirilmektedir. Cevaplar sadece öğrencilerin yorumlarına bırakılmıştır. Amaç öğrencinin ön bilgilerini hazırlamaktır. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 214’te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

1b What is most important for a good crime story – the plot, the setting or the characters? Why?

Şekil 214: NLL-I, Sayfa: 154

4.6.2.1.12. İşaretleme

İşaretleme yöntemi etkinlikte verilen yönergeye göre istenen özelliğin öğrenciler tarafından işaretlenerek gösterilmesidir. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 215’te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

2 **7** Watch the interview with Freyja. Tick (✓) the adjectives you hear.

• sustainable	• renewable
• elegant	• careful
• innovative	• traditional
• natural	• rigid
• mass-produced	• disposable

Şekil 215: NLL-I, Sayfa: 152

4.6.2.1.13. Metne İlişkin Sorulara Cevap Verme

Genel olarak okuma becerisinde kullanılan bu etkinlik türü bu bölümde dinleme/izleme parçasına hazırlık olarak bulunmaktadır. Bu etkinlik bağlı bulunduğu temanın okuma metnine ait sorular içermektedir. Buradaysa izlemeye yönelik geliştirilen etkinlikten NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 216’da bu etkinlik türü gösterilmiştir:

1 You are going to watch an interview with Vena Raffle, Head of Investigations at the Advertising Standards Authority (ASA) in the UK. Look again at the text on page 158. Why did the ASA ban an advertisement with American actress Julia Roberts?

Şekil 216: NLL-I, Sayfa: 151

4.7. Dil Bilgisi

Bu bölümde Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti B1 kitabı ile İngilizcenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan New Language Leader İngilizce Öğretim Seti Intermediate kitabını dil bilgisi açısından inceleyerek karşılaştırmalar yapılmış, sonuçlar istatistiksel açıdan incelenmiştir.

Öncelikle Tablo 28’de Yİ-B1 kitabı ile NLL-I kitabının dil bilgisi bakımından içerdiği konu başlıkları gösterilmiştir:

Tablo 28: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarının Dil Bilgisi İçeriği

Temalar	Yİ-B1	NLL-I
1.Tema	• Zarffiil –(y)ken • Şimdiki Zamanın Hikâyesi	• Question Forms (Soru Formları), Subject, Object Questions (Konu, Nesne Soruları) • Present Simple & Present Continuous (Geniş Zaman, Şimdiki Zaman)
2.Tema	• İşteşlik- İşteş Çatı –(I)ş	• Past Simple (Geçmiş zaman) • Present Perfect (Etkisi hala süren geçmiş zaman), Past Simple (Geçmiş zaman)
3.Tema	• Dilek Kipi • Dilek Kipinin Hikâyesi - sAydI • Şart Kipi –(y)sA	• Present Perfect Continuous (geçmişte başlayıp hala devam eden olayları ifade eden kip) • Present Perfect Simple and Present Perfect Continuous
4.Tema	• Gereklilik Kipi: -mAII • -AII, DIğIndAn beri, -DI-AII • Ettirgen Çatı: -DIr, -Ir, -t, -Ar	• Future Forms: will, going to, present continuous • First Conditional
5.Tema	• Dönüşlü Çatı: -n, -I- • “Kendi” Dönüşlülük Zamiri • -mAk lazım • -mAk zorunda kal-	• Second Conditional • Comparison, emphasising, difference & similarity

	• -mAk gerek- • mAk şart	
6.Tema	• -l-, -n- Edilgen Çatı	• Defining relative clauses • Non-defining relative clauses
7.Tema	• Sıfatfiiller(-An, -Dlk, -AcAk)	• Modals (necessity & obligation) • Modals (present deduction)
8.Tema	• Genel Tekrar	• Past continuous • Past Perfect Simple
9.Tema		• The Passive • Articles
10.Tema		• Expressions of quantity • Infinitives & -ing forms
11.Tema		• Reported speech • Reported questions
12.Tema		• Third conditional • Modals (past deduction)

Tablo 28’de temalara göre Yİ-B1 ve NLL-I kitaplarının içerdiği dil bilgisi konuları gösterilmiştir. Öncelikle kitaplarda temalara göre işlenen dil bilgisi konuları tespit edilmiştir. Yİ-B1 kitabında bulunan 8 temada toplamda 18 konu başlığına yer verilirken bu sayı NLL-I kitabında 24’tür. Bu farkın Türkçe ve İngilizcenin B1 seviyesinde öğretiminde yer verilmesi gereken dil yapılarından kaynaklandığı düşünülebilir.

Tablo 29’da Yİ-B1 kitabı ile NLL-I kitaplarının ünitelere göre dil bilgisi etkinlik sayıları karşılaştırılmıştır:

Tablo 29: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarındaki Dil Bilgisi Etkinlik Sayıları

Kitaplar	Temalar												T
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Yİ-B1	10	7	9	9	8	6	14	5	-	-	-	-	68
NLL-I	9	6	9	8	6	10	7	8	9	8	9	8	97

Tablo 29'a göre Yİ- B1 kitabında 68, NLL-I kitabında 97 dil bilgisi etkinliği bulunmaktadır. Temalarda bulunan etkinlik sayıları Yİ-B1 kitabında 5 ila14, NLL-I kitabında 6 ila 10 arasında değişmektedir. Tablo 30'da Yİ-B1 ve NLL-I kitaplarında etkinliklerin türlerine göre ayrımı ve hangi etkinlik türünden kaç adet bulunduğu tespit edilmiştir.

Tablo 30: Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarındaki Dil Bilgisi Etkinlik Türleri ve Sayıları

Etkinlik Türü	Kitaplar	
	Yİ-B1	NLL-I
Fark Ettirme	19	21
Boşluk Doldurma	34	18
Eşleştirme	8	14
Cümle Birleştirme	6	6
Cümle Oluşturma	1	4
Doğruyu Seçme	-	12
Diyalog Kurma (Arkadaşla çalışma)	-	14
İşaretleme	-	3
Soru Oluşturma	-	2
Yanlış Düzeltme	-	1
Çoktan Seçmeli Test	-	1
Sıraya Koyma	-	1
TOPLAM	68	97

Tablo 30’a göre Yİ-B1 kitabında en çok kullanılan etkinlik türü 34 adet ile “boşluk doldurma”; en az kullanılan ise 1 adet ile “cümle oluşturma” olmuştur. NLL-I kitabında en çok kullanılan etkinlik türü 21 adet ile “fark ettirme”; en az kullanılanlar ise birer adet ile “yanlışı düzeltme”, “çoktan seçmeli test” ve “sıraya koyma” etkinlikleri olmuştur.

Tablo 30 incelendiğinde varılan bir diğer sonuç ise kullanılan etkinlik türlerinin farklılaşmasıdır. Buna göre Yİ-B1 kitabında 5 farklı etkinlik türü kullanılmıştır, bunlar: *Fark Ettirme*, *Boşluk Doldurma*, *Eşleştirme*, *Cümle Kurma (Verilenleri birleştirme)*, *Cümle Oluşturma (Baştan hazırlama)* etkinlikleridir. NLL-I kitabında ise 12 farklı etkinlik türü kullanılmıştır. Bunlar şu şekildedir: *Fark Ettirme*, *Boşluk Doldurma*, *Eşleştirme*, *Cümle Kurma (Verilenleri birleştirme)*, *Cümle Oluşturma (Baştan hazırlama)*, *Doğruyu Seçme*, *Diyalog Kurma (Arkadaşla çalışma)*, *İşaretleme*, *Soru Oluşturma*, *Yanlışı Düzeltme*, *Çoktan Seçmeli Test*, *Sıraya Koyma*. Tabloda görüldüğü gibi NLL-I kitabı Yİ-B1 kitabına göre 7 farklı etkinlik türü geliştirerek bunlara temalarında yer vermiştir.

4.7.1. Yİ-B1 ve NLL-I Kitaplarının Dil Bilgisi Etkinlik Örnekleri

4.7.1.1. Fark Ettirme

Fark ettirme etkinlikleri her iki setin kitaplarında da bulunmaktadır. Etkinliğin kullanım yöntemi ise her iki sette farklıdır. Yİ-B1 kitabında fark ettirme etkinlikleri sadece öğrencilerin işlenen yapının örneklerinin kullanılmasından ibarettir. Yeni işlenen yapı, font ve kalınlık bakımından belli edilir. Yİ-B1 kitabında 19 adet kullanılmıştır. Yİ-B1 Kitabında bulunan örneği Şekil 217’de gösterilmiştir:

Şekil 217: Yİ-B1, Sayfa: 12

NLL-I kitabında yapı, örnekler ve metinler içinden basit uygulamalar ile sezdirilmeye çalışılarak öğrencinin aktif olduğu bir sürece dönüştürülür. NLL-I kitabında 21 adet kullanılmıştır. Örneği Şekil 218’de gösterilmiştir:

6a Look at the following sentence from the text. The words in bold are a defining relative clause.
*It is an approach to teaching **which encourages children** ...*
Now find and underline the relative clauses in the text that contain the following relative pronouns and adverbs.

who that which whose where when

Şekil 218: NLL-I, Sayfa: 59

4.7.1.2. Boşluk Doldurma

Boşluk doldurma etkinlikleri her iki sette de etkin olarak kullanılmıştır. Etkinlikler temel olarak örneklerin boş bırakılan kısımlarının hedef yapının kullanılması yoluyla doldurulması üzerinedir. Yİ-B1 kitabında 19, NLL-I kitabında 21 adet kullanılmıştır. Örnekleri Şekil 219 ve Şekil 220’de gösterilmiştir:

1. Bu kitabı masamdan al..... kişiyi gördün mü?
2. Seni sev..... arkadaşlarından çiçekler geldi.
3. Bu projeyi zamanında bitir..... öğrencilere ödül verildi.
4. Fabrikada çalış..... işçilerin sıkıntısı var mı?
5. Konsere git..... dinleyiciler konseri evlerinde izlemişler.
6. Dersi anla..... sorularıma cevap vermesini istiyorum.
7. Bana yardım et..... çok teşekkür ediyorum.
8. Sinemaya gitmek iste..... tiyatroya götürdüm.
9. Tatile git..... birkaç soru sordu.
10. Çocuk yetiştirmesini bizi büyüt..... öğrendik.

Şekil 219: Yİ-B1, Sayfa: 11

- 8** Complete these sentences using your own ideas.
- 1 If I pass my exams, _____.
 - 2 If I show you how to use Twitter, _____?
 - 3 What _____ if I press this key?
 - 4 If it's nice weather, _____.
 - 5 If it rains, _____.
 - 6 If I go to London, _____.
 - 7 _____, we will miss the plane.
 - 8 If my computer crashes, _____?

Şekil 220: NLL-I, Sayfa: 41

4.7.1.3. Eşleştirme

Eşleştirme her iki sette de kullanılan etkinlik türlerindendir. Yapı ve özellik olarak birbirine benzemektedir. Bu etkinliklerde o temada işlenen yapının doğru parça ile birleştirilmesi esastır. Yİ-B1 kitabında 8, NLL-I kitabında 14 adet kullanılmıştır. Her iki setin kitabındaki örnekleri Şekil 221 ve Şekil 222’de gösterilmiştir:

7a What had the following people done by the ages/ dates mentioned? Match the sentences 1–9 with the phrases a–i.

- 1 By his 26th birthday, Akio Morita ...
 - 2 By the time of his death, Chaleo Yoovidhya ...
 - 3 By the mid-1960s, Estee Lauder ...
 - 4 By 1990, Mark McCormack ...
 - 5 By the age of six, Mozart ...
 - 6 By the age of twenty-two, Usain Bolt ...
 - 7 By the age of five, Leonardo DiCaprio ...
 - 8 By the age of twenty-two, Lionel Messi ...
 - 9 By the age of twenty-seven, Amy Johnson ...
- a launch the Aramis range
 - b win the FIFA player of the year
 - c break the 100m and 200m world records
 - d found his/her own company
 - e fly to Australia
 - f compose his/her first piece of music
 - g become the most powerful person in sport
 - h appear on TV
 - i become one of Asia’s richest men

Şekil 221: NLL-I, Sayfa: 102

3. Eşleştirelim.

1. Kendi hâlinde
 2. Kendini tutamamak
 3. Kişilik kazanmak
 4. Kendinden geçmek
 5. Kendi başına
 6. Kendine gelmek
 7. Kendi kendini yemek
- a. Bir şeyi, isteğine uygun olmuyor diye kendisine dert etmek, kendisine üzüntü yapmak.
 - b. Hiçbir şeye karışmayan kimseyi rahatsız etmeyen, eşsiz, saf.
 - c. Bilinci işlemez olmak, kendini kaybetmek, bayılmak.
 - d. Ayılmak, akli başına gelmek, durumu düzelmek.
 - e. Kendini bulmak
 - f. Kimseye sormadan, başkasının payı ya da yardımı olmadan, tek başına, bir başına.
 - g. Bir durum karşısında heyecanına kapılıp bir şeyler söylemek yada yapmak; kendine hakim olamamak.

Şekil 222: Yİ-B1, Sayfa: 81

4.7.1.4. Cümle Birleştirme

Cümle Birleştirme etkinliği her iki sette de kullanılan örneklerden bir diğeridir. Bu etkinlikte verilen cümlelerin tek cümle haline getirilmesi yani birleştirilmesi istenir. Yİ-B1 kitabında 6, NLL-I kitabında 6 adet kullanılmıştır. Etkinliklerin örnekleri Şekil 223 ve 224'te gösterilmiştir:

7. Tekrar yazalım.

1. Yılbaşında Ayşe bana hediye verdi. Ben de Ayşe'ye hediye verdim.
Yılbaşında Ayşe'yle birbirimize hediye verdik.
2. Sevgi Ahmet'i seviyor. Ahmet de Sevgi'yi seviyor.
3. Annem babama güveniyor. Babam da anneme güveniyor.
4. Sen Selim'den ayrılmıyorsun. Selim de senden ayrılmıyor.
5. Birsen Lâle'ye kızdı. Lâle de Birsen'e kızdı.

Şekil 223: Yİ-B1, Sayfa: 30

7 Join the following pairs of sentences to make one sentence containing a non-defining relative clause. Use *whose*, *which*, *who* and *where*. Use commas appropriately.

- 1 American universities are now facing a lot of competition. They have attracted the world's best students for over 50 years.
American universities, which have attracted the world's best students for over 50 years, are now facing a lot of competition.
- 2 Last month I went back to the Sorbonne. I had studied history there.
- 3 There are over 39,000 students at the University of Manchester. It's the biggest university in the UK.
- 4 Aristotle wrote books on many subjects. He studied under Plato.
- 5 Hilary studied politics at Harvard. She has just been offered a professorship there.

Şekil 224: NLL-I, Sayfa: 61

4.7.1.5. Cümle Oluşturma

Bu etkinlikte öğrenilen yapının kullanılması yoluyla bir cümle oluşturulması istenmektedir. Öğrencilerin verilen yönergelere uyarak ve yeni yapıyı kullanarak cümlelerini baştan oluşturmaları esastır. Yİ-B1 kitabında 1, NLL-I kitabında 4 adet kullanılmıştır. Örnekleri Şekil 225 ve 226’da gösterilmiştir:

Şekil 225: Yİ-B1, Sayfa: 95

9a Write a list of tips on how to avoid making mistakes online. Use the first conditional beginning with *if* and an imperative.
If you share personal information, be careful.

Şekil 226: NLL-I, Sayfa: 41

4.7.1.6. Doğruyu Seçme

Bu etkinlik türü sadece NLL setinde kullanılmaktadır. Buna göre doğru ve yanlış yapı yan yana verilerek öğrencilerin cümlelerin özelliğine göre doğru olan yapıyı seçmesi istenir. NLL-I kitabında 12 adet kullanılmıştır. Şekil 227’de bu etkinlik örneklendirilmiştir:

- 7a** Look at these sentences and choose the correct answer.
- 1 Dr Partridge *regularly gives* / *is regularly giving* talks about personality.
 - 2 The professor *interviews* / *is interviewing* a candidate at the moment and can't come to the phone.
 - 3 The number of companies using personality tests *grows* / *is growing*.
 - 4 I do lots of different research, but today *I carry out* / *I'm carrying out* research into the personalities of twins.
 - 5 He *drives* / *is driving* to work every day.

Şekil 227: NLL-I, Sayfa: 11

4.7.1.7. Diyalog Kurma

Diyalog kurma etkinlikleri NLL setinde kullanılmaktadır. Bu etkinlikler genellikle dil bilgisi etkinliklerinin sonunda yer alıp öğrencilerin hedef yapıyı kullanarak arkadaşları ile çalışmasına yönelik oluşturulmuştur. Yapının iletişimsel dilde kullanılması önemsenmiştir. Bu etkinlik oluşturulurken açık uçlu sorular sorulması, bir yönergenin uygulanması vb. içerik takip edilmektedir. NLL-I kitabında 14 adet kullanılmıştır. Örneği Şekil 228’dedir:

9 Discuss these questions in groups.

- 1 Would you be offended if someone photoshopped you?
- 2 Who would you most like to look like, if you could?
- 3 What is the first thing you would change about your life if you had a lot of money?
- 4 Who would you most like to meet if you could meet anyone?
- 5 Who would you most like to help if you had a lot of money?
- 6 If you could go (or go back) to university, what would you study?
- 7 What would you have for dinner today if you could choose anything you wanted?

Şekil 228: NLL-I, Sayfa: 49

4.7.1.8. İşaretleme

Bu etkinlik sadece NLL kitabında olan etkinliklerdendir. Buna göre verilen etkinliklerde istenen yapının özelliğine uygun olarak işaretler, noktalamalar koyulması üzerine temellendirilmiştir. NLL-I kitabında 3 adet kullanılmıştır. Etkinliğin örneği Şekil 229’da bulunmaktadır:

6 Read the sentences and put commas where necessary.

- 1 Oxford University ¹ which was number four in world university rankings last year ² has fallen to number eight.
- 2 John F Kennedy went to Harvard University which is the oldest institution of higher education in the United States.
- 3 Jean-Jacques Rousseau who was born in 1712 set out his views on education in his book *Emile*.
- 4 The Kumon method for teaching Maths was developed by Toru Kumon who graduated from Osaka University.
- 5 Oxford’s Bodleian library which is one of the oldest libraries in Europe was originally founded in 1320.
- 6 Heidelberg University which was founded in 1386 has its own student prison.

Şekil 229: NLL-I, Sayfa: 61

4.7.1.9. Soru Oluşturma

Bu etkinlik cümle birleştirme etkinliğine benzemekle birlikte verilen parçaları kullanarak soruların oluşturulmasına dayanmaktadır. NLL-I kitabında 2 adet kullanılmıştır. şekil 230 ile bu etkinlik örneği gösterilmiştir:

8a Use the following prompts to write questions in the present simple or present continuous.

- 1 make friends / easily?
- 2 what / usually / do / weekend?
- 3 what / read / at the moment?
- 4 enjoy / art and music?
- 5 prefer / extroverts or introverts?
- 6 work / on any new projects now?
- 7 do / anything interesting / at the moment?
- 8 lose temper / easily?

şekil 230: NLL-I, Sayfa: 11

4.7.1.10. Yanlış Düzeltme

Bu etkinlik türünde cümle içerisinde hedef yapının yanlış kullanımları verilip zıt bir kavram alanı oluşturularak yeni yapının fark edilmesi ve düzeltilmesi istenmektedir. NLL-I kitabında 1 adet kullanılmıştır. Etkinlik şekil 231’de gösterilmiştir:

10b Look at the sentences below. Each has a mistake with an adverb or time expression. Replace the wrong word/phrase with words from the box.

already before never this week yet

- 1 Martin has yet climbed Mont Blanc twice.
- 2 We’ve interviewed five people for this expedition so far last week.
- 3 We’ve ever been to the Himalayas.
- 4 The students haven’t passed the course already.
- 5 Mark and Susanna have been on a climbing expedition once yet.

şekil 231: NLL-I, Sayfa: 21

4.7.1.11. Çoktan Seçmeli Test

Çoktan seçmeli testler günümüzde sıkça kullanılan bir yöntem olsa da kitaplarda etkinlik kısımlarında etkin olarak kullanılmamıştır. NLL setinde sadece bir etkinlik çoktan seçmeli test olarak verilmiştir. Bu etkinlik türünde soru sorulur ve doğru yapı yanlış cevapların da içinde bulunduğu bir grup seçenek arasından seçilir. Şekil 232’de bu etkinlik gösterilmiştir:

- 7** Which two verbs in each sentence below are correct?
- 1 She _____ downloading her music.
a enjoyed b started c hoped
 - 2 He _____ listening to rock music.
a decided b continued c enjoyed
 - 3 We _____ to go to the concert.
a promise b enjoy c want
 - 4 They _____ getting a new sound system.
a talked about b succeeded in c wanted
 - 5 She _____ going to the cinema.
a suggested b decided c hated
 - 6 He _____ playing music.
a gave up b started c taught
 - 7 She _____ to buy some tickets.
a hoped b suggested c tried

Şekil 232: NLL-I, Sayfa: 101

4.7.1.12. Sıraya Koyma

Bu etkinlik türünde dillerin söz dizimi kurallarını öğretmek hedeflenmiştir. Buna göre bir cümlelerin parçaları farklı sıralamada verilerek öğrencilerden bu parçaları doğru bir cümle sıralamasına göre yerleştirmesi istenir. NLL-I kitabında 1 adet kullanılmıştır. Etkinliğin bir örneği Şekil 233’te gösterilmiştir:

7a Put the words in the right order to make questions from a personality test.

- 1 do / ever / you / get / worried / ?
- 2 you / are / a / confident / person / ?
- 3 you / do / make / easily / friends / ?
- 4 makes / happy / what / you / ?
- 5 who / you / phone / do / when / you / worried / are / ?
- 6 in your life / influence / who / the / biggest / is / ?
- 7 test / you / a / ever / have / personality / taken / ?
- 8 worry / about / do / what / you / the / most / ?
- 9 influenced / you / at / school / most / who / the / ?
- 10 best / advice / gives / you / who / the / ?

Şekil 233: NLL-I, Sayfa: 9

4.8. Çalışma ve Değerlendirme

4.8.1. Yİ-B1 Kitabında Bulunan Çalışma ve Değerlendirme Bölümleri

4.8.1.1. Değerlendirme Bölümü

Yİ-B1 kitabında, kitapta bulunan sekiz temanın her birinin sonunda “Değerlendirme” ve “Kendimi Değerlendiriyorum” başlıklı bölümler bulunmaktadır. Her iki bölüm de kendine ait bir sayfadan oluşmaktadır.

“Değerlendirme” bölümü temanın içerdiği dil bilgisi konularını ölçen 10 adet sorudan oluşmaktadır. Soru sayısı her temada eşittir. Sorular boşluk doldurma tekniğinin kullanılmasına dayalı çoktan seçmeli test şeklinde verilmektedir. Öğrencilerin temada işlenen dil bilgisi kazanımlarını edinip edinmediğini ortaya çıkarmak için kullanılan bir uygulama olarak düşünülebilir. Şekil 234’te bölümün örneği gösterilmiştir:

DEĞERLENDİRME

1-10. sorularda boşlukları uygun seçeneklerle tamamlayınız.

1. Serpil ile sokakta A) karşıladık B) karşıdayız C) karşılıyoruz D) karşılaştık	6. Mustafa'yla on yıl önce okulda A) tanıştık B) selamlaştık C) tokalaştık D) uçuştuk
2. Kediler birbirlerini A) kokuşüyor B) kokluyor C) kokuştuk D) koklaşıyor	7. Birbirimizle konuşmaya cesaret edemiyoruz, sadece A) bakışıyoruz B) bozuşuyoruz C) yumruklarıyoruz D) dövüşüyoruz
3. Her sabah bahçemde kuşlar A) bakışır B) görüşür C) gülüşür D) ötüşür	8. Çok acıktım, benimle ekmeğini? A) hesaplaşır mısın B) bekler misin C) ödeşir misin D) bölüşür müsün
4. Biz Rasim ile her konuda A) tanışırız B) bakışırız C) anlaşıyoruz D) buluşuruz	9. Annemle saat dokuzda buluşmak için A) selamlaştık B) görüştük C) sözleştik D) takıştık
5. İki arkadaş A) paslaşıp B) kucaklaşıp C) çarpışıp D) tanışıp	10. Yangın anında insanlar dört bir yana A) kaçışır B) haberleşir C) vedalaşır D) görüşür

Şekil 234: Yİ-B1, Sayfa: 45

4.8.1.2. Kendimi Değerlendiriyorum Bölümü

Yİ-B1 kitabında temaların en sonunda bulunan bu bölüm, Avrupa Ortak Başvuru Metni (AOBM) ölçütlerine göre temada işlenen kazanımları göstermektedir. Bir sayfadan oluşan bölümde 12 kutucukta 12 adet kazanım vardır. Sadece 3.temada (Eğitim) 9 adet kazanım vardır. Renkli kutucuklar içinde verilen kazanımların altında 3 adet yüz ifadesi bulunmaktadır. Bu yüz ifadeleri öğrencilerin kendinilerini herhangi bir kazanım açısından değerlendirirken seçmesi amacıyla konulmuştur. Yüz ifadeleri “iyi, orta ve kötü” derecelendirmeyi simgelemektedir. Bölümün örneği Şekil 235’te gösterilmiştir:

Şekil 235: Yİ-B1, Sayfa: 46

Bu bölümün kullanılması öğrencilerin temanın gerektirdiği kazanımların farkında olması ve kazanımlara sahip olup olmadığını kendi bakış açısından görebilmesi için faydalı olabilir. Kitabın özellikle yetişkinler için kullanıldığı düşünüldüğünde öğrencilerin kendi öğrenim sürecini değerlendirmesi etkili bir yöntem sayılabilir.

4.8.1.3. Çalışma Kitabı

Yİ Türkçe Öğretim Seti her dil düzeyi için üç farklı kitaptan oluşmaktadır. Bunlar: Ders kitabı, çalışma kitabı ve öğretmen kılavuz kitabıdır. Ders kitapları eski dönemlerde tek kitaptan oluşmakta bütün içerik bu kitapta bulunmaktaydı. Fakat son dönemlerde dil öğretim yöntemlerinde yaşanan gelişmeler kitapların içeriğine de yansımış, kitaplar birkaç farklı çeşitte hazırlanmaya başlamıştır. Yİ Türkçe Öğretim Seti de bu yöntemi kullanarak öğrencilere ders kitabı ile birlikte çalışma kitabını sunmuştur. Şekil 236’da kitap türlerini gösteren görsel bulunmaktadır:

Çalışma kitapları öğretmenle birlikte veya bireysel olarak öğrencilere öğrendiklerini kontrol etme, uygulama fırsatı verir. Bu bakımdan çalışma kitabı kullanımı önem arz eder.

Bu bölümde Yİ Türkçe Öğretim Seti B1 düzeyi “Çalışma Kitabı” incelenmiştir.

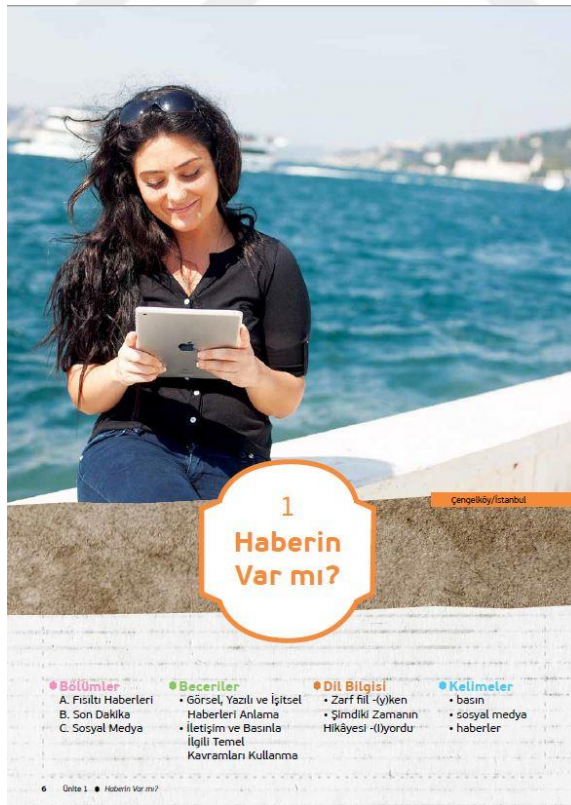
Bazı setler çalışma kısımlarını ana kitap olan ders kitabının içinde konumlandırmış bazıları ise ayrı bir kitap halinde kullanıma sunmuştur. Yİ Türkçe Öğretim Seti’nde çalışma kitapları ders kitaplarından bağımsızdır fakat konu, içerik ve izlenice olarak ders kitabıyla aynı doğrultuda kurgulanmıştır.

Şekil 237’ye bakıldığında “İçindekiler” kısmında temaların aynı olduğu görülmektedir. Diğer kısım ise “Dil Bilgisi” başlığıdır. Bu kısım da ders kitabındaki “Dil Bilgisi” kısmı ile aynıdır. Bu başlıklandırmadan anlaşılacağı üzere etkinlikler büyük oranda dil bilgisi tabanlı oluşturulmuştur. Şekil 238’de ise çalışma kitabı 1. tema giriş kapağı bulunmaktadır. Bu da yine ders kitabındaki kapak ile aynıdır.

B1
İÇİNDEKİLER

1 HABERİN VAR MI?	Haberin Var mı? 6-17	Dil Bilgisi
	A) Fısıltı Haberleri	• Zarf fiil -(-y)ken
	B) Son Dakika	• Şimdiki Zamanın Hikâyesi -(-)yordu
	C) Sosyal Medya	
2 YORUMLAR VE GÖRÜŞLER	Yorumlar ve Görüşler 18-29	Dil Bilgisi
	A) Söyleşi	• İsteşlik
	B) İş Görüşmesi	• İsteş Çatı -(-)ş
	C) Zevkler ve Renkler Tartışılmaz	
3 EĞİTİM	Eğitim 30-41	Dil Bilgisi
	A) Eğitim Şart!	• Dilek Kipi -(-)sA
	B) Bir Lisan Bir İnsan	• Dilek Kipinin Hikâyesi -(-)sAydı
	C) Kitap Kurdu	• Şart Kipi -(-)ysA
4 GELİN TANİŞ OLALIM	Gelin Tanış Olalım 42-51	Dil Bilgisi
	A) Türkçe Öğreniyorum	• Gereklik Kipi: -(-)mAll
	B) Evim Evim, Güzel Evim	• -All, -DİğInDAn beri, -Dİ ...-All,
	C) Garanti Belgesi	• Ettirgen Çatı: -Dİr, -İr, -t, -Ar

Şekil 237: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 3

Şekil 238: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 6

Etkinlik konuları ders ve çalışma kitabında paraleldir. Bu durum bir uyum sağlamakta, öğrencinin ders kitabında işlenen konuyu çalışma kitabındaki aynı temada bulunan etkinliklerle pekiştirebilmesini sağlamaktadır. Şekil 239 incelendiğinde Yİ-B1 ders kitabında 2. etkinlikte dil bilgisi konusu olan zarf fiillerin (-yken) kullanımını örneklediren cümleler olduğu görülmektedir. Etkinlik görseller ile desteklenerek etkin kullanıldığı durumlar verilmiştir. Şekil 240'ta Yİ-B1 Çalışma Kitabına bakıldığında yine ilk temanın 1. etkinliğinin zarf fiil (-yken) ile ilgili olduğu görülmektedir.

1. Eşleştirelim.

1. Ben askerdayken 2. Onlar gece uyurken 3. Sibel, spor yaparken 4. Biz tatildayken 5. Sınavdayken 6. Onlar ders çalışırken 7. Araba kullanırken 8. Biz güneşlenirken 9. Ben, Türkiye'deyken 10. Dün okula giderken	kolunu incitmiş. soruları dikkatli okuyun. trafik levhalarına dikkat edin. evlerine hırsız girmiş. Kutlu'yla karşılaştım. gürültü yapmayalım. koruyucu krem kullanıyoruz. her gün yüzdük. Peri Bacaları'nı görmeye gittim. komandoydum.
--	---

Şekil 239: Yİ-B1/DK, Sayfa: 11

 2. İnceleyelim.

Bu fotoğrafı İstanbul'dayken çektim.

Babam gençken bisikletle dünyayı dolaşmış.

- Çocukken saçlarım uzundu.
- Öğrenciyken çok çalıştım.
- Biz sinemadayken İpek aradı ama telefona cevap veremedim.
- Sen küçükken çok yaramazdın.

Şekil 240: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 7

Tablo 31’de Yİ-B1 Çalışma Kitabındaki etkinliklerin temalara göre sayıları gösterilmiştir.

Tablo 31: Yİ-B1 Çalışma Kitabının Temalarına Göre Etkinlik Sayıları

	Temalar								T
	1	2	3	4	5	6	7	8	
Etkinlik Sayısı	21	18	14	17	17	19	19	21	146

Tablo 31’e bakıldığında etkinlik sayıları temalarda 14 ila 21 arasında değişmektedir. Kitap toplamda 146 etkinlik içermektedir. En çok etkinlik 21 adet ile ilk ve son temadadır. En az etkinlik ise 14 adet ile 3. temadadır.

Tablo 32’de Yİ-B1 Çalışma Kitabında bulunan etkinlik türleri sıralanmıştır:

Tablo 32: Yİ-B1 Çalışma Kitabında Bulunan Etkinlik Türleri

No	Etkinlik Türleri	Sayısı
1	Boşluk doldurma	43
2	Eşleştirme	21
3	Metne ilişkin soru cevaplama	19
4	Cümle/metin yazma	13
5	Çoktan seçmeli test	9
6	Doğru-yanlış	7
7	Cümle düzenleme	7
8	Okuma	6
9	Cümle kurma	5
10	Açık uçlu soru cevaplama	3
11	Sıralama	3

12	Tahmin etme	2
13	Tablo yorumlama	2
14	Evet-hayır	1
15	Başlık bulma	1
Toplam		146

Tablo 32’de Yİ-B1 Çalışma Kitabında bulunan etkinliklerin, etkinlik türlerine göre dağılımı gösterilmiştir. 15 farklı tür etkinliğin kullanıldığı kitapta en fazla etkinlik türü 43 adet ile *boşluk doldurma* en az kullanılan ise birer adet ile *evet-hayır* ve *başlık bulma* etkinlikleri olmuştur.

Etkinlikler genellikle okuma ve yazma becerileri üzerine kuruludur. Dinleme ve konuşma becerilerine dair etkinlikler çalışma kitabında yer almamaktadır. Bu durum bazı becerilerin pekiştirilirken kalanların iyi şekilde tekrar edilmesine engel olabilir. Günümüzün modern dil öğretim setlerinde dinleme ve konuşma becerilerinin göz ardı edilmediği görülür. Okuma ve yazma üzerine temellendirilmiş dil öğretimi dört temel beceriyi de geliştiren dil öğretim yöntemlerinin ulaştığı başarıya ulaşamamaktadır. Çalışma kitabı dil bilgisi becerisinin baskın olduğu yapıdadır. Ders kitabında verilen dil bilgisi konuları çalışma kitabında sayıca fazla etkinlik ile işlenmiştir. Sayıca az da olsa kelime hazinesi- söz varlığı unsurlarını destekleyen etkinlikler bulunmaktadır.

Tablo 33’te Yİ-B1 Çalışma Kitabında bulunan etkinliklerin beceri alanlarına göre sınıflandırılması görülmektedir.

Tablo 33: Yİ-B1 Çalışma Kitabında Bulunan Etkinliklerin Beceri Alanlarına Göre Sınıflandırılması

Beceri Alanları	Temalar								T
	1	2	3	4	5	6	7	8	
Dil Bilgisi	10	8	6	16	7	8	7	7	69
Okuma	9	7	4	1	7	7	7	6	48

Yazma	2	3	4	-	2	4	3	3	21
Söz varlığı	-	-	-	-	1	-	2	5	8
Toplam	21	18	14	17	17	19	19	21	146

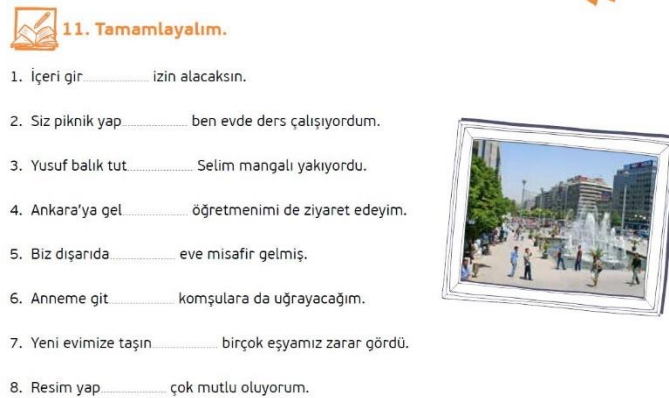
Tablo 33'e göre çalışma kitabı dil bilgisi, okuma, yazma ve söz varlığı alanlarında etkinlikler barındırmaktadır. Bu alanların içerisinde en yoğun kullanılanı 69 adet ile dil bilgisi olmuştur. Bunu 48 etkinlik ile okuma, 21 etkinlik ile yazma ve 8 etkinlik ile söz varlığı takip etmiştir. Dil bilgisi etkinliklerinin temalara göre dağılımı 6 ila 16, okuma etkinliklerinin dağılımı 1 ila 9 ve yazma etkinliklerinin dağılımı 2 ila 4 arasında gerçekleşmiştir. Söz varlığı etkinlikleri ise sadece 3 temada bulunmaktadır ve 1 ila 5 arasında kullanılmıştır.

Yİ-B1 Çalışma Kitabında bulunan etkinliklerin daha çok dil bilgisi alanında olması dilin kurallarının öğretiminin diğer becerilere göre daha çok önemsendiğini göstermektedir.

4.8.1.4. Yİ-B1 Çalışma Kitabı Etkinlik Örnekleri

4.8.1.4.1. Boşluk Doldurma

Temel bir etkinlik türü olan *boşluk doldurma*, yazı parçalarında boşluk bırakılan yerlerin yönergeler doğrultusunda tamamlanmasıdır. Bu etkinlik çalışma kitabında okuma, yazma ve dil bilgisi alanlarında kullanılmıştır ve Yİ-B1 Çalışma Kitabında 43 adet bulunmaktadır. Şekil 241'de bu etkinliğin örneği gösterilmiştir:

Şekil 241: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 12

4.8.1.4.2. Eşleştirme

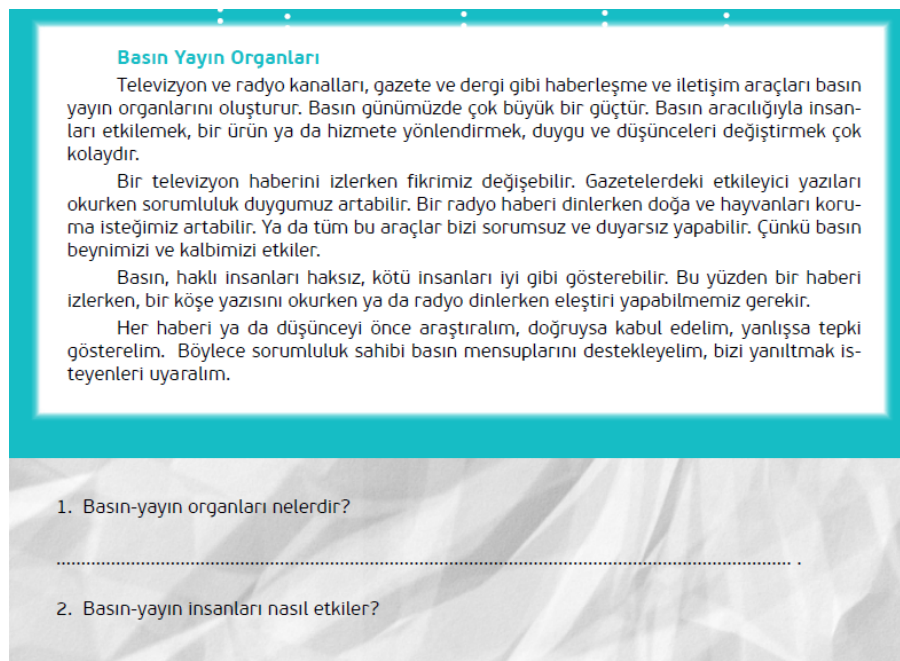
Eşleştirme etkinliği Yİ-B1 Çalışma Kitabında 21 adet ile en çok kullanılan ikinci etkinlik türüdür. Birbiri ile herhangi bir yönden ilişkisi olan iki parçanın bulunmasına dayanmaktadır. Şekil 242’de bu etkinliğin örneği gösterilmiştir:

Şekil 242: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 7

4.8.1.4.3. Metne İlişkin Soru Cevaplama

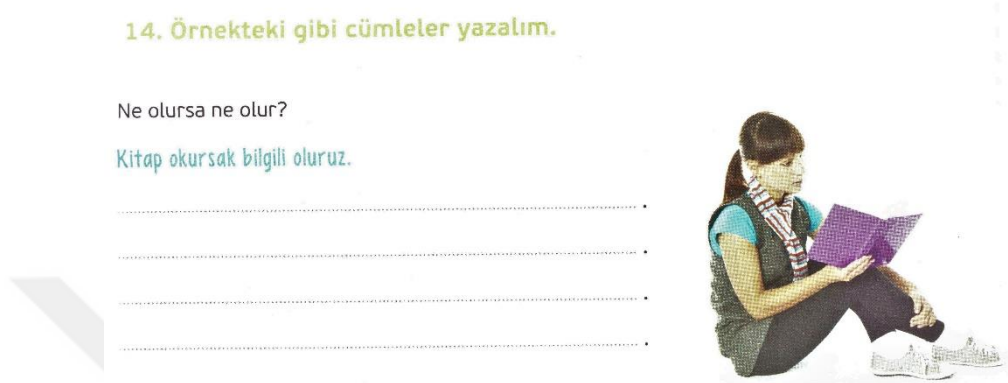
Yİ-B1 Çalışma Kitabında 19 adet bulunan *metne ilişkin soru cevaplama* etkinliği, bir okuma parçasına bağlı soruların yanıtlanmasından ibarettir. Buna göre öğrenciler cevapları metnin içinden bulmaya çalışmaktadırlar. Şekil 243'te bu etkinliğin örneği gösterilmiştir:

Şekil 243: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 17

4.8.1.4.4. Cümle/Metin Yazma

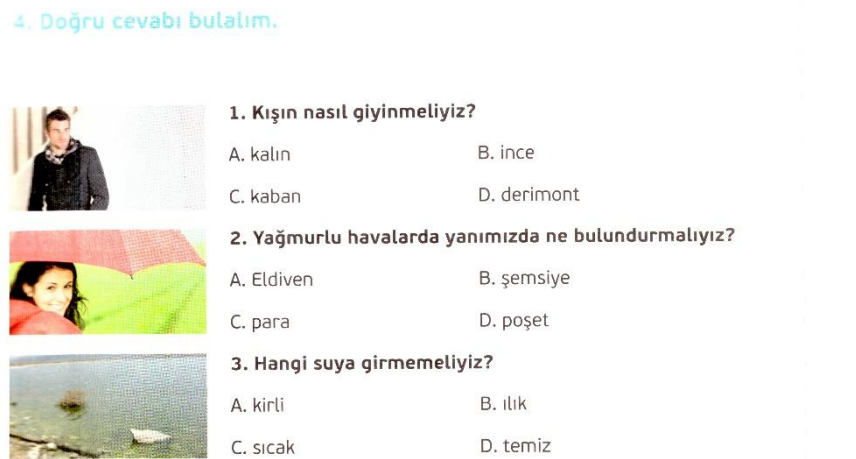
Bu etkinlik türü genellikle yazma becerisinin gelişimi için kullanılmıştır. Diğer etkinlik türlerinde yazı bir araç olarak kullanılsa da burada amaçtır. Öğrenciyi cümle veya metin yazmaya yönlendiren bir etkinliktir. Yİ-B1 Çalışma Kitabında 13 adet bulunmaktadır. Şekil 244'te bu etkinliğin örneği gösterilmiştir:

Şekil 244: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 41

4.8.1.4.5. Çoktan Seçmeli Test

Cevabın diğer yanlış şıklar arasından seçilerek ulaşıldığı etkinlik türüdür. Çalışma kitabında söz varlığı alanında kullanılmıştır. Yİ-B1 Çalışma Kitabında 9 adet bulunmaktadır. Şekil 245'te bu etkinliğin örneği gösterilmiştir:

Şekil 245: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 49

4.8.1.4.6. Doğru-Yanlış

Ders kitabında olduğu gibi çalışma kitabında da kullanılan bu etkinlik türü, verilen maddelerin doğru veya yanlış olarak işaretlenmesine dayanmaktadır. Yİ-B1 Çalışma Kitabında 7 adet bulunmaktadır. Şekil 246’da bu etkinliğin örneği gösterilmiştir:

7. İnceleyelim, işaretleyelim.

Pazartesi		
	Alış (TL)	Satış (TL)
Dolar	1,80	1,82
Avro	2,311	2,326
Sterlin	2,837	2,89
Frank	1,909	1,938

Salı		
	Alış (TL)	Satış (TL)
Dolar	1,780	1,790
Avro	2,320	2,332
Sterlin	2,839	2,890
Frank	2,739	2,759

	D	Y
1. Alış ve satış fiyatı en yüksek para birimi sterlindir.		
2. Avro salı günü yükselmiş.		
3. Dolar, franktan daha değerli.		
4. Sterlin salı günü düşerken frank değer kazanmış.		
5. Doların alış ve satış fiyatı diğer para birimlerine göre daha düşük.		
6. Dolar salı günü değer kazanmış.		

Şekil 246: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 10

4.8.1.4.7. Cümle Düzenleme

Cümle düzenleme, cümle kurma ve cümle yazmadan farklı olarak verilen cümlelerin yönergede istenen duruma göre düzeltilmesi ve yeniden yazılmasını gerektiren etkinlik türüdür. Yİ-B1 Çalışma Kitabında 7 adet bulunmaktadır. Şekil 247’de bu etkinliğin örneği gösterilmiştir:

11. Yeniden yazalım.

- Otobüse binerken ön kapı, inerken orta ve arka kapılar kullanılır.
Otobüse binerken ön kapı, inerken orta ve arka kapıları kullanınız.
- Araçların ön kısmında yığılma yapılmaz, arka tarafa doğru ilerlenir.
- Otobüslerde yolculuk esnasında şoförle konuşulmaz.
- Otobüslerde yaşlılara, hamilelere ve çocuklu bayanlara yer verilir.
- Otobüslerde hiçbir yiyecek ve içecek maddesi satılamaz.
- Otobüslerde yüksek sesle konuşulmaz.

Şekil 247: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 70

4.8.1.4.8. Okuma

Kitapta bulunan okuma metinlerinin bazıları sadece okuma yönergesi ile birlikte verilmiştir. Bu etkinlikler genel olarak öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmek amacıyla bireysel çalışabilmesini sağlar. Yİ-B1 Çalışma Kitabında 6 adet bulunmaktadır. Şekil 248’de bu etkinliğin örneği gösterilmiştir:

Şekil 248: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 9

4.8.1.4.9. Cümle Kurma

Cümle kurma etkinliği cümle yazma etkinlik türüne benzese de bu etkinlik türünden belli yönlerle ayrılır. Cümle kurma etkinliklerinde cümlelerin kuruluşu ile yönergeler öğrenciler tarafından değil kitap tarafından belirlenmiştir. Kullanılması gereken bir yapı veya sözcük verilerek bir nevi güdümlü cümle yazdırılmaktadır. Yİ-B1 Çalışma Kitabında 5 adet bulunmaktadır. Şekil 249’da bu etkinliğin örneği gösterilmiştir:

19. Cümle kuralım.

Emir yatarken mutlaka kitap okur.

.....

.....

.....

Şekil 249: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 9

4.8.1.4.10. Açık Uçlu Soru Cevaplama

Açık uçlu soru cevaplama öğrencilere yönlendirilen, cevapları öznel olan soruları içeren etkinlik türüdür. Kitapta genel olarak yazma becerisini ön plana çıkarsa da diğer beceriler için de kullanılmıştır. Yİ-B1 Çalışma Kitabında 3 adet bulunmaktadır. Şekil 250’de bu etkinliğin örneği gösterilmiştir:

12. Yazalım.

Tatile çıkarken yanınıza neler alırsınız?

.....

.....

.....

Yolda yürürken bir cüzdan buldunuz, ne yaparsınız?

.....

.....

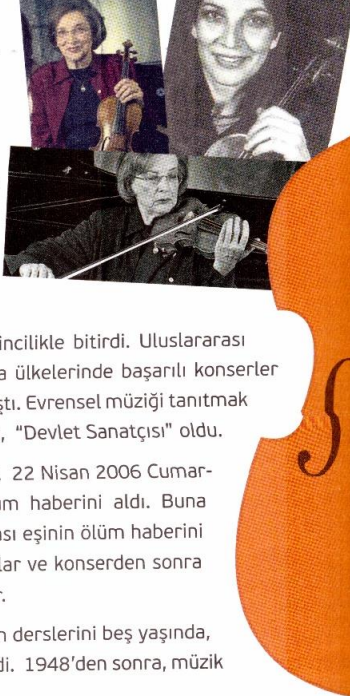
.....

Şekil 250: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 12

4.8.1.4.11. Sıralama

Cümle veya metin parçalarının karışık sıralarda verildikten sonra öğrenciler tarafından doğru sıralamaya konulmasının istendiği etkinlik türüdür. Parça-bütün mantığının kavratılması bakımından genellikle okuma becerisi alanında kullanılmıştır. Yİ-B1 Çalışma Kitabında 3 adet bulunmaktadır. Şekil 251’de bu etkinliğin örneği gösterilmiştir:

2. Okuyalım, sıralayalım.
Suna Kan

() Şu anda emeklidir. Bahçesine ve çiçeklerine daha çok zaman ayırıyor. Uzun yürüyüşlere çıkıyor. Kitap okuyor, müzik dinliyor. Uzun tünellere çıkmamaya özen gösteriyor. Hayali, bir gün çok yetenekli bir gence kemanını teslim etmek.

() Paris Konservatuvarını, 1952 yılında, birincilikle bitirdi. Uluslararası yarışmalarda ödüller kazandı. Asya, Avrupa ve Afrika ülkelerinde başarılı konserler verdi. Dünyanın en ünlü sanatçı ve orkestralarıyla çalıştı. Evrensel müziği tanıtmak ve yaygınlaştırmak için mücadele verdi. 1971 yılında, "Devlet Sanatçısı" oldu.

() Hayatının en acı konserini İzmit'te vermiştir. 22 Nisan 2006 Cumartesi gecesi sahneye çıktı. Sahnedeyken eşinin ölüm haberini aldı. Buna rağmen konsere devam etti. Seyirciler, konser sonrası eşinin ölüm haberini öğrendiğinde Suna Kan'ı uzun uzun ayakta alkışladılar ve konserden sonra onu daha yakından görebilmek için sahneye koştular.

(1) 21 Ekim 1936'da, Adana'da doğdu. İlk keman derslerini beş yaşında, babası Nuri Kan'dan aldı. İlk konserini, 9 yaşında verdi. 1948'den sonra, müzik eğitimini Fransa'da sürdürdü.

Şekil 251: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 20

4.8.1.4.12. Tahmin Etme

Herhangi bir okuma metninin öncesinde veya içerisinde öğrencilere yöneltilen sorular yoluyla tahminde bulunulmasının istendiği etkinlik türüdür. Bu etkinlik türü genel olarak ya görsel yorumlaması ya da metin çıkarımları yoluyla yapılmaktadır. Yİ-B1 Çalışma Kitabında 2 adet bulunmaktadır. Şekil 252'de bu etkinliğin örneği gösterilmiştir:

Kulaktan Kulağa

Bir otomobil firması sürücüsüz araç yaptı. Firma sahibi "Araç kendi kendine çalışmaktadır ve hareket etmektedir. Bu durum insanları şaşırtabilir; ancak buna zamanla alışacaklardır." dedi. Sürücüsüz araç teknolojisi, birçok insan için çok faydalı bir uygulamadır. Bu teknoloji sayesinde engelliler ve yaşlılar rahatça kendi arabalarında seyahat edebilecektir. Sürücüsüz araç, sahibinin emirlerine uymaktadır. Arabadaki bilgisayar sistemine adresi yazın ve tuşa basın. Araba giderken ister yatın dinlenin, ister kitap okuyun.

Şekil 252: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 10

4.8.1.4.13. Tablo Yorumlama

Günümüzde pek çok amaç için kullanılabilen tablolar bilgilerin düzenli ve anlaşılabilir gösterimini sağlar. Bu tabloların yorumlanabilmesi yabancı dil öğretiminde de önemli bir durumdur. Bu etkinlik türünde hem tabloda verilen bilgilerin anlaşılması hem de bunların sözel olarak yorumlanabilmesi amaçlanmıştır. Öğrencilerden elde edilen bilgileri cümlelere aktarması istenmiştir. Yİ-B1 Çalışma Kitabında 2 adet bulunmaktadır. Şekil 253'te bu etkinliğin örneği gösterilmiştir:

 4.İnceleyelim, yazalım.

2007 YILI TÜRKİYE HIZLI OKUMA ŞAMPİYONASI SONUÇLARI				
Sıra No.	Adı ve Soy Adı	Okuma Hızı (Kelime / Dakika)	Anlama Oranı (%)	Yarışma Puanı
1	Havva Gül Atay	446	77.78	348
2	Davut Tıkız	487	61.11	298
3	Servet Özkurt	318	83.33	265
4	Seçkin Altınel	242	88.89	215
5	Hüseyin Avni Şataf	272	72.22	196
6	Durmuş Tarık Tatlı	329	50.00	0

Yukarıdaki tabloyu inceleyiniz ve bilgileri aşağıdaki gibi metin hâlinde ifade ediniz.

1. Davut Tıkız, bir dakikada 487 kelime okuyup %61.11 oranında anlayarak 298 puanla ikinci olmuştur.
Davut Tıkız, Servet Özkurt'tan daha az anlama oranına sahiptir.

2. Havva Gül Atay,

Şekil 253: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 34

4.8.1.4.14. Evet-Hayır

Yİ-B1 Çalışma Kitabında tek tür olarak bulunan bu etkinlik, anket soruları şekliyle yöneltilerek verilen maddelerin varlığının ve yokluğunun tespit edilmesini amaçlamıştır. *Evet* ve *Hayır* işaretlerinin toplanması sonucunda verilen tablodan öğrencilerin sayısal değerlere karşılık gelen ifadeyi bulmasıyla sonlanmaktadır. Şekil 254'te bu etkinliğin örneği gösterilmiştir:

14. Anketteki sorulara cevap verelim.

	Evet	Hayır
1. Arkadaşlarınızın dertlerini paylaşıyor mısınız?		
2. Arkadaşlarınızla hemen bozuşur musunuz?		
3. Yumruklaşan arkadaşlarınızı hemen ayırır mısınız?		
4. Küsen arkadaşlarınızın barışması için çabalar mısınız?		
5. İhtiyacı olan arkadaşınızla paranızı bölüşür müsünüz?		
6. Dedikodunuzu yapan arkadaşınızla yüzleşir mısınız?		
7. Randevularınıza sözleştirdiğiniz saatte gider mısınız?		
8. Kırdığınız arkadaşınızla barışmak için ilk adımı atar mısınız?		
9. Yeni tanıştığınız arkadaşınıza bütün sınırlarınızı anlatır mısınız?		
10. Arkadaşlarınızla sık sık şakalaşır mısınız?		
11. Arkadaşlarınızın aileleriyle de görüşür müsünüz?		

10 Evet	Siz, herkesin yanında olmasını istediği gerçek bir dost ve arkadaşısınız.
8 Evet	İyi bir arkadaş sayılırsınız. Tebrikler.
6 Evet	Arkadaşlarınıza pek iyi davranmıyorsunuz ama onlar yine de sizi seviyorlar
4 Evet	Arkadaşlarınız git gide sizden uzaklaşıyor. Neden acaba? Düşündünüz mü?
2 Evet	Sadece kendi isteklerinizi yaparsanız çevrenizde arkadaşınız kalmayacak.
0 Evet	Yalnız kalmaya mahkûmsunuz. Arkadaşlarınıza değer vermeyi öğrenin.

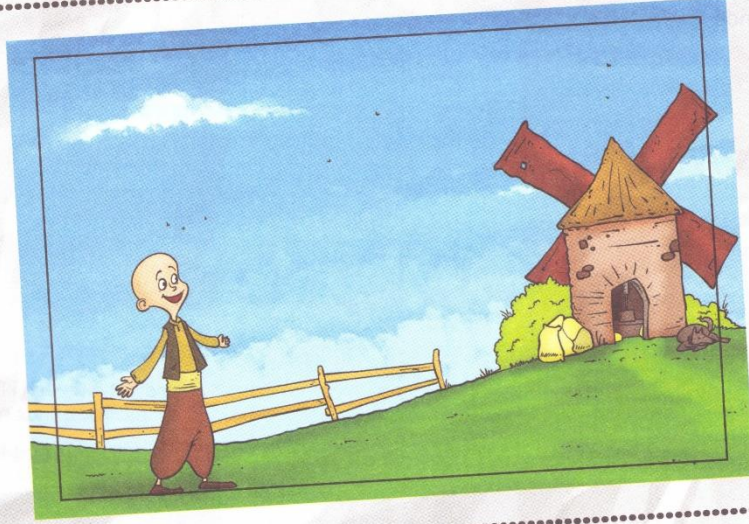
Şekil 254: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 27

4.8.1.4.15. Başlık Bulma

Yİ-B1 Çalışma Kitabında en az kullanılan etkinlik türlerinden biri olan *başlık bulma*, okuma becerisinde kullanılan bir metnin okunması ve sonrasında uygun bir başlık yazılmasına dayanan etkinlik türüdür. Şekil 255’te bu etkinliğin örneği gösterilmiştir:

11. Okuyalım, başlık bulalım.

Bir varmış, bir yokmuş. Allah'ın kulu çokmuş. Evvel zaman içinde bir Keloğlan
Günlerden bir gün Keloğlan balık tutmaya gitmiş. Irmağın kenarına gelip oltasını suya atmış. Öğle
kocaman bir balık tutmuş. Pulları gümüş gibi parlak, gözleri cam gibi aydınlık, güzel mi güzel bir

Şekil 255: Yİ-B1/ÇK, Sayfa: 27

4.8.2. NLL-I Kitabında Bulunan Çalışma ve Değerlendirme Bölümleri

4.8.2.1. NLL-I Kitabı *Study Skills* (Çalışma Becerileri) Bölümü

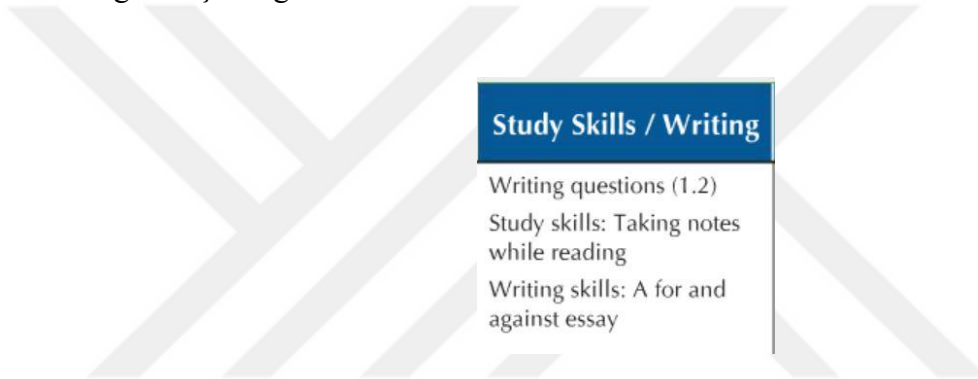
Study Skills (Çalışma Becerileri) bölümü NLL İngilizce Öğretim Seti'ne has olan bölümlerden biridir. Yİ-B1 kitabında “Çalışma Becerisi” adında bir bölüm bulunmamaktadır. Bu temel farklılık hakkında tezin “Kitapların Genel Yapı ve Özellikleri” bölümünde açıklamalar yapılmıştır. Bu başlık altında *Study Skills* (Çalışma Becerileri) bölümü daha detaylı olarak ele alınmıştır.

Study Skills (Çalışma Becerileri) bölümünün asıl amacı öğrencilerin egzersiz yapmasından ziyade “çalışma” yöntemlerini öğrenmeleri üzerine kurgulanmıştır. Çalışma becerileri bölümünde yapılan etkinlikler bir yandan temel dil becerilerini diğer yandan ise çalışma yeteneğini geliştirmeye yaramaktadır. Hem beceri hem de uygulama merkezli bir başlık olarak adlandırılabilir. Şekil 256'da “*Contents*” içindeki yeri gösterilmiştir:

CONTENTS								
Unit	Grammar	Vocabulary	Reading	Listening	Speaking / Pronunciation	Scenario	Study Skills / Writing	Video
1 Personality (4:05)	Question forms, subject & object questions (1.2) Present simple & present continuous (1.3)	Personality adjectives (1.1) Profession (1.3) Symbols & abbreviations; linkers (1.5)	Encyclopedia entry about extroverts & introverts; making connections (1.1) Article about method acting; discussing in a text (1.2) Article about chatrooms; identifying topic sentences (1.3)	Conversation about appearance & personality (1.1) Radio interview with a psychologist (1.2)	Discussing personalities; Word stress (1.1) Discussing personality tests (1.2) Discussing chatrooms (1.3)	Key language: giving opinions, agreeing & disagreeing, making suggestions Task: choosing a new team member Scenario: choosing a new member	Writing questions (1.2) Study skills: Taking notes while reading Writing skills: A for and against essay	Meet the expert: an interview with Michael Gould, a professional actor, about method acting (1.2)

Şekil 256: NLL-I, Sayfa: 2-3

Bu bölümün içeriği hakkında ilk bilgi “Contents” (İçindekiler) kısmında bulunmaktadır. Sekiz bölümlü olan “Contents” (İçindekiler) kısmının yedinci bölümü “Study Skills/ Writing” (Çalışma Becerileri/ Yazma) sütunudur. Bu sütunda hangi temada hangi çalışma becerisi konusunun işleneceği mevcuttur. Şekil 257’de bu bilgileri içeren görsel bulunmaktadır:

Şekil 257: NLL-I, Sayfa: 3

Tablo 34’te NLL-I kitabındaki “Study Skills” (Çalışma Becerileri) konuları temalara göre ayrı ayrı gösterilmiştir:

Tablo 34: NLL-I Kitabı Study Skills Bölümü Konuları	
Temalar	Konu
1.Tema	Taking notes while reading (Okurken not alma)
2.Tema	Taking notes while listening (Dinlerken not alma)
3.Tema	Organising ideas and paragraphs (Fikirleri ve paragrafları düzenlemek)
4.Tema	Describing charts & tables (Çizelgeleri ve tabloları tanımlama)

5.Tema	Critical thinking (Eleştirel düşünme)
6.Tema	Reading strategies: predicting, skimming, scanning (Okuma stratejileri: tahmin etme, gözden geçirme, tarama)
7.Tema	Proofreading (Düzeltilme)
8.Tema	Recognising formal & informal language, beginning & ending correspondence (Resmi ve gayri resmi dili tanıma, yazışmalara başlama, bitirme)
9.Tema	Participating in a group discussion; understanding body language (Grup tartışmasına katılma; beden dilini anlama)
10.Tema	Recording & learning vocabulary (Kelime bilgisi kaydetme ve öğrenme)
11.Tema	Delivering a presentation (Sunum yapma)
12.Tema	Summerising (Özetleme)

NLL-I kitabının 12 temasında 12 farklı “*Study Skills*” (Çalışma Becerileri) konusu bulunmaktadır. Tablo 34 incelendiğinde temaların bu kısmında işlenen konuların genel olarak diğer dil becerileri ile bağlantılı olduğu görülmektedir. Bu konuların işlenişinde dört temel dil becerisi de kullanılmaktadır. Fakat temanın bu kısmının diğer bölümlerden farklı bir yönü vardır. Burada amaç temel dil becerilerini kazandırmaktan ziyade öğrencilerin dilin kapsamında bulunan diğer unsurları da kullanmasını öğretmektir.

Tablo 35’te NLL-I kitabının “*Study Skills*” bölümünde bulunan etkinliklerin sayılarını temalara göre gösterilmiştir:

Tablo 35: NLL-I Kitabı *Study Skills* Bölümü Etkinlik Sayıları

	Üniteler												T
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Etkinlik Sayısı	6	7	6	7	7	6	7	5	11	8	9	7	86

Tablo 35’e göre bu bölümde toplam 86 etkinlik bulunmaktadır. Etkinlikler 5 ila 11 arasında değişmektedir. Tablo 36’da “*Study Skills*” bölümünde bulunan içerikler ve bunlara ait sayısal değerler gösterilmiştir:

Tablo 36: NLL-I Kitabı *Study Skills* Bölümünde Bulunan İçerikler

Temalar	Bölüm İçeriği			T
	Metin	Dinleme Parçası	Video	
1.Tema	1	-	-	1
2.Tema	-	-	1	1
3.Tema	1	-	-	1
4.Tema	-	-	-	-
5.Tema	1	1	-	2
6.Tema	1	-	-	1
7.Tema	1	1	-	2
8.Tema	1	-	-	1
9.Tema	-	1	1	2
10.Tema	-	1	-	1
11.Tema	-	-	3	3
12.Tema	1	2	-	3
Toplam	7	6	5	18

Tablo 36 incelendiğinde “*Study Skills*” bölümünde 4.tema hariç her temada mutlaka bir içerik kullanmıştır. Bu içeriğin türü ve sayısı değişebilmektedir. İçerik türü ya okuma metni ya dinleme metni ya da videodan oluşmaktadır. Bölüm başına içerik sayısı 1 ila 3 arasında değişmektedir. Temaların bütünü göz önüne alındığında 7 okuma metni, 6 dinleme metni ve 5 video olarak toplamda 18 adet içerik vardır. Bölümün etkinlikleri bu içeriklerle bağlantılı olacak şekilde tasarlanmıştır.

Tablo 37’de “*Study Skills*” bölümünde bulunan etkinlik türleri ve sayıları gösterilmiştir:

Tablo 37: NLL-I Kitabı *Study Skills* Bölümü Etkinliklerinin Türleri

No	Etkinlik Türleri	Sayısı
1	Grupla çalışma/ Diyalog kurma	23
2	İçeriğe ilişkin soru cevaplama	23
3	Eşleştirme	10
4	Açık uçlu soru cevaplama	8
5	Boşluk doldurma	6
6	Not alma	5
7	Başlık seçme	2
8	Çoktan seçmeli test	2
9	Tahmin etme	1
10	Sıralama	1
11	Doğru-yanlış	1
12	Hata tespit etme	1
13	Diyagram oluşturma	1
14	Sunum yapma- puanlama	1
15	Özet yazma	1
Toplam		86

Tablo 37’de 15 tür etkinlik kullanıldığı görülmektedir. En çok kullanılan etkinlik türleri 23 adet ile *Grupla çalışma/ Diyalog kurma* ve *İçeriğe ilişkin soru cevaplama* olmuştur. En az kullanılan etkinlik türleri birer adet ile *Tahmin etme*, *Sıralama*, *Doğru-yanlış*, *Hata tespit etme*, *Diyagram oluşturma*, *Sunum yapma-puanlama* ve *Özet yazma* olarak gerçekleşmiştir.

4.8.2.2. NLL-I Kitabı *Study Skills* Bölümü Etkinlik Türleri

4.8.2.2.1. Grupla Çalışma/ Diyalog Kurma

Kitabın her bölümünde olduğu gibi mevcut bölümde de en çok kullanılan etkinlik türü *diyalog kurma ve grupla çalışma* üzerine olmuştur. Etkinlik kendi içerisinde farklı görevlerden oluşsa da temeli birlikte çalışmaya ve iletişime dayanmaktadır. NLL-I kitabında 23 adet bulunmaktadır. Şekil 258’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

STUDY SKILLS

MAKING NOTES WHILE READING

1 Work with a partner to discuss the following.

- 1 When do you need to make notes?
- 2 What techniques do you use when you make notes?
- 3 Which sources do you trust more when reading – books or online sources?

Şekil 258: NLL-I, Sayfa: 14

4.8.2.2.2. İçeriğe İlişkin Soru Cevaplama

Study Skills bölümünde toplamda 18 adet içerik bulunmaktadır. Bu içerikler okuma metni, dinleme metni ve videolardır. Bu etkinlik türünde, bölümde var olan içeriğe ilişkin sorular sorularak öğrencilerin yanıtlaması istenmiştir. Sorular içerikte bulunan türe göre ayrı ayrı oluşturulmuştur. NLL-I kitabında 23 adet bulunmaktadır. Şekil 259’da bu etkinlik türü gösterilmiştir:

2a 12.4 Listen to part of a lecture on home security.

What does the speaker say about the following?

- 1 windows
- 2 notes
- 3 ID cards
- 4 safety chains
- 5 burglar alarms

Şekil 259: NLL-I, Sayfa: 124

4.8.2.2.3. Eşleştirme

Eşleştirme etkinlik türü kitapta çoğu bölümde olduğu gibi *Study Skills* bölümünde de sıkça kullanılmıştır. Yapı veya anlam olarak birbirine uygun düşen maddelerin eşleştirilmesine dayanır. NLL-I kitabında 10 adet bulunmaktadır. Şekil 260'ta bu etkinlik türü gösterilmiştir:

3a Symbols and abbreviations Have you thought about using symbols and abbreviations? Match the common symbols and abbreviations below with their meaning. Can you add any others?

1 &	a this leads to / causes
2 +	b male / man
3 >	c greater / more than / better than
4 <	d female / woman
5 e.g.	e smaller / less than
6 ♂	f is not equal to / the opposite
7 ♀	g that is / this means
8 →	h and
9 =	i is the same as / equals
10 ∴	j for example
11 i.e.	k plus / in addition to
12 ≠	l therefore

Şekil 260: NLL-I, Sayfa: 15

4.8.2.2.4. Açık Uçlu Soru Cevaplama

Study Skills bölümünün ilk kısımlarında kullanılan *açık uçlu soru cevaplama* etkinlik türü, genel olarak öğrencileri içeriğe ve kazanıma hazırlayan niteliktedir. Öğrencilerin ön bilgilerini belleğe getirmesi bakımından diğer etkinliklere öncülük eden, yoruma açık sorulardır. NLL-I kitabında 8 adet bulunmaktadır. Şekil 261'de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

STUDY SKILLS
DESCRIBING CHARTS AND TABLES

1 Where do you usually see charts and tables in your everyday life? How often do you need to look at or use them? For what reasons?

Şekil 261: NLL-I, Sayfa: 44

4.8.2.2.5. Boşluk Doldurma

Verilen boşlukların yönergede belirtilen durumlara göre doldurulmasının istendiği etkinlik türü olan *boşluk doldurma*, özellikle okuma, dinleme ve video parçalarına ait etkinliklerde kullanılmıştır. NLL-I kitabında 6 adet bulunmaktadır. Şekil 262’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

2b Note-taking Read the essay again and complete the notes. Use one or two words in each gap.

PARAGRAPH 2 NOTES

- WOMEN DRIVERS
- patient and ¹ _____ to others on the road like ² _____ and ³ _____
- stay ⁴ _____ in ⁵ _____ situations
- road ⁶ _____ incidents fewer
- cautious
- take fewer ⁷ _____ when ⁸ _____
- more ⁹ _____, less likely to ¹⁰ _____ when ¹¹ _____ or after drinking

Şekil 262: NLL-I, Sayfa: 14

4.8.2.2.6. Not Alma

Özellikle dinleme parçaları ve video içeriklerinde kullanılan *not alma* etkinlik türü öğrencilerin verilen içeriği işlemede etkin kılmak üzerine tasarlanmıştır. Sorulan sorular yoluyla önemli noktalarda not aldırılmıştır. NLL-I kitabında 5 adet bulunmaktadır. Şekil 263’te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

STUDY SKILLS

CRITICAL THINKING

1a 5.8 Listen to an expert talking about critical thinking. Make notes under these headings.

- What is critical thinking?
- What do critical thinkers do?
- Why is critical thinking important for academic studies?
- Why is it an important skill for everyone?

Şekil 263: NLL-I, Sayfa: 54

4.8.2.2.7. Başlık Seçme

Başlık seçme etkinlik türü *Study Skills* bölümünde verilen içeriklerle bağlantılı şekilde kullanılarak bu içeriklerde işlenen konulara uygun başlık seçilmesine dayanmaktadır. NLL-I kitabında 2 adet bulunmaktadır. Şekil 264’te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

3 **2.1** Watch the first part of the talk and choose the most suitable heading for Slide 2 from the list below.

a Career and travels	d Greatest achievement
b Travels in Polynesia	e Early life
c Publications and awards	f Books

Şekil 264: NLL-I, Sayfa: 24

4.8.2.2.8. Çoktan Seçmeli Test

NLL-I kitabında çok fazla tercih edilen bir etkinlik türü olmasa da *çoktan seçmeli test* türü, etkinlik çeşidinin artırılması bakımından başvurulan bir yol olmuştur. NLL-I kitabında 2 adet bulunmaktadır. Şekil 265’te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

3 Answer the questions.

1 Which of the following is a *majority*?

a 32% **b** 24% **c** 77%

2 Which of the following is a *minority*?

a 21% **b** 83% **c** 91%

Şekil 265: NLL-I, Sayfa: 44

4.8.2.2.9. Tahmin Etme

Tahmin etme etkinliği *Study Skills* bölümünde kullanılan içeriğin belli bir kısmına yönelik tahmin yürütmeye dayalı etkinlik türü olarak kullanılmıştır. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 266’da bu etkinlik türü gösterilmiştir:

2 Look at the man on the first slide from a talk. What sort of person do you think he is?

Şekil 266: NLL-I, Sayfa: 24

4.8.2.2.10. Sıralama

Diğer bölümlerde de benzer yapıda kullanılan *sıralama* etkinlik türü, *Study Skills* bölümünde bir okuma metninden alınan ve farklı sıralarda verilen parçaların doğru sıraya yerleştirilmesine dayanır. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 267’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

3 The following sentences are from another paragraph in the letter. Put the sentences in the correct order and underline the topic sentence.

- a For example, I am captain of the university debating team.
- b One of my strongest points is my personality. I am a confident person, very outgoing and sociable.
- c I believe the qualities that I have mentioned are important for a fitness instructor.
- d Because of this, I have many friends and am a member of several clubs.

Şekil 267: NLL-I, Sayfa: 34

4.8.2.2.11. Doğru- Yanlış

Kitabın diğer bölümlerinde de kullanılan *doğru-yanlış* etkinlik türü verilen maddelerin *doğru* veya *yanlış* olarak işaretlenerek ayrıştırılmasına dayanır. Bu etkinlik türünde ayrıca yanlış olan maddelerin düzeltilmesi de beklenir. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 268’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

Look at the results for last year. Are these statements true or false? Correct the false statements.

- 1 Approximately half the students were very satisfied with the teaching.
- 2 Ten percent of the students were quite satisfied with the facilities.
- 3 Just under two thirds of the students were very satisfied with the facilities.
- 4 Almost a quarter of the students were satisfied with the facilities.
- 5 The majority was very satisfied or satisfied with teaching and facilities.
- 6 A small minority had no opinion about teaching and facilities.
- 7 More than a quarter weren't satisfied with the teaching and facilities.

Şekil 268: NLL-I, Sayfa: 44

4.8.2.2.12. Hata Tespit Etme

Verilen okuma parçasında bulunan hataların tespit edilmesine dayalı etkinlik türüdür. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 269’da bu etkinlik türü gösterilmiştir:

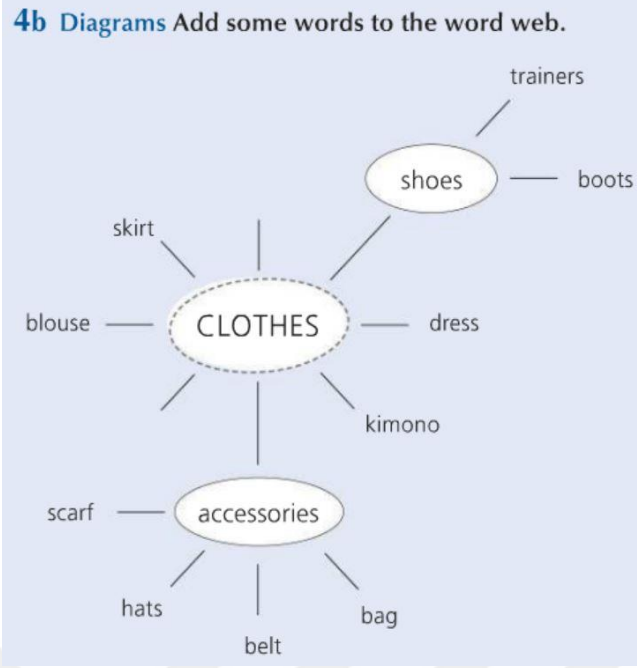
4 Proofreading Eastern University plans to buy a hundred bicycles for students to hire during the university year. Read the report on two bicycles, written by the university's Purchasing Officer, Debora Carr. There are some errors in it. Find the following errors in the report.

- a four incorrect spellings
- b two missing capital letters
- c one missing full stop
- d two incorrect apostrophes
- e one example of incorrect word order
- f a phrase that is repeated unnecessarily
- g one incorrect tense
- h two incorrect prepositions

Şekil 269: NLL-I, Sayfa: 74

4.8.2.2.13. Diyagram Oluşturma

Bir kavramı çağrıştıran kelime ve kelime gruplarını göstermek için kullanılan diyagram etkinlik türünde öğrencilerin söz varlıklarını geliştirmesini amaçlamıştır. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 270’te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

Şekil 270: NLL-I, Sayfa: 104

4.8.2.2.14. Sunum Yapma-Puanlama

Öncesinde hazırlığı yapılmış ve çalışılmış bir konu üzerinde öğrencilerden sunum yapmasını ve sunum yapan diğer arkadaşlarını puanlamasını istenen etkinlik türüdür. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 271’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

4b Take it in turns to deliver your presentation. The listener should take notes using the evaluation questions below. After the talk, give feedback to each other on the presentation and performance.

Şekil 271: NLL-I, Sayfa: 115

4.8.2.2.15. Özet Yazma

Kendisinden önce not alma tekniği kullanılan bu etkinlik türünde öğrencilerden aldığı notları kullanarak bir özet oluşturması istenmiştir. Özet yazılırken dikkat edilmesi gereken hususlar etkinlikte ayrıca belirtilmiştir. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 272’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

Şekil 272: NLL-I, Sayfa: 124

4.8.2.3. NLL-I Kitabı *Extra Practice* (Fazladan Uygulama) Bölümü

NLL İngilizce Öğretim Seti'nde Yİ Türkçe Öğretim Seti'nde olduğu gibi çalışma kitabı veya benzeri farklı basılı bir yan yayın bulunmamaktadır. Öğrencilerin kitapta bulunan etkinliklerden daha fazlası ile pekiştirme yapmak istedikleri durumlarda ders kitabı öğrencileri kitabın arka kısmındaki “*Extra Practice*” (Fazladan Uygulama) bölümüne yönlendirmektedir. Bu durum çalışma kısmının ders kitabının bir parçası olduğunun göstergesidir.

Extra Practice (Fazladan Uygulama) bölümü kendisinden önceki sayfada bulunan *Language Reference* (Dil Referansı) bölümü ile bağlantılıdır ve bu bölümdeki konu anlatımının uygulama yeri mahiyetindedir. *Extra Practice* (Fazladan Uygulama) kendi içerisinde üç kısımdan oluşmaktadır. Bunlar *Grammar* (Dil bilgisi), *Key Language* (Anahtar Dil) ve *Vocabulary* (Kelime Hazinesi) kısımlarıdır. Aynı başlıkları *Language Reference* (Dil Referansı) bölümünde de verilmiş, bu başlıklar altında her bir konu başlığıyla ilgili açıklama ve örneklendirme yapılmıştır. *Extra Practice* bölümünde bulunan başlıkların altında farklı etkinlik türleri kullanılarak öğrencilere bir önceki bölümde öğretilen dil kurallarının pekiştirilmesi sağlanmıştır.

Grammar (Dil bilgisi) bölümünün etkinlikleri dil bilgisi kurallarının öğretildiği bölüme uygun olarak dil bilgisi etkinliklerini işler. *Key Language* (Anahtar Dil) bölümünün etkinlikleri günlük dilde kullanılan kalıp yapıların kullanılmasına yöneliktir. *Vocabulary* (Kelime Hazinesi) ise kelime bilgisinin etkinlikler ile geliştirmesi söz konusudur.

İlgili bölüm hakkında genel bilgilere tezin “*Kitapların Genel Yapı ve Özellikleri*” kısmında değinilmiştir. Bu bölümde ise *Extra Practice* (Fazladan Uygulama) kısmına ait detaylı bilgiler yer almaktadır.

Tablo 38’de *Extra Practice* (Fazladan Uygulama) bölümüne ait etkinlik sayıları ile ilgili veriler sunulmuştur.

Tablo 38: NLL-I Kitabı *Extra Practice* Bölümü Etkinlik Sayıları

Temalar	Etkinlik Alanı			T
	G	KL	V	
1.Tema	3	1	4	8
2.Tema	4	1	3	8
3.Tema	3	2	3	8
4.Tema	2	1	4	7
5.Tema	4	1	3	8
6.Tema	3	1	2	6
7.Tema	3	1	2	6
8.Tema	4	1	2	7
9.Tema	3	1	2	6
10.Tema	4	1	2	7
11.Tema	4	1	2	7
12.Tema	2	1	2	5
Toplam	39	13	31	83

Tablo 38’de “G” ile gösterilen alan *Grammar* (Dil bilgisi) etkinliklerini, “KL” ile gösterilen alan *Key Language*” (Anahtar Dil) etkinliklerini ve “V” ile gösterilen alan ise *Vocabulary* (Kelime Hazinesi) etkinliklerini simgelemektedir. Buna göre *Grammar* (Dil bilgisi) kısmında 2 ila 4 arasında yer verilen etkinliklerden toplamda 39 adet bulunmaktadır. *Key Language*” (Anahtar Dil) kısmı sadece bir temada 2 diğer tüm temalarda 1 etkinlik olmak üzere toplam 13 adettir. *Vocabulary* (Kelime Hazinesi) kısmı ise 2 ila 4 arasında olmak üzere toplam 31 etkinlikten oluşmaktadır. Temaların toplamı göz önüne alındığında 5 ila 8 adet arasında değişen toplam 83 etkinlik bulunduğu tespit edilmiştir.

Tablo 39’da *Extra Practice* (Fazladan Uygulama) bölümüne ait etkinlik türleri ve bunların sayısı gösterilmiştir.

Tablo 39: NLL-I Kitabı *Extra Practice* Bölümü Etkinliklerinin Türleri

No	Etkinlik Türleri	Sayısı
1	Boşluk doldurma	42
2	Eşleştirme	14
3	Doğruyu seçme	10
4	Diyalog kurma/ Grupla çalışma	3
5	Cümle yazma	2
6	Sıralama	2
7	Yanlış düzeltme	2
8	Yeniden yazma	2
9	Cümle birleştirme	1
10	Kelime tamamlama	1
11	Tablo doldurma	1
12	Yanlış olanı silme	1
13	Çoktan seçmeli test	1
14	Eksik kelime yazma	1
Toplam		83

Tablo 39'a göre bu bölüm içerisinde 14 farklı tür etkinlik kullanılmıştır. En çok kullanılan etkinlik türü 42 adet ile *Boşluk doldurma* olmuştur. En az kullanılan etkinlik türleri ise birer adet ile *cümle birleştirme*, *kelime tamamlama*, *tablo doldurma*, *yanlış olanı silme*, *çoktan seçmeli test* ve *eksik kelime yazma* olmuştur.

4.8.2.4. NLL-I Kitabı *Extra Practice* Bölümü Etkinlik Türleri

4.8.2.4.1. Boşluk Doldurma

Extra Practice bölümünde en çok kullanılan etkinlik türü 42 adet ile *boşluk doldurma* olmuştur. Uygulama yapılarak geliştirilmesi istenen yapının kullanılmayıp öğrenciden doldurmasının beklendiği etkinlik türüdür. Şekil 273'te bu etkinliğin örneği gösterilmiştir:

- 7** Complete the sentences with words from Exercise 6.
- 1 Can I borrow your _____? It's too far to walk.
 - 2 Every time I ask you to do something, you seem to _____ what I say.
 - 3 This new film is _____. The critics said it was boring, but I thought it was great.
 - 4 My brother was always better than me at school and completely _____ me.
 - 5 At the airport, take the _____ from one terminal to the other. It's faster than the bus.

Şekil 273: NLL-I, Sayfa: 127

4.8.2.4.2. Eşleştirme

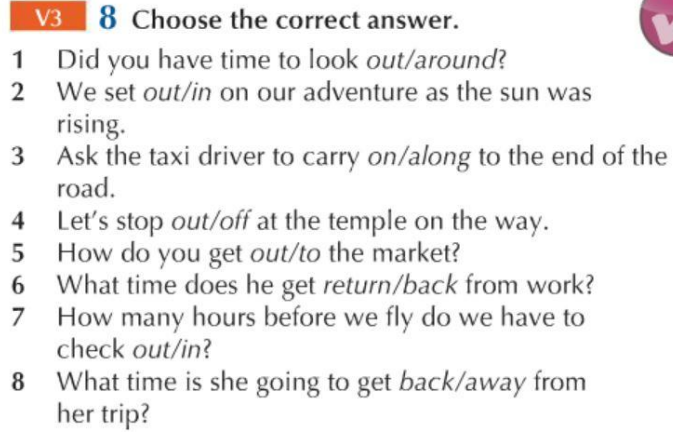
Uygun maddeler ile yapıların eşleştirilmesine dayanan bu etkinlik türü 14 adet ile en çok kullanılan ikinci tür olmuştur. Hem dil bilgisi hem de söz varlığı alanlarında sıkça kullanılmıştır. Şekil 274'te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

- V1 6** Match the words in the box with the meanings below.
abroad	travel	destination	journey	trip
package holiday				
- 1 going to different places _____
 - 2 in a different country _____
 - 3 the time spent travelling from one place to another, often over a long distance _____
 - 4 a short journey, often for work _____
 - 5 where you're trying to get to _____
 - 6 a holiday that has a fixed price and includes travel, accommodation, etc. _____

Şekil 274: NLL-I, Sayfa: 129

4.8.2.4.3. Doğruyu Seçme

NLL-I kitabının çoğu bölümünde karşılaşılan *doğruyu seçme* etkinlik türü, doğru ve yanlış yapıların yan yana kullanılarak öğrencilerden doğru olanı seçmesini istemeye dayanmaktadır. 10 adet ile en çok kullanılan üçüncü etkinlik türüdür. Şekil 275'te örneği gösterilmiştir:

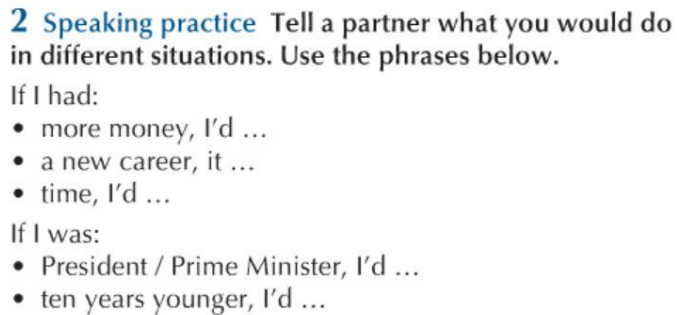
V3 8 Choose the correct answer.

- 1 Did you have time to look *out/around*?
- 2 We set *out/in* on our adventure as the sun was rising.
- 3 Ask the taxi driver to carry *on/along* to the end of the road.
- 4 Let's stop *out/off* at the temple on the way.
- 5 How do you get *out/to* the market?
- 6 What time does he get *return/back* from work?
- 7 How many hours before we fly do we have to check *out/in*?
- 8 What time is she going to get *back/away* from her trip?

Şekil 275: NLL-I, Sayfa: 129

4.8.2.4.4. Diyalog Kurma/ Grupla Çalışma

Öğrencileri birlikte çalışmaya ve iletişim kurmaya yönlendiren bu etkinlik türü kitabın diğer bölümlerinde sıkça kullanılsa da bu bölümde sadece 3 adettir. Bu bölümün daha çok kontrol edilebilir, bireysel çalışmaya uygun bir şekilde tasarlanmış olması bu etkinlik türünün az kullanılmasına sebep olarak görülebilir. Şekil 276'da örneği bulunmaktadır:

2 Speaking practice Tell a partner what you would do in different situations. Use the phrases below.

If I had:

- more money, I'd ...
- a new career, it ...
- time, I'd ...

If I was:

- President / Prime Minister, I'd ...
- ten years younger, I'd ...

Şekil 276: NLL-I, Sayfa: 135

4.8.2.4.5. Cümle Yazma

Özellikle *Extra Practice* bölümünde bulunan *Vocabulary (Kelime Hazinesi)* kısmında kullanılmıştır. Bu etkinlik türü yeni öğrenilen kelime ve kelime gruplarının kalıcı hâle getirilmesi için cümle içinde kullandırma ilkesine dayanmaktadır. Ana dili öğretiminde olduğu gibi yabancı dil öğretiminde de kullanılmaktadır. NLL-I kitabında 2 adet bulunmaktadır. Şekil 277’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

8 Make five more sentences with the other words.

Şekil 277: NLL-I, Sayfa: 127

4.8.2.4.6. Sıralama

Kitabın farklı bölümlerinde metnin içeriğine ve anlamına dayalı sıralama etkinlikleri bulunmaktadır. Fakat bu bölümde kullanılan sıralama etkinlikleri genel olarak yapısal söz diziminin kavratılması üzerine kurulmuştur. Söz diziminin farklılaşmasının öğrenciler tarafından algılanması istenmiştir. NLL-I kitabında 2 adet bulunmaktadır. Şekil 278’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

5 Put the words in the correct order to make expressions.

- 1 one / last / question / just / .
- 2 I’m / you / asked / that / me / glad / .
- 3 question / good / that’s / a / very / .
- 4 just / think / for / a / let / about / that / moment / me / .
- 5 thought / that / really / I / about / haven’t / .
- 6 you / might / me / thought / ask / I / that / .

Şekil 278: NLL-I, Sayfa: 129

4.8.2.4.7. Yanlış Düzeltme

Cümle içerisinde yanlış olan yapıların öğrenciler tarafından tespit edilebilmesi dilin öğelerinin tam olarak öğrenildiğini göstermektedir. Bu sebeple içerisinde yanlış ibareler bulunan cümlelerin tespit edilerek bu yanlışların düzeltilmesi için bu etkinlik türü geliştirilmiştir. NLL-I kitabında 2 adet bulunmaktadır. Şekil 279’da bu etkinlik türü gösterilmiştir:

G1 1 Correct the mistake in each sentence.

- 1 If Dmitry has asked me to help, I would have.
- 2 If he hadn't left so much evidence, the police wouldn't caught him.
- 3 I might have become a solicitor if I would worked harder at school.
- 4 If you'd had listened to me, you wouldn't have taken the job.
- 5 Sorry, but if the plane would had left on time, I wouldn't have been so late!
- 6 You could come if you had wanted to.
- 7 We wouldn't have missed the deadline if everyone had been done what they promised.
- 8 If I hadn't have heard the news, I wouldn't have known.

Şekil 279: NLL-I, Sayfa: 149

4.8.2.4.8. Yeniden Yazma

Bir yapının yerine farklı bir yapının kullanılmasının istendiği durumlarda cümlelerin yeniden yazıldığı etkinlik türüdür. NLL-I kitabında 2 adet bulunmaktadır. Şekil 280'de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

4 Rewrite the questions as reported questions.

- 1 'Can I help you?'
The shop assistant asked _____.
- 2 'Why are you here?'
The receptionist wanted to know _____.
- 3 'Do you live in London?'
The tourist asked _____.
- 4 'Is this your car?'
The police officer wanted to know _____.

Şekil 280: NLL-I, Sayfa: 147

4.8.2.4.9. Cümle Birleştirme

Özellikle cümlelerin birleştirildiği duruma yönelik dil yapılarının kavratılmaya çalışıldığı konularda yararlı bir etkinlik türü olan yeniden yazma, kitabın bu bölümünde 1 adet kullanılmıştır. Şekil 281'de bu etkinlik türünün örneği gösterilmiştir:

2 Combine the two sentences to make one sentence with a defining relative clause.

- 1 The school gets good results. I studied there.
The school _____ gets good results.
- 2 The people are friendly. They live next door.
The people _____ are friendly.
- 3 The girl works at the library. She was at the meeting.
The girl _____ was at the meeting.
- 4 This is the station. I met John there.
This is the station _____ I met John.
- 5 The idea is a good one. You suggested it yesterday.
The idea _____ is a good one.
- 6 I bought the band's CD last week. They're playing here tonight.
The band _____ CD I bought last week are playing here tonight.

Şekil 281: NLL-I, Sayfa: 137

4.8.2.4.10. Kelime Tamamlama

Vocabulary (Kelime Hazinesi) kısmında bir adet kullanılan bu etkinlikte yeni öğrenilen kelimelerde boş harfler bırakılarak öğrenciden doldurulması istenmektedir. Şekil 282'de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

V1 5 Write the missing vowels in the adjectives.

- 1 You need to be an _dv_nt_r_ _s sort of person to go climbing in the mountains.
- 2 Don't be too c_ _t_ _s about saying what you think in meetings.
- 3 Running at 6 a.m. looks a bit too _n_rg_t_c for me. I prefer sleeping.
- 4 Don't talk to him. He's always m_ _dy on a Monday morning.
- 5 Gill is one of our most r_l_ _bl_ employees. She's always on time.
- 6 You look rather th_ _ghtf_l. What are you considering?
- 7 People who are _p_n-m_nd_d are often good listeners.
- 8 This job needs someone who is s_lf-c_nf_d_nt.

Şekil 282: NLL-I, Sayfa:127

4.8.2.4.11. Tablo Doldurma

Kategorik olarak hazırlanmış bir tabloda kavramların tablodaki yerlerine yerleştirilmesine dayalı etkinlik türüdür. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 283'te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

V1, 2 6 Complete the table with the words in the box.

chapter documentary folk novel reggae
page-turner reality sitcom soap hip hop
soul autobiography episode

Music	Books	TV programmes

Şekil 283: NLL-I, Sayfa:147

4.8.2.4.12. Yanlış Olanı Silme

Yanlış olan yapının cümle içerisinde fark edilmesine dayalı farklı etkinlik türleri önceki bölümlerde gösterilmiştir. Bu etkinlik türü aynı mantık ile yanlış yapının cümleden silinmesini gerektirmektedir. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 284'te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

- 2** Read the sentences and delete the agent if it is unnecessary.
- 1 She was sacked ~~by her employer~~ yesterday.
 - 2 It was announced by the Prime Minister today that he would resign within the week.
 - 3 It is the third time that the Earth has been hit by an asteroid in recent years.
 - 4 The bridge was built by people in the 1920s.
 - 5 The emergency meeting was organised by our managing director.
 - 6 The criminal was sent to prison by the judge for three years.

Şekil 284: NLL-I, Sayfa: 143

4.8.2.4.13. Çoktan Seçmeli Test

Cümlelerin anlamına uygun olan kelimenin yanlış iki şıkkın da bulunduğu üç seçenek arasından seçildiği etkinlik türüdür. Bir adet kullanılan bu etkinlik *Vocabulary (Kelime Hazinesi)* kısmı için hazırlanmıştır. Şekil 285’te örneği gösterilmiştir:

- V2, 3 6** Choose the correct word, a, b or c, to complete each sentence.
- 1 There was a terrible _____ between the two football players.
a collision
b devastation
c threat
 - 2 Can we make some _____ to the designs?
a modifications
b simulations
c impact
 - 3 The _____ industry needs to reduce pollution from its engines.
a comet b wind c aviation

Şekil 285: NLL-I, Sayfa: 143

4.8.2.4.14. Eksik Kelime Yazma

Maddeler halinde verilen cümlelerdeki eksik olan kelimelerin tespit edilerek cümle içerisinde yazılmasının istendiği etkinlik türüdür. NLL İngilizce Öğretim Seti Intermediate Kitabı’nda 1 adet bulunmaktadır. Şekil 286’da bu etkinlik türü gösterilmiştir:

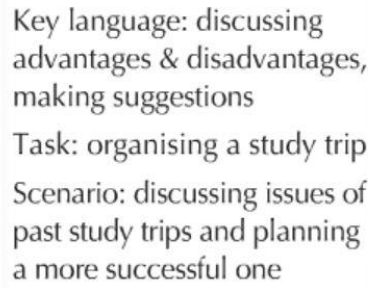
- 2** Write in the missing words in sentences 1–6.
- 1 A few my old friends work in the fashion industry.
They all really like it.
 - 2 Plenty people I know only wear black, but I prefer
different coloured clothes.
 - 3 Can I talk to you about something for couple of
minutes?
 - 4 Give him little more time – I’m sure he’ll finish it.
 - 5 There are lot of students in my class that want to
study English.
 - 6 None the people in my family went to university.
I was the first.

Şekil 286: NLL-I, Sayfa: 145

4.8.2.5. NLL-I Kitabı *Scenario* (Senaryo) Bölümü

“*Scenario*” (Senaryo) bölümü NLL-I kitabının temalarını oluşturan beş bölümden dördüncüsüdür. İlk üç bölüm diğer dil öğretim kitapları ile benzer olarak dil bilgisi ve dört temel dil becerisinin kazandırılmaya çalışıldığı bölümlerdir. Hemen akabinde gelen *Scenario* bölümü NLL İngilizce Öğretim Seti’ne özgü bir yapı içermektedir. Bu yapıya göre bölüm, öğrencilerin aktif rol üstlenerek bir problem durumunu çözüme kavuşturmaya çalıştıkları bir içeriğe sahiptir. Öğrenciler, probleme dair çalışma ve görevleri kendileri yapmak zorunda olduklarından bu bölüm çalışma ve değerlendirme başlığı altında incelenmiştir.

Scenario bölümü kitabın “*Contents*” (İçindekiler) kısmında verilen 8 bölümden birisidir. İçindekiler kısmında bölümün içerdiği konu kapsamı kısaca verilmiştir. Şekil 287’de örneği gösterilmiştir:

Key language: discussing advantages & disadvantages, making suggestions
Task: organising a study trip
Scenario: discussing issues of past study trips and planning a more successful one

Şekil 287: NLL-I, Sayfa: 3

Scenario bölümü için ilgili sayfalar açıldığında bölümün başlığı ve hemen altında o bölümün içeriğini yansıtan kısa bir başlık bulunmaktadır. Bu bölümde işlenen konular genel olarak temalardaki konulardan oluşmaktadır. Şekil 288’de örnek bir giriş başlığı verilmiştir:

Şekil 288: NLL-I, Sayfa: 12

Scenario bölümü kendi içerisinde üç kısma ayrılmıştır. Bunlar: *Situation* (Durum), *Key Language* (Anahtar Dil) ve *Task* (Görev)'dir. Bunlardan *Key Language* (Anahtar Dil) ve *Task* (Görev) başlıkları altlarında içeriğe yönelik bilgi verilmektedir. Şekil 289 ve Şekil 290'da örneği gösterilmiştir:

KEY LANGUAGE

GIVING OPINIONS, AGREEING AND DISAGREEING,
MAKING SUGGESTIONS

Şekil 289: NLL-I, Sayfa: 12

TASK

CHOOSING A NEW TEAM MEMBER

Şekil 290: NLL-I, Sayfa: 13

Key Language (Anahtar Dil), *Scenario* bölümünün dilin işlevsel kullanımı hususunda etkinlikler içeren kısmıdır. Genel olarak burası kendinden sonra gelen *Task* (Görev) kısmında da etkin olarak kullanılacak dil yapılarını içermektedir. Öğrencilerin görevi yerine getirirken bu yapıları kullanması sağlanmaktadır. *Key Language* (Anahtar Dil) her temada farklı dil yapılarını işler. Tablo 40'ta *Key Language* kısmı için her bir temada işlenen dil kullanım alanları gösterilmiştir.

Tablo 40: NLL-I Kitabı *Scenario* Bölümü- *Key Language* Kısmı Konuları

Temalar	Konu
1.Tema	Giving opinions, agreeing and disagreeing, making suggestions (Görüş bildirme, hemfikir olma ve katılmama, önerilerde bulunma)
2.Tema	Discussing advantages and disadvantages, making suggestions (Avantaj ve dezavantajları tartışmak, önerilerde bulunmak)
3.Tema	Asking questions, giving answers (Soru sorma, cevap verme)
4.Tema	Accepting and rejecting ideas, considering consequences (Sonuçları dikkate alarak fikirleri kabul etme ve reddetme)
5.Tema	The language of presentation (Sunum dili)
6.Tema	Discussing options (Tartışma seçenekleri)

7.Tema	Desciribing qualities (Nitelikleri tanımlama)
8.Tema	The language of negotiation (Müzakere dili)
9.Tema	Discussing options, making decisions (Seçenekleri tartışmak, karar vermek)
10.Tema	Raising and responding to issues (Sorunları dile getirme ve yanıtlama)
11.Tema	Comparing and contrasting (Karşılaştırma ve kontrast oluşturma)
12.Tema	Reaching a decision (Karara varmak)

Tablo 40, çoğu günlük hayatımızda sıkça kullanılan dil ifadelerini içermektedir. Özellikle herhangi bir durum için özel olarak kullanılan kalıp şeklindeki söz gruplarının öğrencilere kazandırılması hedeflenmiştir. Her ne kadar dilin gramer ve söz dizimi kuralları bilinse de dil sadece bu kurallardan ibaret değildir. Hayatın farklı her parçasına ait o parçada fazlaca kullanılan ifadeler vardır. Bunların ana dili öğretiminde olduğu gibi yabancı dil öğretiminde de sunulması dil kitapları açısı sından önemlidir.

Tablo 41’de NLL-I kitabındaki *Scenario* bölümüne ait *Task* kısmı konuları gösterilmiştir:

Tablo 41: NLL-I Kitabı *Scenario* Bölümü- *Task* Kısmı Konuları

Temalar	Konu
1.Tema	Choosing a new team member (Yeni bir ekip üyesi seçme)
2.Tema	Organising a study trip (Bir çalışma gezisi düzenlenmesi)
3.Tema	Taking part in an interview (Röportajda yer almak)
4.Tema	Selecting an English language programme (İngilizce dil programı seçme)
5.Tema	Giving a formal presentation (Resmi sunum yapma)
6.Tema	Problem-solving (Problem çözme)

7.Tema	Evaluating design (Tasarımın değerlendirilmesi)
8.Tema	Negotiating (Müzakere)
9.Tema	Assessing a Project (Bir projeyi değerlendirme)
10.Tema	Participating a meeting (Toplantıya katılma)
11.Tema	Choosing a film to produce (Üretilecek bir film seçme)
12.Tema	Discussing court cases (Mahkeme davalarının tartışılması)

Scenario bölümünün içinde oluşturulan üç kısımdan sonuncusu olan *Task* (Görev) kısmı, bu kısma kadar elde edilen veriler ve öğrenilenler ile verilen bir görevin yerine getirildiği yerdir. Bu kısımdaki bazı etkinlikler grupça bazı etkinlikler ise bireysel yapılmaktadır. Görevin yapılması sırasında daha önce işlenen dil kalıplarını kullanmak önemlidir. *Scenario* bölümünün ilk kısmı, *Situation* (Durum), göreve konu olan problemin tanıtıldığı yerdir. Burada bulunan problem *Key Language* (Anahtar Dil) kısmının da yardımı ile çözüme kavuşturulur. Tablo 41'e bakıldığında her tema için farklı bir görev senaryosu uyarlandığı görülmektedir. Senaryoların içeriği genel olarak tema ile uyumludur. Örneğin ikinci temanın adı *Travel* (Seyahat) ve görev konusu "*Organising a study trip*" (Bir çalışma gezisi düzenlenmesi) olarak belirlenmiştir.

Tablo 42 incelendiğinde *Scenario* (Senaryo) bölümünde bulunan üç kısma ait etkinlik sayılarının temalara göre dağılımı gösterilmiştir:

Tablo 42: NLL-I Kitabı *Scenario* Bölümü Etkinliklerinin Sayıları

Bölümler	Temalar												T
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
S	3	6	4	5	3	2	1	5	6	1	3	3	42
KL	4	2	5	2	4	2	3	2	2	4	2	2	34
T	4	3	4	2	3	4	3	3	3	3	4	2	38
Top.	11	11	13	9	10	8	7	10	11	8	9	7	114

Bu tabloda “S” *Situation* (Durum), “KL” *Key Language* (Anahtar Dil) ve “T” *Task* (Görev) olarak ifade edilmiştir. Bu tabloya göre genel etkinlik sayıları 7 ila 13 arasında değişmekle birlikte toplam 114 adettir. *Situation* (Durum) kısmına ait 42, *Key Language* (Anahtar Dil) ait 34 ve *Task* (Görev) kısmına ait 38 etkinliğin birleşiminden oluşmaktadır.

Tablo 43’te *Scenario* bölümündeki okuma ve dinleme parçalarının temalara göre sayısal dağılımı gösterilmiştir:

Tablo 43: NLL-I Kitabı *Scenario* Bölümü Okuma ve Dinleme Parçaları

İçerik	Temalar												T
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Okuma	4	2	1	2	1	3	5	1	1	1	5	4	30
Dinleme	1	1	2	1	4	1	1	1	3	2	1	1	19
T	5	3	3	3	5	4	6	2	4	3	6	5	49

Scenario bölümünde bu bölümde işlenmek üzere konu ile alakalı olmak üzere mutlaka en az bir okuma ve dinleme parçası kullanılmıştır. Bu parçaların sayısı temadan temaya değişiklik göstermektedir. Tablo 43’e göre okuma parçaları 1 ila 5, dinleme parçaları ise 1 ila 4 arasında değişmektedir. Genelde ise en az 2 en fazla 6 okuma ve dinleme parçası bulunmaktadır. Temaların bütünü göz önüne alındığında 30 okuma, 19 dinleme parçası kullanılmış ve toplamda 49 adettir. Bu parçalar genel olarak *Situation* ve *Key Language* kısımlarında farklı dağılımlarda bulunmaktadır.

Tablo 44: NLL-I Kitabı *Scenario* Bölümü Etkinliklerinin Türleri

No	Etkinlik Türleri	Sayısı
1	Grupla çalışma-Diyalog kurma	38
2	Okuma-dinleme parçasına ait soru cevaplama	36
3	Boşluk doldurma	16
4	Görev yapma	13

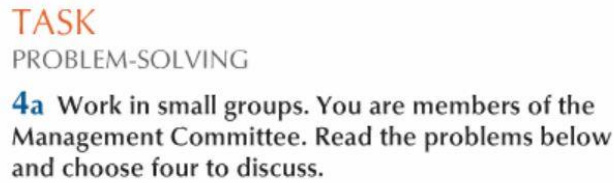
5	Eşleştirme	4
6	Not alma	3
7	Derecelendirme	2
8	Kontrol etme	1
9	Sıralama	1
Toplam		114

Scenario bölümünde 114 adet etkinlik bulunmaktadır. Bu etkinliklerin türü bakımından dağılımına bakıldığında Tablo 44'deki sonuç ortaya çıkmıştır. Buna göre en fazla kullanılan etkinlikler *grupla çalışma-diyalog kurma* (38 adet) ve *okuma-dinleme parçasına ait soru cevaplama* (36 adet) olmuştur. En az kullanılan etkinlikler ise birer adet ile *kontrol etme* ve *sıralamadır*.

4.8.2.6. NLL-I Kitabı *Scenario* Bölümü Etkinlik Türleri

4.8.2.6.1. Grupla Çalışma-Diyalog Kurma

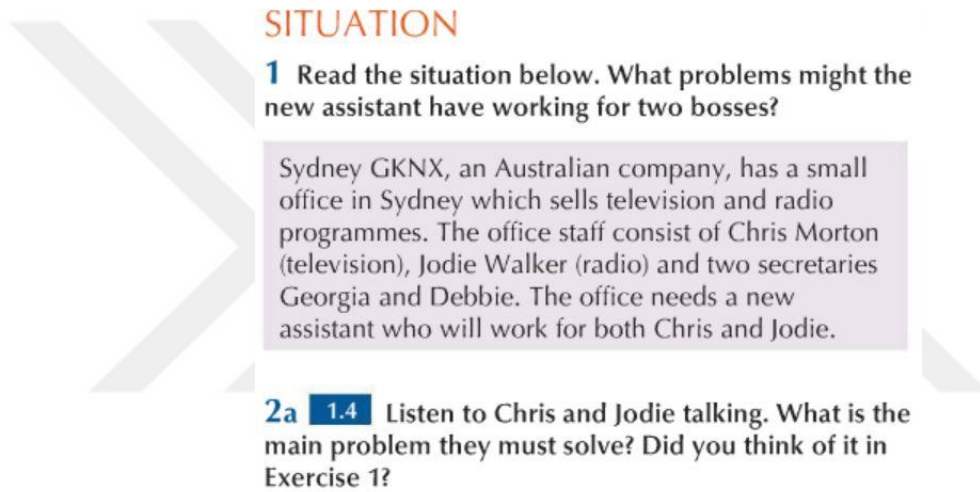
Kitabın genelinde olduğu üzere diyaloga ve birlikte çalışmaya dayanan etkinlik türüdür. *Scenario* bölümünde en fazla kullanılan etkinlik türü olmuştur. Bu bölümün her kısmında bulunsa da asıl olarak *Task* kısmında sıklıkla kullanılmıştır. Problemin çözümünde öğrencilerin diyalog hâlinde olması ve birlikte sonuca ulaşması amaçlanmıştır. NLL-I kitabında 38 adet bulunmaktadır. Şekil 291'de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

Şekil 291: NLL-I, Sayfa: 63

4.8.2.6.2. Okuma-Dinleme Parçasına Ait Soruları Cevaplama

Scenario bölümünde en çok kullanılan ikinci etkinlik türüdür. Bu bölümde kullanılan okuma ve dinleme parçalarına ait sorulardan oluşmaktadır. Soru, okuma parçasına ait ise bağlantılı metin işaret edilerek sorulmuştur. Dinleme parçasına ait olan sorular ise kitabın genelinde olduğu gibi mavi kutucuk simgesinin yanında kullanılmıştır. Okuma parçaları genel olarak *Situation* kısımlarında problem durumunu anlatmak için kullanılırken dinleme parçaları genel olarak *Key Language* kısımlarında dil yapılarını göstermiştir. Bu etkinlikten NLL-I kitabında 36 adet bulunmaktadır. Şekil 292’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

SITUATION

1 Read the situation below. What problems might the new assistant have working for two bosses?

Sydney GKNX, an Australian company, has a small office in Sydney which sells television and radio programmes. The office staff consist of Chris Morton (television), Jodie Walker (radio) and two secretaries Georgia and Debbie. The office needs a new assistant who will work for both Chris and Jodie.

2a **1.4** Listen to Chris and Jodie talking. What is the main problem they must solve? Did you think of it in Exercise 1?

Şekil 292: NLL-I, Sayfa: 12

4.8.2.6.3. Boşluk Doldurma

Boşluk doldurma etkinliği, kitabın genelinde sıkça kullanılmıştır. *Scenario* bölümünde de en çok kullanılan üçüncü etkinlik türü olmuştur. Daha detaylı incelendiğinde en sık kullanıldığı yer *Key Language* kısmıdır. Özellikle dinleme parçalarına bağlı şekilde kullanılarak dinlenen metne göre etkinlikte boş bırakılan yerlerinin doldurulmasına dayanmaktadır. NLL-I kitabında 16 adet bulunmaktadır. Şekil 293’te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

4b Listen again and complete the extracts from the candidate at the interview.

- 1 I'm _____ me that because I feel I developed some important skills while I was there.
- 2 That's a _____. Basically, because it is such a respected and famous organisation.
- 3 Well, without going into _____, I have very good people skills.
- 4 I thought you might _____ that. Well, what I can say is, I have a good knowledge of Excel and Word, and can prepare excellent Powerpoint presentations.
- 5 Well, _____, but I think the boom in fitness centres will continue in the next few years.
- 6 Let me just _____ that for a moment. Well, I hope to be working for your company in a senior position.

Şekil 293: NLL-I, Sayfa: 33

4.8.2.6.4. Görevi Yerine Getirme

Scenario bölümünün son kısmı olan *Task* (Görev) bu etkinlik türünün tek kullanıldığı yerdir. Etkinlik, bölümün başında verilen problem durumunun çözümünü isteyen sorulardan oluşmaktadır. Bir bakıma bölümün bitirilişi bu etkinlik türü ile gerçekleşmektedir. *Task* kısmına konu olan durum başlığın hemen altında kısaca belirtilmiştir. Çözüm bazı etkinliklerde bireysel, bazı etkinliklerde ise grupça veya sınıfça aranmıştır. NLL-I kitabında 13 adet bulunan etkinlik, Şekil 294'te gösterilmiştir:

TASK

ORGANISING A STUDY TRIP

7a You are a member of the organising committee for the next trip to Poland and the Czech Republic. Discuss the advantages and disadvantages of these suggestions for the next trip.

- Students must be in their hotel rooms by 11 p.m. each night.
- They should all take the same amount of spending money.
- They should keep a diary each day of their impressions. The diary will be given a grade at the end of the trip.
- No student should explore areas by themselves.

Şekil 294: NLL-I, Sayfa: 33

4.8.2.6.5. Eşleştirme

Eşleştirme, kitap genelinde sıkça kullanılan etkinlik türlerinden biridir. *Scenario* bölümünde genel olarak problem durumunun anlaşılabilmesi için kullanılmıştır. NLL-I kitabında 4 adet bulunmaktadır. Şekil 295’te bu etkinlik türü gösterilmiştir:

2b Match each problem in the notes with one of these categories. You can use each category more than once.

theft	money	information
communication		climate
misbehaviour		organisation

Şekil 295: NLL-I, Sayfa: 22

4.8.2.6.6. Not Alma

Not alma etkinlik türü genel olarak bölümde kullanılan dinleme parçaları ile kullanılmıştır. Dinlenen metnin daha iyi anlaşılabilmesini sağlamak amaçlanmıştır. NLL-I kitabında 3 adet bulunmaktadır. Şekil 296’da bu etkinlik türü gösterilmiştir:

4b Listen again. Make notes on the topics they discuss. Use these headings.

- Student relations
- Hotels
- Student behaviour
- Free time

Şekil 296: NLL-I, Sayfa: 22

4.8.2.6.7. Derecelendirme

Derecelendirme etkinlik türü herhangi bir ögeyi herhangi bir duruma göre puanlama ve sıralama olarak kullanılmıştır. NLL-I kitabında 2 adet bulunmaktadır. Şekil 297’de bu etkinlik türü gösterilmiştir:

5c Rank the candidates in order of suitability
(1 = most suitable, 4 = least suitable).

Şekil 297: NLL-I, Sayfa: 13

4.8.2.6.8. Kontrol Etme

Dinleme parçasını dinledikten sonra yapılan etkinliklerin kontrolünün sağlanmasında kullanılan bu etkinlik türü, NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 298’de bu etkinlik türü gösterilmiştir.

4c Look at Audio script 3.6 on pages 166–167 and check your answers to Exercises 4a and 4b.

Şekil 298: NLL-I, Sayfa: 33

4.8.2.6.9. Sıralama

Dinleme parçasına bağlı olarak dinlenen metnin cümlelerinin metinde bulunuş sırasına göre sıralanmasına dayanan etkinlik türüdür. NLL-I kitabında 1 adet bulunmaktadır. Şekil 299’da bu etkinlik türü gösterilmiştir:

3b Listen again. Number the expressions in the order you hear them.

- a ... the good thing is that it’s fair to everyone, but the bad thing is, it wouldn’t be very popular.
- b Yes, good idea. That’s the best solution.
- c There are several ways to deal with this.
- d The best way is to discuss the matters at our Management Committee meeting.
- e Why don’t you send me notes on all the problems ...?
- f Let’s look at our options.
- g Supposing we let each floor of the hall have one party per semester.
- h How about letting the students book a room in the main building ...?

Şekil 299: NLL-I, Sayfa: 63

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

Bu bölümde çalışmaya konu olan Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti B1 ders ve çalışma kitabı ile New Language Leader İngilizce Öğretim Seti Intermediate ders kitabı karşılaştırılmıştır. Karşılaştırma, “İçindekiler, Kitapların genel yapı ve Özellikleri, Okuma, Yazma, Konuşma, Dinleme, Dil Bilgisi, Çalışma ve değerlendirme” konu başlıkları altında incelenerek değerlendirilmiştir. Bu çerçevede kitaplarda birbirine benzeyen veya birbirinden ayrılan özellikler, bölümler açıklanmış, dil alanlarındaki etkinlikler sayıları, türleri bakımından istatistiksel olarak karşılaştırılmış ve sonuçlar yorumlanmıştır.

Çalışmaya konu olan kitaplar ilk olarak “İçindekiler” kısmı bakımından incelenmiştir. Yİ-B1 ve NLL-I kitaplarının içindekiler kısımları incelendiğinde Yİ-B1 kitabı içindekiler bölümünün 5, NLL-I kitabının içindekiler bölümünün ise 8 kısımlı bir tablodan oluştuğu görülmektedir. Burada NLL-I kitabının içeriğinde daha fazla bölüme yer verdiği açıktır. NLL-I kitabında tema isimlendirmeleri Yİ-B1 kitabına göre daha kısa ve öz biçimdedir. Bu tür isimlendirmeler yabancı dil öğretiminde daha pratik görülmektedir. NLL-I kitabının içindekiler kısmında her bir bölümde işlenecek konulara dair başlıklar ile bu konulara ait kazanımlara yer verilmiştir. Konu ve kazanımların tema içerisindeki yerleri sayı ibaresi ile gösterilmiştir. Bu da içeriğe ulaşma bakımından kullanışlılığı artırmaktadır. Yİ-B1 kitabında tema bilgilendirmesinde bölüm başlıklarından başka herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Bu durum içindekiler kısmının işlevselliğini düşürmektedir.

İkinci değerlendirme “Kitapların Genel Yapı ve Özellikleri” başlığı altında yapılmıştır. Kitapların genel yapısı değerlendirilirken ilk göze çarpan unsur Yİ-B1 kitabının mat, NLL-I kitabının kuşe özellikte olmasıdır. Bu durum Yİ-B1 kitabının üzerine yazı yazılabilir özelliğinin artırılmasından kaynaklanmaktadır. Bir diğer önemli farklılık ise genel sayfa hattındadır. Buna göre Yİ-B1 kitabı sayfa başına tek sütun, NLL-I kitabı ise çift sütun üzerine oluşturulmuştur. Bu durum kitabın tüm niteliklerini etkileyebilecek bir özellik olarak görülmektedir. Temel farklılıkların

sonuncusu ise yazı punto değeridir. Yİ-B1 kitabının punto değeri NLL-I kitabına göre büyüktür. Yetişkin seviyesindeki dil öğretim kitapları göz önünde bulundurulduğunda Yİ-B1 kitabının punto değeri büyük kalabilmektedir.

Kitaplar görsel açıdan incelenirken ortaya çıkan sonuca göre Yİ-B1 kitabında 390, NLL-I kitabında 186 görsel bulunmaktadır. Bu bakımdan Yİ-B1 kitabının görsel özellikleriyle daha zengin olduğu söylenebilir.

Toplam sayfa sayısına göre Yİ-B1 kitabı 192, NLL-I kitabı 176 sayfadan oluşmaktadır. Sayfa sayısı bakımından Yİ-B1 kitabı üstün görünse de punto oranının küçüklüğü, çift sütun kullanımı gibi nedenlere bağlı olarak NLL-I kitabının içerik bakımından daha kapsamlı olduğu söylenebilir.

Kitaptaki tema sayıları Yİ-B1 kitabında 8, NLL-I kitabında 12 adettir. Yİ-B1 kitabında temalar 3 bölümden oluşurken NLL-I kitabında temalar 5 bölümlüdür. Tema başına etkinlik sayısı Yİ-B1 kitabında 4 ila 12, NLL-I kitabında 6 ila 18 arasında değişmektedir. Bütün bu durumlar göz önüne alındığında NLL-I kitabının daha fazla konu alanına değindiği, daha fazla tema bölümü ve etkinlik sayısı içerdiği görülmektedir. Bu bakımdan NLL-I kitabının Yİ-B1 kitabından daha fazla içeriğe sahip olduğu sonucuna ulaşılabilir.

Yİ-B1 kitabı NLL-I kitabından farklı olarak “*Hazırlık Çalışmaları, Serbest Okuma Metni, Kelime Dünyası ve Dizin*” bölümlerine sahiptir. *Hazırlık Çalışmaları* temaların başında açık uçlu yorum sorularından oluşmaktadır. Bu bölüm tema konusuna güdülenme, motivasyon ve ön bilgileri harekete geçirme açısından yararlı bir uygulamadır. *Serbest Okuma Metinleri* temaların genel olarak son kısmında konumlandırılmıştır. Tema ile ilgili bir okuma parçasının verilmesi öğrencilerin okuma becerisini geliştirmek için bireysel çalışma imkânı sunması açısından faydalı görülmektedir. Okuma becerisinin geliştirilmesinde bu metinlerden yararlanılabilir. *Kelime Dünyası* adlı kısım genellikle temanın bölüm sonlarında bulunmaktadır. Bu uygulama bulunduğu bölümün içersinde öğretimi amaçlanan anahtar kelimelerin on ikişerli liste halinde sunulmasından ibarettir. Öğrencilerin öğrenilmesi önemli görülen bu kelimeleri tek bir bölümde bulabilmeleri kullanışlı bir özelliktir. Yabancı dil öğretiminde anlama ve anlatma yeteneğinin gelişimi açısından kelime dağarcığının artırılması gerektiği üzerinde görüş birliği bulunmaktadır (Aytan, Başal, 2016, 560). Bir diğer farklı bölüm olan *Dizin*, Yİ-B1 kitabının tümünde kullanılan ve

öğretilmesi hedeflenen kelime ve kelime gruplarının toplu şekilde gösterildiği yerdir. Kitabın sonunda bulunan bu kısımda öğrenciler B1 seviyesinde önemsenen kelimelere tek bir listede erişebildiğinden faydalı görülebilir.

NLL-I kitabının Yİ-B1 kitabından farklı olan 8 alan tespit edilmiştir. Bu 8 alan şu şekildedir: “*Scenario, Meet the Expert, Study and Writing Skills, Language Reference&Extra Practice, Communication Activities, Audio Scripts, İnteraktif Öğrenme ve About the Author*”

Scenario bölümü hayata dair durumların bir senaryo içerisinde sunularak öğrencilere görevler verilmesi suretiyle bir problemin çözülmesi veya bir görevin yerine getirilmesini gerektirir. Öğrencilerin dil öğrenme durumunu senaryo içerisindeki olaylarla birleştirdiğinden öğrenci hedef dili bir ders olarak değil daha çok bilinçaltı süreçlerle, kendisine verilen görevleri gerçekleştirerek öğrenir. Bu dil öğretiminde bir farklılık yaratmakla beraber dil öğretimini belli kalıplardan çıkardığı ve tüm dil becerilerini bir arada kullanmaya teşvik ettiği için yararlı bir uygulama olduğu söylenebilir.

Meet the Expert bölümü temaların konu alanına giren bir uzman ile yapılan röportaj ve buna bağlı etkinliklerden oluşmaktadır. Bölüm, dinleme-izleme becerisinin kazanımlarının gerçekleştirilmesinde etkilidir. Günümüzde sadece dinlemenin değil izlemenin de öneminin anlaşılması ile birlikte NLL dil öğretim kitabının kullandığı bu uygulama sadece beden dili, jest ve mimik kullanımının dil öğrenimindeki önemini göstermekle kalmamış, işlenen konu hakkında uzman birinden alınan görüşleri de kullanıcılarına sunmuştur. Diğer yandan dinleme-izleme becerisi odaklı bu uygulama etkinlikleri sayesinde diğer dil becerilerini de kullanırmaktadır.

Study and Writing Skills bölümü her temanın son kısmında yer alarak öğrencilerin çalışma becerilerini edinmesini ve yazma becerisinde daha detaylı uygulama yapabilmesini sağlamaktadır. Yabancı bir dil öğretilirken öğrencilere o dili nasıl öğrenebileceğini göstermek, buna dair konu alanları belirlemek suretiyle çalışmalar yapmak iyi bir düşüncedir. Bu sebeple bölüm, sadece dili öğretmekle değil çalışma becerilerini kazandırmakla da ilgilenmiştir. Ayrıca yazma becerisine ayrı bir bölüm oluşturulması bu beceriye verilen önemi de göstermektedir.

Language Reference&Extra Practice bölümü NLL-I kitabının temalarında doğrudan veya detaylı verilmeyen dil bilgisi konuları ile etkinliklerinin bir arada sunulduğu

yerdir. Ödevlendirmede veya öğrencilerin bireysel olarak çalışabilmesinde kullanılan bu bölüm iki kısımdan oluşmaktadır. *Language Reference* kısmı dil bilgisi konu içeriğinin gösterilmesinden, *Extra Practice* ise aynı konuların etkinlik haline getirilmesinden ibarettir. Bu bölümde öğrenciler sadece dil bilgisi kurallarına değil ait olduğu temanın anahtar kelimelerine ve yine o temadaki kalıp dil yapılarına da ulaşabilmektedirler. Konu tekrarı yapmak, kurallara doğrudan ulaşabilmek ve bu konularda örnek çözebilmek adına faydalı bir uygulamadır. Bu bölüm Yİ-B1 ders kitabının türevi olan Yİ-B1 çalışma kitabı ile aynı mantıktadır fakat başlı başına bir çalışma kitabı değildir, ders kitabının içerisinde konumlanmıştır.

Communication Activities bölümü temalardaki etkinliklerde kullanılmak üzere hazırlanan metinler, diyaloglar, tablolar vs gibi içeriklerin kitabın son kısmında toplandığı yerdir. NLL-I kitabında bütün temalar eşit sayıda sayfadan oluşmaktadır. Bu eşitliğin sağlanması için oluşturulmuş bu bölüm temaların uzunluğunu kontrol etmek adına faydalı olmuştur.

Audio Scripts bölümü dinleme becerisinin kullanıldığı etkinliklerdeki dinleme parçalarının yazılı olarak kitabın sonunda toplandığı yerdir. Özellikle yabancı dil öğretiminde dinleme parçalarının tam anlaşılabilmesi veya kavranabilmesi mümkündür. Bu sebeple dinlenenlerin doğruluğunun kontrol edilmesi adına bu parçaların yazılı şekilde gösterilmesi öğrencilere büyük bir fayda sağlayabilmektedir.

İnteraktif öğrenme, NLL-I kitabının ön ve arka kapağında kitapla bağlantılı olarak sunulan çevrim içi ortama gönderme yapmasını açıklamaktadır. Bu çevrim içi ortam kitaptaki bazı etkinliklerin ve bölümlerin daha işlevsel kullanılması için bağlantılar sunmaktadır. Günümüzün dil öğretim stratejilerine uygun düşen çevrim içi ortam öğelerinin kullanılması NLL-I kitabının olumlu özelliklerinden sayılmaktadır.

About the Author kısmı NLL-I kitabının yazarlarını tanıttığı bölümdür. Dil öğrencilerinin kitap ile daha yakın bağ kurabilmesi ve yazarların bireysel olarak tanınabilmesine olanak sağladığından bu bölüm kitaba bir değer katmıştır.

Üçüncü değerlendirme “*Okuma, Yazma, Konuşma, Dinleme ve Dil Bilgisi*” alanlarında yapılmıştır. Öncelikle okuma becerisinde elde edilen veriler sayısal ifadeler ile desteklenerek yorumlanmıştır.

Yİ-B1 ve NLL-I kitaplarında okuma becerisine dair elde edilen sonuçlardan ilki okuma metni sayısına aittir. Buna göre kitapların temalarının birbirine karşılık gelen

bölümlerindeki (1, 2, 3-A, B, C) okuma metni sayısı Yİ-B1’de 72, NLL-I kitabında 36’dır. Fakat NLL-I kitabında 1, 2 ve 3. bölümler dışındaki 4. ve 5. bölümlerde bulunan 36 okuma metni de eklendiğinde karşılaştırılmalı okuma metni sayısı her iki kitapta da 72 olarak tespit edilmiştir.

Okuma becerisi açısından diğer bir değerlendirme etkinlik sayısı bakımından yapılmıştır. Buna göre Yİ-B1 kitabında 75, NLL-I kitabında 164 etkinlik bulunmaktadır. Yİ-B1 kitabında 72 metin için 75, NLL-I kitabında 36 metin için 164 etkinlik bulunmaktadır. Bu durumda NLL-I kitabının metin başına düşen etkinlik sayısının Yİ-B1 kitabından çok daha fazla olduğu görülebilmektedir. Yİ-B1 kitabı her metin için yaklaşık 1 etkinliğe yer vermiştir ve bu sayı bir metin için yeterli değildir.

Okuma becerisi etkinliklerinin okuma süreçlerindeki okuma öncesi, okuma esnası ve okuma sonrasına göre dağılımını incelenmiş ve şu sonuca ulaşılmıştır: Yİ-B1 kitabında bütün etkinlikler okuma sonrasında yapılmıştır. Okuma öncesi ve okuma esnasına ait etkinlik bulunmamaktadır. NLL-I kitabında ise okuma öncesi 36, okuma esnası 3 ve okuma sonrasında 125 etkinlik bulunmaktadır. Bu sayılara göre Yİ-B1 kitabının okuma süreçlerinden sadece okuma sonrasına odaklandığı, diğer süreçlere dair etkinlik oluşturmadığı görülmektedir. NLL-I kitabı ise sayısal olarak eşit olmasa da okuma öncesi ve esnasına ait süreçlere dair etkinlik sunmuştur.

Okuma bölümünde son değerlendirme okuma becerisinde kullanılan etkinlikler çeşitlerine göre incelenmiştir. Yİ-B1 kitabında 7, NLL-I kitabında 21 farklı etkinlik türü olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuca göre NLL-I kitabının Yİ-B1 kitabına göre daha çok etkinlik çeşidi kullandığı görülmektedir. Yİ-B1 kitabının en fazla kullandığı etkinlik türü “*Metinle ilgili soru cevaplama*”, NLL-I kitabının en fazla kullandığı etkinlik türü ise “*Diyalog kurma ve grupta çalışma*” olmuştur. Etkinlik türlerine bakıldığında karşılıklı veya grup çalışması şeklinde gerçekleştirilebilecek etkinliklerin NLL-I kitabında en fazla kullanılan tür olduğu görülmektedir. Başar’ın (2016, 75) çalışmasında da Yedi İklim Türkçe Seti’nde bu tür etkinliklerin çok az olduğu tespit edilmiştir.

Temel dil becerilerinden olan “Yazma” becerisine ait sonuçlar ile bu sonuçların yorumlanması şu şekildedir: Yİ-B1 kitabında yazma becerisine dair ilk değerlendirme etkinlik sayısına göre yapılmıştır. Buna göre Yİ-B1 kitabı yazma

becerisine 37 etkinlikte yer vermiştir. NLL-I kitabı temalarının Yİ-B1 kitabında karşılık gelen 1, 2 ve 3. bölümlerinde 11 yazma etkinliği bulunmaktadır. NLL-I kitabı yazma becerisine aslen temalarının 5. bölümündeki “*Writing Skills*” (Yazma Becerileri) kısmında yer vermiştir. Bu kısımda 74 yazma etkinliği bulunmaktadır. Toplam yazma becerisi etkinliği karşılaştırmasında Yİ-B1 kitabında 37, NLL-I kitabında ise 85 etkinlik bulunduğu tespit edilmiştir. Burada Yİ-B1 kitabının yazma becerisi etkinliklerinin karşılaştırılan diğer kitaba göre daha düşük kaldığı görülmektedir.

Yazma becerisine ait başka bir değerlendirmede Yİ-B1 ve NLL-I kitaplarındaki yazma becerisi etkinlikleri yazma becerisi süreçlerine göre incelenmiştir. Buna göre Yİ-B1 kitabında yazma öncesi ve yazma sonrasına ait bir etkinlik tespit edilememiş, var olan 37 etkinliğin tümünün yazma esnasına ait olduğu görülmüştür. Burada Yİ-B1 kitabının yazma süreçlerinden öncesi ve sonrasını ihmal ettiği anlaşılmaktadır. NLL-I kitabında yazma öncesine ait 58, yazma esnasına ait 23 ve yazma sonrasına ait 4 etkinlik bulunmaktadır. Etkinlik sayıları eşit olmasa da NLL-I kitabının yazma süreçlerinin her birine ait etkinlik geliştirdiği görülmektedir.

Yazma becerisine ait son değerlendirme incelenen kitaplardaki yazma becerisi etkinliklerinin çeşitleri üzerinedir. Yİ-B1 kitabında 17 farklı tür yazma becerisi etkinliği bulunmaktadır. NLL-I kitabında yazma öncesi etkinliklerinde 23, yazma esnası etkinliklerinde 17, yazma sonrası etkinliklerinde ise 2 farklı çeşit olduğu tespit edilmiştir. Yİ-B1 kitabında en fazla kullanılan etkinlik türü “*Açık uçlu yorum sorusuna cevap yazma*” olmuştur. NLL-I kitabında en çok kullanılan etkinlik türleri yazma öncesinde “*Boşluk doldurma*”, yazma esnasında “*Görüş yazısı yazma*” olarak görülmektedir. Bu değerlendirmede yazma becerisi etkinlik türleri bakımından NLL-I kitabının daha üstün olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Genel olarak yazma becerisinde Yİ-B1 kitabının tek yönlü yazma becerisi etkinlikleri içerdiği ve bunların yazma süreçlerinin hepsine yayılmadığı görülmüştür. Yaylı ve Yaylı (2018, 141) da çalışmalarında Yedi İklim Türkçe Seti yazma etkinliklerini incelediklerinde birçok yazma etkinliğinin biçimsel yaklaşıma yani yapıya odaklandığını belirlemişlerdir. B1 kitabında genel olarak verilen bir durumu ya da özlü sözü anlatan yazılar, betimleyici yazılar ve de değişik türlerde metin oluşturma etkinlikleri bulunduğunu fakat farklı türlerde yazma etkinlikleri kullanılmasına rağmen bunların iletişimsel ve okur odaklı olmadığını belirtmişlerdir.

Ayrıca kitapta hiçbir yazma etkinliğinde yazma süreçlerine değinilmediğini yani yazmayı taslaklar halinde geliştirme durumu olmadığını tespit etmişlerdir.

Dört temel dil becerisinden biri olan konuşma becerisinde karşılaştırılan Yİ-B1 ve NLL-I kitaplarında ilk değerlendirme konuşma becerisi etkinlik sayısı bakımından yapılmıştır. Buna göre Yİ-B1 kitabında 33, NLL-I kitabında 59 adet konuşma becerisi etkinliği bulunmaktadır. Bu bakımdan Yİ-B1 kitabının incelenen diğer dil öğretim kitabına göre daha az konuşma etkinliğine yer verdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Diğer bir değerlendirme konuşma becerilerinin konuşma süreçlerine göre incelenmesiyle gerçekleştirilmiştir. Buna göre Yİ-B1 kitabında bulunan 33 etkinliğin tümü konuşma esnasına aittir. Konuşma öncesine ve sonrasına ait etkinlik bulunmamaktadır. Bu durumda Yİ-B1 kitabının konuşma süreçlerinin tümünü göz önüne almadığı anlaşılmaktadır. NLL-I kitabındaki 59 etkinliğin 3'ü konuşma öncesi, 55'i konuşma esnası ve 1'i konuşma sonrasına aittir. NLL-I kitabının konuşmanın bütün süreçlerini göz önünde bulundurduğu fakat etkinlik dağılımını eşit yapamadığı tespit edilmiştir.

Konuşma becerisi açısından son değerlendirme konuşma becerisi etkinliklerinin çeşitleri üzerine gerçekleştirilmiştir. Buna göre her iki kitapta da iki tür etkinlik çeşidi kullanılmıştır. Yİ-B1 kitabında en çok kullanılan etkinlik türü “*Açık uçlu yorum sorusu cevaplama*”, NLL-I kitabında ise “*Diyalog kurma-grupla çalışma*” olmuştur. Her iki setin kitabının da konuşma becerisi etkinlik türü geliştirme bakımından yetersiz kaldığı gözlenmiştir. Çolak (2018, 122) da çalışmasında Yedi İklim B1 seviyesindeki ders kitabında konuşma etkinliklerinin, iletişimsel yeteneği geliştirmesi bakımından tam olarak yeterli olmadığını ve etkinliklerin çeşitlerine bakıldığında önemli bir kısmının anlatıma dayanan soru cevap türünde olduğu tespit etmiştir. Başar (2016, 75) ise çalışmasında etkinliklerde herhangi bir konu ile ilgili duygu ve düşünce söyletmenin yeterli olmadığını, konuşma becerisindeki en büyük kazanımın gerçek hayatta diyalog kurarak iletişimi sağlaması olduğunu belirtmiş; ikili veya grup şeklinde gerçekleştirilebilecek etkinliklerin Yedi İklim B1 kitabında yetersiz olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Konuşma becerisi için değinilmesi gereken bir diğer husus “Sesletim”dir. NLL-I kitabında “*Pronunciation*” (Sesletim) adında bir bölüm oluşturulmuş ve bu bölümde dildeki tüm unsurlara ait seslendirme özelliklerinin kazanımı ile ilgili etkinliklere yer verilmiştir. Yİ-B1 kitabında ise sesletim ile ilgili bir bölüm veya unsur tespit

edilememiştir. Sadece dinleme metinlerinin varlığı sesletim için yeterli değildir. Türkçede vurgu ve tonlamanın anlama olan etkisi göz önüne alındığında ve diğer dillerde olmayan harflere, sesler olduğundan sesletimle ilgili çalışma yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Tüm (2014, 264) de bu hususta öğrencilerin Türkçedeki ses birimlerini tanıması, vurgulama ve tonlamaları doğru yapmasının günlük hayattaki konuşma becerilerini doğrudan etkileyeceği için sesletim hususunda hem sesli hem de görsel destek ile öğretim yapılması gerektiğini bildirir. Sis ve Ateş de (2018, 140) çalışmalarında, Türkçenin temel becerilerinden olan okuma ve konuşmada doğru ve etkili bir şekilde Türkçe kullanmanın vurgudan geçtiğini, ders kitaplarında üst seviyelerde vurgu konusunu temel alacak etkinliklerin olmamasının problem doğurabileceğini belirtmişlerdir.

Temel dil becerileri açısından son değerlendirme dinleme becerisi üzerine gerçekleştirilmiştir. Dinleme becerisinde öncelikle etkinlik sayıları yorumlanmıştır. Yİ-B1 kitabında 35, NLL-I kitabında 75 dinleme becerisi etkinliği bulunmaktadır. Bu duruma göre Yİ-B1 kitabında bulunan dinleme etkinliklerinin karşılaştırılan diğer kitaba göre yarıya yakın oranda az olduğu görülmektedir.

Dinleme becerisi ile ilgili bir diğer değerlendirme etkinliklerin dinleme süreçlerine göre incelenmesiyle ortaya çıkmıştır. Buna göre Yİ-B1 kitabındaki dinleme etkinliklerinin hepsi dinleme sonrasına aittir. Dinleme öncesi veya esnasına ait etkinliklere rastlanmamıştır. Buradan Yİ-B1 kitabının dinleme süreçlerinden sadece dinleme sonrasına odaklandığı diğer süreçleri göz ardı ettiği sonucuna ulaşılabılır.

Dinleme becerisinde son değerlendirme etkinlik çeşitlerinin belirlenmesi ile ilgilidir. Buna göre Yİ-B1 kitabının 10, NLL-I kitabının 16 çeşit dinleme etkinliğine yer verdiği tespit edilmiştir. Yİ-B1 kitabı en fazla “*Doğru-yanlış*”, NLL-I kitabı ise en fazla “*Metne ilişkin soru cevaplama*” etkinlik çeşitlerini kullanmışlardır. Etkinlik çeşitliliği her iki kitap için de genel etkinlik sayısına oranla yeterli değildir.

Tabak ve Göçer (2017, 406) yaptıkları çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğretimi kitaplarında yer alan dinleme etkinliklerinin, nicelik bakımından yeterli sayıda olmadığı ve mevcut etkinliklerin ise diğer becerilere ait etkinliklerin gölgesinde kaldığını belirtmişlerdir. Aynı çalışmada elde edilen sonuçlara göre dinleme öncesine, sırasına ve sonrasına yönelik farklı türde etkinliklere yer verilmesi ve çeşitliliğin sağlanması ve bu şekilde öğrencilerin dinleme motivasyonu artırılarak

dinleme becerisinin gelişimi önerilmiştir. Bu bakımdan her iki çalışmanın da dinleme becerisindeki bulgularının örtüştüğü söylenebilir.

Büyükikiz (2014, 804) yaptığı çalışmada öğrencilerin Türkçede bir kelimenin birden çok anlama gelmesi ve mecazlı söylemlerin çokluğunun dinlemeyi zorlaştırdığını bundan dolayı sınıf içi dinleme etkinliklerinin daha verimli olması adına dinleme sürecinin görsel ve işitsel araçlarla (cd, film, vb.) desteklenmesi gerektiğiyle ilgili görüşlerini belirtmiştir.

Temel dil becerilerinden sonra çalışmaya konu olan kitaplardaki “Dil Bilgisi” hususu üzerine değerlendirmeler yapılmıştır. Dil bilgisi bakımından kitapların içerdiği dil bilgisi konu başlıklarının sayısına bakıldığında Yİ-B1 kitabında 18, NLL-I kitabında 24 adet konu alanı bulunduğu tespit edilmiştir. Bu dil bilgisi konularıyla bağlantılı olarak Yİ-B1 kitabında 68, NLL-I kitabında 97 etkinlik bulunmaktadır. Yİ-B1 kitabındaki “*Değerlendirme Çalışmaları*” ile NLL-I kitabındaki “*Extra Practice*” bölümleri tema içi olarak kabul edilmediğinden buradaki soru ve etkinlikler verilen sayıların içerisine dâhil edilmemiştir.

Dil bilgisi etkinlik türlerine bakıldığında Yİ-B1 kitabında 5 farklı etkinlik türünün kullanıldığı görülmüştür. Bu etkinlik türleri içerisinde en fazla “*Boşluk doldurma*” kullanılmıştır. NLL-I kitabında ise 12 farklı tür etkinlik kullanılmıştır. Bunların içerisinde en fazla kullanılan etkinlik türü “*Fark ettirme*” olmuştur. Bu durum NLL-I kitabının dilin kurallarının sezilmesine daha önem verdiğini göstermektedir. Yİ-B1 kitabı ise dil kurallarının uygulanmasını önceliklemektedir.

Kitapların incelenmesine dair son yorumlama “*Çalışma ve Değerlendirme*” bölümü ile ilgilidir. Kitaplar bu açıdan incelenirken içerisindeki bölümler ayrı ayrı değerlendirilmiştir.

Yİ-B1 kitabında her temanın sonunda yer alan “*Değerlendirme Soruları*” kısmında 10 soruluk çoktan seçmeli test türünde sorular bulunmaktadır. Bunlar dil bilgisi odaklı sorulardır ve temadaki dil bilgisi konusunun pekiştirilmesinde kullanılır. Öğrencilerin tema içerisinde karşılaştıkları dil bilgisi konuları üzerinde öğrendiklerini test edebilmeleri açısından faydalı görülebilir.

Yİ-B1 kitabında her temanın sonunda “*Kendimi Değerlendiriyorum*” adlı bölümde öğrencilerin öz değerlendirme yapabilmesini sağlayan; kötü, orta ve iyiyi temsil eden yüz ifadeleri ile birlikte o temaya ait kazanım cümleleri yer almaktadır. Bu uygulama

özellikle yetişkin gruplar için hazırlanmış bir dil öğretim kitabında olduğundan öğrencilerin kendi beceri durumlarını görebilmesi açısından yararlıdır. Yİ-B1 kitabı ders kitabı ile birlikte bu kitaba paralel olarak kullanılan bir çalışma kitabına sahiptir. Çalışma kitapları daha çok uygulama yapabilme ve öğretimi bireyselleştirme açısından faydalı bir ek olarak görev yapmaktadır. Yİ-B1 kitabında 146 adet etkinlik bulunmaktadır. Etkinlik türleri genel olarak boşluk doldurmaya dayanmakla birlikte 15 farklı tür etkinlik yer almaktadır. Etkinlikler dil alanlarına göre ayrıldığında 69 adet dil bilgisi, 48 adet okuma, 21 adet yazma ve 5 adet söz varlığı etkinliği bulunduğu tespit edilmiştir. Dinleme ve konuşma becerisine ait etkinlik bulunmayan, genel olarak dil bilgisi odaklı çalışma içeren çalışma kitabı eksiklerine rağmen ders kitabına iyi bir yardımcı sayılmaktadır.

NLL-I kitabı içerisinde “*Study Skills*” adında oluşturulan bölüm çalışma becerilerine ait etkinlikleri içermektedir. Kitap bu bölümde 86 adet etkinlik içermektedir. Bu bölümde etkinliklerle birlikte kullanılmak üzere mutlaka bir okuma metni, dinleme parçası veya video içeriği bulunmaktadır. Bölümde toplam 18 adet içerik vardır. Bunlardan 7 tanesi okuma metni, 6 tanesi dinleme parçası ve 5 tanesi videodur. Etkinliklerin bu içeriklerle bağlantılı olarak örüntülenmesi bölümü etkili kılmaktadır. Bu bölümde 15 farklı tür etkinlik kullanılmakla birlikte en fazla yer verilen etkinlik türü “*Diyalog kurma ve grupta çalışma*” ile “*İçeriğe ait soru cevaplama*” olmuştur. Etkinlik sayısı ve çeşidi yaklaşık bir sayfa verilen bu bölüm için yeterli görülmektedir. Bu bölüm yoluyla öğrenciler her temada farklı bir yönüyle çalışma becerilerini edinmektedirler.

NLL-I kitabının arka kısmında Yİ-B1 çalışma kitabının içeriğine benzeyen; dil bilgisi, günlük kalıp kullanımlar ile kelime hazinesine ait etkinlikler içeren “*Language Reference&Extra Practice*” bölümü bulunmaktadır. NLL-I kitabı ayrıca bir çalışma kitabına sahip olmadığından bu tür etkinlikleri ders kitabı bünyesinde konumlandırmıştır. Bölümde toplam 83 adet etkinlik bulunmaktadır. Bunların 39 tanesi *Grammar* (Dil bilgisi), 13 tanesi *Key Language* (Anahtar Dil) ve 31 tanesi *Vocabulary* (Kelime Hazinesi) alanındandır. 14 farklı tür etkinlik bulunan bu bölümde en çok kullanılan etkinlik türü *boşluk doldurma*dır. Öğrencilerin öğretim sürecini bireyselleştirmesi ve daha fazla uygulama yapılabilmesi yönüyle bu tür yollar etkili ve verimli olabilmektedir.

NLL-I kitabında çalışma ve değerlendirme adına ele alınabilecek bir diğer bölüm “*Scenario*” (Senaryo) bölümüdür. Genel olarak öğrencilerin üzerinde çalışacağı ve bir görevi yerine yerine getireceği mantıkta olduğundan çalışma becerilerine yoğunlaşmaktadır. Bu bölüm dâhilinde her temada ayrı bir dil kullanım alanı öğrencilere bir durum (senaryo) içerisinde kazandırılmaya çalışılır. Toplamda 114 etkinliğe sahip olan bölümde bu etkinlikler 30 adet okuma, 19 adet dinleme parçasından oluşan 49 içerikle örüntülü şekilde sunulmuştur. En çok kullanılan etkinlik türleri ise “*Diyalog kurma-Grupla Çalışma*” ve “*Okuma-dinleme parçasına ait soru cevaplandırma*” şeklindedir. Dört temel dil becerisinin bir senaryo içerisinde tümleşik olarak kullanılmasını sağlayarak dil öğretimi hususunda farklı ve etkili bir uygulama olarak görünmektedir.

5.2. Öneriler

Türkçe her ne kadar köklü bir dil olsa da yabancılara öğretimi hususu ve bu konuda yapılmış çalışmalar son dönemlere tekabül etmektedir. Türkçenin yabancılara öğretiminde incelenmesi, çalışılması ve düzenlemesi gereken birçok husus bulunmaktadır. Bu bölümde Türkçenin Öğretilmesi hususunda kitap hazırlayacak yazarlara, Türkçenin yabancılara öğretiminde görevli öğretmenlere ve Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilere yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Yİ-B1 kitabının “*İçindekiler*” kısmında tema isimleri sadeleştirilmelidir. Bu sayede dil öğrencisi temaya daha kolay güdülenebilecektir. Bu kısımda sadece tema ve alt tema isimleri değil, o bölüm içerisindeki kazanımlar ve dil yapılarının başlıkları da gösterilmelidir. Ayrıca temaların ana sayfalarındaki büyük görselin küçük oranlı hâllerinin “*İçindekiler*” kısmında gösterilmesi temanın zihindeki kalıcılığını artırabilecektir.

Kitapların genel yapı ve özellikleri bölümü incelenerek değerlendirildikten sonra bu hususta şu önerilerde bulunulabilir: Yetişkinlere yönelik hazırlanan dil kitaplarında zorunlu olmadıkça çizim görseller kullanmak yerine gerçek görsellerden yararlanılması daha uygun olacaktır. Bu, kitabın yetişkinlerce daha nitelikli algılanmasını sağlayabilecektir. Yİ-B1 kitabında kullanılan punto oranı yetişkin gruplar için gerekenden fazla büyük görünmektedir. Daha küçük punto kullanılması bu seviye ders kitapları için daha uygun görünmektedir. Diğer yandan Yİ-B1 kitabında çok kullanılan dil öğretim kitaplarında olduğu gibi çift sütunlu bir yapıya

geçilmesi hem sayfa sayısının azaltılmasında hem de mevcut sayfa sayısında daha fazla içerik sunulmasına olanak sağlayabilecektir. YİTÖS, B1 kitabında tema sayısını, tema içindeki bölüm sayısını ve bölümlerdeki etkinlik sayısını artırarak daha fazla konu alanına, dil yapısına ve kazanıma erişmelidir.

YİTÖS, NLL Seti kitaplarından farklı olarak bulundurduğu “*Hazırlık Çalışmaları, Serbest Okuma Metni, Kelime Dünyası, Dizin*” gibi bölümler ile dil öğretimine boyut kazandıran etkinliklere sahiptir. Fakat dil öğretiminde yeni yöntemler ve farklı etkinlikler denenmeli ve en iyiye ulaşılmalıdır. Bu sebeple YİTÖS, NLL Seti’nin kullandığı “*Scenario, Meet the Expert, Study and Writing Skills, Language Reference&Extra Practice, Communication Activities, Audio Scripts, İnteraktif Öğrenme ve About the Author*” gibi farklı uygulamaları kendi yapısına uyarlayarak Türkçe öğretiminin niteliğini artırabilir. Dil öğretiminde klasikleşmiş yolları denemek yerine bu türden okuma, dinleme, izleme parçalarına yer verilen, içeriği zengin, temel becerilerin bir arada kullanılabileceği farklı etkinlik türlerinin geliştirilmesi Türk dilinin yabancılara öğretimi ile ilgili hazırlanacak kitapları daha ileri seviyelere taşıyabilecektir.

Yİ-B1 kitabında dört temel dil becerisinden sayılan okuma, yazma, konuşma ve dinleme becerisi etkinliklerinin sayısı artırılmalı, bu becerilere ait süreçler göz önünde bulundurularak beceri öncesi, beceri esnası, beceri sonrası ile ilgili birbirine yakın sayıda etkinlik geliştirilmeli ve bu dil becerini kazandırmayı amaçlayan etkinlikler daha fazla çeşitlendirilmelidir.

Okuma becerisinin önemi göz önünde bulundurulduğunda Yİ-B1 kitabında daha fazla okuma parçasına yer verilmeli, okuma parçası başına düşen etkinlik sayısı yükseltilmelidir. Bu sayede okuma parçaları daha fazla irdelenebilecek ve verimliliği artırılacaktır.

Konuşma becerisi etkinlikleri geliştirilirken sadece yorum sorularına cevap isteyen etkinlik türleri yerine öğrencileri konuşturmaya teşvik eden uygulamalar üretilmelidir. İletişimi odak alan ve günlük konuşma kalıplarını işleyen etkinlikler kullanılmalıdır. Konuşma becerisinde önemli bir yeri olan sesletim hususu es geçilmemelidir. Özellikle konuşmanın anlamını değiştiren vurgu, tonlama ve boğumlama gibi sesletim unsurlarını öğretmek için bir bölüm oluşturulmalıdır.

Dil bilgisinin işlevsel kullanımı ön plana çıkarılmalı ve etkinlikler dilin kurallarını ezberleten değil içselleştiren şekilde yapılandırılmalıdır. Bu sebeple dil bilgisine ait hususlar diğer dil becerileri içerisinde eritilmelidir. Bu kaynaşmayı sağlayan etkinlik türleri öğrencilerin dilin kurallarını doğal bir süreç içerisinde kullanmasına olanak verebilecektir.

Yİ-B1 kitabında bulunan tema sonu değerlendirme çalışmaları yararlı bir uygulamadır fakat bu kısımda temel dil becerilerine ait soruların da sorulması, öğrencilerin tema ile ilgili bilgilerini ölçebilmesi adına farklı soru tarzlarının geliştirilmesi de düşünülmelidir.

Yabancılar Türkçe öğretimi için hazırlanan kitaplarda genel olarak sadece kitabın işlenmesinde kullanılabilen bilgi, kelime ve kazanım sistemi yerine öğrencilerin günlük hayattaki sorunları çözebilmesine ve etrafındaki insanlarla iletişim kurabilmesine dayalı etkinlik türleri, uygulamalar geliştirilmelidir. Bu şekilde dil öğretiminin kazanımları sadece sınıf içerisinde değil asıl kullanılması gereken gerçek hayat düzeninde yer edinebilecektir.

Modern yabancı dil kitaplarında tercih edilen ikili veya takım, grup şeklinde etkinlik yapma uygulaması Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi için hazırlanacak kitaplarda da temel olmalıdır. Bu etkinlikler türleri öğrencileri dili kullanmak suretiyle diyalog kurmaya teşvik ettiğinden öğrendiklerini iletişimde uygulayabilmelerine imkân tanıyabilecektir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde görevli öğretmenler kullandıkları ders materyallerinin özellikle ders kitaplarının eksik olduğunu düşündükleri yönlerini, kazanımlarına daha kolay ve etkili yoldan ulaşabilmek adına diğer ders materyalleri ile doldurabilirler.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrenciler daha iyi verim elde etmek için basılı öğrenim materyallerini birbirini tamamlayacak şekilde çeşitlendirmeli, böylece kitapların sebep olabileceği bilgi ve tecrübe eksikliğini önlemelidir.

Daha kapsamlı ve farklı araştırmalar yapılabilmesi adına Türkçe ve İngilizcenin yabancı dil olarak öğretimi alanında görev yapan deneyimli öğretim elemanlarının ders kitaplarının sahadaki işlevlerine ilişkin görüşleri alınmalıdır.

KAYNAKÇA

- Açık, Fatma. 2008. Türkiye’de Yabancılara Türkçe Öğretilirken Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri. **Doğu Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü “Uluslararası Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu. 27-28 Mart.** Gazimağusa, K.K.T.C
- Akpınar, Burhan, Kamil Aydın. 2009. Çok Duyulu (Multisensory) Yabancı Dil Öğretimi. **Tubav Bilim Dergisi.** c. 2. s. 1: 105-112.
- Aksan, Doğan. 2009. **Her Yönüyle Dil: Ana Çizgileriyle Dilbilim.** Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Aktaş, Şerif, Osman Gündüz. 2008. **Yazılı ve Sözlü Anlatım.** 9. Baskı. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Aktaş, Tahsin. 2005. Yabancı Dil Öğretiminde İletişimsel Yeti. **Journal of Language and Linguistic Studies.** c. 1. s.1: 89-100.
- Akyol, Hayati. 2000. Yazı Öğretimi. **Millî Eğitim Dergisi.** s. 146: 37-48.
- Altunkaya, Hatice. 2015. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Okuma Kaygıları ile Okuduğunu Anlama Becerileri Arasındaki İlişki. Doktora Tezi. İnönü Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Alyılmaz, Semra, Kübra Şengül. 2017. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Dil Öğrenme Stratejilerine Dayalı Etkinliklerin Okuma Becerilerine Yönelik Başarıya ve Kalıcılığa Etkisi. **Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi.** c. 6. s. 1: 361-383.
- Ankara TÖMER. [25.03.2020]. <http://tomer.ankara.edu.tr/hitit-seti-2/>
- Arı, Gökhan. 2013. Konuşma Öğretimi. **Türkçe Öğretimi.** Ed. Cemal Yıldız. Ankara: Pegem Akademi.
- Arıcı, A. Fuat. 2012. **Okuma Eğitimi.** Ankara: Pegem Akademi.
- Arıcı, A. Fuat, M. Eyüp Sallabaş, Mustafa Başaran. 2017. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin B2 Seviyesi Konuşma Becerileri: Dereceli Puanlama Ölçeği Geliştirme Çalışması. **International Online Journal of Educational Sciences.** c. 9. s. 2: 516-526.
- Arslan Mustafa, Ahmet Gürdal. 2012. Yabancılara Görsel ve İşitsel Araçlarla Türkçe Kelime Öğretim Yöntemi. **Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi.** c. 20. s. 1: 255-270.

- Arslan, Mustafa. 2012. Tarihi Süreçte Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi-Öğrenimi Çalışmaları. **KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi**. c. 9. s. 2: 167-188.
- Arslan, Mustafa, Adem Ergin. 2010. Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Görsel ve İşitsel Araçların Etkin Kullanımı. **Dil Dergisi**. s.147: 63-86.
- Atay, Sercan. 2017. Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Öğretimi Kitaplarının Edimsel Yeti Gelişimi Açısından Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Ateş, Kemal. 2007. **Türk Dili**. Ankara: İmge Kitabevi.
- Atış, Sinem, Mustafa Arslan. 2015. Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Dilsel Becerilerin Gelişimine Etkisi Bakımından Ders Materyallerinin Önem Derecelerinin Analitik Hiyerarşi Süreci (AHS) İle Belirlenmesi. **Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. c. 4. s. 2: 711-726.
- Avrupa Konseyi. 2006. **Avrupa Dilleri İçin Ortak Başvuru Metni: Öğrenme, Öğretme, Değerlendirme**. çev. Ömer Demirel, v.d. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Aydın, Erkan. 2019. Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Dijital Hikâye Anlatımının Yaratıcı Yazma Becerisine Etkisi. Doktora Tezi. İnönü Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Aytan, Talat, Ahmet Başal. 2016. Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Ulam Temelli Sözcük Öğretiminin Başarıya Etkisi. **Ekev Akademi Dergisi**. c. 20. s. 65: 559-574.
- Balcı, Ahmet, S., Alper Dünder. 2017. Okuma Stratejileri Öğretiminin Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenen Öğrencilerde Okuduğunu Anlama Becerisine Etkisi. **Ana Dili Eğitimi Dergisi**. c. 5. s. 2: 258-270.
- Banguoğlu, Tahsin. 2004. **Türkçenin Grameri**. Ankara: TDK.
- Barın, Erol. 2004. Yabancılarla Türkçe Öğretiminde İlkeler. **Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları**. Güz. s. 1: 19-30.
- Başar, Umut. 2016. Yunus Emre Enstitüsü Yedi İklim Türkçe Setinin (Temel Seviye: A1, A2) Yapılandırmacılık Bağlamında Değerlendirilmesi. **Aydın TÖMER**. y. 1. s. 2: 55-77.
- Başkan, Özcan. 2006. **Yabancı Dil Öğretimi İlkeler ve Çözümler**. İstanbul: Multilingual Yayınları.
- Bayezit, Hakan, Feryal Çubukçu. 2015. Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Ders Kitaplarındaki Öğrenme Stratejilerinin Kullanımı. **Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. c.15. s. 1:25-47.
- Bayraktar, Nesrin. 2003. Yabancılarla Türkçe Öğretiminin Tarihsel Gelişimi. **Dil Dergisi**. s. 119: 58-71.

- Benhür, M. Hadi. 2002. Türkçenin Yabancılar Öğretiminde Tartışılmayan Ana Kavramlar. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Beyreli, Latif, Duygu Ak Başoğlu. 2013. İkinci Dil Öğretim Kaynaklarında Yer Alan Anlama Etkinliklerinin Karşılaştırılması (Yeni Hitit ve New Headway Örneklemi). **Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**. Türkçenin Eğitimi Öğretimi Özel Sayısı. y. 6. s. 11: 45-92.
- Brown, H. Douglas. 2001. **Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy**. London: Longman.
- Bülbül, Ayten, Z. Zuhul Güven. 2017. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Dil Bilgisel Kaynaklı Güçlüklerin Belirlenmesi. **Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi**. c. 10. s. 52: 83-91.
- Büyükkız, Kaan. 2014. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenen C1 Düzeyindeki Öğrencilerin Dinleme Becerisine İlişkin Görüşleri. **Gaziantep University Journal of Social Sciences**. c. 13. s. 3: 793-805.
- Bygate, Martin. 1987. **Speaking**. Oxford: Oxford University Press.
- Calp, Mehrali. 2005. **Özel Öğretim Alanı Olarak Türkçe Öğretimi**. Konya: Eğitim.
- Cem, Ayşen. 2005. Dilbilgisi Öğretiminde Biçim-Anlam-Kullanım Üçlüsü: Ders Malzemesi Hazırlama ve Uygulama Önerisi. **TÖMER Dil Dergisi**. s. 128: 7-27.
- Cemiloğlu, Mustafa. 2009. **İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi**. İstanbul: Alfa Aktüel Yayınları.
- Chomsky, Noam. 2002. **Dil ve Sorumluluk**. çev. Hüsnü Özasya. Ankara: Ekin Yayınları.
- Creswell, W. John. 2013. **Nitel Araştırma Yöntemleri**. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Çakır, İsmail. 2010. Yazma Becerisinin Kazanılması Yabancı Dil Öğretiminde Neden Zordur. **Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**. c. 28. s. 1: 165-176.
- Çalık, Temel. 2001. Türkçe Ders Kitaplarının Biçim ve Tasarımı, **Konu Alanı Ders Kitabı İnceleme Kılavuzu**. ed. Leyla Küçükahmet. Ankara: Nobel Yayınları: 1-14.
- Çolak, Meryem. 2018. Yabancı/İkinci Dil Olarak Türkçe Konuşma Becerisinin Yedi İklim B1 Düzeyi Ders Materyalleri Üzerinden Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi. Türkiye Araştırmaları Enstitüsü.
- Demircan, Ömer. 2005. **Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri**. İstanbul: Der Yayınevi.
- Demirel, Özcan. 1993. **Yabancı Dil Öğretimi**. Ankara: Usem Yayınları.

- _____. 2010. **Eğitim Sözlüğü**. (4. Baskı). Ankara: Pegem A. Yayınları.
- _____. 2012. **Eğitimde Program Geliştirme, Kuramdan Uygulamaya**. (19. Baskı) Ankara: Pegem A. Yayınları.
- Demirel, Özcan, Melek Şahinel. 2006. **Türkçe ve Sınıf Öğretmenleri için Türkçe Öğretimi**. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Demirel, Özcan, S. Sadi Seferoğlu, Esed Yağcı. 2001. **Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme**. Ankara: Pegem Akademi.
- Doğan, D. Mehmet. 1994. **Büyük Türkçe Sözlük**. İstanbul: Ülke Yayın Haber.
- Doğan, Süheyla. 2011. XIX. Yüzyılda Batı'da Yabancılar Türkçe Öğretimi Çalışmaları: W. B. Barker Örneği. Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Doğan, Selçuk. 2018. Yabancı Dil Öğretiminde Z-Kitap Uygulamalarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi: New English File İtools ve Yedi İklim Türkçe Z-Kitap Örneği. Yüksek Lisans Tezi. Kırıkkale Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Duman, G. Banu. 2013. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Materyal Geliştirme ve Materyallerin Etkin Kullanımı. **Ana Dili Eğitimi Dergisi**. c. 1. s. 2: 1-8.
- Eker, Süer. 2016. **Çağdaş Türk Dili**. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Emiroğlu, Selim. 2013a. Konuşma Eğitimi. **Yabancılar Türkçe Öğretimi El Kitabı**. ed. Mustafa Durmuş, Alpaslan Okur. Ankara: Grafiker Yayınları: 277-295.
- _____. 2013b. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Dinleme Sorunlarına İlişkin Görüşleri. **Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**. Türkçenin Eğitimi Öğretimi Özel Sayısı. y. 6. s. 11: 269-307.
- _____. 2014. Türkçe Öğrenen Yabancı Öğrencilerin Yazılı Anlatımlarında Türkçenin Dil Bilgisi ve Yazım Özellikleri İlgili Karşılaştığı Zorluklar. **International Journal of Language Academy**. c. 2. s. 3: 99-119.
- Epçaçan, Cahit. 2013. Temel Bir Dil Becerisi Olarak Dinleme ve Dinleme Eğitimi. **Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**. Türkçenin Eğitimi Öğretimi Özel Sayısı. y. 6. s. 11: 331-352.
- Er, Abdullah. 2005. Yabancı Dil Öğretiminde Okuma, **Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi (KKEFD)**. s.12: 208-218.
- Erdem, İlhan. 2009. Yabancılar Türkçe Öğretimiyle İlgili Bir Kaynakça Denemesi. **Turkish Studies**. c. 4. s. 3: 888-937.

- _____. 2014. Konuşma Eğitimi: Kuram, Uygulamam, Ölçme ve Değerlendirme. **Türkçe Öğretimi El Kitabı**. ed. Abdurrahman Güzel, Halit Karatay. Ankara: Pegem Yayınları: 179-217.
- Erer, N. Güher. 2011 Türkçe ve İngilizcenin Yabancı Dil Olarak Öğretilmesinde Kullanılan İki Seri Kitabın Sözcük Öğretimi Açısından Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.
- Ergin, Muharrem. 2013. **Türk Dil Bilgisi**. İstanbul: Bayrak Basım.
- Erol, H. Fehmi. 2008. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Bildirme ve Tasarlama Kiplerinin Öğretimi ve Sıralaması. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gazi TÖMER. [25.03.2020]. <http://tomer.gazi.edu.tr/posts/download?id=189498>
- Gencan, T. Nejat. 1979. **Dilbilgisi**. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Göçer, Ali. 2007. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarının Ölçme ve Değerlendirme Açısından İncelenmesi. **Türkiye’de Yabancı Dil Eğitimi Ulusal Kongresi Bildirileri, 22-23 Kasım 2017**. Ankara. Gazi Üniversitesi: 30-48.
- _____. 2015. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Konuşma Becerisinin Kazandırılması. **Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**. c. 17. s. 2: 21-36.
- Göçer, Ali, Selçuk Moğul. 2011. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi İle İlgili Çalışmalara Genel Bir Bakış. **Turkish Studies**. c. 6. s. 3: 797-810.
- Göçmen, Emrah. 2018. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Otantik Dokümanların Kullanımı ve A1-A2 Düzeyinde Dil Becerilerine Etkisi. Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.
- Gün, Mesut, Ahmet Akkaya, Ö. Tuğrul Kara. 2014. Yabancılarla Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarının Türkçe Öğretim Merkezlerinde Görev Yapan Öğretim Elemanları Açısından Değerlendirilmesi. **Turkish Studies**. c. 9. s. 6: 1-16.
- Gün, Mesut, Çiğdem Yalçın, M. Raşit Memiş. 2017. İki Farklı Dilin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Temel Seviye Ders Kitaplarının Dinleme Etkinlikleri Bakımından Karşılaştırılması, **International Journal of Language Academy**. c. 5. s. 7: 387-403.
- Günay, V. Doğan. 2004. **Dil ve İletişim**. İstanbul: Multilingual.
- Güneş, Firdevs. 2012. Testlerden Etkinliklere Türkçe öğretimi. **Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi**. c. 1. s. 1: 31-42.
- _____. 2014. **Türkçe Öğretimi Yaklaşımlar ve Modeller**. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

- _____. 2014. Yabancı Dil Olarak Türkçe Yazma Öğretimi: Yaklaşım ve Modeller. **Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi**. ed. Abdullah Şahin. Ankara: Pegem A Yayınları: 499-523.
- Güzel, Abdurrahman, Erol Barın. 2013. **Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi**. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Halat, Sercan. 2015. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Dinleme Becerisine Yönelik Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Halis, İsa. 2002. **Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme**. Ankara: Nobel Yayınları.
- Hattatioğlu, Ahmet. 2019. Türkçe, İngilizce ve Almanca Yabancı Dil Öğretimi Kitaplarının Konuşma Etkinlikleri Bakımından Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Hengirmen, Mehmet. 2006. **Türkçe Temel Dilbilgisi**. Ankara: Engin Yayınevi.
- _____. 2006. **Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri ve Tömer Yöntemi**. Ankara: Engin Yayınevi.
- İnal, Sevim. 2014. Yabancı Dil Olarak Türkçe Yazma Öğretimi: Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Yazmanın Önemi ve Yazma Etkinlikleri. **Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi**. ed. Abdullah Şahin. Ankara: Pegem A Yayınları: 362-372.
- İşcan, Adem. 2007. İşlevsel Dil Bilgisinin Türkçe Öğretimindeki Yeri. **Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**. s. 1: 253-258.
- _____. 2011. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Önemi. **Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi**. c. 2. s. 4: 29-36.
- Kahraman, Ayhan. 2015. Dinleme Becerisi Öğretimi ya da Külkedisi Sinderella. **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**. s. 45: 144-159.
- Kahrıman, Ramazan, Abdullah Dağtaş, Erhan Çapoğlu, Zeynep Ateşal. 2013. Yabancılar Türkçe Öğretimi Kaynakçası. **TÜRK Dil Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi**. y. 1. s. 1: 80-132.
- Kalaycı, Dilan. 2018. Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Öğretimi Ders Kitaplarının Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kalaycı, Dilan, Erhan Durukan. 2019. Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Öğretimi Ders Kitaplarının Öğrenme Alanları Bakımından Karşılaştırılması. **Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi**. c. 8. s. 4: 2162-2177.
- Kalaycı, Nurdan, Turan Temur. 2005. İlköğretim Okullarında Dinleme Becerisini Nasıl Geliştirebiliriz. **Eğitime Bakış**. c. 1. s. 2: 53-63.

- Kan, A. Ülkü. 2006. Yeni İlköğretim Programında Öngörülen Temel Becerileri Kazanmada Beşinci Sınıf Sosyal Bilgiler ve Türkçe Derslerinin Etkilerine İlişkin Öğrenci Görüşlerinin Değerlendirilmesi (Diyarbakır İli Örneği). Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kara, Mehmet, Y. Emre Çekici. 2017. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarında Metinler Arası Aşamalılık: Yedi İklim Türkçe ve İzmir Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme. **Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. c. 6. s. 2: 411-426.
- Karaağaç, Günay. 2002. **Dil, Tarih ve İnsan**, Ankara: Akçağ Yayınları.
- _____. 2012. **Türkçenin Dil Bilgisi**, Ankara: Akçağ Yayınları.
- Karababa, Z. Canan. 2009. Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi ve Karşılaşılan Sorunlar. **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi**. c. 42. s 2: 265-277.
- Karababa, Z. Canan, Selda Üstünsoy. 2012. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarının Öğretmen Görüşleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi. **Dil Dergisi**. s. 157: 66-80.
- Karadağ, Özay. 2013. **Kelime Öğretimi**. İstanbul: Kriter Yayınevi.
- Karahan, Leyla. 2011. **Türk Dili Üzerine İncelemeler**, Ankara: Akçağ Yayınları.
- Karakaş, Ali, Gülçin Karaca. 2011. Yabancı Dil Öğretiminde Resmin Materyal Olarak Kullanımı ve Önemi. **Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**. c. 14. s. 26: 351-357.
- Karçiç, Ajla, Mustafa Çetin. 2015. Yabancı Dil Türkçe Öğreniminde Konuşma Becerisinin Gelişimini Engelleyen Kaygılar Üzerine (Bosna Hersek Örneğinde). **Turkish Studies**. c. 10. s. 11: 971-986.
- Kavcar, Cahit, Ferhan Oğuzkan, Sedat Sever. 2005. **Türkçe Öğretimi**. Ankara: Engin Yayınevi.
- Kaya, Sibel. 2011. Tömer’de Yabancı Dil Öğretiminde Kullanılan İngilizce ve Türkçe Kitaplarının Geçmiş Zaman Öğretiminin Genel Öğretim İlkeleri Açısından İncelenmesi ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Uludağ Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Keser, Sevil. 2018. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Konuşma Becerisinin Geliştirilmesinde Karşılaşılan Güçlükler. Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.
- Keskin, Funda, Alpaslan Okur. 2013. Okuma Eğitimi. **Yabancılarla Türkçe Öğretimi El Kitabı**. ed. Mustafa Durmuş, Alpaslan Okur. Ankara: Grafiker Yayınları: 295-311.
- Kılınç, Aziz, Mehmet Tok. 2011. Yabancı Dil Olarak Türkçe Yazma Öğretimi. **Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi**. ed. Aziz Kılınç, Abdullah Şahin. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık: 256-278.

- Korkmaz, C. Burak. 2018. Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Kullanılan Dinleme Metinlerinin İncelenmesi ve Değerlendirilmesi. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Korkmaz, Zeynep. 1992. **Grammer Terimleri Sözlüğü**. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Köksal, Dinçay, Ayşe Dağ Pestil. 2014. Yabancı Dil Olarak Türkçe Konuşma Öğretimi. **Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi: Kuramlar, Yaklaşımlar, Etkinlikler**. ed. Abdullah Şahin. Ankara: Pegem Akademi Yayınları: 295-316.
- Kurudayıoğlu, Mehmet. 2011. **Konuşma Eğitimi**. İstanbul: Kriter Yayınları.
- Kuzu, Türkan. 1999. Yabancı Dil öğretiminde Okuma-Anlama Becerisinin Kazandırılması. Doktora Tezi. Eskişehir Anadolu Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Küçükahmet, Leyla. 2003. **Konu Alanı Ders Kitabı İnceleme Kılavuzu**. Ankara: Nobel Yayın.
- Maden, Sedat, Erhan Durukan. 2011. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Dinleme Stillerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi. **Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**. c. 3. s. 4: 101-112.
- Martinet, Andre. 1998. **Elements de Linguistique Generale**. İstanbul: Multilingual.
- Mcdonough, Jo, Christopher Shaw. 1993. **Materials and Methods in ELT: A Teacher's Guide**. Oxford: Blackwell Press.
- Melanlıoğlu, Deniz. 2011. Üstbiliş Stratejileri Eğitiminin İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Dinleme Becerilerine Etkisi. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- _____. 2016. Yabancı Öğrenciler İçin Dinleme Becerisine Yönelik Üstbilişsel Dereceli Puanlama Anahtarı, **Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. c. 18. s. 2: 1206-1229.
- Melanlıoğlu, Deniz, Tazegül Demir. 2013. Türkçe Öğrenen Yabancılar İçin Konuşma Kaygısı Ölçeğinin Türkçe Formunun Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. **International Journal of Social Science**. c. 6. s. 3: 389-404.
- Moore, D. Kenneth. 2000. **Öğretim Becerileri**. çev. Nizamettin Kaya. Ankara: Turhan Kitabevi.
- Mustafaoğlu, Rauf. 2018. Yabancı Dil Olarak İngilizce ve Türkçe Öğretimi A1 ve A2 Seviyesindeki Ders Kitaplarının Söz Varlığı Bakımından Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Nalıncı, A. Nur. 2000. **Avrupa Birliği'ne Tam Üyelik Yolunda Başarının Anahtarı: Yeniden Yapılanma**. Ankara: Ümit.

- Oğuzkan, A. Ferhan. 1993. **Eğitim Terimleri Sözlüğü**. 3. Baskı. Ankara: Emel Matbaacılık.
- Onan, Bilginer. 2005. İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Öğretiminde Dil Yapılarının Anlama Becerilerini (Okuma/ Dinleme) Geliştirmedeki Rolü. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Oruç, Şerif. 2016. Ana Dili, İkinci Dil, İki Dillilik, Yabancı Dil. **The Journal of Academic Social Science Studies**. c. 3. s. 45: 279-290.
- Ökten, Celile E. 2018. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretmeni Yetiştirmede Bilişsel ve Duyuşsal Becerilerin Geliştirilmesi. **Eğitim Fakültesi Dergisi**. s. 31: 17-30.
- Ökten, Celile E., M. Helene Sauner. 2015. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Resimli Metin Okumaları, **Hacettepe Üniversitesi Yabancı Dil Olarak Türkçe Araştırmaları Dergisi**. Kış. s. 2: 65-79.
- Ömeroğlu, Engin. 2016. Yabancılar Türkçe Öğretimi İçin Hazırlanmış Ders Kitaplarının İncelenmesi. Doktora Tezi. Sakarya Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Öz, M. Feyzi. 2011. **Uygulamalı Türkçe Öğretimi**. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Özbay, Murat. 2007. **Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri II**. Ankara: Öncü Basımevi.
- Özbay, Murat, Didem Çetin. 2011. Dinleme Becerisinin Geliştirilmesinde Prozodik Farkındalığın Önemi. **Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**. Bahar. s. 26: 155-175.
- Özdemir, Cihan. 2013. Yabancılar Türkçe Öğretiminde Ders Malzemelerinin Önemi ve İşlevsel Ders Malzemelerinin Nitelikleri. **Turkish Studies**. c. 8. s. 1: 2049-2056.
- Özdemir, Emin. 1992. **Güzel ve Etkili Konuşma**. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Özdemirel, A. Yavuz. 2017. Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Ders Kitaplarındaki Sözcüklerin Kullanım Sıklığı Bağlamında Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özdemirel, A. Yavuz, Şükran Dilidüzgün. 2018. Yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce ders kitaplarındaki sözcüklerin kullanım sıklığı bağlamında değerlendirilmesi. **OPUS–Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi**. c. 9. s. 16: 1464-1505.
- Özkan, Mustafa. 2017. **Dil Eksenimiz**. İstanbul: Akademik Kitaplar.
- Özkan, Mustafa, Hatice Tören, Osman Esin. 2006. **Yüksek Öğretimde Türk Dili**. İstanbul: Filiz Kitabevi.
- Özyürek, Leyla. 1983. **Öğretim İlke ve Yöntemleri**. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bölümü Yayınları.

- Sağır, Mukim. 2002. **Türkçe Dil Bilgisi Öğretimi**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Sallabaş, M. Eyyüp. 2007. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kendini Yazılı Olarak İfade Etme Kazanımlarına Ulaşma Düzeyi. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- _____. 2012. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Konuşma Kaygılarının Değerlendirilmesi. **Turkish Studies**. c. 7. s. 3: 2199-2218.
- _____. 2013. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenler İçin Konuşma Öz Yeterlik Ölçeği: Geçerlilik ve Güvenirlilik Çalışması. **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**. s. 36: 261-270.
- Sallabaş, M. Eyyüp, Eda Tekin. 2019. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan Posterlere Yönelik Öğretmen Görüşleri. **International Journal of Languages' Education and Teaching**. c. 7. s. 3: 31-39.
- Sarıçoban, Arif. 2015. **Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretim Metodolojisi**. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Saussure, Ferdinand. 2001. **Genel Dilbilim Dersleri**. İstanbul: Multilingual.
- Sebzecioğlu, Turgay. 2016. Yabancı Dil Olarak Türkçe Dilbilgisi Öğretimi Üzerine Dilbilim Temelli Uygulamalar. **Kesit Akademi Dergisi**. y. 2. s. 3: 97-112.
- Seferoğlu, S. Sadi. 2011. **Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı**. Ankara: Pegem Akademi.
- Selvi, Kıymet. 2008. **Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı**. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sinecen, Fatma. 2017. Yabancılar Türkçe Öğretimi Kitaplarında Kültürümüze Ait Unsurların Kullanımı: Gazi Üniversitesi Tömer B1 Kitabı Örneği. **Akra Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi**. s. 13. c. 5: 133-150.
- Singhal, Meena. 2006. **Teaching Reading to Adult Second Language Learners**. USA: The Reading Matrix Inc.
- Sis, Nesrin, Ayşe Ateş. 2018. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Vurgu. **Jass Studies-The Journal of Academic Social Science Studies**. Summer. s. 68: 135-146.
- Sülükçü, Yusuf. 2011. Yabancılar Türkçe Öğretiminde (Temel Seviye A1) Bilgisayar Destekli Materyal Geliştirme ve Bunun Öğrenci Başarısına Etkisi. Doktora Tezi. Selçuk Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Şahin, Ayten. 2010. Avrupa Dil Gelişim Dosyası Bağlamında Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Okuma Becerisini Geliştirmeye Yönelik Malzeme Oluşturma. Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

- Şimşek, Meliha R. 2018. Yabancılar için İngilizce ve Türkçe Ders Kitaplarındaki Kültürel İçeriklerin Karşılaştırması. **Bilig**. Kış. s. 84: 301-327.
- Şimşek, Ramazan. 2016. Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarının Temel Dil Becerileri Bağlamında Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tabak, Gürkan, Ali Göçer. 2017. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde A1-C1 Düzey Dinleme Etkinliklerinin İncelenmesi. **Cumhuriyet International Journal of Education**. c. 6. s. 3: 400-411.
- TDK. [01.04.2020]. Türkçe Sözlük. <https://sozluk.gov.tr/>
- Temizyürek, Fahri. 2007. İlköğretim İkinci Kademedede Konuşma Becerisinin Geliştirilmesi. **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**. c. 40. s. 2: 113-131.
- Temur, Turan. 2001. Dinleme Becerisi. **Konu Alanı Ders Kitabı İnceleme Kılavuzu**. Ed. Leyla Küçükahmet. Ankara: Nobel Yayınları.
- Tiryaki, E. Nur. 2013. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Eğitimi. **Ana Dili Eğitimi Dergisi**. c.1. s. 1: 38-44.
- Tok, Mehmet. 2013. Yabancılar Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarındaki Yazma Çalışmalarının Değerlendirilmesi. **Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**. Kış. c. 6. s. 1: 249-279.
- Topçuoğlu, Fulya. 2014. Türkçenin Yabancılar Öğretiminde Yazılı Kaynaklar. **Yabancılar Türkçe Öğretimi El Kitabı**. ed. Mustafa Durmuş, Alpaslan Okur. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Tuzcu Eken, Derya. 2011. Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Öğretiminde Temel Düzey Dinleme-Anlama Etkinliklerinin Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tüm, Gülden. 2014. Çok Uluslu Sınıflarda Yabancı Dil Türkçe Öğretiminde Karşılaşılan Sesletim Sorunları. **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. c. 29. s. 2: 255-266.
- _____. 2016. Yabancılar Türkçe Ders Kitaplarındaki Dinleme Etkinliklerinin Avrupa Ortak Başvuru Metnine Uygunluğu Üzerine Bir Çalışma. **International Journal of Languages' Education and Teaching**. c. 4. s. 2: 125-142.
- _____. 2017. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarına Yöntemsel Bakış: Tümevarım ve Tümdengelim Yöntemleri, **International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic**. c. 12. s. 33: 491-500.
- Türk Dil Kurumu. 2011. **Türkçe Sözlük**. Ankara.

- Uçak, Salih, Elif Gökçü. 2015. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Öğrencilerin Konuşma Becerisini Geliştirme Stratejileri (Erbil Örneği). **Journal of Turkish Language and Literature**. c. 1. s. 2: 221-228.
- Uğur, Fidan, N. İrem Azizoğlu. 2016. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarının Sözcük Öğretimi Açısından Değerlendirilmesi. **Ana Dili Eğitimi Dergisi**. c. 4. s. 1: 151-166.
- Ungan, Suat. 2007. Yazma Becerisinin Geliştirilmesi ve Önemi. **Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**. c. 23. s. 2: 461-472.
- Ur, Penny. 1992. **A Course in Language Teaching**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Uzbek, Akif. 2019. Gazi Tömer ile Interchange Fourth Edition Kitaplarındaki Konuşma Etkinliklerinin Konuşma Becerisi Bağlamında Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi. Nevşehir Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Uzun, N. Engin. 2004. **Dünya Dillerinden Örnekleriyle Dilbilgisinin Temel Kavramları: Türkçe Üzerine Tartışmalar**. İstanbul: Pandora Kitabevi.
- Yalap, Hakan, Ahmet Yılmaz. 2017. Türkçe Öğretmenlerinin Akıllı Tahta Kavramına İlişkin Metaforik Algıları. **Millî Kültür Araştırmaları Dergisi**. c. 1. s. 1: 13-24.
- Yalçın, Alemdar. 2006. **Türkçe Öğretim Yöntemleri-Yeni Yaklaşımlar**. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yalın, H. İbrahim. 2003. **Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme**. Ankara: Pegem Yayınları.
- Yanpar Şahin, Tuğba, Soner Yıldırım. 2001. **Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme**. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yaylı, Demet, Derya Yaylı. 2018. Yabancılar Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Yazma Etkinliklerinin Değerlendirilmesi (Yedi İklim Türkçe Örneği). **Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. s. 44: 132-145.
- Yelten, Muhammet. 2009. **Türk Dili ve Anlatım Bilgileri**. İstanbul: Doğu Kütüphanesi Yayınevi.
- Yıldırım, Ali, Hasan Şimşek. 2011. **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri**. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, Mehmet. 2018. Yabancılar Türkçe Öğretiminde Yazma Gelişim Dosyası Uygulaması. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Yıldız, Cemal. 2010. **Türkçe Öğretimi**. Ankara: Pegem Akademi.
- Yıldız, Nurettin. 2015. Dinleme Stratejileri Öğretiminin Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Dinlediğini Anlama Becerilerine Etkisi. Doktora Tezi. Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Yılmaz İbrahim, Şeyda. 2019. Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Öğretiminde Kullanılan Yedi İklim ve Network (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Taksonomik Olarak İncelenmesi ve Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Yunus Emre Enstitüsü. [25.03.2020]. Türkçe Öğretim Materyalleri. <https://www.yee.org.tr/tr/kurumsal/yunus-emre-enstitusu>

Zorbaz, K. Zeki. 2010. İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Yazma Kaygı ve Tutukluğunun Yazılı Anlatım Becerileriyle İlişkisi. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

